DZIENNIK

USTAW I ROZPORZĄDZEŃ KRAJOWYCH

DLA

KRÓLESTWA GALICYI I LODOMERYI

WRAZ

Z WIELKIEM KSIĘSTWEM KRAKOWSKIEM

ROCZNIK 1886.

LWÓW.
Z DRUKARNI WŁ. ŁOZIŃSKIEGO.
Zarządca W. J. Weber.

Spis chronologiczny

Dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rocznik 1886.

Dzień rozporządzenia	Treść	Liczba rozporządzenia	Stronica
1884 17. grudnia	Ustawa, regulująca prawo do wydobywania minerałów, które mogą służyć do użytku, jako zawierające żywicę ziemną	35	86
1885 15. czerwca	Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości l. 6599/M. I., o zakładaniu i prowadzeniu ksiąg naftowych	36	100
28. listopada	Obwieszczenie galicyjskiej c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu l. 83593, dotyczące niektórych ułatwień w zastosowaniu istniejących przepisów co do kontroli towarów w pogranicznym okręgu	2	2
9. grudnia	Obwieszczenie galicyjskiej c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu, dotyczące omycenia nowo wybudowanego mostu na Dunajcu pod Melsztynem, na gościńcu rządowym Gdowsko-Gorlickim	1	1
10. "	Obwieszczenie galicyjskiej c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu l. 1640/pr. o wymiarze i poborze podatków na rok 1886	6	39
12. "	Rozporządzenie c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych l. 17.921, dotyczące „Cennika leków“ na r. 1886	5	5
14. "	Rozporządzenie c. k. Prezydyum Namiestnictwa l. 11.484/pr., względem wyłączenia miejscowości Konary, Niecieczа, Podlesie dębowe i Żabno z Przedmieściem i Targowiskiem z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Tarnowie i wcielenia ich do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie	3	3
24. "	Rozporządzenie c. k. Namiestnictwa l. 73.552, dotyczące piętnów dla bydła, które przebyło zarazę płucną	4	4
1886 3. stycznia	Ustawa, zezwalająca gminie miasta Podgórza w powiecie Wielickim pobierać opłaty od napojów gorących w tem mieście zużywanych	11	44

Spis alfabetyczny

do Dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rocznik 1886 *)

Uwaga. Ażeby ułatwić wyszukanie rozporządzeń władz krajowych, przytoczono przy każdej nomenklaturze dwie liczby, z których pierwsza oznacza liczbę stronicy, druga zaś ustawę. Aby uwidocznić różnicę tego oznaczenia, obrano dla liczby ustaw grubsze pismo.

C.

D.

F.

G.

H.

I.

J.

K.

L.

Ł.

M.

N.

O.

P.

R.

S.

T.

U.

W.

Z.

Ż.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 25. stycznia 1886. Część I.

Nr. 1.

Obwieszczenie

c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu, względem omycenia nowo-wybudowanego mostu na Dunajcu pod Melsztynem, na gościńcu rządowym Gdowsko-Gorlickim.

Wysokie c. k. Ministerstwo skarbu w porozumieniu z wysokiem c. k. Ministerstwem spraw wewnętrznych, zarządziło reskryptem z dnia 9. listopada 1885 l. 31.882 omycenie nowo-wybudowanego mostu na Dunajcu pod Melsztynem przy gościńcu rządowym Gdowsko-Gorlickim według III. klasy taryfy, tudzież połączenie dalszego poboru tegoż myta z mytem drogowem, obecnie przy stacyi mytniczej w Biskupicach pobieranem.

W skutek tego ustanawia się w miejscowości Melsztynie połączoną stacyę myta drogowego i mostowego, przy której prócz myta drogowego za 16 kilometrów dotychczas przy stacyi Buskupice pobieranego, ma się opłacać tytułem rzeczonego myta mostowego:

1. od każdej sztuki zaprzęgowego bydła ciągłego w zaprzęgu, sześć (6) cnt. w. a
2. od każdej sztuki ciężkiego bydła pędzonego, trzy (3) cnt. w. a.
3. od każdej sztuki drobnego bydła pędzonego, półtora ($1\frac{1}{2}$) cnt. w. a.

Co się niniejszem do publicznej wiadomości z tym dodatkiem podaje, że rzeczona połączona stacya mytnicza w Melsztynie, od 1. lutego 1886 zostanie otwartą.

Lwów, dnia 9. grudnia 1885.

Ott. w. r.

Nr. 2.

Obwieszczenie

galicyjskiej c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z d. 28 listopada 1885, l. 83593, dotyczące niektórych ułatwień w zastosowaniu istniejących przepisów co do kontroli towarów w pogranicznem okręgu.

Wysokie c. k. Ministerstwo skarbu, zezwoliło w porozumieniu z wys. c. k. Ministerstwem handlu, reskryptem z d. 25 września 1885, l. 29385 na podstawie §. 343 ordynacyi cłowej, na następujące ułatwienia istniejących, tut. obwieszczeniem z d. 27. lipca 1882, l. 38857. (Dziennik ustaw i rozporządzeń kraj. Nr. 74), i z d. 23 stycznia 1884. l. 6/pr. (Dziennik ustaw i rozp. kraj. Nr. 7) do publicznej wiadomości podanych przepisów, względem kontroli towarów w okręgu pogranicznym.

Do wykazania nabycia, pochodzenia lub oclenia towarów poddanych kontroli, mogą być przyjęte nie tylko kwity cłowe (karty deklaracyjne) i urzędowe karty kontrolne, lecz także wycinki z drukowanych urzędowych dzienników sprzedaży przemysłowców, pozostających pod urzędową kontrolą.

Urzędowe karty kontrolne mają być wystawiane w okręgu pogranicznym, przez c. k. urzędy cłowe i do tego upoważnione organy straży skarbowej.

Takiemi, w okręgu pogranicznym wystawionemi kartami kontrolnemi pokryte towary, nie potrzebują być ani w transporcie zaopatrzone zamknięciem urzędowem, ani w miejscu przeznaczenia stawione do organu kontrolnego.

Wszyscy przemysłowcy w okręgu pogranicznym a więc i kramarze, którzy trudnią się sprzedażą towarów, poddanych kontroli, mogą być drukowanymi urzędowymi dziennikami sprzedaży obdzieleni i w ten sposób upoważnieni do wydawania wycinków z tych ksiąg, jako pokrycia na kupione u nich ilości towarów.

Te, w pogranicznym okręgu wystawione wycinki z dzienników sprzedaży, zastępują zupełnie miejsce wystawionych w pogranicznym okręgu urzędowych kart kontrolnych t. j. ilości towarów takowemi pokryte, mogą być w pogranicznym okręgu transportowane i także gdzie indziej, jak w miejscu odstąpienia towarów przechowane — takowe nie potrzebują być przy wysełaniu z miejsca odstąpienia ani do organu kontrolnego stawiane, ani pod zamknięcie wzięte a również w miejscu przeznaczenia nie zachodzi co do nich obowiązek stawienia do urzędu, albo do straży skarbowej.

Co się jednakowoż tyczy przesyłania towarów poddanych kontroli w pogranicznym okręgu, z wewnętrznego obwodu do okręgu pogranicznego,

to należy się, tak jak przedtem, zastosować do postanowień zawartych w §§. 341. i 342. ordynacyi cłowej, to znaczy, te towary muszą być urzędowemi kartami kontrolnemi pokryte i pod urzędowe zamknięcie wzięte, takowe należy do przekazanego urzędu cłowego, względnie oddziału straży skarbowej do zdjęcia zamknięcia stawić i do księgi dostawień wciągnąć,

Dla tych miejsc w wewnętrznym obwodzie cłowym, gdzie nie ma urzędu kontrolnego, które to miejsca w bardzo rzadkich wypadkach mogą być źródłem pobierania towarów dla przemysłowców, normuje, przy pobieraniu towarów i transporcie w pogranicznym okręgu, wyjątkowe postanowienie §. 145. przepisu wykonawczego do ord. cłowej.

Lwów, dnia 28. listopada 1885.

Nr. 3.

Rozporządzenie

c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 14. grudnia 1885 l. 11.484, względem wyłączenia miejscowości Konary, Niecieeza, Podlesie dębowe i Żabno z Przedmieściem i Targowiskiem z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Tarnowie i wcielenia ich do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie.

Na mocy reskryptu wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 27. grudnia 1880 l. 20.310, rozporządzam w myśl ustaw z dnia 13. lutego 1879 dz. u. kr. nr. 78 i z dnia 12. grudnia 1882 dz. u. kr. nr. 87 w porozumieniu z Wydziałem krajowym co następuje:

Miejscowości Konary, Niecieeza, Podlesie dębowe i Żabno z Przedmieściem i Targowiskiem, zostają z dniem rozpoczęcia czynności c. k. Sądu powiatowego w Żabnie wyłączone z okręgu Reprezentacyi powiatowej w Tarnowie i wcielone do okręgu Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie.

C. k Namiestnik:

Zaleski w. r.

Nr. 4.

Rozporządzenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 24. grudnia 1884, l. 73552 dotyczące używania piętnów dla bydła, które przebyło zarazę płucną.

W wykonaniu przepisów ust. 15 do §. 28 rozporządzenia c. k. Ministerstw spraw wewn., sprawiedliwości, rolnictwa i handlu z dnia 19. marca 1883 Dz. p. p. nr. 35, postanawia się, iż piętno do znaczenia bydła, które przebyło zarazę płucną, ma być w kształcie litery R (rekonwalescent) mającej 10 centimetrów wysokości przy odpowiedniej szerokości, i znak ten ma być umieszczonym na lewym zadzie bydlęcia.

Lwów, dnia 24. grudnia 1885.

W zastępstwie:

Loebl w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 25. stycznia 1886 **Część II.**

Nr. 5

Rozporządzenie

c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 12. Grudnia 1885 l. 17.921, dotyczące cennika leków.

Z powodu wydania cennika leków, który ułożonym został nakładem c. k. drukarni nadwornej i państwowej pod tytułem: „Arznei-Taxe für das Jahr 1886 zur österreichischen Pharmakopöe vom Jahre 1869 und zum Anhange derselben vom Jahre 1878", ogłasza się następujące postanowienia:

§. 1.

Wszyscy aptekarze bez wyjątku, tudzież uprawnieni do utrzymywania domowej aptéki lekarze i chirurgowie, mają, począwszy od 1. Stycznia 1886 r., zastosować się do tego nowego cennika lekarstw, którego też jeden drukowany egzemplarz posiadać mają.

§. 2.

Artykuły, o których wydawaniu istnieją osobne ograniczające przepisy i które zatem w tym cenniku oznaczone są krzyżykiem, (†) mogą być wydawane tylko w skutek zwyczajnej ordynacyi uprawnionego w tej mierze lekarza, chirurga lub weterynarza.

§. 3.

Przy przyrządzaniu i wydawaniu lekarstw, wskazówki lekarskiej recepty powinny być we wszystkich szczegółach dokładnie przestrzegane.

Recepty jednak, w których przepisane w dodatku (str. 36) dawki maksymalne pewnego środka leczniczego przekroczone zostały, mogą być ekspedyowane wsposób ordynacyą wskazany tylko w takim razie, jeżeli do oznaczonej wagi dodany został przez lekarza wykrzyknik w nawiasie (!)

Jeżeli zachodzi obawa, że z lekarstwem stać się może jakie nadużycie, natenczas winien lekarz ordynujący w recepcie dopisać klauzulę „ne repetatur“ a aptekarzowi wzbronionem jest wydawać lekarstwo powtórnie na receptę taką klauzulą „ne repetatur“ zaopatrzoną.

§. 4.

Przy obliczeniu ceny materyałów leczniczych nie zawartych w farmakopei, krajowe władze polityczne postępować mają według tych samych zasad, według których oznaczoną bywa cena dla materyałów leczniczych zawartych w farmakopei.

§. 5.

Pijawki nie mają być uważane za przedmiot leczniczy. Cena tychże dla aptekarzy ustanawia się na 10 ct. za sztukę.

Od ceny tej nie będzie potrącony procent tym rachunkozdawcom, którzy na koszt funduszów publicznych lekarstw dostarczają.

Wszyscy aptekarze są obowiązani mieć zapas pijawek.

§. 6.

Nie mogą być ekspedyowane recepty z przypiskiem „secundum meam praescriptionem“ lub z inną podobną uwagą, któraby wskazywała na tajemnicę lub porozumienie z lekarzem.

§. 7.

Jeżeli na recepcie znajduje się przypisek „fiat expeditio simplex“, aptekarzowi wolno policzyć tylko naczynia, które w cenniku jako najtańsze są oznaczone.

§. 8.

Przy wydawaniu artykułów o jednej cenie, takowa ma być do każdej ilości zastosowaną; co do artykułów zaś z dwojakiemi cenami, należy podług ceny niższej obliczać dopiero przy wydaniu większej ilości.

Jeżeli jednak w skutek kilkakrotnego policzenia ceny przepisanej za dawki mniejszej wagi przekroczoną zostaje zniżona cena dla większej ilości, to w takim razie ostatnia cena ma być zastosowana.

§. 9.

Na każdej recepcie, według której w publicznej lub domowej aptece lekarstwo zostało sporządzone i wydane, ma być należytość dokładnie cyframi napisaną i osobno oznaczona cena za materyały, za robotę i naczynia.

Jeżeli należytość w recepcie nie dosięga jednego centa, może być za cały cent policzona. Jeżeli zaś za pewien artykuł oprócz jednego lub więcej centów przypada jeszcze do wypłaty ułamkowa część centa, to w takim razie ułamkowa część poniżej 0·5 ma być całkiem opuszczona, a część ułamkowa wynosząca 0·5 lub więcej, może być za cały cent policzona.]

Za aqua communis w jakiejkolwiek ilości, można policzyć jeden cent z wyjątkiem wypadków, jeżeli jest użytą do odwarów lub nalewów.

Aptekarz, który oznaczył cenę lekarstwa, powinien oznaczyć na recepcie oprócz daty i ceny także firmę apteki; a ten, który lekarstwo wydaje, powinien zawsze na sygnaturze umieścić datę ekspedycyi i nazwisko swoje.

§. 10.

Jeżeli recepty zapisane są według dawniejszej wagi lekarskiej, przemiana nastąpić ma według poniżej podanej tabeli:

Wagę		należy zmienić na centigramy	
1/3 grana	. . .	0·02 . . .	(2)
1/2 „	. . .	0.04 . . .	(4)
1 „	. . .	0·07 . . .	(7)
2 „	. . .	0·15 . . .	(15)
3 „	. . .	0·20 . . .	(20)
4 „	. . .	0·30 . . .	(30)
5 „	. . .	0·35 . . .	(35)
6 „	. . .	0·40 . . .	(40)
7 „	. . .	0.50 . . .	(50)
8 „	. . .	0·55 . . .	(55)
9 „	. . .	0·60 . . .	(60)
10 „	. . .	0·70 . . .	(70)
12 „	. . .	0·90 . . .	(90)
14 „	. . .	1·00 (1 gramm) .	—
15 „	. . .	1·05 (1 „ .	5)
16 „	. . .	1·10 (1 „ .	10)
18 „	. . .	1·25 (1 „ .	25)
20 „	(1 skrupuła)	1·50 (1 „ .	50)

30 granów	(½ drachmy)	2·20 (2 gramy	. 20)
40 „	(2 skrupułów)	3·00 (3 „)	. —
60 „	(1 drachma)	4·50 (4 „	. 50)
120 „	(2 drachm)	9·00 (9 „)	. —
180 „	(3 drachm)	13·50 (13 „	. 50)
240 „	(½ uncyi)	17·50 (17 „	. 50)
480 „	(1 uncya)	35·00 (35 „)	. —

§. 11.

Lekarstwa wolno wydawać za ceny niższe od taksy; jednak w takim razie należy na recepcie oznaczyć cyframi tak należytość według cennika przypadającą jak i należytość dobrowolnie zniżoną.

Jednakże lekarstwa wydane za cenę niższą od taksy, powinny posiadać takie przymioty i powinny być tak prawdziwe i czyste, jak farmakopea przepisuje; także co do wagi nie wolno czynić ujmy.

§. 12.

Lekarze i chirurgowie uprawnieni do utrzymywania aptek domowych i przyrządów na wypadki naglące, mają sprowadzać potrzebne przetwory chemiczne i złożone środki lecznicze tylko od aptekarzy i wykazać się w tej mierze osobnemi książeczkami odbioru. W książeczkach tych mają być nazwiska i waga lekarstwa, tudzież czas sprowadzenia dokładnie wyrażone i podpisem aptekarza stwierdzone.

Zniżenie ceny pozostawia się w takim przypadku obopólnej ugodzie.

§. 13.

Co do lekarstw dla zwierząt, ma być zastosowany cennik na końcu podany.

Za czynności receptowe i za naczynia wolno przy wydawaniu lekarstw dla zwierząt zastosować ten sam cennik, który obowiązuje co do lekarstw dla ludzi.

§. 14.

Każde przekroczenie powyższych przepisów, podpada o ile nie może być zastosowana ogólna ustawa karna, karze pieniężnej do 100 zł. lub

karze aresztu do 14 dni. (Rozp. minister. z 30. Września 1857 Dz. u. p. Nr. 198).

§. 15.

Istniejące oprócz tych postanowień przepisy o sprowadzaniu, utrzymywaniu i sprzedaży towarów leczniczych, mają nadal obowiązywać.

Taaffe w. r.

Cennik środków leczniczych farmakopei.

	Waga	Cena	Waga	Cena
	gramy	ct.	gramy	ct.
Absinthii herb. sciss.	50·0	5	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	5	—	—
Acetum	100·0	3	—	—
„ aromaticum	50·0	6	250·0	25
„ pyrolignosum crudum . . .	100·0	4	—	—
„ „ rectificat. . . .	50·0	6	250·0	25
„ scillae	10·0	1	—	—
Acidum aceticum conc.	„	4	50·0	17
„ „ dilut.	50·0	5	250·0	22
† „ arsenicosum subt. pulv. . .	0·01	1	—	—
„ benzoicum	1·0	9	—	—
† „ carbolicum*)	10·0	4	50·0	16
„ chromicum	1·0	3	—	—
„ citricum	10·0	7	—	—
„ „ subt. pulv. . . .	„	9	—	—
„ hydrochlor. conc. pur. . . .	„	[illegible]	—	—
„ „ „ crud. . . .	100·0	8	—	—
„ „ dilut. pur. . . .	50·0	9	—	—
„ nitricum conc. pur.	10·0	2	—	—
„ „ „ crudum. . . .	100·0	9	—	—
„ „ dilut. purum. . . .	50·0	8	—	—
„ phosphoricum	10·0	10	—	—
„ salicylicum	1·0	3	—	—
„ sulfuricum anglic.	100·0	6	—	—
„ „ conc. pur. . . .	10·0	2	—	—
„ „ dilut. pur. . . .	50·0	5	—	—
„ tannicum	5·0	16	50·0	140
„ tartaricum	10·0	5	—	—
„ „ sub. pulv.	„	6	50·0	25
† Aconitinum	0·01	3	—	—
† Aconiti tubera sciss.	10·0	2	—	—
Aether aceticus.	„	17	—	—
„ crudus.	100·0	16	500·0	69
„ depuratus	10·0	5	50·0	20
Agaricus chirurgorum	50·0	15	—	—
Aloë lucida	„	8	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	3	—	—
† Althaeae herba sciss.	50·0	5	250·0	20
† „ radix sciss.	„	8	—	35
„ subt. pulv.	10·0	6	—	—

*) Porównaj Ministr. rozp. z 1. Sierpnia 1884, Dz. ust. p. Nr. 131, ust. 2.

	Waga gramy	Cena ct.	Waga gramy	Cena ct.
Alumen	50·0	4	—	—
„ subt. pulv.	10·0	2	50·0	8
„ ustum	50·0	6	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	3	—	—
Alumina hydrica	„	29	—	—
Ammonia	50·0	7	250·0	28
Ammoniacum	„	11	—	—
„ subt. pulv.	10·0	5	—	—
Ammonium aceticum solut	„	5	—	—
„ carbonicum	50·0	9	—	—
„ chloratum crudum	„	7	—	—
„ „ depur.	10·0	3	—	—
Amygdalae amarae	50·0	12	—	—
„ dulces	„	10	—	—
Amylum pulv.	„	8	250·0	35
Angelicae rad. sciss.	„	9	—	—
Angelicae rad. subt. pulv.	10·0	5	—	—
Anisi stellati fructus	50·0	20	—	—
„ „ „ rud. tus.	„	25	—	—
„ „ „ subt. pulv. . . .	10·0	8	—	—
„ vulgaris fructus	50·0	8	—	—
„ „ „ subt. pulv. . . .	10·0	5	—	—
† Apomorphin. hydrochloricum . . .	0·01	4	—	—
† Aqua amygd. amar. conc.	5·0	2	—	—
„ „ „ diluta	10·0	1	50·0	4
„ aromat. spirit.	50·0	6	250·0	25
„ aurant. flor.	„	21	—	—
„ calcis	100·0	2	500·0	6
„ carminativa	50·0	6	250·0	25
„ chamomillae	„	5	„	20
„ chlori	10·0	3	50·0	12
„ cinnamom. simpl.	50·0	5	250·0	20
„ „ spirit.	„	11	„	50
„ destillata	100·0	3	500·0	10
„ foeniculi	50·0	4	—	—
„ kreosoti	„	5	250·0	20
† „ laurocerasi	10·0	5	50·0	22
„ melissae	50·0	7	250·0	30
„ menthae pip.	„	6	„	25
„ plumbica	„	5	„	15
„ rosarum	„	5	„	21
„ rubi idaei	„	5	„	20
„ vegeto-mineralis Goulardi . . .	100·0	6	500·0	15
† Argentum nitricum cryst.	1·0	13	—	—
„ „ cum kalio nitr. . . .	„	8	—	—

	Waga	Cena	Waga	Cena
	gramy	ct.	gramy	ct.
† Argentum nitricum fusum	1·0	17	10·0	145
Arnicae flores	50·0	6	—	—
„ folia sciss.	„	5	—	—
„ radix sciss.	„	8	—	—
Arrow-root	„	16	250·0	70
Asa foetida	„	14	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	6	—	—
† Atropinum sulfuricum.	0·01	2	—	—
Aurantii cort sciss.	50·0	8	—	—
„ „ flaved. sciss.	„	36	—	—
„ „ „ subt. pulv . . .	10·0	11	—	—
„ folia sciss.	50·0	12	—	—
Axungia porci	„	10	250·0	45
Balsamum copaivae	10·0	6	—	—
„ peruvianum	„	20	—	—
„ vitae Hoffmanni	„	7	50·0	30
† Belladonnae folia sciss.	„	2	—	—
† „ „ gross. pulv. . . .	„	3	50·0	10
† „ „ subt. pulv. . . .	„	4	—	—
† „ radix sciss.	„	2	—	—
† „ „ subt. pulv.	„	5	—	—
Benzoë	50·0	28	—	—
Bismuthum subnitricum	1·0	7	—	—
Calami rhizoma sciss.	50·0	7	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	5	—	—
Calcium carbonic. nativ	50·0	2	250·0	8
„ „ „ pulv.	„	10	„	45
„ „ purum	10·0	22	—	—
„ chloratum fusum	50·0	29	—	—
Calcium hypochlorosum	50·0	4	250·0	18
„ oxydatum	100·0	4	—	—
„ „ pulv.	50·0	4	—	—
„ oxysulfuratum	„	23	—	—
„ „ solutum	„	10	250·0	40
„ phosphoricum	5·0	24	—	—
Calumbae radix sciss.	50·0	13	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	6	—	—
Camphora	50·0	13	250·0	53
Cannabis indicae sciss.	10·0	3	—	—
† Cantharides	„	14	—	—
† „ subt. pulv.	„	18	—	—
Capilli Veneris frondes sciss. . . .	50·0	10	—	—
Caragaheen sciss.	„	10	—	—
Carbo ligni depurat. subt. pulv. . . .	„	8	250·0	32
Cardamomi sem.	10·0	48	—	—

	Waga	Cena	Waga	Cena
	gramy	ct.	gramy	ct.
Caricae sciss.	50·0	10	—	—
Carvi fructus	„	8	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	5	—	—
Caryophylli	50·0	17	—	—
„ subt. pulv.	10·0	7	—	—
Cascarillae cort.	50·0	12	—	—
„ „ rud. tus.	„	15	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	6	—	—
Cassia fistula	50·0	6	—	—
Castoreum canadens.	0·10	2	—	—
„ „ subt. pulv. . . .	„	3	—	—
Centaurii herb. sciss.	50·0	13	—	—
Cera alba	„	27	—	—
Cera flava	50·0	17	—	—
Ceratum cetacei	10·0	8	50·0	35
„ fuscum	„	5	—	—
Cetaceum	50·0	22	—	—
Chamomillae roman. flor.	„	10	—	—
„ vulgar. flor.	„	14	250·0	60
„ „ „ gross. pulv. . . .	„	22	„	100
„ „ „ subt. pulv. . . .	10·0	6	—	—
Chinae calisayae cortex	50·0	75	—	—
„ „ „ gross.pulv. . . .	„	79	—	—
„ „ „ subt. pulv. . . .	10·0	22	—	—
„ cortex fuscus	50·0	45	—	—
„ „ „ gross. pulv. . . .	„	48	—	—
„ „ „ subt. pulv. . . .	10·0	15	—	—
„ „ ruber	50·0	148	—	—
„ „ „ gross. pulv. . . .	„	152	—	—
„ „ „ subt. pulv. . . .	10·0	41	—	—
Chinidinum sulfuricum	1·0	8	—	—
Chininum purum	0·10	5	—	—
„ bisulfuric.	„	3	—	—
„ hydrochloricum	„	4	1·0	36
„ sulfuricum	0·50	10	5·0	78
„ tannic.	0·10	2	1·0	12
† Chloralum hydrat.	10·0	17	—	—
† Chloroformium*)	„	7	50·0	30
Cinae flores	50·0	8	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	6	—	—
Cinnamomi cortex	50·0	9	—	—
„ „ subt. pulv. . . .	10·0	4	—	—
Citri fructus cortex sciss.	50·0	7	—	—

*) Porównaj Ministr. rozp. z 1. Sierpnia 1884. Dz. ust. p. Nr. 131, ust. 2.

	Waga gramy	Cena ct.	Waga gramy	Cena ct.
Citri fructus flaved.	50·0	33	—	—
„ „ „ subt. pulv.	10·0	11	—	—
† Coffeinum	10 0	4	—	—
† Colchicinum	0 01	2	—	—
Colchi i sem.	10 0	2	—	—
Collodium	„	5	—	—
Collyrium adstring. luteum	50·0	18	250 0	75
† Colocynthidis fruct. sciss.	10·0	16	50 0	66
† „ „ subt. pulv. . . .	„	25	—	—
† Conii mac. herb.	„	1	—	—
† „ „ „ gross. pulv. . . .	50·0	8	250 0	35
† „ „ „ subt pulv. . . .	10 0	4	—	—
Coriandri fruct.	50·0	4	—	—
Crocus	1·0	10	—	—
„ pulv.	„	13	—	—
Cubebae fruct. . , ...	50·0	52	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	16	—	—
Cuprum aluminatum	„	12	—	—
† „ sulfuricum*)	„	3	—	—
Cydoniae sem.	50·0	35	—	—
Decoctum Zittmanni fortius . . .	250 0	51	500·0	59
„ „ mitius	„	42	„	47
† Digitalinum depurat.	0·01	10	—	—
† Digitalis fol. sciss.	10 0	2	—	—
† „ „ subt. pulv.	„	4	—	—
Dulcamarae caules sciss.	50 0	3	—	—
Elaeosacchara	Patrz cennik robót aptek. p. 22			
Electuarium aromaticum	10 0	4	—	—
„ „ c. opio.	„	6	—	—
„ lenitivum	50 0	28	250·0	120
Elemi	„	11	—	—
Emplastrum anglicanum	10□cm.	4	—	—
„ cantharidum	10 0	13	50 0	60
„ „ perpetuum.	„	19	—	—
„ cerussae	„	4	50·0	16
„ conii maculati	„	4	—	18
„ de meliloto	„	4	—	18
„ diachylon comp.	50·0	20	250 0	90
„ „ „ linteo . . .				
„ „ extensum	100□cm	6	500□cm	25
„ „ simplex	50·0	14	250 0	60
„ hydrargyri	„	32	„	136
„ minii adustum	10·0	5	50·0	22

*) Porównaj Ministr. rozp. z 1. Sierpnia 1884. Dz. ust. p. Nr. 131, ust. 2.

	Waga gramy	Cena ct.	Waga gramy	Cena ct.
Emplastrum oxycroceum	10·0	16	50·0	65
„ saponatum	„	5	„	22
Emulsio amygdalina	Patrz cennik robót aptek. p. 12			
„ oleosa	„	„	„	„ 13
† Euphorbium	10·0	2	—	—
† „ subt. pulv.	„	5	—	—
† Extractum aconiti	1·0	7	—	—
† „ aloës	5·0	6	—	—
† „ belladonnae	1·0	8	—	—
„ calumbae	5·0	33	—	—
† „ canabis indicae	1·0	8	—	—
„ centaurii	5·0	12	—	—
„ chelidonii	5·0	33	—	—
„ chinae fusc.	„	42	—	—
† „ colocynthidum	1·0	16	—	—
† „ conii maculati	„	6	—	—
„ cubebarum	5·0	32	—	—
„ filicis maris	„	40	—	—
„ gentianae	„	6	—	—
„ graminis	10·0	9	50·0	40
† „ hellebori virid.	1·0	8	—	—
† „ hyoscyami fol.	„	6	—	—
„ liquiritiae	5·0	9	—	—
„ malatis ferri	„	5	—	—
† „ nucis vomicae	1·0	13	—	—
† „ opii aquos.	„	21	—	—
„ punicae granat.	5·0	23	—	—
„ quassiae	„	30	—	—
„ ratanhae	„	32	—	—
„ rhei	„	34	—	—
† „ scillae	„	11	—	—
† „ secalis cornuti	1·0	5	—	—
„ taraxaci	10·0	7	50·0	30
„ trifolii fibrini	5·0	6	—	—
Fel tauri depuratum	1·0	12	—	—
Ferrum carbonic. sacchar.	5·0	6	50·0	50
„ hydro oxydat dialysat. liquid. . .	10·0	3	—	—
„ jodatum saccharatum	5·0	11	—	—
„ lacticum	„	9	—	—
„ oxydato-oxydulatum	„	14	—	—
„ phosphoricum	„	15	—	—
„ pulveratum	„	3	—	—
„ sesquichlor. cryst.	„	5	50·0	20
„ „ „ solut.	„	4	„	15
„ sulfuric. cryst.	„	2	—	7

	Waga gramy	Cena ct.	Waga gramy	Cena ct.
Ferrum et natrium pyrophosphoric. . .	1·0	2	—	—
Filicis mar. rhiz. sciss.	50·0	8	—	—
„ „ „ subt. pulv.	10·0	6	—	—
Foeniculi fruct.	50·0	7	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	5	—	—
Galbanum	50·0	24	—	—
„ pulv.	10·0	9	—	—
Galeopsidis herb. sciss.	50·0	10	250·0	45
Gallae	„	12	—	—
Gelatina caragaheen	10·0	24	50·0	30
„ lichen. island.	„	24	„	32
„ „ „ pulv.	„	10	—	—
„ liquiritiae pellucida	50·0	25	—	—
Gentianae rad. sciss.	„	6	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	4	—	—
Globuli martiales	1 sztuka	20	—	—
Glycerinum	50·0	12	250·0	53
Graminis rhiz. sciss.	„	4	—	—
Guajacum	„	27	—	—
„ subt. pulv.	10·0	8	—	—
Guarana pulv.	1·0	6	—	—
Gummi arabicum	50·0	25	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	8	50·0	35
† Hellebori viridis rad. sciss.	50·0	14	—	—
Hirudo	Patrz §. 5 rozporządzenia			
Hydrargyrum	50·0	32	—	—
† „ bichlor. ammon. . . .	1·0	2	—	—
† „ „ corros pulv.	„	1	—	—
† „ bijodat. rubr.	„	4	—	—
† „ chlorat. mite pulv.	„	2	—	—
† „ chlorat. mite via humida .	„	4	—	—
† „ jodatum flavum	„	5	—	—
† „ oxydatum flavum	„	4	—	—
Hydromel infantum	10·0	5	50·0	20
† Hyoscyami fol. sciss.	„	2	„	6
† „ „ gross. pulv.	50·0	10	250·0	45
Ichthyocolla	10·0	33	—	—
Infusum laxativum	„	4	50·0	14
† Ipecacuanhae rad. gross. pulv. . . .	1·0	3	—	—
† „ „ subt. pulv.	„	4	—	—
Ireos florent. rhiz. subt. pulv. . . .	10·0	5	—	—
Jaceae herb. sciss.	50·0	5	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	4	—	—
† Jalapae tub. subt. pulv.	„	8	50·0	34
† Jodoformium	1·0	6	10·0	55

	Waga gramy	Cena ct.	Waga gramy	Cena ct.
† Jodoformium subt. pulv.	1·0	8	10·0	70
† Jodum	„	6	„	50
Juniperi fruct.	50·0	2	—	—
„ „ rud. tus.	„	6	—	—
Kalium acetic. solutum	10·0	5	—	—
„ bromatum	„	9	50·0	39
„ „ pulv.	„	10	—	—
„ carbonicum crudum	100·0	15	—	—
„ „ depurat	10·0	4	—	—
„ carbonicum solut.	„	2	—	—
„ chloricum	„	3	—	—
„ „ pulv.	„	4	—	—
„ ferro-tartaricum . . , .	„	25	—	—
„ hydro-oxydatum	„	10	50·0	40
„ hydro-tartaricum pulv. . . .	„	6	„	25
„ hypermanganicum cryst. . . .	„	41	—	—
„ jodatum.	„	30	50·0	150
„ manganicum crudum . . .	„	8	—	—
„ natrio-tartaricum	„	4	50·0	15
„ „ „ pulv.	„	5	„	20
„ nitricum	„	2	—	—
„ „ subt. pulv.	„	3	—	—
† „ stibio tartaricum pulv. . . .	1·0	2	—	—
„ sulfuratum	10·0	12	—	—
„ „ pro balneo. . . .	50·0	9	250·0	40
„ sulfuricum	„	6	—	—
„ „ pulv.	10·0	3	—	—
„ tartaricum pulv.	„	10	—	—
Kamala . . . . . . , .	1·0	4	—	—
Kousso sciss.	50·0	15	—	—
„ subt. pulv.	10·0	6	—	—
† Kreosotum	5·0	10	—	—
Lauri fruct. gross. pulv.	50·0	7	250·0	30
„ „ subt.	10·0	3	—	—
Lavandulae flor.	50·0	24	250·0	100
Lichen islandicus sciss	„	6	—	—
Lignum campechian. sciss.	10·0	1	—	—
Linimentum ammoniatum	50·0	16	—	—
„ saponato camphoratum . . .	„	14	—	—
Lini sem.	„	4	—	—
„ „ pulv.	„	12	250·0	50
„ „ placent. pulv.	„	4	„	16
Liquiritiae rad sciss.	„	6	—	—
„ „ decort.subt.pulv. . . .	10·0	6	—	—
Liquor acidus Halleri	„	3	—	—

	Waga gramy	Cena ct.	Waga gramy	Cena ct.
Liquor ammonii anisat.	10·0	4	—	—
Lobeliae inflatae herb. sciss.	„	5	—	—
Lupulinum	1·0	1	—	—
Lycopodium	50·0	21	250·0	90
Macis	5 0	3	—	—
Magnesium carbonicum hydro oxydat.				
subt. pulv.	10 0	4	50 0	16
„ citricum	5·0	14	—	—
„ hydro oxydatum	50·0	13	—	—
„ lacticum	5·0	5	—	—
„ oxydatum	10·0	14	50·0	60
„ sulfuricum	50·0	5	250·0	20
Maltum	„	7	—	—
Malvae flores	„	11	—	—
„ folia sciss.	„	5	—	—
Manganum hyperoxyd. nativ. sub. pulv. . .	„	11	—	—
Manna calabrina electa	10·0	5	50·0	20
„ „ canellata	„	10	—	—
Massa pilularum Ruffi	5·0	10	—	—
Mastiche	10·0	13	—	—
„ subt. pulv.	„	20	—	—
Mel depuratum	50 0	10	250·0	40
Mel rosatum	50·0	17	—	—
Meliloti herb. sciss.	„	5	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	4	—	—
Melissae folia sciss.	50 0	14	250·0	58
Menthae crisp. fol. sciss.	„	12	„	50
„ piper. „ „	„	12	„	50
„ „ „ subt. pulv.	10·0	5	—	—
Millefolii herb. sciss.	50·0	5	—	—
Mixtura gummosa.	Patrz cennik robót aptek.			
† Morphinum	0·5	3	—	—
† „ hydrochlor.	„	2	—	—
Mucilago cydoniae semin.	10·0	3	50·0	12
„ gummi arabic.	„	5	„	20
Myrrha subt. pulv.	„	10	—	—
Natrium aceticum	5·0	4	—	—
„ boracicum pulv.	10·0	3	—	—
„ carbonic. cryst.	100·0	12	—	—
„ „ dilaps.	10·0	4	—	—
„ hydro carbonic. pulv.	50·0	5	250·0	22
„ phosphoricum	5·0	3	—	—
„ salicylic.	1·0	3	—	—
„ silicicum	50·0	10	250·0	45
„ sulfuricum cryst.	„	8	„	35

	Waga gramy	Cena ct.	Waga gramy	Cena ct.
Natrium sulfuricum dilapsum	10·0	4	—	—
Nux moschata	50·0	39	—	—
„ „ pulv.	10·0	12	—	—
† „ vomica gross. pulv.	„	3	—	—
† „ „ subt pulv.	„	6	—	—
Oleum amygdal. dulc.	50·0	30	250·0	139
„ anisi	1·0	4	—	—
„ aurant. cort.	„	6	—	—
„ „ flor.	„	70	—	—
„ bergamottae	„	2	—	—
„ cacao	10·0	5	50·0	22
„ cadinum.	50·0	8	—	—
„ camphoratum	10·0	5	50·0	22
„ carvi	1·0	3	—	—
„ caryophyllor.	„	2	—	—
„ cinnamomi	„	4	—	—
„ citri	„	2	—	—
† „ croton. tiglii	„	4	—	—
„ foeniculi	„	2	—	—
„ hyoscyam. fol coctum. . . .	50·0	15	250·0	68
„ jecoris aselli	„	10	„	40
„ juniperi	1·0	2	10·0	10
„ lauri	50·0	10	250·0	42
„ lavandulae	1·0	3	—	—
„ lini	50·0	8	—	—
„ macidis	1·0	5	—	—
„ menthae crisp.	„	11	—	—
„ „ piper	„	15	—	—
„ nucis moschatae	„	2	—	—
„ olivarum	50·0	14	250·0	53
„ ricini	„	13	—	—
„ rosarum	1·0	124	1 kropla	5
„ rosmarini	„	1	—	—
„ sinapis aether.	„	12	—	—
„ terebinth rectif.	50·0	7	250·0	31
„ valerianae	1·0	13	—	—
Olibanum subt. pulv.	10·0	5	—	—
Ononidis rad. sciss.	50·0	4	—	—
† Opium subt. pulv.	1·0	6	—	—
Origani herb. sciss.	50·0	5	—	—
Oxymel scillae	10·0	3	50·0	12
„ simplex	„	3	„	12
Papaveris Rhoeados flor. sciss. . . .	50·0	24	—	—
„ somnifer. fruct. immaturi . .	„	5	—	—
Pasta dentifricia dura	„	50	—	—

	Waga gramy	Cena ct.	Waga gramy	Cena ct.
Pasta dentifricia mollis	50·0	50	—	—
„ gummos. albuminat.	„	41	—	—
„ liquiritiae flava	„	26	—	—
Pastilli e natrio hydro carbon. . . .	30 plac.	40	—	—
Petroleum rectific.	50·0	18	—	—
Pilulae laxantes	5·0	10	—	—
Pix liquida	50·0	5	—	—
† Plumbum aceticum	10.0	4	—	—
„ „ basic. sol.	„	4	50·0	16
„ „ solut.	„	2	„	8
„ carbonic. pulv.	50·0	12	—	—
„ hyperoxydat. rubr. pulv. .	„	10	—	—
„ oxydatum pulv. . . .	„	14	—	—
Potio magnes. citric. efferv.	1 dawka	54	—	—
Pulpa cassiae	50·0	48	—	—
„ tamarindi depurata	„	25	—	—
Pulvis aërophorus	10 daw.	35	—	—
„ „ Seidlitzensis	„	85	—	—
„ dentifric. alb.	10·0	6	—	—
„ dentifric. niger	„	13	—	—
„ Doveri	1·0	2	—	—
„ gummosus	10·0	5	50·0	20
Punicae granat. rad cort. rud. tus. . . .	50·0	31	—	—
„ „ „ „ subt. pulv. . .	10·0	10	—	—
Pyrethri rad. sciss.	50·0	13	—	—
Quassiae lign. sciss.	„	6	—	—
„ „ subt pulv	10·0	5	—	—
Quercus cort sciss.	50·0	4	—	—
„ „ rud. tus.	„	8	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	4	—	—
„ sem. tost. pulv.	50·0	9	250·0	40
Ratanhae rad. sciss.	„	18	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	10	—	—
† Resina jalapae	1·0	12	10·0	105
„ pini	50·0	2	—	—
Rhei radix	10·0	18	50·0	75
„ „ sciss.	„	19	„	80
„ „ subt. pulv.	1·0	3	10·0	22
Roob juniperi	50·0	38	250·0	160
„ sambuci	„	20	„	90
Rosae centifol. flor.	„	20	—	—
Rosmarini fol. sciss.	50·0	3	—	—
Rotulae menthae piper.	10·0	5	50·0	20
Sabadillae semen.	50·0	7	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	5	—	—

	Waga gramy	Cena ct.	Waga gramy	Cena ct.
† Sabinae summitat. sciss.	10·0	3	—	—
† Sabinae summitat. subt. pulv. . . .	„	5	—	—
Saccharum subt. pulv.	„	3	50·0	11
„ lactis subt. pulv.	„	6	—	—
Salep. gross. pulv.	„	8	—	—
„ subt. pulv.	„	11	—	—
Salicis cort. sciss.	50·0	5	—	—
Salviae folia sciss.	„	10	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	5	—	—
Sambuci flor.	50·0	9	—	—
„ „ gross. pulv.	„	15	250·0	65
† Santoninum	0·10	2	—	—
Sapo kalinus	50·0	6	250·0	25
„ medicinalis	10·0	3	—	—
„ „ subt. pulv.	„	6	—	—
„ picis	50 0	50	—	—
„ sulfuratus	„	50	—	—
„ venetus	„	8	—	—
„ „ subt. pulv.	10 0	4	—	—
Sarsaparillae rad. sciss.	50·0	40	250·0	165
Scillae bulb. sicc. subt. pulv. . . .	1·0	2	—	—
Sebum ovile	50·0	13	—	—
† Secale cornut.	10·0	3	—	—
† „ „ subt. pulv.	1·0	1	—	—
Senegae rad. sciss.	50·0	35	—	—
Sennae alexand. fol.	„	22	250·0	93
„ „ „ subt. pulv. . . .	10·0	8	—	—
„ „ „ sine resina . . .	50·0	58	—	—
„ Tinnevelly fol.	„	11	250·0	47
Serpylli herb. sciss.	„	4	—	—
Serum lactis	Patrz cennik robót aptek. (p. 14)			
Sinapis sem.	50·0	5	—	—
„ „ pulv.	„	10	250·0	45
† Solutio arsenical. Fowleri	1·0	1	—	—
Species althaeae	50·0	7	250 0	30
„ amaricantes	„	9	„	40
„ aromaticae	„	18	„	80
„ „ pro catapl.	„	22	„	100
„ emollientes.	„	9	„	40
„ „ pro catapl.	„	13	„	60
„ laxantes St. German	„	50	—	—
„ pectorales	„	8	250·0	35
Spilanthi olerac. herb. sciss.	„	20	—	—
Spiritus aetheris	„	18	250 0	75
„ anisi	„	9	—	—

	Waga	Cena	Waga	Cena
	gramy	ct.	gramy	ct.
Spiritus aromatic.	50·0	20	250·0	90
„ camphorat.	„	9	„	40
„ carvi	„	9	—	—
„ cochleariae	„	12	250·0	50
„ ferri sesquichlor. aeth. . . .	10·0	8	—	—
„ lavandulae	50·0	20	—	—
„ menthae piper.	„	14	250·0	60
„ rosmarini	„	17	—	—
„ saponatus	„	12	250·0	50
„ sapon. kalin.	„	28	—	—
„ sinapis	5·0	3	50·0	20
„ vini conc. 90%	50·0	7	250·0	30
„ „ dilut. 70%.	„	6	„	25
Spongia pressa	5·0	57	—	—
† Stibium chlorat.	10·0	18	—	—
„ sulfur. aurant.	1·0	4	—	—
„ „ nigr..	50·0	6	—	—
„ „ „ subt. pulv. . . .	„	14	—	—
† Stramonii fol. sciss.	10·0	1	—	—
† Strychninum	0·10	1	—	—
† „ nitricum	„	1	—	—
Styrax liquid.	10·0	4	50·0	16
Succus liquiritiae pulv.	„	8	„	35
Sulfur praecipitat.	„	13	„	60
„ sublimatum	50·0	16	250·0	70
Syrupus acetos. citri	10·0	6	50·0	25
„ althaeae	„	3	„	10
„ amygdalinus	„	4	„	16
„ aurantior. cort.	„	3	—	12
„ capillor ven.	„	4	—	—
„ cinnamomi	„	5	—	—
† „ diacodii	„	3	50·0	10
„ ferri jodati	„	14	„	63
† „ ipecacuanh.	„	5	—	—
„ mannatus	„	3	50·0	12
„ mororum	„	3	„	12
„ rhei	„	3	„	12
„ ribium	„	3	„	12
„ rubi idaei	„	3	„	12
„ simplex	„	2	„	8
Tabulae althaeae	50·0	22	—	—
Tamarindi pulpa	„	7	—	—
Taraxaci herba sciss.	„	5	—	—
„ radix sciss.	„	5	—	—
Terebinthina comm.	„	5	—	—

	Waga	Cena	Waga	Cena
	gramy	ct.	gramy	ct.
Thea Pecco	50·0	63	—	—
Tiliae flores sciss.	„	9	—	—
Tinctura absinthii comp.	10·0	3	50·0	12
† „ aconiti	5·0	3	„	25
„ amara	10·0	4	„	16
„ arnicae	„	3	„	12
„ aurantii cort.	„	4	„	16
† „ belladonnae	5·0	3	„	25
„ benzoës	10·0	4	„	16
† „ cantharidum	5·0	5	„	42
„ cascarillae	10·0	6	—	—
„ castorei canad.	„	62	—	—
„ chamomillae	„	3	50·0	12
„ chinae comp.	„	5	„	22
„ cinnamomi	„	3	—	12
† „ colchici	5·0	3	50·0	25
† „ digitalis	„	3	„	25
„ guajaci	10·0	5	„	22
† „ ipecacuanhae	5·0	7	„	60
† „ jodi	„	5	„	40
† „ lobeliae	„	4	„	35
„ malatis ferri	10·0	8	—	35
„ myrrhae	„	5	—	22
† „ nucis vomicae	5·0	4	—	35
† „ opii crocat.	„	13	—	120
† „ opii simpl.	„	5	50·0	45
„ ratanhae	10·0	5	„	22
„ rhei aquos	„	4	„	16
„ rhei vinosa Darelli	„	13	„	60
„ spilanthi olerac. comp. . . .	5·0	4	„	35
„ valerianae	10·0	4	„	16
† „ veratri albi	5·0	3	„	25
Trifolii herb.	50·0	6	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	4	—	—
Trochisci ipecacuanhae	5·0	7	—	—
„ santonini	„	10	—	—
Unguentum aromaticum.	10·0	5	50·0	20
„ Autenriethi	Patrz cennik robót aptek.			
„ cerussae	10·0	4	50·0	16
„ diachylon Dr. Hebra.	„	8	„	36
„ emolliens	„	9	„	40
„ glycerini	„	5	„	20
„ hydrargyri	„	8	„	36
„ juniperi	„	5	„	20
„ plumbi acetici	„	5	„	20

	Waga gramy	Cena ct.	Waga gramy	Cena ct.
Unguentum pomadinum	10·0	5	50 0	20
„ sabadillae	„	6	„	25
„ simplex	„	4	„	16
„ sulfuratum	„	5	„	20
Uvae ursi fol.	50·0	5	—	—
Valerianae radix	„	7	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	4	—	—
Vanillae siliq.	1·0	10	—	—
† Veratrinum	0·05	2	—	—
† Veratri alb. rhiz	10·0	1	—	—
† „ „ „ subt. pulv.	„	4	—	—
Verbasci flor.	50·0	32	—	—
† Vinum colchici	10 0	10	—	—
„ malagense	50·0	22	—	—
† „ stibiato-tartaricum	10·0	10	—	—
Zedoariae rhiz. sciss.	50 0	7	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	4	—	—
† Zincum aceticum	„	24	—	—
„ chloratum	„	20	—	—
„ oxydatum	„	40	—	—
† „ sulfuricum*)	„	5	50·0	20
Zingiberis rhiz. sciss.	50 0	16	—	—
„ „ subt. pulv.	10·0	6	—	—

*) Porównaj Rozporz. minist. z 1. sierpnia 1884, Dz. ust. państ. Nr. 131, p. 2

Cennik robót receptowych.

		ct.
1	Za sporządzenie odwaru wraz z cedzeniem do 500.0 włącznie, jeżeli gotowanie trwa 1/4 godziny . . .	18
	1/2 „ . . .	22
	1 „ . . .	28
	Za każdą dalszą nadwyżkę aż znowu do 500·0 . .	5
2	Za sporządzenie naparu (infusio calida) włączając półgodzinne wytrawienie (digestio) wraz z cedzeniem do 500·0 włącznie	18
	Za każdą dalszą nadwyżkę aż znowu do 500·0 . .	5
3	Za sporządzenie zimnego nalewu (infusio frigida) tudzież za namoczenie (maceratio) wraz z cedzeniem aż do 500·0 włącznie	5
	Za każdą dalszą nadwyżkę aż znowu do 500·0 . .	2
4	Za wytrawienie bez względu na ilość i wraz z cedzeniem w miarę czasu do 3 godzin włącznie. . . .	12
	6 „ „	20
	12 „ „	26
	24 „ „	34
5	Za sporządzenie odwaru-nalewu ma być policzona odpowiednia należytość za odwar a nadto połowa należytości za nalew.	

Uwaga

a) Drzewka, kory, korzenie, zioła, kwiaty i nasiona, przepisane do sporządzenia odwarów i nalewów, jakoteż do ziółek (species) mają być uważane chociażby to w recepcie nie było wyraźnie wymienione, jako przepisane w stanie pokrajanym, roztłuczonym lub rozgniecionym; należy ich w tym stanie używać i należytość według cennika lekarstw obliczać.

b) Jeżeli lekarstwa za odwar lub nalew zapisane zostały w stanie sproszkowanym, natenczas należy rozumieć pod tem proszek na grubo tłuczony i policzyć cenę ustanowioną w cenniku lekarstw za „pulvis grossus“.

		ct.
6	Za sporządzenie zimnego rozczynu (solutio calida) do 500·0 środka rozczynowego wraz z przecedzeniem.	12
	Za każdą dalszą nadwyżkę aż znowu do 500·0 . .	5
	Uwaga a) W razie rozpuszczenia soli, wymienionych w cenniku w stanie skrystalizowanym i sproszkowanym, wolno policzyć tylko cenę soli skrystalizowanej. b) Za rozpuszczenie lub zarobienie soli lub innych przetworów leczniczych w celu sporządzenia ciasta pigułkowego, powidełek i kołaczyków, nie wolno policzyć.	
7	Za sporządzenie zimnego rozczynu t. j. za pomocą tłuczka (solutio frigida cum pistollo peragenda) . . .	5
8	Za wypienienie (clarificatio) za pomocą białka, wraz z białkiem	20
9	Za przesączenie (filtrowanie) płynu do 500·0 włącznie	5
	Za każdą dalszą nadwyżkę aż znowu do 500·0 . .	3
10	Za jedno przecedzenie	3
11	Za nasycenie (suturatio)	15
12	Za sporządzenie mleczanki z nasion wraz z przecedzeniem do 500·0 włącznie	15
	Za nadwyżkę aż znowu do 500·0	5
13	Za sporządzenie mleczanki wrzekomej (emulsio spuria) z wszelkich rodzajów olejów, żywic, balsamów itd. jakoteż mięszanki olejnej (mixtura oleosa) do 500·0 włącznie	10
	Za każdą dalszą nadwyżkę aż znowu do 500·0 . .	5
14	Za sporządzenie nieklarowanej serwartki, wraz z mlekiem i innemi przyprawami do 200·0 serwatki włącznie .	25
	Za nadwyżkę aż znowu do 200·0 serwatki . . .	15
15	Za sporządzenie wyklarowanej za pomocą białka i przesączonej serwatki wraz z mlekiem i innemi przyprawami aż do 200·0 włącznie	40
	Za każdą dalszą nadwyżkę aż znowu do 200·0 serwatki	20
16	Za mięszanie drobnego proszku bez względu na to czy jest przy wydaniu podzielony lub nie . . .	10

	Uwaga Jeżeli do proszku zapisany jest cukier olejny, policzyć należy za sporządzenie takowego o 2 ct. więcej.	
17	Za rozdzielenie drobnych proszków na kilka dawek aż do pięciu włącznie wraz z torebkami, okładką i sygnaturą za każdą dawkę	2
	Za każdą dawkę po nad pięć	1
18	Za mięszanie grubych proszków (pulverum per cribum trajectorum vel grosse tussorum) bez względu na to czy przy wydaniu są na dawki podzielone lub nie .	5
	Uwaga Za mięszanie samych ziółek (speciec) nie wolno policzyć żadnej opłaty.	
19	Za dzielenie grubych proszków lub ziółek (species) na kilka dawek wraz z torebkami, okładką i sygnaturą za każdą dawkę	2
20	Za papier i sygnaturę na wydanie ziółek (species) prostych środków leczniczych (simplicia i t. p. bez podzielenia takowych na dawki do 200·0 włącznie .	3
	Za większą ilość w ogóle	5
21	Za utarcie lub przetarcie proszku do mieszanki (mixtura) albo do maści	5
22	Za sporządzenie cukru olejnego z wyjątkiem wypadku, jeżeli takowy ma być do proszku dodany . . .	5
23	Jeżeli w recepcie wymagane jest ciągłe przecieranie (trituratio continua) należy się za każdy kwadrans . .	15
24	Za sporządzenie i uformowanie pigułek, kołaczyków (trochiscio) i pastylek aż do 50 sztuk włącznie . .	25
	Za dziesięć sztuk nad tę liczbę	2
	Należytość za proszek do sypania użyty, ma być policzona stosownie do spotrzebowanej ilości. Jeżeli proszek do posypania nie został przez lekarza wskazany, ma być do tego użyty pulvis rad. liquiritiae.	
25	Za sporządzenie powidełka	15
26	Za sporządzenie plastra lub maści (ceratum) za pomocą mięszania i wałkowania do 150·0 włącznie . .	10
	Za każdą nadwyżkę 50·0	2

		ct.
	Jeżeli do tego potrzebnem jest topienie, natenczas za stopienie aż do 150·0 należy się	5
	Za każdą nadwyżkę 50·0	2
27	Za sporządzenie jednego czopka stolcowego . . .	20
	Za każdy dalszy czopek stolcowy	5
28	Za papier ceratowy, okładkę i sygnaturę, potrzebne do wydania plastra lub maści (ceratum) do 150·0 włącznie	3
	Za ilość większą niż 150.0	5
29	Za rozsmarowanie plastra lub maści (ceratum) na płótnie wraz z robotą i płótnem na 5□ cm.	20
	Za każdy dalszy przyrost rozmiaru do 50□ cm. . .	5
30	Za sporządzenie maści lub masy plastrowej (linimentum) tudzież za mieszanie kilku maści lub masy plastrowej do 150·0	10
	Za każdą nadwyżkę 50·0	2
	Jeżeli do tego potrzebnem jest topienie, należy się za to aż do 500·0	5
	Za podzielenie maści na większą ilość dawek aż do 5 dawek włącznie wraz z papierem ceratowym, za każdą dawkę	3
	Za każdą dalszą dawkę	2
31	Jeżeli przy ekspedycyi recepty nie ma zastosowania żadna z dotąd wskazanych robót receptowych, należy się za jednorazowe odważenie lub policzenie kropel .	2
	Za każde dalsze odważenie lub liczenie kropel . .	1
32	Za opakowanie, tj. korek, papier, szpagat i sygnaturę .	3
33	Za opieczętowanie naczynia przy wydaniu lekarstwa w wypadkach, w których tego zażądano	3
34	Rozumie się, że osobno liczyć należy opłatę za zarządzone przez pewnych lekarzy niezwykłe manipulacye.	

Cennik naczyń.

	ct.
Zwykłe białe flaszki na lekarstwa:	
Za sztukę do 50 gramów włącznie	5
„ nad 50 „ do 200 gramów włącznie . .	7
„ „ 200 „ „ 300 „ „ . .	8
„ „ 300 „ „ 400 „ „ . .	10
„ „ 400 „ „ 800 „ „ . .	15
„ „ 800 „ „ 1500 „ „ . .	22
Flaszki podwójne, białe flaszki na proszki, flaszki hyalitowe lub czernione, mogą być policzone o połowę ceny drożej, aniżeli zwykłe białe flaszki na lekarstwa.	
Zwykłe słoiki na lekarstwa:	
Za sztukę do 20 gramów włącznie	3
„ powyżej 20 gramów do 100 gramów włącznie .	5
„ „ 100 „ „ 200 „ „ .	7
„ „ 200 „ „ 300 „ „ .	8
„ „ 300 „ „ 500 „ „ .	15
Słoje porcelanowe:	
Za sztukę do 20 gramów włącznie	6
„ powyżej 20 gramów do 50 gramów włącznie .	10
„ „ 50 „ „ 100 „ „ .	14
„ „ 100 „ „ 150 „ „ .	18
„ „ 150 „ „ 200 „ „ .	24
Jeżeli do słojów porcelanowych dodana zostanie nakrywka, to za taką nakrywkę z drzewa lub z kruszcu wraz z sygnaturą należy się przy słojach porcelanowych do 20 gramów	5
przy słojach powyżej 20 gramów do 100 gramów włącznie .	8
„ „ „ 100 „ w ogóle „ „ .	12

	ct.
Pudełka tekturowe bez falcu wraz z sygnaturą:	
Za sztukę do 20 gramów włącznie	4
„ powyżej 20 gramów do 50 gramów włącznie .	6
„ „ 50 „ „ 100 „ „ .	7
„ „ 100 „ „ 200 „ „ .	9
Pudełka tekturowe z papierem satynowym i falcem wraz z sygnaturą:	
Za sztukę do 20 gramów włącznie	6
„ powyżej 20 gramów do 50 gramów włącznie .	8
„ „ 50 „ „ 100 „ „ .	10
„ „ 100 „ „ 150 „ „ .	12
Pudełka zasuwane wraz z sygnaturą:	
Za sztukę obejmującą do 5 proszków	6
„ „ nad 5 do 10 proszków	10
„ „ „ 10 „ 20 „	15

Cennik środków leczniczych dla zwierząt.

	Waga gramy	Cena ct.	Waga gramy	Cena ct.
Absinthii herb. sciss.	50·0	4	500·0	36
Acetum	100·0	3	„	13
„ pyrolign. crud.	„	4	„	18
Acidum acet. conc. venale 1·028 . . .	50·0	7	„	60
† „ arsenic. subt. pulv.	„	8	„	70
„ carbolicum	„	14	„	132
„ hydrochloric. conc. crud. . . .	100·0	7	„	32
„ nitric. conc. crud.	„	9	„	40
„ salicylic.	1·0	2	—	—
„ sulfuric. anglic.	100·0	6	„	27
„ tannicum	10·0	25	50·0	118
Aether crudus	100·0	13	500·0	60
Aloë	50·0	7	„	63
„ gross. pulv.	„	10	„	92
Althaeae herb. sciss.	„	4	„	36
„ rad. elect. (II[da]) sciss. . . .	„	5	„	45
„ „ „ gross. pulv. . . .	„	11	„	100
Alumen	„	3	„	26
„ pulv.	„	6	„	55
„ ustum	„	6	„	54
„ „ pulv.	„	9	„	83
Ammonia	„	6	„	55
Ammoniacum	„	10	„	90
Ammonium carbon.	„	7	„	62
„ chlorat. crud.	„	5	„	45
Amylum pulv.	„	7	„	60
Angelicae rad. sciss.	„	7	„	65
„ „ gross. pulv.	„	10	„	90
Anisi vulgar. fruct.	„	7	„	65
„ „ „ pulv.	„	12	„	106
Aqua calcis	500·0	6	—	—
„ chlori	50·0	7	500·0	65
„ destillata	500·0	10	—	—
„ kreosoti	„	18	—	—
„ laurocerasi	50·0	20	—	—
„ vegeto-miner. Goulardi	500·0	10	—	—
Argentum nitric. fus.	5·0	70	—	—
Arnicae flor.	50·0	5	500·0	45
„ rad. sciss.	„	7	„	60
Asa foetida	„	12	„	110

	Waga gramy	Cena ct.	Waga gramy	Cena ct.
Asa foetida pulv.	50·0	17	500·0	160
† Atropinum sulfuric.	0·01	2	—	—
Axungia porci	50·0	7	500·0	64
† **B**elladonnae fol. sciss.	„	7	„	63
Calami rhizom. sciss.	„	6	„	54
„ „ gross. pulv.	„	9	„	80
Calcium carb. nativ.	100·0	3	„	13
„ „ „ pulv.	50·0	5	„	40
„ hypochloros.	„	3	„	27
„ oxydat.	„	2	„	18
„ „ pulv.	„	4	„	35
Camphora	„	12	„	110
† Cantharides	„	64	—	—
† „ pulv.	„	78	—	—
Carbo lign. depur. pulv.	„	5	500·0	46
Carvi fructus	„	7	„	63
Carvi fructus pulv.	„	13	„	122
Cera flava	„	14	„	130
Chamomillae rom. flor.	„	9	„	82
„ vulg. flor. gross. pulv.	„	13	„	121
Chinae cortex fusc.	„	40	„	375
„ „ „ gross. pulv.	„	45	„	420
Chininum hydrochloric.	—	—	1·0	33
† Chloralum hydrat.	10·0	15	50·0	70
Chloroformium	50·0	28	—	—
Cinae flores	„	7	500·0	58
„ „ pulv.	„	12	„	110
Cinnamomi cortex	„	7	„	65
„ „ gross. pulv.	„	10	„	90
Collodium	„	20	—	—
Colocynthidum fruct. sc.	„	64	—	—
Conii macul. herb. sc.	„	4	500·0	34
Cuprum sulfuric.	„	9	„	86
† **D**igitalis fol. sc.	„	5	—	—
Emplastrum diachyl. simpl.	„	11	500·0	100
Euphorbium	„	6	—	—
„ pulv.	„	14	500·0	132
† Extractum belladonnae	5·0	31	—	—
„ filic. maris	„	34	—	—
† „ hyoscyami fol.	„	23	—	—
† „ nucis vomicae	„	52	—	—
„ punicae granat.	„	19	—	—
„ scillae	„	10	—	—
Ferrum sesquichl. sol.	50·0	12	—	—
Ferrum sulfuric. cryst. pur.	„	4	500·0	34

	Waga	Cena	Waga	Cena
	gramy	ct.	gramy	ct.
Ferrum sulfuric. venale	500·0	10	—	—
Filicis mar. rhiz. sc.	50·0	5	500·0	42
„ „ „ gross. pulv.	„	9	„	83
Foeniculi fructus	„	6	„	54
„ „ pulv.	„	11	„	102
Gallae gross. pulv.	„	13	„	122
Gentianae rad. sc.	„	5	„	45
„ „ gross. pulv.	„	8	„	72
Glycerinum	„	8	„	76
Guajacum	„	24	„	228
Gummi arab. elect. (II[da])	„	16	„	145
† Hydrargyrum bichl. corros. pulv. . .	10·0	7	50·0	33
† „ bijodat. rubr. . . .	„	17	—	—
† „ chlorat. mite pulv . .	„	7	50·0	62
† „ oxydat. flavum . . .	„	16	—	—
† Hyoscyami fol. sc.	50·0	5	500·0	46
Ipecacuanhae rad. gross. pulv. . . .	„	80	—	—
Jalapae tub. gross. pulv.	„	19	—	—
† Jodoformium	10·0	45	—	–
Jodum	5·0	22	—	—
Juniperi fructus	50·0	2	500·0	18
„ „ gross. pulv.	„	5	„	46
Kalium carbon. crud.	„	6	„	55
„ chloricum	„	12	„	115
„ hydro oxyd. pur. ven. . . .	„	39	—	—
„ hydro-tartar. pulv.	„	18	500·0	168
„ hypermangan. cryst.	5·0	19	—	—
„ jodatum	50·0	118	—	—
„ nitricum	„	6	500·0	56
„ „ pulv	„	9	„	82
† „ stibiat.-tart.pulv.(ven.) . . .	„	25	—	—
„ sulfuratum.	„	51	—	—
„ „ pro balneo . . .	„	8	500·0	70
„ sulfuricum	„	6	„	52
„ „ pulv.	„	8	„	76
„ tartaric.	„	39	—	—
Kamala	10·0	28	—	—
Kreosotum crudum venale	„	5	—	—
Lini sem.	50·0	3	500·0	27
„ „ plac. gr. p.	„	4	„	30
Liquiritiae rad. sc.	„	5	„	48
„ „ decort. gross. pulv. . . .	„	13	„	116
Magnesium carb. hydr.-oxyd. pulv. . .	„	16	„	148
„ sulfuricum	„	4	„	36
Malvae fol. sciss.	„	5	„	45

	Waga gramy	Cena ct.	Waga gramy	Cena ct.
Manganum hyperox. nat. pulv.	50·0	7	500·0	64
Mel depuratum	„	8	„	72
† Morphinum hydrochlor.	0·05	2	—	—
Myrrha	50·0	28	500·0	265
„ pulv.	„	33	„	304
Natrium boracicum pulv.	„	11	„	101
„ carbonic. cryst. venal.	„	2	„	17
„ salicylic.	1·0	3	—	—
„ sulfuricum cryst. venal.	50·0	2	500·0	15
† Nux vomica gross. pulv.	„	8	„	76
Oleum amygdal. dulc.	„	25	—	—
„ cadinum	„	7	500·0	63
† „ croton. tiglii	1·0	4	—	—
„ hyoscyam. fol coctum.	50·0	13	—	—
„ jecoris aselli	„	6	500·0	55
„ lauri	„	8	„	75
„ lini	„	7	„	61
„ olivarum (II[da])	„	9	„	89
„ sinapis aether.	1·0	10	—	—
„ terebinth. rectif.	50·0	6	500·0	54
† Opium subt. pulv.	5·0	26	—	—
Petroleum crud. (Polonic.)	50·0	7	500·0	66
Pix liquida	„	4	„	34
Plumbum acet. venale	„	8	„	70
„ acet. basic. solut.	„	12	„	110
„ carbonic. pulv.	„	8	„	73
„ oxydat. pulv.	„	8	„	76
Pulvis Doveri	5·0	8	—	—
Quercus cort. sciss.	50·0	4	500·0	34
„ „ gross. pulv.	„	7	„	62
Sabadillae semin.	„	6	„	54
„ „ pulv.	„	12	„	110
Saccharum pulv.	„	7	„	66
Salicis cort. sciss.	„	4	„	37
Salviae folia sciss.	„	8	„	72
Sapo kalinus	„	4	„	36
„ medicinal.	„	12	—	—
Scillae bulbus	„	2	500·0	18
„ „ sicc. pulv.	„	9	„	84
Sebum ovile	„	12	„	106
† Secale cornut.	„	10	„	92
† „ „ pulv.	„	16	„	148
Sinapis semin	„	5	„	45
† Solutio arsenic. Fowleri	5·0	2	50·0	16
Species aromatic.	50·0	11	500·0	104

	Waga	Cena	Waga	Cena
	gramy	ct.	gramy	ct.
Spiritus camphorat.	50·0	8	500·0	70
„ saponatus	„	10	„	90
„ vini dilut. 70%	„	5	„	44
Spongia press venal.	5·0	29	—	—
Stibium sulfur. aur. p. ven.	50·0	33	—	—
„ „ nigr. ven . . .	„	4	500·0	32
„ „ „ „ pulv. . . .	„	8	„	70
† Strychninum	0·05	2	—	—
Styrax liquid.	50·0	15	—	—
Sulfur. sublim. lot. venal.	„	3	500·0	26
Terebinthina commun.	„	4	„	36
† Tinctura aconiti	„	16	—	—
„ arnicae	„	11	500·0	100
† „ belladonnae	„	16	—	—
† „ cantharid.	„	33	—	—
† „ digitalis	„	16	—	—
„ jodi	„	35	—	—
„ myrrhae	„	20	—	—
† „ nucis vomic.	„	16	—	—
† „ opii simpl.	„	41	—	—
† „ veratr. albi	„	16	—	—
Unguentum cerussae	„	12	500·0	108
„ glycerin	„	16	—	—
„ hydrargyri	„	32	500·0	292
„ plumb. acetic.	„	17	„	158
„ simplex	„	15	„	138
„ sulfurat.	„	12	„	110
Valerianae rad. sciss.	„	6	„	54
„ „ gross. pulv.	„	9	„	83
† Veratri alb. rhiz. sciss.	„	5	„	40
† „ „ „ gross.pulv.	„	8	„	70
Zincum chlorat. . . . . , .	10·0	16	—	—
„ oxydat. pur. venale	50·0	28	—	—
„ sulfuric „ „	„	5	—	—
Zingiberis rhiz. sciss.	„	13	500·0	120
„ „ gross. pulv.	„	15	„	142

Dodatek do §. 3.

T a b u l a

exhibens doses medicamentorum toxicae indolis maximas pro adulto, ultra quas medicus ne praescribat pro usu interno nisi addito signo exclamotionis.!

	Grammata		Grana	
	pro dosi	pro die	pro dosi	pro die
Acidum arsenicosum	0·006	0 012	0 08	0·16
„ carbolicum crystallisatum . :	0 05	0 15	0·65	2 00
„ hydro-cyanic. (Pharmac. austr. 1855)	0·05	0·20	0·68	2·7
Aconiti tubera	0·12	0 60	1·6	8·2
Aconitinum	0·007	0 04	0·09	0 55
Apomorphinum hydrochloricum qua emeticum (injectione subcutanea adhibendum) .	0·01	—	—	—
Aqua amygdalar. amarar. concentrata . .	1·50	5·00	20 5	68·5
„ laurocerasi	1 50	5·00	20·5	68 5
Argentum nitricum	0·03	0 20	0 4	2·7
Atropinum	0·002	0 006	0 02	0·08
„ sulfuricum	0·002	0 006	0·02	0 08
Belladonnae folia	0·15	0 60	2·0	8·2
„ radix	0·07	0·30	1 0	4 0
Cantharides	0·07	0 20	1·0	2·7
Chloralum hydratum	3 00	6 00	40 0	80·0
Coffeinum	0·20	0 60	2·70	8·2
Colchicinum	0 003	0·009	0·04	0·12
Colocynthid. fruct.	0·30	1·00	4·0	13·7
Conii macul. herb.	0 30	2·00	4·0	27·4
Cuprum sulfuricum qua emeticum . .	0·40	—	5·5	—
Digitalinum	0 002	0·01	0·02	0·14
Digitalis folia	0·20	0 60	2·7	8·2
Extractum aconiti tuberum	0·03	0 12	0·4	1·6
„ belladonnae foliorum . . .	0·10	0 40	1·4	5·5
„ „ radicis	0 05	0·20	0·7	2·7
„ cannabis indicae	0·10	0·30	1·4	4·0
„ colocynthidis	0 10	0·40	1·4	5·5
„ conii	0·18	0 60	2·5	8·2
„ hellebori viridis	0·10	0·30	1·4	4·0
„ hyoscyami foliorum . . .	0·15	0·80	2·0	11·0
„ nucis vomicae	0·04	0·20	0 55	2·7
„ opii	0·10	0·40	1·4	5·5
„ scillae	0·20	1 00	2·7	13·7
Ferrum jodatum	0·06	0·24	0·8	3·3
Hellebori virid rad.	0·30	1·20	4·0	16·4

	Grammata		Grana	
	pro dosi	pro die	pro dosi	pro die
Hydrargyrum bichloratum corrosivum	0·01	0·04	0 13	0·5
„ bijodatum rubrum	0·01	0·04	0·13	0·5
„ jodatum flavum	0 06	0·40	0 8	5·5
„ oxydatum flavum	0·03	0·10	0·4	1·4
Hyoscyami folia	0·30	1·0	4·0	3·7
Jodoformium	0·20	1 0	2·7	13 7
Jodum	0·03	0·12	0·4	1·6
Kalium stibio-tartaricum	0·30	1·00	4·0	13·7
Kreosotum	0·04	0·16	0·55	2·2
Lactucarium	0·30	1·20	4·00	16·4
Morphinum	0·02	0 10	0·28	1·4
„ aceticum	0·03	0 12	0·4	1·6
„ hydro-chloricum	0·03	0·12	0·4	1·6
Nux vomic. pulv.	0·03	0·50	1·6	6·8
Oleum crotonis	0·12	0·30	0·8	4·0
Opium pulveratum	0·15	0·50	2 0	6·8
Physostigminum salicylicum	0·001	0·003	0·01	0·04
Phosphorus	0·001	0·005	0·01	0·06
Pilocarpinum hydrochloricum	0·03	0·06	0 4	0·8
Plumbum aceticum	0·07	0·50	1·0	6·8
Santoninum	0·10	0·50	1·4	6·8
Solutio arsenicalis Fowleri	0·50	1·20	6 8	16·4
Stramonii fol.	0·25	1·00	3 3	13 7
Strychninum	0·007	0·02	0·09	0·27
„ nitricum	0·007	0·02	0 09	0·27
Tinctura aconiti	0·50	1·50	6·8	20·5
„ belladonnae	1·00	4·00	13·7	55·0
„ cantharidum	0·50	1·00	6·8	13·7
„ colchici seminum	1·00	3·00	13·7	41·1
„ digitalis	1·00	4·00	13·7	55·0
„ jodi	0·30	1·00	4·0	13·7
„ lobeliae	0·50	3·00	6·8	55·0
„ nucis vomicae	0·50	1·50	6·8	20·5
„ opii crocata	0·50	2·00	6·8	27·4
„ „ simplex	0 50	2·00	6·8	27·4
„ verartri aloi	0·50	1·50	6·8	41·1
Veratri albi rhizoma	0·30	1·02	4·0	16·4
Veratrinum	0·01	0·03	0·13	0·4
Vinum colchici	1 00	3·00	13 7	41·1
Zincum aceticum	0·05	0·30	0 68	4·0
„ cyanatum	0·005	0·012	0·06	0·16
„ sulfuricum	0 05	0·30	0·68	4·0
„ „ qua emeticum	0·80	—	11·0	—

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 1. lutego 1886. **Część III.**

Nr. 6.

Obwieszczenie

c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu z dnia 10. Grudnia 1885 L. 1640/pr., o wymiarze i poborze podatków na rok 1886.

Według §. 1. ustawy z dnia 5. listopada 1885, Dz. ust. p. Nr. 47 mają być istniejące bezpośrednie i pośrednie podatki i opłaty z dodatkami w miarę obowiązujących obecnie ustaw podatkowych nadal pobierane w czasie od 1. Stycznia do końca Marca 1886, a to dodatki do podatków zarobkowego i dochodowego w wysokości oznaczonej ustawą skarbową z dnia 26. Marca 1885, Dz. u. p. Nr. 10. Na podstawie tej ustawy zarządza się przypisanie podatków stałych z uwzględnieniem prawnych terminów spłaty na cały rok 1886. Zmiany, jakieby w tem w skutek uchwalić się mającej na ten rok ustawy skarbowej zajść miały, uwzględnione będą przez dodatkowe sprostowania.

Podatek gruntowy nałożony będzie na podstawie wyników regulacyi tego podatku w miarę osiągniętych w myśl ustawy z dnia 23. maja 1883 (Dz. ust. p. Nr. 83) rezultatów ewidencyi, i postąpi się co do przypisania i ściągnięcia podatku gruntowego za rok 1886 podług postanowień ustawy z dnia 7. Czerwca 1881 (Dz. ust. p. Nr. 49) i obwieszczenia c. k. Ministerstwa Skarbu z dnia 22. Czerwca 1883 (Dz. ust. p. Nr. 119).

Przy wymiarze i przypisaniu podatku od budynków, czyli podatku domowego, ma być zastosowaną ustawa z dnia 9. Lutego 1882 (Dz. ust. p. Nr. 17) dotycząca niektórych zmian ustaw o podatku domowym.

Przy podatku zarobkowym i dochodowym, prócz ordynaryum pobierany być winien dodatek nadzwyczajny w wysokości ordynaryum.

Ci jednak kontrybuenci, których całkowita przypadająca od nich należytość podatkowa za cały rok 1886 w podatku zarobkowym i dochodo-

wym w pierwszej klasie, lub w podatku dochodowym drugiej klasy w ordynaryum kwoty 30 zł. w. a. nie przewyższa, uiszczać będą dodatek nadzwyczajny tylko w wysokości siedmiu dziesiątych ordynaryum.

Roczna należytość w podatku gruntowym, domowo-czynszowym i klasowym, tudzież dochodowym spłacaną być winna z dołu w ratach kwartalnych z końcem każdego kwartału, natomiast należytość w podatku zarobkowym z góry w półrocznych ratach, płatnych dnia 1. Stycznia i 1. Lipca każdego roku. Należy zatem przy pierwwymienionych rodzajach podatków przypadającą za czas od dnia 1. Stycznia do końca Marca 1886 należytość kwartalną pobrać z końcem Marca 1886, zaś należytość w podatku zarobkowym dnia 1. Stycznia 1886 w pełnej za piewsze półrocze 1886 już należnej kwocie.

Co do sporządzenia i przedłożenia fasyj dochodu i wykazania stałych poborów, jakoteż względem wymiaru i zapłaty podatku dochodowego za rok 1886, podaje się do powszechnej wiadomości następujące postanowienia:

1. Fasye i wykazy celem wymiaru podatku dochodowego za rok 1886 winne być jak dotąd w formie instrukcyą z dnia 11. Stycznia 1850 przepisanej ułożone i do końca Stycznia 1886 do właściwych władz wymiarowych wniesione.

2. Przy zeznaniu dochodu w pierwszej klasie, tudzież dochodu w drugiej klasie nie pochodzącego ze stałych poborów, służyć mają za podstawę do obliczenia przeciętnego czystego dochodu, opodatkowaniu za rok 1886 podlegającego, dochody i wydatki z lat 1883, 1884 i 1885.

3. Postanowienia §. §. 21. i 22. ces. patentu z dnia 29. Października 1849 zastosowane być mają do kwot, pochodzących ze stałych poborów II. klasy w roku 1886 przypadających. Strony obowiązane do wypłaty stałych poborów winne przy wypłacie takowych potrącać oznajmiony im podatek dochodowy i odsyłać takowy do c. k. kas podatkowych.

4. Odsetki i renty III. klasy, podlegające fasyonowaniu ze strony uprawnionych do pobierania tychże, mają być zeznane podług stanu majątku i dochodu z dniem 31. Grudnia 1885.

5. Przysługujące przedsiębiorcom przemysłowym prawo potrącania podatku dochodowego, przypadającego od procentów kapitałów u nich lokowanych przy wypłacie procentów, jest ważne także na rok 1886.

Posiadaczom budynków uwolnionych czasowo całkiem lub częściowo od podatku domowo-czynszowego, wymierzyć należy pięć od sta tytułem podatku za rok 1886 od czystego dochodu rocznego uzyskanego z tychże budynków, to jest od kwoty pozostałej z całorocznego czynszu brutto po potrąceniu prawnie dozwolonych procentów na utrzymanie budynków, a przy budynkach wolnych całkowicie od podatku domowo-czynszowego także po potrąceniu przypadających w roku 1886 i należycie udowodnionych

procentów od kapitałów ubezpieczonych na budynku wolnym od podatku domowo-czynszowego.

W mowie będący 5% podatek winien być równie jak podatek domowo-czynszowy spłacany z dołu w ratach z końcem każdego kwartału już należnych i winien być uważany jako podatek realny, któremu ustawnicze prawo zastawu na nieruchomości przysłuża.

Z Prezydyum c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu.

Lwów, dnia 20. grudnia 1885.

Nr. 7.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 12. Stycznia 1886, do l. 1752 względem zezwolenia gminie miasta Wieliczka na pobór dodatków do podatku konsumcyjnego od wina.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 29. Grudnia 1885 Najmiłościwiej zatwierdzić uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem następującej treści:

„Gminie miasta Wieliczce zezwala się pobierać w latach 1886, 1887 i 1888 na pokrycie potrzeb gminnych 100% dodatek do podatku konsumcyjnego od wina."

Co się podaje do wiadomości w skutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 30. Grudnia 1885 l. 21.194.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 12. stycznia 1886.

Zaleski w. r.

Nr. 8.

O b w i e s z c z e n i e

c. k. Namiestnictwa z dnia 12. Stycznia 1886 do l. 1752, względem zezwolenia gminie miasta powiatowego Stanisławowa na pobór dodatków do podatku konsumcyjnego od mięsa.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 29. Grudnia 1885 Najmiłościwiej zatwierdzić uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem następującej treści:

„Gminie miasta powiatowego Stanisławów zezwala się pobierać w latach 1886, 1887, 1888, 1889, 1890 i 1891 — 100% dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa w celu pokrycia wydatków gminnych.“

Co się podaje do wiadomości w skutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 30. Grudnia 1885 l. 21.194.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 12. Stycznia 1886.

Zaleski w. r.

Nr. 9.

O b w i e s z c z e n i e

c. k. Namiestnictwa z dnia 12. Stycznia 1886 l. 1752, względem zezwolenia gminie miasta powiatowego Wadowice na pobór dodatków do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 29. Grudnia 1885 Najmiłościwiej zatwierdzić uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem następującej treści:

„Gminie miasta powiatowego Wadowice zezwala się pobierać przez lat sześć, to jest od 1. Stycznia 1886 do dnia 31. Grudnia 1891 na pokrycie

wydatków gminnych 75% dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina."

Co się podaje do wiadomości w skutek reskryptu wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 30. Grudnia 1885 l. 21.194.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 12. Stycznia 1886.

Zaleski w. r.

Nr. 10.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 12. Stycznia 1886 do l. 1752, względem zezwolenia gminie miasta Kuty na pobór dodatku do podatku konsumcyjnego od wina.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 29. Grudnia 1885 Najmiłościwiej zatwierdzić uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem następującej treści:

„Gminie miasta Kuty w powiecie Kossowskim zezwala się pobierać w latach 1886, 1887, 1888, 1889, 1890 i 1891 na pokrycie wydatków gminnych 100% dodatek gminny do podatku konsumcyjnego od wina".

Co się podaje do wiadomości w skutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 30. Grudnia 1885 l. 21.194.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 12. Stycznia 1886.

Zaleski w. r.

Nr. 11.

U s t a w a

z dnia 3. Stycznia 1886 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkie Księstwem Krakowskiem, zezwalająca gminie miasta Podgórza w powiecie Wielickim pobierać opłaty od napojów gorących w tem mieście zużywanych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Art 1.

Gminie miasta Podgórza, w powiecie Wielickim zezwala się pobierać w latach 1885, 1886 i 1887 opłaty od napojów spirytusowych i piwa, w mieście wyrabianych lub w obręb jego wprowadzanych i w niem zużywanych, według następującej taryfy.

I.

Opłaty uiszczać się mające przez koncesyonowanych szynkarzy:

1. od hektolitra piwa cienkiego 88½ ct. w. a.

2. od hektolitra piwa dubeltowego 1 zł. 70 ct. w. a.

3. od hektolitra wódki czystej, ordynaryjnej, nie przepędzanej przez anyż, kminek i t. p. aż do 50 stopni Trallesa 10 zł. 60½ ct. w. a.

4. od hektolitra wódki czystej przepędzanej przez anyż, kminek i t. p. aż do 50 stopni Trallesa 11 zł. 48½ ct. w. a.

5. od hektolitra okowity czyli spirytusu nad 50 do 75 stopni Trallesa 17 zł. 67 ct. w. a.

6. od hektolitra okowity czyli spirytusu nad 75 stopni Trallesa 26 zł. 50½ ct. w. a.

7. od hektolitra rozolisu, śliwowicy, likieru, ponczowej esencyi i w ogóle wszelkich słodzonych wódek 17 zł. 67 ct. w. a.

8. od hektolitra araku bez różnicy stopnia 24 zł. 74 ct. w. a.

9. od hektolitra miodu, wiśniaku i maliniaku 2 zł. 83 ct. w. a.

II.

Opłaty od napojów przez mieszkańców miasta Podgórza na swą własną potrzeb sprowadzanych:

10. od hektolitra piwa cienkiego 52 ct. w. a.
11. od hektolitra piwa dubeltowego 80 ct. w. a.
12. od litry wódki surowej ordynaryjnej 8 ct. w. a.
13. od litry okowity lub spirytusu 20 ct. w. a.
14. od litry rozolisu, śliwowicy, likieru, ponczowej esencyi, araku i słodzonych wódek 12 ct. w. a.
15. od hektolitra miodu, wiśniaku i maliniaku 2 zł. 83 ct. w. a.
16. od litry miodu, wiśniaku i maliniaku 3 ct. w. a.

Art. 2.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. 1. poszczególnione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, bądź to na sprzedaż bądź na własny użytek.

Art. 3.

Okręg poborowy stanowi gmina miasta Podgórza.

Art. 4.

Ta opłata cięży tylko na konsumcyi w obrębie gminy, nie można obciążać nią produkcyi, ani obrotu handlowego.

Art. 5.

Bliższe postanowienia, co do sposobu poboru tych opłat, wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. 6.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 3. Stycznia 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r.

Nr. 12.

Ustawa

z dnia 3. Stycznia 1886, obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zezwoleniu gminie Tyczyn powiatu Rzeszowskiego na pobór opłaty od napojów słodzonych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Tyczyna w powiecie Rzeszowskim zezwala się pobierać w latach 1886, 1887, 1888, 1889, 1890 i 1891 od napojów spirytusowych słodzonych w tej gminie wyrabianych lub do niej sprowadzanych i w jej obrębie zużywanych po dziesięć (10) ct. w. a. od jednego litra.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. wymienione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, bądź to na sprzedaż bądź na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Tyczyn miasteczko.

Art. IV.

Opłata ta ciąży tylko na konsumcyi w obrębie gminy i nie może obciążać produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 3. Stycznia 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 2. lutego 1886. **Część IV.**

Nr. 13.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 17. Stycznia 1886 do L. 2830, względem zezwolenia gminom: Bór wilkowicki, Klucznikowice, Kruki, Rypianka, Zagródki, Lubycza i Parypsy na pobieranie w roku 1885 dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 3. Stycznia 1886 Najmiłościwiej zatwierdzić uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem następującej treści:

„Następujące gminy otrzymują zezwolenie na pobór w r. 1885 poniżej wymienionych dodatków do podatków bezpośrednich w celu pokrycia potrzeb gminnych“.

I. w powiecie Bialskim.

1. gmina Bór wilkowicki w wysokości 62% (sześćdziesiąt dwa) od sta;
2. gmina Klucznikowice w wysokości 80% (ośmdziesiąt) od sta;
3. gmina Kruki w wysokości 60% (sześćdziesiąt) od sta;

II. w powiecie Kałuskim.

4) gmina Rypianka w wysokości 98% (dziewięćdziesiąt ośm) od sta;

III. w powiecie Lwowskim.

5) gmina Zagródki w wysokości 89% (ośmdziesiątdziewięć) od sta;

IV. w powiecie Rawskim.

6. gmina Lubycza miasto w wysokości 54½% (pięćdziesiąt cztery i pół) od sta;

7. gmina Parypsy w wysokości 57½% (pięćdziesiąt siedm i pół) od sta.

Co się podaje do wiadomości wskutek reskryptu Wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 6. Stycznia 1886 do L. 268.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 17. Stycznia 1886.

Zaleski w. r.

Nr. 14.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 20. Stycznia 1886 do l. 3611 względem zezwolenia gminie Łabacz na pobór dodatku gminnego do podatków bezpośrednich.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 6. Stycznia 1886 Najmiłościwiej zatwierdzić uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem następującej treści:

„Gminie Łabacz w powiecie autonomicznym Brodzkim, zezwala się pobierać w latach 1885, 1886, 1887 i 1888 na pokrycie potrzeb gminnych 169% sto sześćdziesiąt dziewięć procentowy dotatek do podatków bezpośrednich".

Co się podaje do wiadomości w skutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 9. Stycznia 1886 do l. 459.

Lwów, dnia 20. Stycznia 1886.

Zaleski w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 15. Lutego 1886. **Część V.**

Nr. 15.

U s t a w a

z dnia 22. Stycznia 1886, dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, ustanawiająca termin do wnoszenia zażaleń do Rady miejskiej przeciw rozporządzeniom Prezydenta, Magistratu i innych organów gminnych miasta stołecznego Lwowa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Paragraf 39 statutu dla królewskiego stołecznego miasta Lwowa z dnia 14. Października 1870 roku Nr. 79, Dz. u. kr. w dotychczasowem brzmieniu zostaje uchylony i ma opiewać:

§. 39.

Rozstrzyganie zażaleń.

Rada miejska rozstrzyga wszystkie zażalenia w sprawach własnego zakresu działania, zaniesione do niej przeciw rozporządzeniom Prezydenta, Magistratu i innych organów gminy.

Zażalenia te mają być wnoszone za pośrednictwem Magistratu w nieprzekraczalnym terminie dni 14 od dnia doręczenia rozporządzenia.

W jakich wypadkach takie zażalenie polityczna władza krajowa rozstrzyga, stanowi §. 109.

Art. II.

Termin czternastodniowy do wnoszenia takich zażaleń od rozporządzeń, doręczonych przed obwieszczeniem tej ustawy, liczonym będzie od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. III.

Ustawa ta ma moc obowiązującą od dnia jej obwieszczenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 22. Stycznia 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r.

Nr. 16.

U s t a w a

z dnia 22. Stycznia 1886 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o rozstrzyganiu zażaleń przeciw rozporządzeniom Zwierzchności gminnej.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam:

Art I.

Paragraf 37 ustawy gminnej z dnia 12. Sierpnia 1866 Nr. 19, Dz. u. kr. zostaje w dotychczasowem brzmieniu uchylony i ma opiewać:

Rozstrzyganie zażaleń.

§. 37.

Rada rozstrzyga zażalenia przeciw rozporządzeniom Zwierzchności gminnej w sprawach własnego zakresu działania.

Zażalenie ma być wniesione w ciągu czternastodniowego nieprzekraczalnego terminu, od dnia ogłoszenia lub doręczenia rozporządzenia, do Zwierzchności gminnej, która je przedłoży Radzie gminnej.

W jakich przypadkach takie zażalenia polityczna władza powiatowa rozstrzyga, stanowi §. 106.

Art. II.

Termin czternastodniowy do wnoszenia takich zażaleń od rozporządzeń, ogłoszonych lub doręczonych przed obwieszczeniem tej ustawy, liczonym będzie od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. III.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej obwieszczenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 22. Stycznia 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r.

Nr. 17.

U s t a w a

z dnia 20. Stycznia 1886, obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o uwolnieniu nowo powstających zakładów przemysłowych od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

Art. I.

Następujące zakłady przemysłowe, które zostaną założone w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem do końca roku 1894,

uwolnione zostaną od wszelkich dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych, na okres dziesięciu lat, licząc od dnia otwarcia nowo powstającego zakładu:

1. Zakłady przemysłowe z gałęzi przemysłu dotąd w kraju niezaprowadzonych, a mianowicie: zakłady dla wyrobu soli potażowych z wyjątkiem potażarni, zakłady dla wyrobu ałunu, angielskiego kwasu siarkowego, kwasu azotowego, chemicznych produktów do blichowania; zakłady dla wyrobu szteingutowych rur glazurowanych, retort ogniotrwałych, szlifowanego szkła stołowego, zwierciadłowego i zwierciadeł, porcelany; — zakłady dla przerobu mazi pogazowych na asfalt sztuczny i środki desinfekcyjne, farb anilinowych; zakłady dla przerobu fosforytów na sztuczne nawozy; zakłady dla wyrobu blachy miedzianej, emaliowanych naczyń żelaznych, sztyftów, gwoździ, śrub, nitów i łańcuchów żelaznych; — zakłady dla wyrobu cellulozy; zakłady dla wyrobu przędziwa z lnu i konopi, przędzalnie z lnu, konopi i juty, tkalnie mechaniczne z lnu, konopi, bawełny, juty i jedwabiu, mechaniczne tkalnie worów; — zakłady dla wyrobu cerat, pasów pędowych ze skóry i materyałów włókiennych; — fabryki krochmalu, dekstryny i syropu krochmalowego z pszenicy, kartofli lub kukurudzy, fabryki konserw jarzynowych, mlecznych i mięsnych.

2. Zakłady przemysłowe z gałęzi przemysłu w kraju istniejących, jeżeli założone będą według wymagań dzisiejszego stanu techniki, obliczone będą na większy przerób surowego materyału i zatrudniać będą większą liczbę robotników, a mianowicie zakłady przemysłowe dla wyrobu cementu i wapna hydraulicznego, dla wyrobu fajansu, glazurowych naczyń szteingutowych, zbytkowych wyrobów gliny i majolik, ciekłych i stałych smar z olejów mineralnych; — zakłady dla wyrobu zupełnych urządzeń i aparatów gorzelnianych, dla wyrobu maszyn i narzędzi rolniczych, dla wyrobów całych powozów, dla wyrobu narzędzi wiertniczych dla górnictwa krajowego, lin drucianych, lamp naftowych; — zakłady dla wyrobu kalafonii i przerobu odpadków drzew szpilkowych sposobem szwedzkim, olejków eterycznych, fabryki beczek i szpuntów do beczek; zakłady dla wyrobu fortepianów; przędzalnie z wełny zatrudniające najmniej 100 wrzecion, zakłady przemysłowe tkackie z lnu, konopi, bawełny i juty, zatrudniające w obrębie zakładu najmniej dziesięć ręcznych warsztatów tkackich, zakłady przemysłowe tkackie z wełny i jedwabiu zatrudniające w obrębie zakładu najmniej sześć warstatów tkackich, zakłady blichu i apretury, zdolne przerobić najmniej 20.000 sztuk płótna i odpowiednią ilość przędzy i innych wyrobów z lnu, konopi, bawełny i juty, zakłady apretury sukna, zdolne przerobić najmniej 1000 sztuk sukna i innych wyrobów wełnianych, farbiarnie i drukarnie wyrobów tkackich, zdolne przerobić większą ilość tkanin z lnu, konopi, juty, bawełny i wełny, zakłady dla wyrobów pończoszkowych, zatrudniające najmniej 15 cyrkularnych warsztatów, zakłady garbarskie dla

wyrobu skór podeszwianych, saków, skór cielęcych matowych czarnych i szarych, zamszów i kidów, oraz skór lakierowanych; zakłady białoskórnicze dla przerobu większej ilości skórek, zakłady przemysłowe dla wyrobu świec stearynowych, fabryki mydła, zdolne przerobić najmniej 1000 cetnarów tłuszczów roślinnych i zwierzęcych, zakłady dla wyrobu surogatów kawy (kawy figowej i cykoryi) obliczone na przerób produktów najmniej z 50 morgów roślin okopowych.

Art. II.

O zastósowaniu tej ustawy do nowopowstających Zakładów przemysłowych, rozstrzyga Wydział krajowy w każdym poszczególnym wypadku, i ogłasza swoją uchwałę w gazecie urzędowej.

Art. III.

Ustawa ta obowiązuje od dnia jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Moim Ministrom Skarbu i Spraw wewnętrznych.

Wiedeń, 20. Stycznia 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r.
Dunajewski w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 1. Marca 1886. **Część VI.**

Nr. 18.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 12. Lutego 1886 l. 9190 względem powołania IV. klasy wieku do poboru wojskowego w r. 1886 w Galicyi wraz z W. Ks. Krakowskiem.

C. k. Ministerstwo obrony krajowej w porozumieniu z c. k. państwowem Ministerstwem wojny, zarządziło na podstawie przepisów §. 32 ustawy z dnia 2. Października 1882 Nr. 153 Dz. p. p. powołanie 4tej klasy wieku do tegorocznego poboru wojskowego w Galicyi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zarządzenie to podaje się wskutek reskryptu wys. c. k. Ministerstwa obrony krajowej z dnia 29. Stycznia 1886 l. 1378/284 II. a. do powszechnej wiadomości.

Lwów, dnia 12. Lutego 1886.

Nr. 19.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 10. Lutego 1886 l. 9452.

Niniejszem podaje się do powszechnej wiadomości, w myśl §. 51 instrukcyi do ustawy wojskowej, plan podróży i czynności, dotyczący uzupełnienia wojska w r. 1886 w Galicyi.

Nr. okręgu uzupełniającego	Ilość komisyj poborowych równocześnie ustanowionych	Powiat, dla którego pobór się odbędzie	Dnie podróży w miesiącu marcu	Dnie podróży w miesiącu kwietniu
		Stryj	17. Dolina	
		Dolina		4. Kałusz
	1	Kałusz		18. Stryj
9.	1	Zydaczów	1. Żydaczów 14. Stryj	
		Brzozów	1. Brzozów	
			19. Bircza	
		Dobromil	28. Dobromil	
10.	1	Przemyśl		4. Przemyśl
		Chrzanów	1. Chrzanów	
		Kraków miasto	21. Kraków	
	1	Bochnia		1. Bochnia 23. Kraków
		Kraków powiat	14. Wieliczka	
13.	1	Wieliczka		4. Kraków
		Skałat	1. Skałat	
		Tarnopol	14. Tarnopol	4. Zbaraż
	1	Zbaraż		17. Tarnopol
15.	1	Trembowla	14. Trembowla	
		Gorlice	1. Gorlice	
		Limanowa	18. Limanowa	
	1	Grybów		13. Nowy Sącz 4. Grybów
		Nowy Targ	1. Nowy Targ	
20.	1	Nowy Sącz	17. Nowy Sącz	
		Kołomyja	25. Kossów	
	1	Kossów		6. Wiznitz
24.	1	Sniatyń	1. Śniatyn 14. Kołomyja	
		Lwów miasto		
	1	Lwów powiat		
		Zółkiew	1. Zółkiew	
30.	1	Sokal	17. Sokal	4. Lwów

Dnie czynności w miesiącu marcu	Dnie czynności w miesiącu kwietniu	Miejsce poboru
1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16,		Stryj
18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3.	Dolina
	5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17.	Kałusz
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13.		Żydaczów
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18.		Brzozów
20, 22, 23, 24, 26, 27		Bircza
29, 30, 31	1, 2, 3.	Dobromil
	5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22.	Przemyśl
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20.		Chrzanów
22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31		Kraków mias.
	2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22	Bochnia
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13.		Kraków
15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3.	Wieliczka
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13.		Skałat
15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3.	Tarnopol
	5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16	Zbaraż
15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 26		Trembowla
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17.		Gorlice
19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31,	1, 2, 3.	Limanowa
	5, 6, 7, 8, 9, 10, 12.	Grybów
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16.		Nowy Targ
18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3, 5, 6, 7.	Nowy Sącz
5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 24.		Kołomyja
26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3, 5.	Kossów
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13		Sniatyn
1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13.		Lwów
15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3.	Lwów
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16.		Zółkiew
18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3.	Sokal

Nr. okręgu uzupełniającego	Ilość komisyj poborowych równocześnie ustanowionych	Powiat dla którego pobór się odbędzie	Dnie podróży w miesiącu	
			marcu	kwietniu
		Tarnobrzeg	1. 2. Tarnobrzeg	
	1.	Rzeszów	17. 18. Rzeszów	13. Strzyżów 21. Rzeszów
		Ropczyce	1. Ropczyce	
		Mielec	18 Mielec	
40.	1.	Kolbuszowa		4. Kolbuszowa 20. Rzeszów
		Sanok	21. Lisko	
		Lisko		8. Krosno
45.	1.	Krosno		22. Sanok
		Brzeżany	14 Podhajce	
		Podhajce	28 Buczacz	
	1.	Buczacz		15. Brzeżany
		Przemyślany	1. Przemyślany	
		Bóbrka	14. Bóbrka	
55.	1.	Rohatyn	30. Rohatyn	16 Brzeżany
		Wadowice	19. Myślenice	
	1.	Myślenice		8. Wadowice
		Biała	1. Biała	
56.	1.	Żywiec	18. Żywiec	10. Wadowice
		Dąbrowa	1. Dąbrowa	
		Brzesko	14. Brzesko	
	1.	Tarnów		4. Tarnów
		Pilzno	1. Pilzno	4. Tarnów
57.	1.	Jasło	12. Jasło	4. Tarnów

Dnie czynności w miesiącu		Miejsce poboru
marcu	kwietniu	
3, 4, 5, 6, 8, 9. 10, 11, 12, 13 15, 16.		Tarnobrzeg
19, 20. 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 12.	Rzeszów
	14, 15, 16, 17, 19, 20.	Strzyżów
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13. 15, 16, 17.		Ropczyce
19, 20, 22, 23, 24. 26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3.	Mielec
	5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19.	Kolbuszowa
1, 2, 3. 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16. 17, 18, 19, 20		Sanok
22, 23. 24, 26, 27, 29, 30, 31.	1. 2, 3, 5, 6, 7.	Lisko
	9, 10, 12, 13. 14, 15, 16, 17, 19. 20, 21.	Krosno
1, 2, 3, 4. 5. 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13.		Brzeżany
15. 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27.		Podhajce
29, 30. 31.	1, 2, 3, 5. 7, 8, 9. 10, 12, 13, 14.	Buczacz
2, 3, 4. 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12. 13.		Przemyślany
15, 16, 17, 18. 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 29.		Bóbrka
31.	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13 14, 15.	Rohatyn
1. 2. 3, 4. 5. 6. 8. 9, 10, 11, 12, 13. 15. 16, 17. 18.		Wadowice
20, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3, 5, 6, 7.	Myślenice
2, 3. 4. 5. 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16. 17		Biała
19. 20, 22, 23, 24, 26, 27, 29 30. 31.	1, 2, 3, 5. 6, 7, 8, 9.	Żywiec
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13.		Dąbrowa
15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 22. 24, 26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3.	Brzesko
	5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14. 15, 16, 17, 19, 20, 21. 22.	Tarnów
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11.		Pilzno
13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23. 24, 26, 27, 29, 30, 31,	1, 2, 3.	Jasło

Nr. okręgu uzupełniającego	Ilość komisyj poborowych równocześnie ustanowionych	Powiat, dla którego pobór się odbędzie	Dnie podróży w miesiącu	
			marcu	kwietniu
		Tłumacz	1. Tłumacz	
	1.	Horodenka	14. Horodenka 28. Stanisławów	
		Stanisławów	14. Bohorodczany	
		Bohorodczany		
58.	1.	Nadwórna	23. Nadwórna	4. Stanisławów
	1.	Sambor	14 Stare Miasto	
		Turka	1. Turka 14. Staremiasto	
		Stare Miasto	23. Drohobycz	
77.	1.	Drohobycz		16. Sambor
		Brody	1. Brody	
	1.	Kamionka Strumił.	Kamionka Strumił.	14. Złoczów
80.	1.	Złoczów		
		Gródek	1. Janów 7. Gródek	
	1.	Rudki	27. Gródek 16. Rudki	
		Mościska	1. Mościska	
		Jaworów	16. Jaworów	
89.	1.	Rawa		1. Rawa 21. Gródek
		Nisko	1. Nisko	
	1.	Łańcut	14. Łańcut	11. Jarosław
		Cieszanów	1. Cieszanów	
90.	1.	Jarosław	17. Jarosław	
		Borszczów	3. Borszczów	
	1.	Zaleszczyki	21. Zaleszczyki	6. Kotzmann
		Czortków	11. Husiatyn	
95.	1.	Husiatyn	28 Czortków	

Z c. k. Namiestnictwa.

Dnie czynności w miesiącu marcu	Dnie czynności w miesiącu kwietniu	Miejsce poboru
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13.		Tłumacz
15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27.		Horodenka
1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13.		Stanisławów
15, 16, 17, 18, 19, 20 22		Bohorodczany
24, 26, 27, 29, 30, 31.	1, 2 3.	Nadwórna
1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13.		Sambor
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13.		Turka
15, 16, 17, 18, 19, 20, 22.		Stare Miasto
24, 26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15.	Drohobycz
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22 23, 24.		Brody
26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 12 13.	Kamionka Str.
15, 16, 17, 18, 19, 20, 22. 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10.	Złoczów
2, 3, 4, 5. 6.		Janów
8, 9, 10, 11. 12, 13, 15.		Gródek
17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 26.		Rudki
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15.		Mościska
17, 18. 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31.		Jaworów
	2, 3, 5, 7. 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20.	Rawa
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13.		Nisko
15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3, 5. 6, 7, 8, 9, 10.	Łańcut
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16.		Cieszanów
18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 29 30, 31.	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10.	Jarosław
4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 18, 19, 20.		Borszczów
22, 23, 24. 26, 27, 29, 30, 31.	1, 2, 3, 5.	Zaleszczyki
1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10.		Czortków
12, 13, 15, 16, 17, 18. 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27.		Husiatyn

We Lwowie, dnia 10 lutego 1886.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 15. marca 1886. **Część VII.**

Nr. 20.

Obwieszczenie.

c. k. Namiestnictwa z dnia 7. Lutego 1886, l. 6850.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 14. stycznia b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następujące uchwały Sejmu krajowego:

Uchwała o udzieleniu prawa do pobierania opłat mytniczych:

1. Obszarowi dworskiemu w Ulwówku od przewozu przez rzekę Bug;
2. gminie w Dobrowlanach od przewozu przez rzekę Łomnicę;
3. obszarowi dworskiemu w Kutkorzu od mostu na rzece Pełtwi;
4. obszarowi dworskiemu w Wiktorowie od mostu na rzece Łukwicy;
5. gminie Kamionce strumiłowej od mostu na rzece Bugu i od mostu na rzece Kamionce.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania opłat mytniczych, pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie i własnym kosztem:

1. Obszarowi dworskiemu w Ulwówku, powiatu Sokalskiego, od przewozu przez rzekę Bug w Ulwówku, według następującego wymiaru:

a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i

osłów, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 2 (dwa) ct.

Wyjątek stanowią wszelkiego rodzaju bydlęta ssące przy matkach, za które nie opłaca się myta.

c) Od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 1 (jeden) ct.;

d) od każdej osoby pieszej, jadącej powozem, wyjąwszy woźnicę, lub jadącej wierzchem, 1 (jeden) ct.

2. Gminie w Dobrowlanach, powiatu Kałuskiego od przewozu przez rzekę Łomnicę w Dobrowlanach, podług następującej taryfy:

a) Od jednej osoby pieszej lub jadącej wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 1 (jeden) ct.;

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego lub zaprzężonego 2½ (dwa i pół) ct.;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat 1 (jeden) ct.;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałownika, bukała i trzylatki, 2½ (dwa i pół) ct.;

e) od jednego cielęcia niemającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.

Mieszkańcy gminy w Dobrowlanach wolni są od opłaty myta.

3. Obszarowi dworskiemu w Kutkorzu powiatu Złoczowskiego, od mostu na rzece Pełtwi.

4. Obszarowi dworskiemu w Wiktorowie, powiatu Stanisławowskiego, od mostu na rzece Łukwicy.

Przy każdem z tych dwóch myt (pod poz. 3. i 4.) wyszczególnionych, pobierać należy opłatę według następującego wymiaru:

1. Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 2 (dwa) ct.

2. Od bydląt przepędzanych:

a) Od każdego konia dorosłego, bydlęcia rogatego, osła, muła 2 (dwa) ct.;

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.;

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Mieszkańcy gminy Wiktorowa wolni są od opłaty myta od mostu na rzece Łukwicy.

5. Gminie miasta w Kamionce strumiłowej od mostu na rzece Bugu na przedmieściu Zabużu i oddzielnie od trzech mostów na rzece Kamionce, a mianowicie:

a) od mostu przy Podzameczu, *b*) od mostu na Bełzkiem przedmieściu, *c*) od mostu obok Krzywulanki.

Opłatę myta pobierać należy podług następującej taryfy:

1. Od mostu na rzece Bugu:

a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2½ (dwa i pół) ct.

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych, 2½ (dwa i pół) ct.;

c) za 5 sztuk świń lub cieląt, za 10 owiec 1 (jeden) ct.

2. Od trzech mostów na rzece Kamionce z tem zastrzeżeniem, że każdy przebywający wszystkie trzy mosty w jednej i tej samej jeździe, opłatę myta tylko raz ponosi.

a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu, 1 (jeden) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) za 5 sztuk świń lub cieląt, za 10 owiec 1 (jeden) ct.

Właściciele obszaru dworskiego w Kamionce i oficyaliści tegoż obszaru w myśl zawartej ugody, wolni są od opłaty myta.

Art. II.

Przy poborze powyższych opłat mytniczych mają być zachowane ogólnie obowiązujące przepisy o uwolnieniu od opłaty lub o zniżeniu tejże.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Lwów, dnia 7. Lutego 1886.

Nr. 21.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 7. Lutego 1886, l. 6850.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 14. Stycznia b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następujące uchwały Sejmu krajowego:

Uchwała o udzieleniu prawa do pobierania opłat mytniczych:

1. Radzie powiatowej w Rudkach na drodze powiatowej Komarzańsko-Grodeckiej;

2. Radzie powiatowej w Krośnie od mostu na rzece Wisłoku przy drodze z Krosna do Korczyny.

Art. I.

Radom powiatowym w Rudkach i w Krośnie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania opłat mytniczych pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie, kosztem właściwych funduszów powiatowych, a mianowicie:

1. Radzie powiatowej w Rudkach do pobierania myta na drodze powiatowej Komarzańsko-Grodeckiej.

2. Radzie powiatowej w Krośnie od mostu na rzece Wisłoku przy drodze z Krosna do Korczyny.

Przy każdem z tych dwóch myt, pobierać należy opłatę według następującego wymiaru:

a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1/_2$ (pół) ct.

Art. II.

Przy poborze powyższych opłat mają być zachowane ogólnie obowiązujące przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Lwów, dnia 7. Lutego 1886.

Nr. 22.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 7. Lutego 1886, l. 6850.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 14. Stycznia b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następujące uchwały Sejmu krajowego:

Uchwała o udzieleniu prawa do pobierania opłat mytniczych Radzie powiatowej w Nowym-Sączu na drogach powiatowych Krzyżówka, Muszynka i Krzyżówka-Krynica-Muszyna.

Art. I.

Radzie powiatowej w Nowym-Sączu, w zastępstwie funduszu powiatowego, nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo

do pobierania myta drogowego na drodze powiatowej Krzyżówka-Muszynka, tudzież myta drogowo-mostowego na drodze powiatowej Krzyżówka-Krynica-Muszyna, pod warunkiem utrzymywania tych dróg w dobrym stanie, kosztem funduszu powiatowego.

Art. II.

Opłatę myta należy pobierać według następującego wymiaru:

1. Na drodze Krzyżówka-Muszynka myto drogowe:

a) Od jednej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct;

b) od jednej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 2 (dwa) ct.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, za które nie opłaca się myto.

c) Od pięciu świń lub cieląt, lub od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

2. Na drodze Krzyżówka-Krynica-Muszyna myto drogowo-mostowe:

a) od jednej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) ct.;

b) od jednej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 3 (trzy) ct.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, za które nie opłaca się myto.

c) Od pięciu świń lub cieląt, lub dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Art. III.

Przy poborze powyższych opłat mają być zachowane ogólnie obowiązujące przepisy o uwolnieniu od opłaty myta i o zniżeniu tejże.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Lwów, dnia 7. Lutego 1886.

Nr. 23.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 7. Lutego 1886, l. 6850.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 14. Stycznia b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następujące uchwały Sejmu krajowego:

Uchwała o udzieleniu prawa do pobierania opłat mytniczych:

1. Radzie powiatowej w Limanowy, na drodze powiatowej Kamienicko-Stopnickiej;

2. Radzie powiatowej w Kolbuszowy na drodze powiatowej z Majdanu do Kolbuszowy;

3. Radzie powiatowej w Wadowicach od mostu na rzece Skawie przy drodze Wadowicko-Czernichowskiej i od mostu na rzece Skawie w Zembrzycach.

Art. I.

Radom powiatowym w Limanowy, Kolbuszowy i w Wadowicach, nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania opłat mytniczych, pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie, kosztem właściwych funduszów powiatowych, a mianowicie:

1. Radzie powiatowej w Limanowy prawo do pobierania myta drogowo-mostowego przy drodze powiatowej Kamienicko-Stopnickiej, na dwóch stacyach mytniczych, a to na jednej stacyi w Kamienicy i na drugiej stacyi w Stopnicach szlacheckich według następującego wymiaru:

a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego to jest: cieląt, źrebiąt, owiec, kóz i świń 1 (jeden) ct.

2. Radzie powiatowej w Kolbuszowy prawo do pobierania myta drogowego przy drodze powiatowej z Majdanu do Kolbuszowy, według następującej taryfy:

a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego ½ (pół) ct.;

3. Radzie powiatowej w Wadowicach prawo do pobierania myta od mostu na rzece Skawie przy drodze Wadowicko-Czernichowskiej, według następującego wymiaru:

a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 3 (trzy) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1½ (jeden i pół) ct.;

4. Radzie powiatowej w Wadowicach prawo do pobierania myta od mostu na rzece Skawie w Zembrzycach, według następującej taryfy:

a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Art. II.

Przy poborze opłat mytniczych mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Lwów, dnia 7. Lutego 1886.

Nr. 24.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 7. Lutego 1886, l. 6850.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 14. Stycznia b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego:

Uchwała o udzieleniu prawa do pobierania myta na drodze Dolińsko-Węgierskiej.

Art. I.

Wydziałowi powiatowemu w Dolinie w zastępstwie funduszu drogowego nadaje się na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały,

dalsze prawo do pobierania opłat mytniczych na drodze Dolińsko-Węgierskiej pod warunkiem, że dochody z myta wyłącznie na rzecz tej drogi obracane będą.

Art. II.

Myto na drodze Dolińsko-Węgierskiej pobierać należy przy czterech stacyach, z których dwie przeznaczone są dla pobierania myta drogowego, a dwie dla pobierania myta mostowego, a mianowicie trzecia stacya od mostu na rzece Swicy i czwarta o dwóch mostów na bagnisku „Babna“ i jednego mostu na rzece Mizuńce w Wyszkowie.

Przy poborze opłat mytniczych, obowiązywać mają następujące taryfy:

1. Dla każdej z obydwóch stacyi drogowych:
   a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;
   b) od każdej sztuki bydła nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;
   c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.;
2. Dla trzeciej stacyi mostowej:
   a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 6 (sześć) ct.;
   b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 3 (trzy) ct.;
   c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $1^1/_2$ (jeden i pół) ct.;
3. Dla czwartej stacyi mostowej:
   a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;
   b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;
   c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.;

Konie, krowy, woły, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze opłat mytniczych mają być zachowane ogólnie obowiązujące przepisy mytnicze o uwolnieniu od opłaty myta lub o zniżeniu tejże.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Lwów, dnia 7. Lutego 1886.

Nr. 25,

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 7. Lutego 1886, l. 6850.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 14. Stycznia b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego:

Uchwała o udzieleniu prawa do poboru myta mostowego na drodze gminnej Nowy Targ-Zakopane.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się prawo do pobierania myta mostowego na drodze gminnej Nowy Targ-Zakopane Wydziałowi krajowemu Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem na rzecz funduszu konserwacyjnego tejże drogi, do utrzymywania której obowiązane są gminy i obszary dworskie, przez których terytoryum droga przechodzi w myśl postanowień ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta mostowego pobierać należy na dwóch stacyach, a mianowicie w IX kilometrze drogi w Szaflarach i w XVIII kilometrze drogi w Poroninie, na każdej z tych stacyi według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Lwów, dnia 7. Lutego 1886.

Nr. 26.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 7. Lutego 1886, l. 6850.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 14. Stycznia b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następujące uchwały Sejmu krajowego:

Uchwała o udzieleniu prawa do pobierania opłat mytniczych od przewozów:

1. na rzece Wiśle od obszaru dworskiego w Brzeźnicy Radwańskiej wspólnie z obszarem dworskim w Czernichowie;
2. na rzece Sanie dla gminy w Tyrawie solnej;
3. na rzece Dunajcu dla obszaru dworskiego w Tropiu.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się prawo do pobierania opłat mytniczych, pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie i własnym kosztem:

1. Obszarowi dworskiemu w Brzeźnicy Radwańskiej powiatu Wadowickiego wspólnie z obszarem dworskim w Czernichowie powiatu Krakowskiego, od przewozu przez rzekę Wisłę w przysiołku „Pasieka“ według następującego wymiaru:

a) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 2 (dwa) ct.;

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzężonego 5 (pięć) ct.;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat 2 (dwa) ct.;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałownika, bukała i trzylatki 5 (pięć) ct.;

e) od jednego cielęcia nie mającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń, 2 (dwa) ct.

W czasie wezbrania Wisły, w czasie burzy, płynienia kry i lodów, opłata mytnicza pobieraną będzie podwójnie.

2. Gminie w Tyrawie solnej powiatu Sanockiego od przewozu przez rzekę San pod Mrzygłodem.

3. Obszarowi dworskiemu w Tropiu, powiatu Nowosądeckiego, od przewozu przez rzekę Dunajec w Tropiu.

Od każdego z tych dwóch myt pod poz. 2. i 3. wyszczególnionych, pobierać należy opłatę podług następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 3 (trzy) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od wierzchowca, tudzież od każdej sztuki bydła pędzonego ciężkiego, jako to: od koni, wołów, bujaków, krów, jałówek, byków, mułów i osłów, jako też od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju 3 (trzy) ct.

Wyjątek stanowią bydlęta ssące przy matkach, od których się myta nie opłaca.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego, jako to: od cieląt, owiec, kóz, nierogacizny, jakoteż od każdej pędzonej sztuki młodego bydła tegoż rodzaju, n. p. od prosiąt, jagniąt, koźląt 1 (jeden) ct.;

d) od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 1 (jeden) ct.

Mieszkańcy gminy Tyrawy solnej wolni są od opłaty myta przewozowego pod Mrzygłodem.

Dotychczasowa ugoda obszaru dworskiego w Tropiu z gminami Będziszyna i Wytrzyszczki, mocą której pomienione gminy wolne są od opłaty myta nietylko w sprawach kościelnych, szkolnych i gospodarczych w zakresie oznaczonym przepisami mytniczemi, lecz i w ogólności uwolnienia od myta za roczną opłatą używają, pozostaje nienaruszoną na czas trwania niniejszego prawa do poboru myta.

Art. II.

Przy poborze przewozowego mają być zastósowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Lwów, dnia 7. Lutego 1886.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 15. marca 1886. **Część VIII.**

Nr. 28.

Obwieszczenie.

c. k. Namiestnictwa z dnia 20. Lutego 1886, l. 9568.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 29. stycznia b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego o udzieleniu prawa do pobierania myta na drodze gmin nej Grzymałów-Touste.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania myta drogowego na drodze gminnej Grzymałów-Touste, Wydziałowi powiatowemu w Skałacie jako władzy nadzorującej na rzecz funduszu konserwacyjnego tejże drogi, do utrzymywania której obowiązane są gminy i obszary dworskie, przez których terytoryum droga przechodzi, w myśl postanowień ustawy drogowej.

Art. II.

Opłatę myta drogowego pobierać należy według następującego wymiaru:

a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego ½ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże opłaty.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 20. Lutego 1886.

Nr. 28.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 20. Lutego 1886, l. 9568.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 29. Stycznia b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego o udzieleniu prawa do pobierania opłat mytniczych:

1. Obszarowi dworskiemu w Podłężu od przewozu przez rzekę Wisłę;
2. obszarowi dworskiemu w Mogile od przewozu przez rzekę Wisłę;
3. obszarowi dworskiemu w Kamieniu od przewozu przez rzekę Wisłę;
4. gminie łącznie z obszarem dworskim w Podbużu od mostów w Podbużu.
5. gminom w Krzywotułach starych i Krasiłówce wspólnie z obszarem dworskim w Krzywotułach starych od mostu na rzece Woronie;
6. obszarowi dworskiemu w Medenicach od mostu na rzece Dniestrze.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania opłat mytniczych pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie i własnym kosztem:

1. Obszarowi dworskiemu w Podłężu powiatu Chrzanowskiego od przewozu przez rzekę Wisłę w Podłężu;
2. obszarowi dworskiemu w Mogile powiatu Krakowskiego od przewozu przez rzekę Wisłę w Mogile;
3. obszarowi dworskiemu w Kamieniu od przewozu przez rzekę Wisłę między Kamieniem a Łączanami.

Przy każdem z tych trzech myt (pod poz. 1, 2, 3 wyszczególnionych) pobierać należy opłatę według następującego wymiaru:

a) Od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 1 (jeden) ct.;

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzężonego 3 (trzy) ct.;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat 1 (jeden) ct.;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałownika, bukała i trzylatki, 3 (trzy) ct.;

e) od jednego cielęcia niemającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozy, kozła i małych świń 1 (jeden) ct.

4. Gminie łącznie z obszarem dworskim w Podbużu powiatu Drohobyckiego od siedmiu mostów w Podbużu.

5. Gminom w Krzywotułach starych i Krasiłówce wspólnie z obszarem dworskim w Krzywotułach starych powiatu Tłumackiego od mostu na rzece Woronie.

Przy każdem z tych dwóch myt (pod poz. 4. i 5. wyszczególnionych) pobierać należy opłatę według następującego wymiaru:

a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 1 (jeden) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od pięciu świń lub cieląt, oraz od 10 owiec 1 (jeden) ct.

Od bydła niesionego lub też wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Mieszkańcy gminy w Krzywotułach starych i w Krasiłówce, tudzież obszaru dworskiego w Krzywotułach starych wolni są od opłaty myta, ustanowionego od mostu na rzece Woronie.

6. Obszarowi dworskiemu w Medenicach powiatu Drohobyckiego od mostu na rzece Dniestrze w Sasce kameralnej, według następującego wymiaru:

a) Od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego ½ (pół) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Mieszkańcy gminy Saski kameralnej oraz probostwa gr. kat. z Horożany i Radelicza wolne są od tej opłaty mostowej.

Art. II.

Przy poborze opłat mytniczych mają być zachowane ogólnie obowiązujące przepisy o uwolnieniu od opłaty myt lub o zniżeniu tejże opłaty.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 20. Lutego 1886.

Nr. 29.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 20. Lutego 1886, l. 9568.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 29. Stycznia b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Tłumaczu prawa do pobierania myta od mostu na potoku „Strychańce.“

Art. I.

Radzie powiatowej w Tłumaczu nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od mostu na potoku „Strychańce“ pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie, kosztem funduszu powiatowego.

Art. II.

Przy poborze myta obowiązywać ma następująca taryfa:

1. Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 1 (jeden) ct.
2. Od bydląt przepędzanych:

a) Od każdego konia dorosłego, bydlęcia rogatego, osła, muła 1 (jeden) ct.;

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.;

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Art. III.

Mieszkańcy gminy i obszaru dworskiego w Strychańcach wolni są od powyższej opłaty.

Art. IV.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże opłaty.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 20. Lutego 1886.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 15. marca 1886. **Część IX.**

Nr. 30.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 2. Marca 1886 L. 13.947, co do częściowej zmiany planu czynności komisyi poborowych w r. 1886 w Galicyi.

Ustanowiony według obwieszczenia c. k. Namiestnictwa z dnia 10. Lutego 1886 L. 9452 Nr. 19 Dz. ust. i rozp. kraj. plan czynności komisyi poborowych w r. 1886 w Galicyi zmienia się o tyle, że pobór wojskowy odbędzie się w b. r. w powiecie kolbuszowskim w czasie od 19. Marca do 3. Kwietnia b. r. włącznie, zaś w powiecie mieleckim w czasie od 5. do 19. Kwietnia włącznie.

Lwów, dnia 2. Marca 1886.

Nr. 31.

Rozporządzenie

c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 20. Lutego 1886 L. 14177/896 ex 1885, którem zmienione zostaje rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa z dnia 24. Kwietnia 1872 (dz. u. p. Nr. 61) o okręgach i siedzibach okręgowych urzędników górniczych.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa z dnia 24. Kwietnia 1872, (dz. u. p. Nr. 61) którem ogłoszone zostały okręgi i siedziby okręgowych urzę-

dników górniczych, zostaje zmienione, a okręgi urzędowe i siedziby okręgowych urzędników górniczych w obrębie Starostwa górniczego w Krakowie, t. j. w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Księstwami Oświęcimskiem i Zatorskiem oraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ustanawia się w sposób uwidoczniony w poniższej tabeli.

Liczba bieżąca	siedziba	Okręg urzędowy urzędnika okręgowego
1	Kraków	miasto Kraków i powiaty polityczne: Biała, Bochnia, Brzesko, Chrzanów, Kraków, Limanowa, Myślenice, Nowy Targ, Żywiec, Wadowice, Wieliczka.
2	Jasło	powiaty polityczne: Brzozów, Dąbrowa, Gorlice, Grybów, Jasło, Kolbuszowa, Krosno, Łańcut, Mielec, Nowy Sącz, Nisko, Pilzno, Ropczyce, Rzeszów, Sanok, Tarnobrzeg, Tarnów.
3	Drohobycz	powiaty polityczne: Cieszanów, Dobromil, Dolina, Drohobycz, Jarosław, Jaworów, Lisko, Mościska, Przemyśl, Rudki, Sambor, Staremiasto, Stryj i Turka.
4	Stanisławów	miasto Lwów i powiaty polityczne: Bóbrka, Bohorodczany, Borszczów, Brody, Brzeżany, Buczacz, Czortków, Gródek, Horodenka, Husiatyn, Kałusz, Kamionka strumiłowa, Kołomyja, Kossów, Lwów, Nadwórna, Podhajce, Przemyślany, Rawa ruska, Rohatyn, Skałat, Śniatyn, Sokal, Stanisławów, Tarnopol, Tłumacz, Trembowla, Zaleszczyki, Zbaraż, Złoczów, Żółkiew, Żydaczów.

Rozporządzenie to wchodzi w życie równocześnie z ustawą krajową z dnia 17. Grudnia 1884, którą w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem uregulowane zostaje prawo wydobywania minerałów, które jako zawierające żywicę ziemną służyć mogą do użytku.

Falkenhayn w. r.

Landes-Gesetz- und Verordnungsblatt

für das

Königreich Galizien und Lodomerien sammt dem Großherzogthume Krakau.

Jahrgang 1886. Ausgegeben und versendet am 15. März 1886. **X. Stück.**

Nr. 32.

Kundmachung

der k. k. Statthalterei vom 6. März 1886 Zl. 14.650, betreffend die Bewilligung zur Einhebung eines Zuschlages zur Verzehrungssteuer von Fleisch und Wein, für die Marktgemeinde Mikulińce.

Seine kaiserliche und königliche apostoliche Majestät haben mit aller höchsten Entschließung vom 20. Februar 1886 nachstehenden Beschluß des Landtages der Königreiche Galizien und Lodomerien, sammt dem Großherzogtume Krakau, vom 11. Jänner 1886 allergnädigst zu bestätigen geruht.

Der Marktgemeinde Mikulińce. Tarnopoler Bezirkes wird bewilligt, zur Bedekung der Gemeinde Erforderniße in dem Jahre 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, und 1891 einen 75% Zuschlag zur Verzehrungssteuer von Wein und Fleisch einzuheben.

Was in Folge Erlaßes des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 23. Februar 1886, Zl. 3227 mit dem Bemerken zur Kenntniß gebracht wird, das im Grunde der obigen aller höchsten Entschließung die obbewilligten Gemeinde Zuschläge zur Verzehrungssteuer von Fleisch und Wein für die vor der Kundmachung dieser aller höchsten Entschließung verflossene Zeit nicht eingehoben werden dürfen.

Lemberg, am 6. März 1886.

Nr. 33.

Kundmachung

der k. k. Statthalterei vom 6. März 1886 Zl. 14.650, betreffend die Bewilligung zur Einhebung eines Zuschlages zur Verzehrungssteuer von Fleisch und Wein für die Marktgemeinde Kopyczyńce.

Seine kaiserliche und königliche apostolische Majestät haben mit aller höchsten Entschließung vom 20. Feber 1886 nachstehenden Beschluß des Landtages der Königreiche Galizien und Lodomerien, sammt dem Großherzogthume Krakau vom 11. Jänner 1886 allergnädigst zu bestätigen geruht.

Der Marktgemeinde Kopyczyńce, Husiatyner Bezirkes wird bewilligt, zur Bedekung der Gemeinde Auslagen im Jahre 1886 einen 100% Zuschlag zur Verzehrungssteuer von Fleisch und Wein einzuheben.

Was in Folge Erlasses des hohen k. k. Ministeriums des Innern vom 23. Februar 1886, Zl. 3227 mit dem Bemerken zur Kenntniß gebracht wird, das im Grunde der obigen aller höchsten Entschließung die obbewilligten Gemeinde Zuschläge zur Verzehrungssteuer von Fleisch und Wein für die vor der Kundmachung dieser aller höchsten Entschließung verflossene Zeit nicht eingehoben werden dürfen.

Lemberg, am 6. März 1886.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 31. Marca 1886. **Część XI.**

Nr. 34.

Obwieszczenie

c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 10. Marca 1886 L. 1553, którem się ogłasza rozporządzenie c. k. Ministerstwa sprawiedliwości o rozpoczęciu działalności nowo utworzonego Sądu powiatowego w Żabnie.

Zaleski w. r.

Rozporządzenie

c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 13. Lutego 1886 r. L. 906, dotyczące rozpoczęcia działalności Sądu powiatowego w Żabnie w Galicyi.

Ustanowiony rozporządzeniem c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 18. Września 1885 r. Nr. 139 Dz. u. p. c. k. Sąd powiatowy w Żabnie, ma rozpocząć swoją działalność z dniem 1. Maja 1886 r.

Prażak w. r.

Nr. 35.

U s t a w a

z dnia 17. Grudnia 1884 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, regulująca prawo do wydobywania minerałów, które mogą służyć do użytku jako zawierające żywicę ziemną.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam na podstawie przepisów, zawartych w ustawie państwowej z dnia 11. Maja 1884 Dz. u. p. Nr. 71. co następuje:

I. Postanowienie ogólne.

§. 1.

W Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem żywice ziemne, w szczególności nafta, (olej ziemny, olej skalny, petroleum, ropa) wosk skalny, (ozokeryt, wosk ziemny) asfalt, jakoteż minerały, które dla zawartości żywic ziemnych (bitumu) mogą służyć do użytku, ulegają, z wyjątkiem bitumenicznych węgli kamiennych, prawu rozporządzalności właściciela gruntu.

Uprawnienia górnicze na te minerały, nadane już na podstawie przepisów górniczych, utrzymuje się w mocy i ma do tychże zastósowanie powszechna ustawa górnicza z dnia 23. Maja 1854, Dz. u. p. Nr. 146 (§. 1. ustęp 1. i 3. ustawy państwowej).

II. O polach naftowych.

1. O utworzeniu pola naftowego.

§. 2.

Na nieruchomościach, które stanowią przedmiot wpisu do ksiąg hipotecznych, jakoteż na części takiej nieruchomości, prawo wydobywania minerałów w §. 1. wymienionych, może być odłączonem od prawa własności.

Odłączenie uskutecznia się przez sądownie lub notaryalnie uwierzytel-

nione oświadczenie właściciela, że prawo wydobywania minerałów w §. 1. wymienionych ma być na przyszłość oddzielonem od dotyczącego gruntu i przez utworzenie dla oddzielić się mającego prawa wydobywania wykazu hipotecznego w osobnej księdze publicznej, księdze naftowej.

Utworzenie tego wykazu hipotecznego uskutecznia się na podstawie powyższego oświadczenia właściciela i urzędowego potwierdzenia Starostwa górniczego, że w dotyczącym gruncie znajdują się minerały w §. 1. oznaczone.

Wyłączone prawo wydobywania stanowi samoistny przedmiot majątkowy i ma prawną własność rzeczy nieruchomej. Może ono aktami prawnemi między żyjącymi i na wypadek śmierci być pozbytem i obciążonem.

Nabycie, przeniesienie, ograniczenie i zniesienie praw rzeczowych na wyłączonem prawie wydobywania uskutecznia się tylko przez wpisanie do księgi naftowej.

Ta powierzchnia gruntu, względem której prawo wydobywania zostało wyłączonem, nazywa się polem naftowem (§. 2 ust. państw.).

§. 3.

Do księgi naftowej, do wpisów w niej uskutecznić się mających i do przestrzegać się mającego postępowania w sprawach księgi naftowej, ma analogiczne zastosowanie powszechna ustawa o księgach gruntowych z dnia 25. Lipca 1871 Dz. ust. państw. Nr. 95 (§. 3. ust. państwa).

§. 4.

Przy oddzieleniu prawa wydobywania minerałów w §. 1. wyszczególnionych od prawa własności gruntu, mają być analogicznie zastosowane przepisy ustawy z dnia 6. Lutego 1869 Dz. u. p. Nr. 18. w ten sposób, że protest wierzyciela przeciw zamierzonemu odłączeniu może przez władzę tabularną jako bezskuteczny być uznanym, jeżeli według urzędowego poświadczenia Starostwa górniczego utworzyć się mające pole naftowe czyni możliwem racyonalne wydobywanie minerałów §. 1. wymienionych i jeżeli przez odłączenie bezpieczeństwo wierzytelności z przyczyny, której protest wniesiono, według postanowień §. 1374 p. k. u. c. nie jest zagrożonem. (§. 4. ust. państw.).

§. 5.

Do podania o odłączenie, które w myśl §. 13. ustawy z dnia 6. Lutego 1869. Dz. u. p. Nr. 18. ma być wniesione do władzy tabularnej, ma być dołączoną mapa sytuacyjna według rozmiaru katastralnego z oznacze-

niem punktu odkrywki, granic pola, przedmiotów na powierzchni do oryentowania się służących i południka.

Dokładność tej mapy musi być potwierdzoną przez władzę górniczą. Oprócz tego należy podać nazwę, pod którą pole naftowe ma być w księdze naftowej wciągnięte.

2. O połączeniu, podziale i wymianie.

§. 6.

Na podstawie sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionego oświadczenia można dwa lub więcej graniczących ze sobą pól naftowych połączyć w jedną nową prawną całość, jeżeli na dotyczących polach naftowych nie ciężą żadne prawa rzeczowe, lub dostarczony został dowód zezwolenia posiadających prawo rzeczowe.

W ostatnim wypadku musi być także przedłożona umowa z posiadającymi prawo rzeczowe, mianowicie co do stopnia pierwszeństwa w jakim przejść mają ciężary na połączone pole w tym razie, jeżeli połączone pole naftowe ma przejść na własność pojedyńczej fizycznej lub prawniczej osoby (gwarectwa, towarzystwa akcyjnego i t. d.) i przeto tylko jako całość ma być obciążone, a na pojedyńczych polach naftowych ciężą rozmaite prawa rzeczowe lub te same prawa rzeczowe, lecz w innym porządku; we wszystkich innych wypadkach zaś umowa co do stosunku udziałów, w jakim uczestniczyć ma każde z połączyć się mających pól naftowych w ciężarach połączonego pola.

Wierzyciele, którzy wnoszą protest przeciw połączeniu, względnie przeciw umowie zawartej z większością posiadaczy prawa rzeczowego co do stopni pierwszeństwa lub stosunku udziałów, muszą, jeżeli ich wierzytelność wpisaną jest z pewnym co do kwoty oznaczonym kapitałem, przyjąć spłatę nawet wtenczas, gdyby termin spłacenia ich wierzytelności jeszcze nie nadszedł, wszelako zastrzega się dla nich osobiste prawo do wynagrodzenia szkody przez przedwczesną spłatę poniesionej. (§. 5. ust. państw.)

§. 7.

Co do realnego podziału pola naftowego i zamiany części pól pomiędzy graniczącemi ze sobą polami naftowemi, ma ustawa z dnia 6. Lutego 1869, Dz. ust. państw. Nr. 18. analogiczne zastósowanie.

Wymaganego wedle §§. 9. i 10. tej ustawy dowodu, że przez zamianę zostanie osiągnięte zaokrąglenie lub lepsze zagospodarowanie posiadłości

osób uskuteczniających zamianę, dostarczyć należy przez przedłożenie w tej mierze urzędowego poświadczenia Starostwa górniczego (§. 6. ust. państw).

§. 8.

Do podania o połączenie dwóch lub kilku graniczących ze sobą pól naftowych, o realny podział pola naftowego lub o zmianę części pól pomiędzy graniczącemi ze sobą polami naftowemi, które to podanie wnieść należy do właściwej władzy tabularnej, musi być dołączoną sporządzona według rozmiaru katastralnego mapa sytuacyjna pola połączyć lub podzielić się mającego lub też części pól przedmiotem zamiany będących.

Jeżeli chodzi o połączenie lub podział, wymienić należy w podaniu także nazwę, pod którą połączone pole lub oddzielona część pola wpisaną być ma do księgi naftowej.

3. O odjęciu pól naftowych.

§. 9.

Jeżeli urzędownie sprawdzonem zostanie, że właściciel pola naftowego swoje kopalnie trwale i w takim stopniu zaniedbuje, iż przez to niebezpieczeństwo dla osób lub dobra powszechnego powstać może albo powstało, i pomimo wezwania dwukrotnego nie uczyni zadość przepisom górniczo-policyjnym, ma Starostwo górnicze orzec odjęcie pola naftowego, a gdy orzeczenie to stanie się prawomocnem, wdrożyć egzekucyjne oszacowanie i sprzedaż pola naftowego.

Przy tem postępować należy w myśl §§. 254—258 powszechnej ustawy górniczej.

Na podstawie przeprowadzonej egzekucyjnej sprzedaży, wchodzi nabywca we wszystkie prawa i obowiązki poprzedniego właściciela pola naftowego. Gdy zajdzie który z wypadków przewidzianych w §. 259 powszechnej ustawy górniczej, natenczas należy uznać pole naftowe jako zniesione, zarządzić wykreślenie tegoż w księdze naftowej i zawiadomić o tem posiadaczy praw rzeczowych.

Jeżeli właściciel pola naftowego oświadczy przed władzą tabularną, że je opuszcza, natenczas zastosować należy postępowanie w §§. 263—265 powszechnej ustawy górniczej przepisane.

Przy każdem wykreśleniu pola naftowego mają być wreszcie przestrzegane także postanowienia §§. 266 i 267 powszechnej ustawy górniczej (§. 12. ust. państw.).

III. O odbudowach pomocniczych.

§. 10.

Właściciel pola naftowego ma prawo w celu korzystniejszego prowadzenia swej kopalni zakładać w kopalniach, mających na celu wydobywanie minerałów w §. 1. oznaczonych i na wszelkich gruntach innych właścicieli odbudowy pomocnicze, o ile to ruchowi obcej kopalni nie przeszkadza ani zagraża (§. 7. ustęp 1. ust. państw.).

§. 11.

Jeżeli uprawniony do wydobywania minerałów w §. 1. wymienionych, w którego odbudowach lub gruntach ma być założona odbudowa pomocnicza, sprzeciwia się uczynić zadość obowiązkowi zezwolenia na nią, rozstrzyga o tem Starostwo górnicze (§. 7. ustęp 2. ust. państw.).

§. 12.

Uprawniony do odbudowy pomocniczej musi całkowicie wynagrodzić wszelką szkodę, jaka w obcym gruncie lub polu naftowem przez odbudowę będzie wyrządzoną (§. 7. ustęp 3. ust państw.).

§. 13.

Minerały (§. 1.), wydobyte przy założeniu odbudowy pomocniczej na gruncie lub w polu naftowem innego uprawnionego, należą do właściciela tegoż gruntu lub pola naftowego i winny być temuż wydane.

IV. O ruchu i zarządzie.

§. 14.

Uprawniony do wydobywania minerałów w §. 1. wymienionych, obowiązanym jest co najmniej na cztery tygodnie przed zamierzonem otwarciem ruchu kopalni, donieść o tem władzy górniczej.

Podanie zawierać ma:

1. Imię i nazwisko i miejsce zamieszkania uprawnionego, a ewentualnie także wykonującego prawo wydobywania;

2. dowód uprawnienia do wydobywania nafty;

3. dokładne oznaczenia miejsca przedsiębiorstwa, przestrzeni gruntu, na którą ono się rozciąga, i jej granic.

Do tego podania należy także dołączyć uwierzytelniony przez władzę górniczą odrys mapy sytuacyjnej, w myśl §. 5. władzy hipotecznej przedłożonej, lub też szkic sytuacyjny w rozmiarze katastralnym, sporządzony przez zaprzysiężonego miernika albo autoryzowanego przez władzę inżyniera górniczego.

Samo poszukiwanie za minerałami w §. 1. wymienionymi, o ile nie jest wykonywane szybem kopanym, chodnikiem podziemnym lub otworem świdrowym, nie ma być uważanem jako odbudowa kopalni.

§. 15.

Władza górnicza winna zakazać otwarcia robót w kopalni, jeżeli wymiar płaszczyzny tejże pod względem kształtu i rozległości obszaru nie dozwala wprowadzenia racyonalnego ruchu.

§. 16.

Roboty w kopalni tylko według planu odbudowy prowadzone być mogą.

Plan odbudowy winien być przez uprawnionych do wydobywania władzy górniczej na jej żądanie przedłożony i może być przez nią poddany zbadaniu, które się jednak ogranicza jedynie do względów górniczo-policyjnych (§. 34.).

Wynik tego badania oznajmić ma władza górnicza uprawnionemu do wydobywania najdalej w przeciągu czterech tygodni.

§. 17.

Jeżeli władza górnicza sprzeciwia się planowi odbudowy, natenczas zażąda od uprawnionego do wydobywania lub jego pełnomocnika wyjaśnienia lub zmiany zakwestyonowanego postanowienia odbudowy, albo też, w danych okolicznościach, zawezwie go do rozprawy.

Jeżeli porozumienie na tej drodze nie nastąpi, rozstrzygnie Starostwo górnicze, czy lub z jakiemi zmianami przedłożony plan odbudowy może być wykonanym.

§. 18.

Urzędownie zatwierdzony plan odbudowy może w zasadzie być zmieniony tylko za przyzwoleniem władzy górniczej, względnie Starostwa górniczego.

Gdyby jednak w skutek nieprzewidzianych zdarzeń okazały się bezzwłocznie potrzebnemi zmiany takiego planu odbudowy, natenczas wystarczy doniesienie o nich władzy górniczej przez kierownika odbudowy w przeciągu najbliższych 3 dni.

§. 19.

Jeżeli odbudowa kopalni prowadzoną jest niezgodnie z planem odbudowy urzędownie zatwierdzonym, władza górnicza może w razie potrzeby wstrzymać taką odbudowę.

§. 20.

Jeżeli uprawniony do wydobywania chce zastanowić odbudowę w kopalni, donieść ma o tem co najmniej na cztery tygodnie przedtem władzy górniczej.

Jeżeli budowa w skutek nieprzewidzianych zdarzeń już w krótszym czasie lub natychmiast musi być wstrzymaną, należy przedłożyć dodatkowe doniesienie o tem najdalej w przeciągn 3 dni po wstrzymaniu odbudowy.

§. 21.

Każdy uprawniony do wydobywania jest obowiązanym postarać się o dokładne, w dwóch egzemplarzach, wedle prawideł miernictwa górniczego prowadzone mapy swych robót górniczych i o regularne na nich oznaczanie postępu tych robót.

Jeżeli nie dopełnia tego obowiązku, lub istniejąca mapa górnicza okaże się niedokładną i nie dosyć pewną, może władza górnicza zarządzić założenie i uzupełnienie dokładnej mapy górniczej na koszt uprawnionego do wydobywania.

W jakich okresach czasu uzupełnienie to nastąpić musi, postanowi władza górnicza.

Jeden egzemplarz mapy górniczej ma być władzy górniczej do jej użytku oddany, drugi zaś przechowany w kopalni lub w braku tamże odpowiedniego miejsca, u kierownika odbudowy.

§ 22.

Ruch prowadzony być może tylko pod kierunkiem, nadzorem i odpowiedzialnością osób, za uzdolnionych do tego uznanych. (§. 23.).

§. 23.

Uprawniony do wydobywania wskazać ma władzy górniczej osoby przyjęte do kierownictwa i nadzoru odbudowy.

Osoby te są obowiązane udowodnić swoje przynajmniej praktyczne uzdolnienie do poruczonych im czynności. Dopiero po uznaniu uzdolnienia ich ze strony władzy górniczej, wolno pomienionym osobom objąć poruczone im czynności.

§. 24.

Jeżeli odbudową kieruje i takową nadzoruje osoba, której uzdolnienie w tym względzie nie zostało uznanem, albo która okazała się niezdolną, władza górnicza może zażądać bezzwłocznego jej oddalenia i w razie potrzeby powstrzymać odbudowę w dotyczącej kopalni na czas tak długi, dopóki nie będzie przyjętą osoba uznana za uzdolnioną.

§. 25.

Osoby, które objęły kierownictwo i nadzorowanie odbudowy, są odpowiedzialne za zachowanie urzędownie zatwierdzonego planu odbudowy, jakoteż, o ile ustawa nie wkłada wyraźnie tego obowiązku na kogo innego, za przestrzeganie wszystkich przepisów i rozporządzeń w ustawie zawartych lub w granicach tejże wydanych.

§. 26.

Uprawniony do wydobywania, mieszkający za granicą, winien ustanowić pełnomocnika w kraju zamieszkałego i wskazać go władzy górniczej, który za niego wszystkie urzędowe doręczenia z wszelkimi skutkami prawnymi odbierać i tegoż wobec władz i zarządu kasy brackiej zastępować ma.

Jeżeli on na wezwanie władzy górniczej tego obowiązku w przeciągu 90 dni nie dopełni, może władza górnicza aż do chwili wymienienia pełnomocnika przez uprawnionego do wydobywania, ustanowić na niebezpieczeństwo i koszt tegoż ostatniego zastępcę do przyjmowania urzędowych doręczeń z wszelkimi skutkami prawnymi.

§. 27.

Obowiązkiem kierownika odbudowy jest towarzyszyć delegatom władzy górniczej z urzędu zwiedzającym kopalnię i udzielać im na żądanie wyjaśnień o odbudowie.

§. 28.

Zażądane do użytku urzędowego wykazy statystyczne winny być władzy górniczej w właściwym czasie dostarczone.

V. O prawnych stosunkach spólników prawa wydobywania.

§. 29.

Stosunki prawne dwóch lub kilku spólników prawa wydobywania oceniać należy według umowy między nimi zawartej lub innego oświadczenia woli, a w braku tegoż według ogólnych przepisów prawnych.

Kilku spólników pola naftowego uregulować mogą swoje stosunki prawne także wedle postanowień §§. 137—167 powszechnej ustawy górniczej z dnia 23 Maja 1854 Dz. u. p. Nr. 146.

Podział majątku gwareckiego dopuszczalny jest jednak odmiennie od §. 140 powsz. ust. górn. tylko na 100 kuksów, a zamiast zanotowania utworzenia gwarectwa w księdze górniczej w myśl §. 137. ustęp 2. powsz. ust. górn. ma takowe być uskutecznionem w księdze naftowej.

We wszystkich wypadkach, w których kilka osób prowadzi odbudowę minerałów w §. 1. wymienionych, są one obowiązane, o ile zastępstwo tychże nie jest ustawą unormowanem, dokumentem notaryalnie lub sądownie uwierzytelnionym ustanowić pełnomocnika w kraju zamieszkałego, który jest upoważnionym do odbierania z zupełnym prawnym skutkiem wszystkich do spólników wystosowanych doręczeń urzędowych i do zastępowania tychże wobec władz i kasy brackiej (§. 8. ust. państw.)

W razie niedopełnienia tego obowiązku na wezwanie władzy górniczej w przeciągu 90 dni, ma być zastosowany ustęp 2. §. 26.

VI. O prawnych stosunkach pomiędzy uprawnionymi do wydobywania a właścicielami gruntu.

1. O odstąpieniu gruntu.

§. 30.

Jeżeli do prowadzenia odbudowy kopalni należącej do właściciela pola naftowego, mianowicie dla założenia dróg, mostów, ścieżek, kolei żelaznych, kanałów, ścieków wodnych, rynien do oleju, stawów lub odbudów pomocniczych koniecznem jest użycie obcego gruntu, musi właściciel gruntu

odstąpić takowy na ten cel właścicielowi pola naftowego przy zastosowaniu §§. 99 i 100 powsz. ust. górn.

Jeżeli strony nie mogą się porozumieć co do odstąpienia gruntu lub co do wynagrodzenia, należy postąpić wedle §§. 101—103 powsz. ust. górn. (§. 10. ust. państw.)

2. O wynagrodzeniu za uszkodzenia posiadłości gruntowej.

§. 31.

Względem wynagrodzenia za uszkodzenia powierzchni gruntu, obowiązują, o ile nie istnieje osobna umowa między stronami interesowanemi, zasady pow. ustawy górniczej z dnia 23 Maja 1854 Dz. u. p. Nr. 146. (§. 11. ust. państw.)

VII. O prawnych stosunkach pomiędzy uprawnionymi do wydobywania a ich urzędnikami, dozorcami, robotnikami, tudzież o kasach brackich.

§. 32.

Postanowienia dziewiątego rozdziału pow. ustawy górniczej z dnia 23. Maja 1854. Dz. u. p. Nr. 146. „O stosunkach posiadaczy kopalń do urzędników i robotników“ i odnoszące się do nich §§. 247 i 248 powsz. ust. górn., dalej postanowienia dziesiątego rozdziału powsz. ustawy górniczej „O kasach brackich“ mają mieć zastosowanie przy poszukiwaniu (§. 14.) i wydobywaniu minerałów w §. 1. wymienionych (§. 9. ust. państw.)

VIII. O policyi górniczej.

§. 33.

Poszukiwania za minerałami w §. 1 wymienionymi, o ile jest wykonywane szybem, chodnikiem podziemnym lub otworem świdrowym (§. 14.) jakoteż wydobywanie rzeczonych minerałów, zostaje pod nadzorem policyjnym władz górniczych, które są powołane do załatwienia spraw niniejszą ustawą im przekazanych.

Pierwszą instancyą w sprawach górniczych jest urzędnik okręgowy górniczy, o ile nie ma innego postanowienia.

Postępowanie władz górniczych normują §§. 226—234 pow. ust. górn. ze zmianami ustawą z dnia 21. Lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 77. poczynionemi.

§. 34.

Nadzór policyjny władz górniczych rozciąga się na bezpieczeństwo robót wykonanych w kopalni, opiekę nad życiem i zdrowiem robotników, na ochronę powierzchni gruntu w interesie bezpieczeństwa osób, mienia i publicznej komunikacyi, i na zabezpieczenie przeciw szkodliwemu dla ogółu oddziaływaniu kopalni.

§. 35.

Starostwo górnicze wydać może dla całego swego okręgu administracyjnego, lub dla pojedynczych części tegoż, rozporządzenia policyjne, dotyczące przedmiotów w §. 34 określonych.

Obwieszczenie tych rozporządzeń nastąpi w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych i w urzędowym dzienniku krajowym.

§. 36.

Jeżeli w kopalni zachodzi niebezpieczeństwo w kierunkach w §. 34. wskazanych, lub wydarzy się, czy to wewnątrz kopalni czy na powierzchni nieszczęśliwy wypadek, który spowodował śmierć lub ciężkie uszkodzenie jednej lub więcej osób, natenczas władza górnicza przeprowadzi z przyzwaniem w razie potrzeby politycznej władzy powiatowej potrzebne dochodzenia, i wyda odpowiednie zarządzenia policyjne.

W razie niebezpieczeństwa ze zwłoki, ma władza, której siedziba jest bliższą miejsca wypadku, lub ta, która o niebezpieczeństwie lub wypadku pierwej otrzymała wiadomość, poczynić zarządzenia nie cierpiące zwłoki i mieć staranie o bezzwłoczne tychże wykonanie.

Co do dalszych zarządzeń należy postępować według przepisu w poprzednim ustępie wskazanego.

§. 37.

Policyjne zarządzenia wydane na podstawie §. 36. mają być uprawnionemu do wydobywania lub jego zastępcy przez doręczenie rozporządzenia władzy oznajmione.

W razie niebezpieczeństwa ze zwłoki wystarcza pisemny nakaz delegata władzy do kierownika odbudowy lub tegoż zastępcy.

Delegat władzy górniczej udziela tego nakazu przez wpisanie go do księgi objazdowej, która w tym celu przy każdej kopalni założoną być ma. Jeżeli zachodzi potrzeba obwieszczenia go robotnikom, to takowe ma być uskutecznione przez odczytanie i przybicie go w stosownem miejscu.

§. 38.

Wszystkie koszta, spowodowane wykonaniem zarządzeń i środków w §. 36. wskazanych, ponosi uprawniony do wydobywania w dotyczącej kopalni z zastrzeżeniem prawa odszkodowania do osób trzecich, na których ciąży wina nieszczęścia.

§. 39.

Uprawniony do wydobywania dostarczyć winien potrzebnych do wykonania tych zarządzeń robotników i środków pomocniczych.

W razie wypadków nieszczęśliwych lub wypadków wspólnego niebezpieczeństwa, posiadacze sąsiednich kopalni są obowiązani do niesienia pomocy.

§. 40.

Jeżeli zarządzenia policyjne wydane na podstawie §. 36. nie zostaną w oznaczonym czasie wykonane, może władza górnicza, nie wykluczając postępowania karnego (§. 47.), zarządzić wykonanie tychże na koszt uprawnionego do wydobywania.

Władza górnicza może zażądać w tym celu od uprawnionego do wydobywania zaliczek i w razie potrzeby ściągnąć je w drodze politycznej egzekucyi.

§. 41.

Skoro w jakiej kopalni zachodzi niebezpieczeństwo ze względów w §. 34. wskazanych, winien kierownik kopalni lub jego zastępca donieść o tem bezzwłocznie władzy górniczej. politycznej władzy powiatowej i władzy sprawującej policyę miejscową.

§. 42.

Takie same doniesienie należy uczynić, jeżeli w kopalni wewnątrz lub na powierzchni ziemi wydarzy się nieszczęśliwy wypadek, który spowodował śmierć lub ciężkie uszkodzenie jednej lub więcej osób.

IX. Postanowienia karne.

§. 43.

Karanie za przekroczenia przepisów tej ustawy, należy, o ile nie mają do nich zastosowania postanowienia ogólnej ustawy karnej, do zakresu Starostwa górniczego, a w ostatniej instancyi do Ministerstwa rolnictwa.

§. 44.

Odmówienie żądanych przez delegata władzy górniczej, objeżdżającego w charakterze służbowym kopalnię (§. 27.) wyjaśnień o odbudowie w kierunku górniczo-policyjnym i niedostarczenie pomimo wydanego upomnienia w stosownym czasie statystycznych wykazów, wedle §. 28. przedłożyć się mających, karane będzie grzywną 5 do 10 zł. w. a.

§. 45.

Karze od 10 do 50 zł., a w razie powtórnym do 100 zł. podlega:

1. zaniechanie wskazania pełnomocnika (§§. 26. i 29.);

2. przyjęcie zarządu odbudowy lub nadzoru robót bez poprzedniego uznania uzdolnienia ze strony władzy górniczej (§. 23.);

3. wstrzymanie odbudowy bez poprzedniego zawiadomienia lub w razie nieprzewidzianych wypadków bez następnego doniesienia (§. 20.);

4. zaniedbanie sporządzenia lub prawidłowego uzupełnienia mapy kopalni (§. 21.).

5. zaniechanie prowadzenia księgi objazdowej (§. 37.).

§. 46.

Karze od 50 do 100 zł., a w razie powtórnym do 200 zł. podlega dalej:

1. Odbudowa kopalni bez poprzedniego doniesienia (§. 14.);

Oprócz tego ma władza górnicza odbudowę, bez poprzedniego doniesienia prowadzoną, natychmiast wstrzymać.

2. Odbudowa kopalni bez planu lub nieprzedłożenie planu odbudowy na wezwanie władzy górniczej (§. 16.);

3. samowolne odstąpienie od urzędownie zatwierdzonego planu odbudowy bez doniesienia o tem w właściwym czasie (§. 18.);

4. dalsze prowadzenie odbudowy pomimo zarządzonego przez władzą górniczą wstrzymania tejże (§. 19.);

5. odbudowa kopalni bez ustanowienia uznanego odpowiedzialnego kierownika robót, jako też przyjęcie do kierowania i nadzoru odbudowy osób, których władzy górniczej nie wymieniono, lub których uzdolnienie przez tę władzę nie zostało uznanem (§§. 22, 23 i 24.);

6. zaniechanie poleconego obwieszczenia zarządzenia górniczo-policyjnego (§. 37.);

7. zaniechanie doniesienia o zaszłem w kopalni niebezpieczeństwie lub nieszczęśliwym wypadku (§§. 41. i 42).

8. odmowa dostarczenia pomocy w nieszczęśliwych wypadkach lub w wypadkach wspólnego niebezpieczeństwa (§. 39.)

§. 47.

Przekroczenia przepisów górniczo-policyjnych przez Starostwo górnicze wydanych lub zarządzeń górniczo-policyjnych na podstawie §. 36. poczynionych, będą karane grzywną od 5 do 100 zł., a w razie powtórnym do 200 zł.

§. 48.

O nałożonej grzywnie ma być w każdym razie uwiadomiony także właściciel gruntu lub pola naftowego z wezwaniem, ażeby dołożył starań względem przestrzegania środków bezpieczeństwa.

Jeżeli wydane zarządzenia nie zostaną wykonane, a zachodzą okoliczności w §. 9 wskazane, orzec ma Starostwo górnicze odjęcie pola naftowego.

§. 49.

Nałożone grzywny mają być uiszczone w Starostwie górniczem i wpływają do kasy brackiej, do której kopalnia należy.

X. Postanowienia przejściowe.

§. 50.

O kopalniach minerałów w §. 1. wymienionych, które z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy już są w ruchu, donieść należy, o ile one nie podlegają w myśl §. 1. ogólnej ustawie górniczej, w przeciągu 6ciu miesięcy władzy górniczej.

Względem kopalń do tego terminu nie zgłoszonych, a będących w ruchu, postąpi władza górnicza w myśl §. 46. pukt 1.

W tymże samym okresie czasu należy dla tych kopalni przedłożyć władzy górniczej także plan ruchu wymogom ustawy odpowiadający i wymienić tejże osoby do kierownictwa i nadzoru robót przyjęte.

§. 51.

Jak długo kopalnia nie należy do kasy brackiej, ma Starostwo górnicze grzywny złożone u tegoż w myśl §. 48 na rzecz przyszłej kasy brackiej, (§. 32.) korzystnie, z zabezpieczeniem pupilarnem lokować.

Postanowienie końcowe.

§. 52.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Moim Ministrom rolnictwa, sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i skarbu.

Gödöllö, dnia 17. Grudnia 1884.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r. **Falkenhayn** w. r.

Dunajewski w. r. **Prażak** w. r.

Nr. 36.

Rozporządzenie

Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 15. Czerwca 1885, L. 6599/J. M. ex 1885, o zakładaniu i prowadzeniu ksiąg naftowych na mocy ustawy państwowej z dnia 11. Maja 1884, Dz. u. p. Nr. 71. i galicyjskiej ustawy krajowej z dnia 17. Grudnia 1884, Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 35. z r. 1886.

W wykonaniu ustawy państwowej z dnia 11 Maja 1884, Dz. u. p. Nr. 71. i galicyjskiej ustawy krajowej z dnia 17. Grudnia 1884, Dz. ust.

i rozp. kraj. Nr. 35 z r. 1886 o uregulowaniu prawa wydobywania minerałów, które jako zawierające żywicę ziemną służyć mogą do użytku, rozporządza się, co następuje, o zakładaniu i prowadzeniu ksiąg naftowych w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

§. 1.

Księgi naftowe założone być mają w sądach prowadzących księgi gruntowe co do tych nieruchomości tabularnych lub nietabularnych, od których według ustawy oddzielone zostają pola naftowe.

§. 2.

Z oddzielonych pól naftowych mają być utworzone wykazy hipoteczne księgi naftowej.

W trybunałach sądowych mają być założone dwie księgi główne: jedna dla pól naftowych, które oddzielone być mają od nieruchomości tabularnych, druga dla pól naftowych, które oddzielone być mają od nieruchomości nietabularnych.

W sądach powiatowych ma być założona tylko jedna księga główna dla wszystkich pól naftowych oddzielonych od wykazów hipotecznych księgi gruntowej.

Jeżeli pole naftowe wydzielone zostaje w części z księgi gruntowej trybunału sądowego a w części z księgi gruntowej sądu powiatowego, to co do utworzenia wykazu hipotecznego księgi naftowej, rozstrzygająca jest główna część składowa pola naftowego.

§. 3.

Przy ocenieniu dopuszczalności podania o utworzenie wykazu hipotecznego dla pola naftowego uwzględnić należy w każdym razie także uprawnienia górnicze, w myśl ustawy górniczej na odnośnych gruntach już nadane a §. 1. ustawy z dnia 11. Maja 1884. Dz. u. p. Nr. 71. w mocy utrzymane. Sądom powołanym do prowadzenia ksiąg naftowych udzielony zostanie urzędowy spis znajdujących się w ich okręgu uprawnień tego rodzaju wraz z opisem ich położenia i należącym do tego szkicem sytuacyjnym, który to spis ma być do księgi naftowej włączony.

§. 4.

Do sporządzenia wykazów hipotecznych księgi naftowej użyte być mają zaopatrzone w drukowane rubryki karty z trwałego papieru w for-

macie nowych ksiąg gruntowych, które sprowadzane będą według poleceń przez prezydenta wyższego sądu krajowego wydać się mających.

§. 5.

Karta księgi naftowej ma być oznaczona literą *A.* i założona według formularza I. Składa się ona z dwóch działów. Pierwszy dział przeznaczony jest do wpisania nazwy pola naftowego i do oznaczenia jego położenia miejscowego odnośnie do karty sytuacyjnej oraz do wpisania przynależności (budowli pomocniczych, budynków na powierzchni i t. d.)

Jeżeli pole naftowe oddzielone zostaje od nieruchomości wciągniętej do księgi gruntowej, co do której nie upłynęły jeszcze terminy edyktalne w postępowaniu dla sprostowania prowadzonem, to sąd wpisać ma terminy edyktalne w pierwszym dziale karty *A.* Po upływie terminów edyktalnych uwaga ta ma być z urzędu wykreślona.

W drugim dziale wpisane być mają służebności górnicze połączone jako prawo z polem naftowem.

Oba działy karty pola naftowego znajdować się mają według potrzeby na osobnych kartach albo po obu stronicach jednej i tej samej karty.

§. 6.

Karta własności ma być literą *B.* oznaczona i według formularza II. założona.

W razie, jeżeli oba działy karty pola naftowego zapisane są na tej samej stronicy jednej karty, karta własności może stanowić drugą stronicę.

§. 7.

Karta ciężarów ma być literą *C.* oznaczona i według formularza III. sporządzona.

Karta ta składać się ma najmniej z dwóch stronic.

§. 8.

Jeżeli karty jednego wykazu hipotecznego składają się z kilku arkuszy, to mają one być zeszyte w sposób uchylający niebezpieczeństwo przedarcia przy częstszem używaniu.

§, 9.

Wykazy hipoteczne księgi naftowej mają być numerami w arytmetycznym porządku zaopatrzone i przechowane w fascykułach, na których

twardej okładce uwidocznić należy numera wewnątrz przechowanych wykazów hipotecznych.

Dopiero wtedy, gdy zbierze się tyle wykazów hipotecznych, że można z nich utworzyć tom średniej objętości, należy zarządzić ich oprawę.

Każdy tom ma być paginowany a liczbę stronic podać ma na pierwszej w tym celu włączyć się mającej karcie naczelnik sądu z dołączeniem własnego podpisu i pieczęci urzędowej.

§. 10.

O ile to rozporządzenie nie zawiera odmiennych przepisów, postanowienia wydanej rozporządzeniem Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 12. Stycznia 1872 (Dz. u. p. Nr. 5.) instrukcyi wykonawczej do powszechnej ustawy o księgach gruntowych mają być zgodnie z jej duchem zastosowane do prowadzenia ksiąg naftowych.

§. 11.

Protokół przy każdej władzy dla prowadzenia ksiąg gruntowych utrzymywać się mający, służyć ma także do wciągania podań i aktów, odnoszących się do księgi naftowej.

§. 12.

Także zbiór dokumentów dla księgi gruntowej i dla księgi naftowej ma być razem prowadzony.

§. 13.

Dla księgi naftowej założone być mają według formularzy IV i V spisy pól naftowych i osób rzeczowo uprawnionych.

W spisach tych należy wyznaczyć dla każdej litery odpowiednie miejsce.

§. 14.

Rozporządzenie to wchodzi w życie równocześnie z powyżej przytoczoną ustawą państwową i ustawą krajową.

Prażak w. r.

ad 6599/J.M. ex 1885.

Formularz I do §. 5.

Liczba wykazu hipotecznego
księgi naftowej.

A. Dział pierwszy.

Liczba bieżąca	Nazwa i określenie miejscowego położenia pola naftowego	Gmina katastralna*)
	[illegible]	

*) W wykazie hipotecznym pola naftowego oznaczony być ma co do nieruchomości tabularnej oprócz gminy katastralnej także okręg sądowy.

A. Dział drugi.

Liczba bieżąca	Wpisanie
	[illegible]

Formularz III. do §. 7.

C.

Liczba bieżąca	Wpisanie	złr.	ct.

Formularz II. do §. 6.

B.

Liczba bieżąca	Wpisanie

Formularz IV. do §. 13.

Rejestr rzeczowy do księgi naftowej.

Nazwa pola naftowego	Gmina katastralna *)	Liczba wykazu hipotecznego	Uwaga

*) W rejestrach prowadzonych co do pól naftowych nieruchomości tabularnych ma być oznaczony oprócz gminy katastralnej także okręg sądowy.

Formularz V. do §. 13.

Rejestr osobowy do księgi naftowej.

Nazwisko i inne znamiona służące do oznaczenia uprawnionych osób	Liczba wykazu hipotecznego	Uwaga

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 31. Marca 1886 **Część XII.**

Nr. 37.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 19. Marca 1886, do L. 17.888, względem pokrycia niedoboru funduszu krajowego w roku 1886 przez pobór dodatku krajowego.

Jego ces. i kr. Apostolska Mość, raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 6. Marca 1886, zatwierdzić najłaskawiej uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 23. Stycznia 1886 następującej treści:

I. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego ma być w roku 1886 pobieranym dodatek do podatków bezpośrednich po 30 centów od każdego złotego wal. austr. całej należytości tych podatków.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przenoszenia w dziale zwyczajnych wydatków oszczędności jednej rubryki na potrzeby rubryk innych.

Co się podaje do wiadomości w skutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrzn. z dnia 9. Marca 1886 l. 4160.

We Lwowie, dnia 19. Marca 1886.

W zastępstwie:

Loebl w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 15. Kwietnia 1886. **Część XIII.**

Nr. 38.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 18. Marca 1886, l. 16.929.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 1. Marca b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego o udzieleniu obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą Buska prawa do pobierania myta od mostu na rzece Pełtwi.

Art. I.

Obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą Buska powiatu Kamioneckiego nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od mostu na rzece Pełtwi przy drodze z Buska do Jaryczowa pod warunkiem utrzymania tego mostu własnym kosztem w dobrym stanie.

Art. II.

Myto pobierać należy podług następującego wymiaru:

1. Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 1 (jeden) ct.
2. Od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydlęcia rogatego, osła, muła 1 (jeden) ct.;

b) od pięciu świń lub cieląt 1 (jeden) ct.;

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólnie obowiązujące przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże opłaty.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 18. Marca 1886.

Nr. 39.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 18. Marca 1886, l. 16.929.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 1. Marca b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego o udzieleniu prawa do pobierania opłat mytniczych:

1. obszarowi dworskiemu w Horodnicy od przewozu przez rzekę Dniestr;
2. obszarowi dworskiemu w Sinkowie od przewozu przez rzekę Dniestr;
3. obszarowi dworskiemu w Zazulińcach od przewozu przez rzekę Dniestr;
4. obszarowi dworskiemu w Lataczu od przewozu przez rzekę Dniestr;
5. obszarowi dworskiemu w Lisowcach od mostu na rzece Serecie;
6. gminie w Kaniowie starym od mostu na rzece Wiśle, a względnie od przewozu tamże;
7. obszarowi dworskiemu w Nienowicach od mostu na rzece Wiszni;
8. obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Borku starym od mostu na rzece Ryjak.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się prawo do pobierania opłat mytniczych pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie własnym kosztem:

1. Obszarowi dworskiemu w Horodnicy powiatu Horodeńskiego od przewozu przez rzekę Dniestr według następującego wymiaru:

a) od każdej osoby bez różnicy wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 1 (jeden) ct.;

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego lub zaprzężonego 3 (trzy) ct.;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat 1 (jeden) ct;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałownika, bukała i trzylatki 3 (trzy) ct.;

e) od jednego cielęcia niemającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.

2. Obszarowi dworskiemu w Sinkowie powiatu Zaleszczyckiego od przewozu przez rzekę Dniestr.

3. Obszarowi dworskiemu w Zazulińcach powiatu Zaleszczyckiego od przewozu przez rzekę Dniestr.

4. Obszarowi dworskiemu w Lataczu powiatu Zaleszczyckiego od przewozu przez rzekę Dniestr.

Przy każdem z tych trzech myt (pod poz. 2, 3 i 4 poszczególnionych) pobierać należy opłatę według następującego wymiaru:

a) Od każdej osoby bez różnicy, wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 2 (dwa) ct.;

b) od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego lub zaprzężonego 3 (trzy) ct.;

c) od jednego źrebięcia do dwóch lat 1 (jeden) ct.;

d) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałownika, bukała i trzylatki 3 (trzy) ct.;

e) od jednego cielęcia niemającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.

5. Obszarowi dworskiemu w Lisowcach powiatu Zaleszczyckiego od mostu na rzece Serecie według następującego wymiaru:

1. Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 2 (dwa) ct.

2. Od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia dorosłego, bydlęcia rogatego, osła, muła 2 (dwa) ct.;

b) od pięciu świń lub cieląt 1 (jeden) ct.;

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

6. Gminie w Kaniowie starym powiatu Bialskiego od mostu na rzece Wiśle, a w razie wezbrania rzeki od przewozu tamże według następującego wymiaru:

a) Od jednego konia idącego pod wierzchem, pędzonego albo zaprzężonego 3 (trzy) ct.;

b) od jednego źrebięcia do dwóch lat 1 (jeden) ct.;

c) od jednego wołu na rzeź albo w jarzmie, krowy, jałówki, bukała i trzylatki 3 (trzy) ct.;

d) od jednego cielęcia niemającego jeszcze dwóch lat, świni karmnej, owcy, kozła, kozy i małych świń 1 (jeden) ct.;

e) wyłącznie tylko przy przewozie: od każdej osoby wyjąwszy woźnicę lub jeźdźca na koniu 1 (jeden) ct.

7. Obszarowi dworskiemu w Nienowicach powiatu Jarosławskiego od mostu na rzece Wiszni według następującego wymiaru:

1. Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 1 (jeden) ct.
2. Od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia dorosłego bydlęcia rogatego. osła, muła 1 (jeden) ct.;

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.;

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

8. Obszarowi dworskiemu wspólnie z gminą w Borku starym powiatu Rzeszowskiego od mostu na rzece Ryjak według następującego wymiaru:

1. Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 2 (dwa) ct.
2. Od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydlęcia rogatego, osła, muła 2 (dwa) ct.;

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.;

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Art. II.

Przy poborze powyższych opłat mytniczych mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty lub o zniżeniu tejże.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie, dnia 18. Marca 1886.

Nr. 40.

O b w i e s z c z e n i e

c. k. Namiestnictwa z dnia 18. Marca 1886, l. 16.929.

Jego Ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 1. Marca b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego, o udzieleniu c. k. Skarbowi wojskowemu prawa do pobierania myta od mostu na rzece Wiarze w Krównikach.

Art. I.

C. k. skarbowi wojskowemu nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od mostu na rzece Wiarze w Krównikach, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego w dobrym stanie i własnym kosztem.

Art. II.

Przy poborze myta obowiązywać ma następująca taryfa:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 3 (trzy) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowyh 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owcy, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Mieszkańcy gminy w Krównikach wolni są od powyższej opłaty.

Art. IV.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże opłaty.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie, dnia 18. Marca 1886.

Nr. 41.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 18. Marca 1886, l. 16.929.

Jego Ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 1. Marca b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego, o udzieleniu prawa do pobierania myta mostowego na rzecz

utrzymania mostu na rzece Serecie i drogi dojazdowej Czortków-Wygnanka.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały, nadaje się prawo do pobierania myta od mostu na rzece Serecie, Wydziałowi powiatowemu w Czortkowie na rzecz funduszu konserwacyjnego mostu na rzece Serecie i drogi dojazdowej Czortków-Wygnanka, do utrzymywania których obowiązane są strony konkurencyjne w myśl postanowień ustawy z 15. Kwietnia 1881 (Dz. ust. kr. Nr. 46).

Art. II.

Opłatę myta mostowego pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą lub przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże opłaty.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie, dnia 18. Marca 1886.

Nr. 42.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 18. Marca 1886, l. 16.929.

Jego Ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 1. Marca b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego o udzieleniu prawa do pobierania opłat mytniczych:

1. Radzie powiatowej w Buczaczu na drodze powiatowej Buczacz-Potok Złoty.

2. Radzie powiatowej w Chrzanowie na drodze powiatowej Wrocławskiej z Chrzanowa do Jaworzna.

3. Radzie powiatowej w Podhajcach, na drodze powiatowej Podhajecko-Halickiej;

4. Radzie powiatowej w Drohobyczu na drodze powiatowej z Drohobycza przez Stebnik do Truskawca.

Art. I.

Radom powiatowym w Buczaczu, Chrzanowie, Podhajcach i Drohobyczu nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania opłat mytniczych pod warunkiem utrzymywania przedmiotów omyconych w dobrym stanie kosztem właściwych funduszów powiatowych a mianowicie:

1. Radzie powiatowej w Buczaczu prawo do pobierania myta drogowego na drodze powiatowej Buczacz-Potok Złoty, na dwóch stacyach mytniczych, a to na jednej stacyi pod Buczaczem i na drugiej stacyi pod Potokiem, na każdej z tych stacyi według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1/_2$ (pół) ct.

2. Radzie powiatowej w Chrzanowie prawo do pobierania myta drogowego na drodze powiatowej Wrocławskiej z Chrzanowa do Jaworzna na stacyi w Korzeńcu według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

3. Radzie powiatowej w Podhajcach prawo do pobierania myta drogowo-mostowego na drodze powiatowej Podhajecko-Halickiej na dwóch stacyach myta drogowego, a to w Podhajcach i w Panowicach, tudzież na stacyi myta mostowego w Zawałowie, na każdej z tych trzech stacyi według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.

4. Radzie powiatowej w Drohobyczu prawo do pobierania myta drogowego na drodze powiatowej z Drohobycza przez Stebnik do Truskawca według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 2 (dwa) ct.;
b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 1 (jeden) ct.;
c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego $^1/_2$ (pół) ct.

Art. II.

Przy poborze opłat mytniczych mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tej opłaty.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie, dnia 18 marca 1886.

Nr. 43

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 18. Marca 1886, l. 16.929.

Jego Ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 1. Marca b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Brzesku prawa do pobierania myta na drodze powiatowej Słotwina-Szczurowa.

Art. I.

Radzie powiatowej w Brzesku nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta drogowego na drodze powiatowej Słotwina-Szczurowa pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie.

Art. II.

Myto pobierać należy według następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) ct.;
b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) ct.;

Konie, krowy, woły, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, źrebięta, owce, kozy i świnie do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należytości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zastosowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o zniżeniu tejże opłaty.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości,

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 18. Marca 1886.

Nr. 44.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 18. Marca 1886, l. 16.929.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 1. Marca b. r. najmiłościwiej zatwierdzić następującą uchwałę Sejmu krajowego, o udzieleniu Radzie powiatowej w Stanisławowie prawa do pobierania myta od mostu na rzece Lipie.

Art. I.

Radzie powiatowej w Stanisławowie nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania myta od mostu na rzece Lipie pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie.

Art. II.

Przy poborze myta obowiązywać ma następująca taryfa:

1. Przy każdym wozie od jednego bydlęcia zaprzężonego 2 (dwa) ct.;

2. Od bydląt przepędzanych:

a) od każdego konia dorosłego, bydlęcia rogatego, osła, muła 2 (dwa) ct.;

b) od pięciu świń albo cieląt 1 (jeden) ct.;

c) od dziesięciu owiec 1 (jeden) ct.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej lub o zniżeniu tejże opłaty.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie, dnia 18. Marca 1886.

Nr. 45.

Ustawa

z dnia 29. Marca 1886 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o wyłączeniu przysiółka Podlesie ze związku gminy Medwedowce w powiecie Buczackim i utworzeniu zeń odrębnej gminy.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Przysiołek Podlesie wyłącza się ze związku gminy Medwedowce w powiecie Buczackim i ma odtąd stanowić odrębną gminę.

Art. II.

Ustawa ta wejdzie w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 29. Marca 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r.

Nr. 46.

Ustawa

z dnia 29. Marca 1886 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o rozłączeniu miejscowości Szczytna i Tywonia w powiecie Jarosławskim i utworzeniu z każdej odrębnej gminy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam:

Art. I.

Miejscowości Szczytna i Tywonia w powiecie Jarosławskim, które tworzą odrębne gminy katastralne, a przedtem były także samoistnemi gminami administracyjnemi, lecz w roku 1869 po myśli postanowienia §. 2 ust. gm. z dnia 12. sierpnia 1866 r. zostały połączone w jedną gminę, mają być napowrót rozłączonemi i każda z nich tworzyć będzie w swoich granicach katastralnych znowu odrębną samoistną gminę.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 29. Marca 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 25. Kwietnia 1886. **Część XIV.**

Nr. 47.

Przepisy górniczo-policyjne

dla kopalń na minerały wymienione w §. 1. ustawy państwowej z dnia 11. Maja r. 1884 (Dz. ust. państw. Nr. 71.) w obrębie c. k. Starostwa górniczego dla całej Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Na podstawie ogólnej ustawy górniczej z dnia 23. Maja r. 1854 i §. 35. ustawy krajowej z dnia 17. Grudnia r. 1884, rozporządza się dla wszystkich kopalń na minerały, wymienione w §. 1. ustawy państwowej z dnia 11. Maja 1884 (Dz. ust. państw. Nr. 71.) w całej Galicyi, Lodomeryi i Wielkiem Ks. Krakowskiem z obowiązaniem od dnia prawomocności ustawy krajowej z dnia 17. Grudnia r. 1884, jak następuje:

I. O robotnikach.

§. 1.

Przepisy ustawy państwowej z dnia 21. Czerwca r. 1884 (Dz. ust. państw. Nr. 115.) co do użycia dzieci i kobiet przy kopalniach, mają zastosowanie też do kopalń na minerały, wymienione w §. 1. ustawy z dnia 11. Maja r. 1884.

§. 2.

Przy każdej kopalni tylko robotników trzeźwych i zdrowych używać wolno, którzy posiadają książkę służbową lub inne poświadczenie, że do robót kopalnianych są uzdolnieni.

Robotnik zatem nowo wstępujący do roboty przy kopalni winien być zaraz zaopatrzony w książkę służbową, w której wymienić należy rodzaj jego zajęcia.

Każdy robotnik wydalający się z roboty przy kopalni, winien otrzymać swoje złożone dokumenty.

Robotnik zgłaszający się do roboty z innej kopalni, jeżeli w książce niema uwolnienia, pod żadnym warunkiem przyjęty być nie powinien.

II. O powierzchni.

§. 3.

Wstęp do kopalń w ogóle, do zabudowań szybowych, tudzież wszędzie, gdzie ustawione są maszyny lub kotły, dozwolony jest tylko urzędnikom c. k. władz górniczych w wykonywaniu ich urzędowania, dalej wszystkim do tego uprawnionym, nakoniec tym osobom, które należą do składu zarządzającego lub dozorującego kopalnią; obce osoby zwiedzać je mogą tylko za zezwoleniem lub poleceniem za to odpowiadającego zarządu kopalnianego i to tylko w towarzystwie jednego z urzędników lub dozorców zakładowych.

Zakaz wstępu nieuprawnionym uwidoczniony ma być tablicami ostrzegającemi przy miejscach wchodowych.

§. 4.

Przystępy do otworów szybowych i innych miejsc niebezpiecznych nad lub pod ziemią mają być w ten sposób zabezpieczone, aby uszkodzenia ludzi, zwierząt i mienia były niemożebne.

Narzędzia, drzewo, kamienie i wszelkie inne przedmioty mogą być składane tylko w takiej odległości od otworów szybowych i szybikowych, żeby wpadnięcie tych przedmiodtów o tychże było niemożliwem.

§. 5.

Szaleńce, koła, zębale, krążki, w ogóle wszystkie części w ruchu będące przy maszynach i warstatach kopalnianych, mają być okolone baryerą lub w taki sposób zabezpieczone, aby przypadkowe przybliżenie się osób lub zwierząt do tychże nie stało się niebezpiecznem, a robotnicy przy maszynach i warstatach zatrudnieni mają mieć odzież opiętą.

§. 6.

Szyby czasowo opuszczone mają być w ten sposób zabezpieczone, że po wyjęciu przynajmniej pierwszej drabinki z góry, lub innego przyrządu

do zjeżdżania, szyb w głębokości najmniej jednego metra silnie był zabonowany i aż do powierzchni kamieniami i ziemią zasypany.

Zawaliska szybowe, które zajmują większy obszar i tylko stosunkowo znacznymi kosztami mogłyby być zabezpieczone, mają być silnymi i gęstymi poręczami, płotem albo parkanem otoczone. Szyby zaś całkiem opuszczone mają być zupełnie zasypane i nasyp z powierzchnią zrównany.

§. 7.

Szyb od szybu, tak też szyb od zabudowań, maszyn, kotłów lub ogrzewalń, nie może być bliżej położony jak na 10 m.

Od granicy obcego gruntu szyby tylko w odległości nad 10 m. zakładać wolno. Przy już istniejących i koncesyonowanych szybach, czyni się wyjątek, jednak muszą takowe wyraźnie do 30 dni od prawomocności ustawy krajowej z dnia 18. Grudnia r. 1884 być zgłoszone w c. k. urzędzie górniczym okręgowym.

Toż samo na wniosek c. k. urzędu górniczego okręgowego w wyjątkowych wypadkach, c. k. Starostwo górnicze na mniejszą odległość, jak powyżej unormowano, zezwolić może.

§. 8.

Palenie tytoniu (w fajkach, papierosy i cygara), używanie zapałek lub też innych przyrządów do niecenia ognia, używanie zwykłych lamp lub latarni w kopalni albo koło otworów kopalnianych (szybów, sztolni albo otworów wiertniczych), jakoteż w jatach i na mniejszej odległości nad 20 m. od tych miejsc, najsurowiej jest zakazane.

§. 9.

Również zakazuje się nagromadzenia palnych materyałów i zakładania ognisk na otwartem miejscu około otworów kopalnianych i w jatach.

§. 10.

Jat szybowych i wiertniczych nie wolno pokrywać słomą lub trzciną. Takowe winne być niezamknięte podczas roboty w kopalni, zamknięte zaś na klucz lub zasówkę, gdy się nie pracuje. Ludziom w jatach nocować nie wolno.

§. 11.

Zakazuje się zabierania do kopalni trunków upajających, szynkowania niemi lub przechowywania tychże w jatach szybowych i magazynach kopalnianych.

III. O odwadnianiu.

§. 12.

Woda z kopalni ma być tak odprowadzaną, aby ani do własnego ani do obcego szybu, chodnika lub w ogóle do podziemia w pobliżu kopalni nie spływała.

§. 13.

Szyby z większym przypływem wody mają być albo całkiem zasypane, albo w takim ruchu utrzymywane, aby sąsiadom szkody nie wyrządzały.

§. 14.

Każdy właściciel kopalni jest obowiązany zezwolić na odwadnianie podziemnych przestrzeni lub szybów, jeżeli przedsiębiorca innej kopalni takowe własnym kosztem chce uskutecznić.

§. 15.

Odwadnianie kopalni lub osuszanie powierzchni gruntu lub pola naftowego, ma każdy przedsiębiorca kopalni w odpowiedni sposób uskutecznić.

Jeżeli zaś więcej kopalni lub pól naftowych razem sąsiaduje, natenczas wszyscy przedsiębiorcy tych kopalń lub pól naftowych, obowiązani są w stosunku do swej przestrzeni i popędu kopalnianego do wspólnych robót lub kosztów się przyczynić, a jeżeli względem sposobu odwadniania lub wysokości udziału w dostarczeniu funduszów zgodzić się nie mogą, w takim razie rozstrzyga c. k. urząd górniczy okręgowy na podstawie orzeczenia znawców, których do tego powołuje i mianuje odpowiedniego wykonawcę tych robót.

§. 16.

Woda na powierzchni ma mieć odpowiedny odpływ, a zatrzymywanie wody w kałużach bezwarunkowo jest zakazane.

§. 17.

Gdzie podziemne chodniki istnieją, przedsiębiorca kopalni jest obowiązany mieć staranie, aby woda zaskórna ani do własnej ani do obcej kopalni nie dochodziła. Jeżeli zaś nie może usunąć przypływu wód zaskórnych przez odbicie, natenczas powinien je pompować i z rejonu kopalnianego odprowadzać.

§. 18.

Jeżeli kopalnie większe dla swej ochrony lub dla korzystniejszego prowadzenia robót wymagają kosztowniejszego wspólnego odwodniania, interesowani jednak co do sposobu przeprowadzenia robót, lub z innych względów między sobą zgodzić się nie mogą, natenczas orzeka c. k. urząd górniczy okręgowy po wysłuchaniu wszystkich interesowanych i na podstawie orzeczenia znawców, których do tego powołuje.

IV. O wentylacyi,

a) w ogóle.

§. 19.

Wentylacya kopalni powinna odpowiadać ilości gazów szkodliwych jakoteż rozmiarom przestrzeni, w której ma działać.

§. 20.

Gdzie nie ma dostatecznego naturalnego przewiewu świeżego powietrza, tam odpowiedni przyrząd powinien dostarczyć potrzebnej ilości świeżego powietrza aż na miejsce robót, albo odprowadzać szkodliwe gazy z kopalni.

§. 21.

Lutnie wentylacyjne mają być metalowe i szczelnie spojone. Używanie lutni z innego materyału może być przez c. k. urząd górniczy okręgowy wzbronione.

Przed zjazdem ludzi do kopalni po każdej przerwie roboty, w razie zaś nieprzerwanej pracy przynajmniej raz na dobę, ma się dozorca przekonać, czy lutnie na spójniach szczelne i przyrządy wentylacyjne dobrze działają.

Jak długo kopalnia nie jest zupełnie opuszczoną, nie wolno z niej rur czyli lutni wyjmować, lecz należy baczyć na to, aby były zawsze w dobrym stanie utrzymywane.

b) Wobec gazów piorunujących.

(Schlagwetter).

§. 22.

Każda kopalnia mająca chodnik nad 20 m. długi, a w której znajdują się gazy piorunujące, ma komunikować z powierzchnią przynajmniej dwoma otworami, a popęd takiej kopalni z jednym otworem, tylko wyjątkowo przez c. k. urząd górniczy okręgowy dozwolony być może.

§. 23.

Przekrój szybu wentylacyjnego zdolny do użycia, ma odpowiadać rzeczywistej albo przewidywanej ilości robotników w kopalni zatrudnionych, tak dalece, ażeby przynajmniej 2 do 4 $m.^3$ powietrza na minutę dla jednego robotnika przeciągać mogło. Przy tem obliczeniu jednak, w szybach murowanych tylko na 0,9 a w szybach ocembrowanych drzewem na 0,8 w środku przekroju szybowego mierzonej chyżości przeciągającego powietrza liczyć można.

Nadto przy tym rachunku na powiększenie ilości powietrza odchodzącego o 15% w stosunku do powietrza wpadającego baczyć należy.

Powyższe przepisy tego §. odnoszą się też do kopalń o jednym włomie (§. 22.).

§. 24.

Każdy szyb lub szybik mający służyć do wentylacyi, ma mieć taki przekrój wolny (nie zabudowany), żeby dozwalał szybkość przeciągającemu powietrzu albo gazom, a to wpadającym najwięcej 4 m., a wyciągającym najwięcej 6 m. na jedną (1) sekundę. Przy szybach wywozowych, które są oraz i wentylacyjnemi, dotyczy ten przepis tylko jednego oddziału wywozowego.

§. 25.

Gdzie użycie lamp bezpieczeństwa jest przepisane, tam też tylko sztuczna wentylacya ma być użytą. Naturalnej wentylacyi może c k. urząd

górniczy okręgowy wyjątkowo tylko wtedy dozwolić, jeżeli ze stosunków miejscowych wynika, że wentylacya naturalna wszystkiem potrzebom odpowiedniego przewiewu powietrza zupełnie odpowiada.

§. 26.

Przedsiębiorca kopalni jest obowiązany używać takich motorów wentylacyjnych, które są w stanie zwykłą swą skuteczność bez narażenia motora o 25% procent podnieść.

§. 27.

Przodki robót, do których wentylacya ogólna dostatecznej ilości świeżego powietrza dostarczyć nie jest w stanie, mogą być dalej pędzone tylko za pomocą osobnego silnego wentylatora, a jeżeliby i ten środek był niedostateczny, dalszy popęd takich przodków musi być zaniechany.

§. 28.

Przodki zaniechane leżące po za obrębem prądu wentylacyjnego, równie jak i zroby (wyrobiska) mają być poręczami odgraniczone, albo w inny sposób tak zabezpieczone, by się stały niedostępne.

§. 29.

W czasie używania materyałów rozsadzających ma kopalnia jak najstaranniej być przewietrzaną.

V. O oświetleniu.

§. 30.

Przy kopalnictwie na minerały wymienione w §. 1. ustawy krajowej z 17. Grudnia r. 1884 tylko lamp bezpieczeństwa i to w zupełnie dobrym stanie, bez najmniejszego uszkodzenia siatki metalowej używać wolno, i muszą takowe w odpowiedny sposób być zabezpieczone przeciw samowolnemu otwieraniu przez robotników.

Każda lampa winna być numerowana lub sygnowana, a to tak, aby znak nie mógł być bez spostrzeżenia zmieniony.

§. 31.

Zapalanie i zamykanie lamp ma się uskuteczniać w osobnej komorze, całkiem oddzielonej od jaty szybowej, przez dozorcę albo robotnika (lampiarza), któremu ta czynność przedewszystkiem stale poruczoną została, a który każdą lampę czyścić i już zapaloną i zamknięta, a to lampiarz dozorcy doręczyć ma.

Dozorca po obejrzeniu lampy odda ją robotnikowi i zapisze sygnaturę lampy, imię robotnika i miejsce gdzie ma być lampa użyta. O ile możności powinien robotnik jednej i tej samej lampy używać. Po użyciu lampy ma takową oddać robotnik dozorcy, a zabieranie lamp do domu jest bezwarunkowo zakazane.

§. 32.

Dla każdego szybu ma być w pogotowiu do użycia najmniej jedna zapalona lampa bezpieczeństwa.

§. 33.

Pod ziemią każdy winien mieć osobną lampę.

Części kopalni gdzie światło gaśnie, nie powinny być przez robotników objeżdżane, tylko należy o tem natychmiast zawiadomić dozorcę kopalni.

§. 34.

Otwieranie lampy tylko przez dozorcę lub lampiarza w osobnej, od otworu kopalni oddzielonej komorze jest dozwolone.

§. 35.

Dozorca kopalni obowiązany jest czuwać nad zjeżdżaniem ludzi do kopalni i winien od czasu do czasu się przekonać, czyli który z robotników nie posiada przy sobie jakiekolwiek instrumenty albo przyrządy, przydatne do otwierania lamp, materyały wzniecające ogień, lub eksplodujące.

§. 36.

Dozorca odbierający lampy od robotników, ma natychmiast się przekonać, czyli takowe w dobrym stanie się znajdują, a ma o każdem spostrzeżonem uszkodzeniu albo usiłowaniu otworzenia lampy zawiadomić zarząd kopalniany.

O wykonaniu przepisów §§. 30. do 36. ma się zarząd kopalni od czasu do czasu przekonywać, winnych w drodze dyscyplinarnej karać, a gdyby z zaniedbania przestępcy mogło powstać większe niebezpieczeństwo, podać o tem do Sądu karnego.

§. 37.

Każdy robotnik nowo wstępujący do roboty przy kopalni, gdzie gazy piorunujące się znajdują, powinien przed zarządem udowodnić, że jest obznajomiony z użyciem lampy bezpieczeństwa i z właściwością gazów eksplodujących, a dopóty jego dokładna świadomość o użyciu lampy i o właściwościach gazów wybuchowych nie jest udowodnioną, tylko w towarzystwie doświadczonego robotnika kopalni do robót podziemnych użytym być powinien.

VI. O materyałach rozsadzających.

§. 38.

Przepisy ogólne względem przechowania i używania materyałów rozsadzających z dnia 2. Lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 68) i z dnia 22 Września r. 1883 (Dz. u. p. Nr. 156) mają i dla kopalń na minerały wyszczególnione w §. 1. ustawy z dnia 11. Maja roku 1884 zastosowanie, a przy każdej kopalni, gdzie materyały te są w użyciu, powinien się znajdować i robotnikom częściej być zapublikowany regulamin o przechowaniu i użyciu materyałów rozsadzających, przez c. k. urząd górniczy okręgowy zatwierdzony.

§. 39.

W kopalniach, w których się znajdują chodniki podziemne, materyałów eksplodujących tylko wtedy używać wolno, jeżeli c. k. urząd górniczy okręgowy na to zezwoli. Użycie prochu strzelniczego jest bezwarunkowo zakazane.

§. 40.

Zapalenie strzału nastąpić może tylko za pomocą hubki i krzesiwa, albo przyrządu elektrycznego, a używanie słomek napełnionych prochem, równie jak wszystkich sposobów do zapalania strzału wydających płomień,

jest zakazane. Lonty przed użyciem wypróbować należy, i tylko takich używać wolno, które się zwolna palą i przy zapaleniu nie wydają płomienia.

§. 41.

Od zapalenia strzału aż do wypalenia tegoż nikomu w kopalni i w obrębie 20. m. od szybu znajdować się niewolno.

§. 42.

Do rozsadzania tylko gotowych patronów używać wolno i takowe ładować tylko drewnianym stemplem, a nigdy żelaznym.

§. 43.

Strzały nie wypalone mają być zaraz dozorcy oznajmiane, który po upływie najmniej jednej godziny strzał ten obejrzy i da dalsze dyspozycye.

§. 44.

Tylko nabojów wodą nabijanych wyciągać wolno, a ładunek tylko przez dozorcę samego i to li tylko przyrządem nie metalowym wyczyszczany być może.

§. 45.

Do miejsca gdzie strzelano, tylko po zupełnem oczyszczeniu powietrza z gazów szkodliwych udać się wolno.

§. 46.

Od niewypalonego nowy strzał najbliżej na 15 cm. zakładany być może.

§ 47.

Kierownik ruchu (§§. 22 i 23. ust. kraj.) winien przed przyjęciem dozorcy żądać od niego udowodnienia, że tenże jest zupełnie obznajomiony z przepisami względem przechowania i użycia materyałów eksplodujących (§. 38), z używaniem lamp bezpieczeństwa i z przepisami niniejszymi górniczo-policyjnymi. Oraz winien każdy dozorca kopalni udowodnić, że włada językiem krajowym.

§. 48.

Zabieranie ze sobą z kopalni materyałów rozsadzających, używanie tych materyałów do jakiegokolwiek innego celu, jak do którego były wydane, przywłaszczenie takowych i rozdawanie innym osobom, jest surowo zakazane.

VII. O zjeździe ludzi do kopalni.

§. 49.

Zjazd ludzi do kopalni po jakiejbądź przerwie robót tylko po dostatecznej wentylacyi kopalni i po obejrzeniu wszystkich podziemnych miejsc przez dozorcę przy zachowaniu odpowiedniej ostrożności jest zezwolony.

§. 50.

Zjazd zapomocą maszyny parowej lub innego motora tylko za zezwoleniem c. k. urzędu górniczego okręgowego, który przy udzieleniu tego pozwolenia do przepisów istniejących w tym kierunku dla kopalni na minerały zastrzeżone stosować się ma, nastąpić może.

§. 51.

Również wymaga zjazd ludzi do kopalń za pomocą siły ludzkiej do większej głębokości jak 150 m. zezwolenia c. k. urzędu górniczego okręgowego, który wyda szczegółowe przepisy, pod którymi zjeżdżać wolno.

Przepisy te muszą na kopalni być uwidocznione i tylko ci robotnicy do kopalni takiej zjeżdżać mogą, którzy są obznajomieni z tymi przepisami.

§. 52.

Zjazd za pomocą siły ludzkiej lub po drabinkach tylko do głębokości 150 m. bez osobnego zezwolenia c. k. urzędu górniczego okręgowego nastąpić może, jednak pod następującymi warunkami:

§. 53.

Drabinek tylko na tenczas używać wolno, jeżeli niema gazów odurzających. Drabinki te muszą mieć pochyłość pod kątem najwięcej 70° a

być do ściany mocno przybite i tak względem siebie położone, aby niedozwalały po spadnięciu z jednej drabinki spadnięcia wprost do otworu dla drugiej drabinki.

Drabinki w odległości najwięcej 6. m. winne być przedzielone silnem bunem.

§. 54.

Zjazd za pomocą siły ludzkiej może nastąpić na jednej linie z przymocowaniem zjeżdżającego do tej samej liny. lub z przymocowaniem go do osobnej liny pomocniczej. W pierwszym wypadku musi lina mieć 10cioraką zwykłego ciężaru wywozowego, zaś w drugim 6cioraką wytrzymałość. W obydwóch razach jednak musi zjeżdżający być tak przymocowany, aby w razie zupełnego odurzenia przez gazy, mógł być bez uszkodzenia ze szybu wyciągnięty.

Spuszczanie ludzi do kopalni, a względnie wyciąganie z tejże nastąpić ma przez najmniej dwóch silnych robotników męskich, przy użyciu osobnych robotników męskich przy hamulcu i gurcie bezpieczeństwa.

§. 55.

Każdy regulamin służbowy winien zawierać przepisy, kiedy robotnikowi przymocowanie do liny przy robocie w kopalni zdejmować wolno.

§. 56.

Lina do zjazdu służąca, jako też i od gurtu bezpieczeństwa nie powinna nigdzie docierać i ma na odpowiednym do swej grubości wale chodziń. Liny te nie mają być nigdy sztukowane, zwoje muszą być całkiem zdrowe i muszą codzień przed zjazdem być przez dozorcę dobrze opatrzone.

Każda kopalnia musi mieć zawsze zupełnie dobrą linę zapasową.

Liny konopiane muszą po dłuższem nieużyciu dobrze być opatrzone, czy nie są zbutwiałe.

§. 57.

Zabierania ze sobą przy zjeździe narzędzi lub innych przyborów oprócz lampy, zabrania się.

§. 58.

Każdy przyrząd do zjazdu służący winien tak być urządzony, aby podczas zjazdu w każdej chwili mógł być wstrzymany. Niemniej winien wał

być tak przyrządzony, aby w razie złamania się czopów nie mógł do szybu wpaść, ani wywołać niebezpieczeństwa dla zjeżdżającego.

§. 59.

Dozorca winien przed każdym zjazdem oglądać wszystkie przybory czyli takowe są w porządku.

VIII. O wywozie.

§. 60.

Ujścia szybowe muszą być tak urządzone, aby odbieranie i spuszczanie naczyń do wywozu mogło się odbywać bez niebezpieczeństwa. Oraz winne naczynia do wywozu z liną w taki sposób być spojone, aby samo przez się odpięcie się tegoż było niemożliwe.

§. 61.

Każdy przyrząd do wywozu winien być zaopatrzony w odpowiedni hamulec, za pomocą którego w każdej chwili cały ruch wstrzymać można.

§. 62.

Do odbierania i spuszczania naczyń do wywozu ma się używać robotników wprawnych do tej czynności. Użycie osób płci żeńskiej przy wywozie wzbrania się.

§. 63.

Podczas wywozu winien robotnik w szybie się znajdujący stać w schowku, jakim co najmniej być może silna tuż nad jego głową przymocowana deska.

§. 64.

Napełnianie naczyń do wywozu powyżej krawędzi wzbrania się.

§. 65.

Spuszczanie i wywożenie czegokolwiek z kopalni ma się uskuteczniać w skrzyniach lub wiadrach. Wrzucanie materyałów (stempli, tarcic, łat

i t. p.) jest wzbronione, a spuszczanie lub wyciąganie tychże w pętlicach tylko przy użyciu silnych klamer jest zezwolone.

IX. O sygnałach.

§. 66.

W każdym nad 20 m. głębokim szybie, służącym do zjazdu ludzi, lub do wywozu, ma się znajdować przyrząd, za pomocą którego w kopalni znajdujący się ludzie każdego czasu lekko i wyraźnie objawić by mogli swą wolę ludziom na powierzchni się znajdującym, a który umieszczony być winien w taki sposób, aby uszkodzony być nie mógł.

§. 67.

Dla zjeżdżania i wyjeżdżania ludzi do i z kopalni w szybach, poleca się następujące sygnały, a to:

(1) jeden sygnał oznacza „stój“
(2) dwa sygnały oznaczają „na dół“
(3) trzy „ „ „do góry“.

Używanie jeszcze innych sygnałów, które rozumie się z poprzedniemi kolidować nie powinny, jest dozwolone.

Wszystkie sygnały przy kopalni używane, mają przy każdej kopalni na stosownem miejscu być uwidocznione.

§. 68.

W wypadkach, w których do zjazdu zezwolenie c. k. urzędu górniczego okręgowego uzyskać się musi (§§. 50. i 51.) wyda tenże urząd równocześnie co do sposobu urządzenia sygnałów stosowne przepisy.

X. Rozmaite.

§. 69.

Każdy szyb lub chodnik powinien być silnie i dostatecznie ocembrowany, a zabezpieczanie szybu plecionką jest bezwarunkowo zakazane.

W celu zachowania filaru bezpieczeństwa dla każdego szybu, w obrębie 5 m. od środka tegoż, nie wolno prowadzić odbudowy.

§. 70.

Wieże wiertnicze należy mocno i bezpiecznie budować. Otwór świdrowy i motor (§. 74.) nie powinny się znajdować w jednej i tej samej jacie wiertniczej (lub wieży), tylko w osobnych jatach, których ściany od siebie odłączone są wolną przestrzenią najmniej na 30 cm. (centimetrów). W razie niebezpieczeństwa powinien palacz zamknąć palenisko i popielnik; zalewanie ognia wodą jest zakazanem.

Paleniska motorów winny być umieszczone w odwrotnym kierunku od otworu świdrowego albo od szybu.

§. 71.

W chodnikach, gdzie strop jest odgłośnym lub grozi zawaleniem, należy rygle stropowe poosadzać, a oprócz tego strop dobrze oszalować.

Wolno zwieszające się albo odgłośne części skał należy odłupać albo podstęplować.

§. 72.

Do miejsc, gdzie pokłady się zasypują lub usuwają, jest przystęp wzbroniony.

§. 73.

Obłożenie przodka jednym tylko robotnikiem zakazuje się, a wyjeżdżający mają zwrócić uwagę zjeżdżających i dozorcy na spostrzeżone niebezpieczeństwa, lub niebezpieczne miejsca w kopalni.

§. 74.

Używanie motorów, które paleniska ogniowe posiadają lub tylko w połączeniu z ogniem mogą być używane, z wyjątkiem przy wierceniach maszynowych, li tylko za zezwoleniem c. k. urzędu górniczego okręgowego nastąpić może. Na ten cel zbada c. k. urząd górniczy okręgowy dokładny plan przedłożony mu przez stronę, usunie wszelkie wadliwości, lub grożące niebezpieczeństwa w porozumieniu z zarządem kopalni i wyda pozwolenie do ruchu maszyny.

W razie odmówienia tego zezwolenia, a wniesienia rekursu, ruch maszyny przed rozstrzygnięciem rekursu nie jest dozwolony.

§. 75.

Od potwierdzonego przez władzę górniczą planu ruchu motora (§. 74.) nie wolno pod żadnym pozorem odstąpić.

§. 76.

Zmiany powyższych przepisów górniczo-policyjnych lub wyjątki szczegółowe dla pojedyńczych kopalń, mogą nastąpić na wniosek c. k. urzędów górniczych okręgowych za zezwoleniem c. k. Starostwa górniczego.

XI. Karne.

§. 77.

Przekroczenia poprzednich przepisów (§.§. 1—75) o ile tu §§. 335—337, 431 i 432 ustawy karnej i rozporządzenie ministeryalne z dnia 30. Września r. 1857 (Dz. u. p. Nr. 198) albo §. 120 ministeryalnego rozporządzenia z dnia 2. Lipca r. 1877 (Dz. u. p. Nr. 68) i §. 6. ustawy z dnia 21. Czerwca r. 1884 (Dz. u. p. Nr. 115) zastosować się nie dadzą, zostaną karane według przepisu §. 47. ustawy krajowej z dnia 17. Grudnia 1884.

Z c. k. Starostwa górniczego

W Krakowie, dnia 13. Marca 1886.

Stengel w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 25. Kwietnia 1886. **Część XV.**

Nr. 48.

Ustawa

z dnia 7. Kwietnia 1886, dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca postanowienia §. 48 ustaw o Reprez. pow. z d. 12. Sierpnia 1866.

Zgodnie z uchwałą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam:

Art. I.

§. 48 ustawy o Reprez. powiatowej z dnia 12. Sierpnia 1866, L. 21 Dz. ust. kraj. uchyla się w dotychczasowem brzmieniu i ma opiewać jak następuje:

Prawa Reprezentacyi krajowej.

§. 48.

Sejm za pośrednictwem Wydziału krajowego czuwa nad tem, ażeby majątek zakładowy powiatu i zakładów powiatowych nie został uszczuplony, ażeby rachunkowość i kasowość funduszów, zostających pod zarządem Reprezentacyi powiatowych, były prawidłowe i ażeby Reprezentacye powiatowe wykonywały skutecznie nadzór nad majątkiem gmin, zakładów gminnych i nad urzędowaniem Zwierzchności gminnych w sprawach własnego zakresu działania.

Wydział krajowy może w tym celu żądać objaśnień i usprawiedliwień od Reprezentacyi powiatowych i przez delegowanie komisyi zarządzić dochodzenie na miejscu. W wykonaniu tego prawa nadzoru upoważniony jest Wydział krajowy w razie potrzeby użyć stosownych środków zaradczych.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 7. Kwietnia 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r.

Nr. 49.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 14. Kwietnia 1886, l. 24.402 o dodatku do podatków dla funduszu indemnizacyjnego na rok 1886.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 1. Kwietnia 1886 najłaskawiej zatwierdzić uchwalony przez Sejm krajowy rozkład dodatków dla galicyjskich funduszów indemnizacyjnych na rok 1886, a mianowicie dla funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej i zachodniej po 30 centów, a dla funduszu indemnizacyjnego Wielkiego Księstwa Krakowskiego po 21 centów w. a. od jednego złotego reńskiego wal. austr. całej należytości podatków bezpośrednich.

Co w skutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 5. Kwietnia 1886, l. 5903 podaje się niniejszem do powszechnej wiadomości z oznajmieniem, że równocześnie zarządza się pobór tych dodatków na rzecz funduszu indemnizacyjnego.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 14. Kwietnia 1886.

Zaleski w. r.

Nr. 50.

Obwieszczenie

c. k. Dyrekcyi poczt i telegrafów z dnia 9. Kwietnia 1886, l. 8495 co do ustanowienia jezdnego na czas od 1. Kwietnia do końca Września 1886.

Jezdne od konia i miriametra ustanawia się na czas od 1. Kwietnia do końca Września 1886 jak następuje:

w dawniejszym obwodzie	za jazdy			
	extra pocztą		pocztą zwyczajną	
	zł.	ct.	zł.	ct.
Wadowice	1	3	—	86
Kraków, Nowy-Sącz, Stryj	1	—	—	83
Brzeżany, Kołomyja, Lwów, Rzeszów, Sambor, Sanok, Stanisławów, Tarnopol, Tarnów, Żółkiew	—	96	—	80
Czortków, Przemyśl	—	92	—	77
Złoczów	—	90	—	75

Należytość za wóz kryty wynosi połowę, za niekryty czwartą część jezdnego za jednego konia i miriameter.

Czestne dla pocztyliona i należytość za smarowanie wozu pozostają niezmienione.

Lwów, dnia 9. Kwietnia 1886.

Schiffner w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 30. Kwietnia 1886. **Część XVI.**

Nr. 51.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 20. Kwietnia 1886, L. 25.583, względem zezwolenia gminie miasta Kołomyi na pobór dodatku do podatku konsumcyjnego od mięsa.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 1. Kwietnia 1886 najmiłościwiej zatwierdzić uchwałę Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z dnia 23. Stycznia 1886 następującej treści:

„Gminie miasta Kołomyi zezwala się pobierać w latach 1886, 1887 i 1888 na pokrycie potrzeb gminnych 100% dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa".

Co się podaje do wiadomości w skutek reskryptu Wys. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrzn. z dnia 10. Kwietnia 1886. l. 5905 z tem nadmienieniem, że według powyżej powołanego Najw. postanowienia, dodatkowy pobór powyższego podatku za czas przed ogłoszeniem niniejszego Najwyż. postanowienia miejsca mieć nie może.

Nr. 52.

Uchwała

Sejmu galicyjskiego, w sprawie przyjmowania dzieci na fundusz podrzutków w Krakowie.

I. Począwszy od r. 1886 mają być na koszt krakowskiego funduszu podrzutków w miarę jego własnych zasobów przyjmowane dzieci sześciu kategoryj w następującym porządku pierwszeństwa:

1. dzieci tych położnic, które były bezpłatnie przyjęte do jednego z krajowych zakładów położnic i tamże zmarły;

2. przez czas choroby matki dzieci tych położnic, które były bezpłatnie do jednego z krajowych zakładów położnic przyjęte i zostały ztamtąd do szpitala powszechnego przeniesione;

3. dzieci urodzone w szpitalu św. Łazarza na oddziale położniczym, których matki na innym oddziale umarły;

4. dzieci, których matki odbywszy połóg w oddziale położniczym szpitala św. Łazarza, przez lekarza ordynującego uznane zostały za niezdatne do karmienia, a udowodniły swe ubóstwo;

5. dzieci, których matki nie odbyły połogu w szpitalu św. Łazarza, a co do których jest udowodnionem, że ani karmić, ani utrzymywać dziecka nie mogą;

6. dzieci innych kategoryi, a w szczególności podrzutki w ściślejszem tego słowa znaczeniu.

II. Dzieci przyjęte do krakowskiego zakładu podrzutków będą począwszy od r. 1886 umieszczane na wychowanie w mieście za następującem wynagrodzeniem:

a) za dzieci aż do skończenia	1 roku życia	miesięcznie	6 zł.	rocznie	72 zł.
b) „ „ „ „ „	2 „ „	„	5 „	„	60 „
c) „ „ „ „ „	7 „ „	„	4 „	„	48 „
d) „ „ „ „ „	10 „ „	„	5 „	„	60 „

Z Wydziału krajowego.

Lwów, dnia 22. Stycznia 1886.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 15. Maja 1886. **Część XVII.**

Nr. 53.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 19. Lutego 1886, l. 82113 ex 1885.

Z powodu wydanej okólnikiem c. k. Ministerstwa wojny z dnia 22. Października 1885 r. Nr. Pr. 4842 przerobionej instrukcyi do wykonania ustaw wojskowych z dnia 5. Grudnia 1868 (Dz. u. p. Nr. 151) i z 2. Października 1882 (Dz. u. p. Nr. 153) c. k. Namiestnictwo nawiązując do swego obwieszczenia z dnia 5. Października 1869, l. 34428, (Dz. ust. i rozp. kr. Nr. 35), którem odnośne przepisy wykonawcze, o ile ich dokładna wiadomość potrzebną jest naczelnikom gmin, prowadzącym metryki i popisowym lub tychże przynależnym w wyciągu zostały ogłoszone, podaje niniejszem następujące odmienne i uzupełniające postanowienia do powszechnej wiadomości.

§. 3.

Obowiązek stawania do poboru.

5. Obowiązany do służby wojskowej, wcielony do stałej armii, marynarki wojennej lub obrony krajowej, w razie wyłączenia z wojska, musi znów stawać na plac poboru, jeżeli przy poborze następującym po wyłączeniu należy jeszcze do klasy wieku, obowiązanej do stawiennictwa; wyjąwszy wypadek, że wyłączenie nastąpiło ze względów familijnych po rozpoczęciu regularnego poboru w tym roku, w którym popisowy był w 3-ciej klasie popisowej, gdyż w tym razie wraz z wyłączeniem następuje przekazanie wyłączonego do ewidencyi rezerwy zastępczej lub obrony krajowej.

§. 10.

1. Przygotowania do regularnego poboru rozciągają się także wyjątkowo na pociągnięcie 4. klasy wieku do poboru (§. 32. ust. z r. 1882 i art. XI. rozp. wyk.)

§. 11.

4. Wyciągi prowadzących metryki względem popisowych 1. klasy wieku mają być oddane naczelnikom gmin do końca Października.

Wojskowi duszpasterze przedkładają wyciągi co do wstępujących w wiek popisowy wojskowym komendom terytoryalnym, które udzielają takowe za pośrednictwem okręgowych komend uzupełniających politycznym władzom powiatowym, celem doręczenia naczelnikom gmin.

§ 13.

Wzór II. Zgłaszającym się ma naczelnik gminy wydawać urzędowe poświadczenia według dołączonego wzoru II.

§. 14.

1. Każdy popisowy winien się zgłosić u naczelnika gminy miejsca przynależności lub pobytu.

5. W takiż sam sposób mają komendy wojskowych zakładów naukowych zgłaszać wychowańców, którzy wstępują w wiek popisowy.

4. Natomiast mają być popisowi, znajdujący się w areszcie karnym, śledczym lub poprawczym, wykazywani przez przełożonych dotyczących zakładów więziennych politycznym władzom powiatowym miejsca pobytu.

§§. 15 i 16.

Naczelnicy gmin mają sporządzać spisy oddzielnie:

A) względem popisowych, do gminy przynależnych, według dotychczasowego wzoru.

Wzór IV. *B*) względem popisowych, do gminy nieprzynależnych czyli obcych, według dołączonego wzoru IV. i

Wzór V. *C*) względem zupełnie nieznanych według dołączonego wzoru V.

ad *A*) W wykazie *A*) należy umieścić nietylko tych popisowych, którzy

a) w gminie się urodzili, do niej przynależą i w niej stale mieszkają, lecz

b) także tych, którzy w gminie się urodzili i przynależności do niej nie utracili, jakkolwiek są nieobecni, a to nawet wtedy, gdy ich miejsce pobytu nie jest wiadome, jakoteż

c) tych, którzy wprawdzie w gminie się nie urodzili, jednak pozostali do niej przynależni, niemniej też tych, którzy w gminie prawo przynależności uzyskali.

W rubryce „uwaga“ tego wykazu ma się uwidocznić, czy który z popisowych nie ulega jednej z następujących ułomności: brak nogi lub ręki, brak oka lub zupełna ślepota na obydwa oczy, głuchoniemota kretynizm, sądownie uznany obłęd, szaleństwo lub głupota.

ad *B*) Do wykazu *B*) mają być wciągnięci:

a) popisowi, w gminie przebywający, którzy są do innej gminy przynależni, lub których przynależność jest wątpliwą;

b) popisowi w gminie urodzeni, lecz w niej nie przebywający, jeżeli ich przynależność do innej gminy jest wiadomą.

d *C*) Jako „zupełnie nieznany" ma być ten uważany i wciągnięty do wykazu „zupełnie nieznanych", który wprawdzie według wyciągu z rejestrów chrztu i narodzeń w gminie się urodził, którego jednak

a) śmierci lub pobytu nawet za pomocą najściślejszych dochodzeń zbadać nie było można i

b) nie jest wiadomo, do której gminy rodzice (przy nieślubnych matka) przynależą, ani też, gdzie przebywają lub gdzie się urodzili.

Gdy miejsce pobytu lub urodzenienia rodziców, albo tylko ojca lub matki (przy nieślubnych matki) jest wiadome, to już na podstawie tej okoliczności należy takiego popisowego umieścić w spisie przynależnych lub obcych popisowych, a to podług tego, czy odnośne miejsce jest gminą własną lub obcą.

Naczelnicy gmin są obowiązani przeprowadzać odnośne dochodzenia i poszukiwania i stwierdzać w sposób niewątpliwy, że rodzice (matka) „zupełnie nieznanych" przebywali w gminie tylko w przechodzie, i że ich miejsce pobytu lub urodzenia całkiem jest niewiadome.

§. 17.

2. Jeżeli reklamacya, wniesiona dopiero przy poborze, zostanie przez komisyę poborową dla niedostateczności przedłożonych dowodów odrzuconą, natedy w razie asenterowania dotyczącego popisowego, gdyby i w drodze rekursu nie przyznano mu czasowego uwolnienia, może mieć miejsce tylko pertraktacya o wyłączenie z wojska wedle §. 40. c. ustawy z dnia 2. Października 1882.

§. 18.

Punkt 2 tego §. odnosi się także do popisowych, osiadłych stale za granicą.

Przeciw odmownym rezolucyom politycznych władz powiatowych, przysłuża dotyczącym popisowym prawo odwołania się do politycznej władzy krajowej w przeciągu 14 dni od dnia doręczenia.

Popisowym, przebywającym w Bośnii i Hercegowinie, którzy tam w publicznej służbie zostają, stale się osiedlili, albo których stosunki zarobkowe i inne niedozwalają podjęcia podróży celem spełnienia obowiązku stawiennictwa, choćby w okręgu poborowym, bliżej ich pobytu położonym, w szczególności opędzenia kosztów podróży z własnych środków, może przynależna władza powiatowa udzielić pozwolenia do stawienia się przed jedną z ustanowionych w tych krajach komisyi poborowych.

Władza polityczna miejsca pobytu popisowego potwierdza odnośne podania i przesyła je przynależnej politycznej władzy powiatowej.

§. 19.

2. Razem ze spisanie przynależnych i obcych popisowych, przedkładają naczelnicy gmin politycznej władzy powiatowej wykazy względem „zupełnie nieznanych“ z dołączeniem aktów dochodzenia.

§. 20.

Punkt 4. tego §. odpada.

Władza powiatowa zwolni „oczywiście niezdatnych popisowych“ od osobistego stawania przed komisyę poborową, jeżeli sprawdzi niewątpliwie istnienie wskazanych ułomności, co w rubryce 17. spisu zaznaczyć należy.

§. 21.

2. Drugi ustęp punktu 2. tego §. nie odnosi się do wypadków oznaczonych w §. 54. 4. *a. b.* i *c.*

3. Spisy mają być wyłożone do ogólnego przeglądu w urzędzie gminnym przez ośm dni, które gminie powszechnem obwieszczeniem oznajmić należy.

§. 22.

Postępowanie z zarzutami przeciwko spisom, reklamacyom i prośbom o inne ułatwienia w spełnieniu obowiązku wojskowego.

1. Doniesienia złożone ustnie, lub pisemne w ciągu oznaczonego przez władzę powiatową terminu o opuszczeniach lub mylnych wciągnięciach, jako też zarzuty podniesione przeciw reklamacyom lub innym żądaniom o prawnie dopuszczalne ułatwienia zbada władza powiatowa, a to wrazie potrzeby z przybraniem dotyczących naczelników gmin.

2. Jeżeli takie doniesienia okażą się uzasadnione, nastąpi sprostowanie wykazów, w razach przeciwnego wyniku należy uwiadomić o tem stronę, której zresztą przysłuża prawo odwołania się do władzy krajowej, a w najwyższej instancyi do Ministerstwa obrony krajowej.

O ile zaś chodzi o zarzuty przeciw reklamacyom lub innym żądaniom, o prawnie dopuszczalne ułatwienia, należy takowe zbadać dokładnie a wynik przedłożyć powołanej do orzeczenia komisyi poborowej.

§. 23.

7. Z popisowymi przypuszczonymi do dodatkowego losowania, jeżeli poczytano ich za prawnie nieobecnych, należy postąpić według wyniku obliczenia kontyngensu z tego roku, w którym mieli się stawić do poboru w I. klasie wieku.

Tacy popisowi mają być wpisani dodatkowo tak do wykazu gminnego jak do listy poborowej z tego roku, w którym się w I. klasie wieku znajdowali, a to z powołaniem się na listę poborową z tego roku, w którym się stawili.

Dla bliższego oznaczenia porządku losu należy jednakim numerom losu dodać literę *a*, *b*, i t. d.

§. 24.

2. Przy jednakich nazwiskach familijnych należy dla bliższego rozróżnienia popisowych dodać oraz możliwe przezwisko popisowego lub imię jego ojca.

§. 26.

6. Lista losowania ma być podpisaną przez obecnych naczelników gmin i kierownika losowania.

§. 27.

2. O dodatkowem losowaniu należy spisać protokół, który ma być podpisany przez kierownika dodatkowego losowania i dwóch zastępców gminy.

§. 39. (dawniej §. 37.)

3. O niezdolności do zarobkowania męzkich członków rodziny reklamowanego może — niezawiśle od tego, gdzie reklamowany ma stawać na plac poboru — orzekać ta komisya poborowa, która jest najbliższą pobytowi badać się mających osób.

4. To postanowienie niedotyczy późniejszych poborów i niema także wtedy zastosowania, jeżeli stawienie z urzędu orzeczeniem wyższej władzy uchylonem zostało.

§. 40. (dawniej §. 38.)

1. W sprawach czasowego uwolnienia nieuzasadnia też niezdolności zarobkowania odpowiednia klasyfikacya ze względu na wymiar taksy wojskowej.

6. Jeżeli pobiera reklamujący zaopatrzenie (wymowę, rentę i t. p.) to okoliczność ta wyklucza uwolnienie reklamowanego dopiero wtedy, jeżeli odnośne pobory umożliwiają według stosunków miejscowych utrzymanie familii bez pomocy reklamowanego.

11. Czasowe uwolnienie popisowego na korzyść rodzeństwa, z którem tenże ma tylko ojca wspólnego, dopuszczalnem jest, po śmierci tego ojca — przypuściwszy, że wszelkie inne zachodzą warunki, — także wtedy, jeśli matka rodzeństwa (macocha popisowego) żyje.

12. Na nieślubnych synów, należy tylko tam zważać, gdzie chodzi o uwolnienie ślubnego lub nieślubnego brata na korzyść wspólnej matki.

15. Czasowe uwolnienie na korzyść matki, która powtórnie poszła za mąż, lub w oznaczonym w punkcie 13. wypadku reklamacyjnym zawarła w międzyczasie związek małżeński, jest nawet przy wypełnieniu wszystkich innych warunków dopiero wtedy dopuszczalnem, jeżeli małżonek obowiązany do utrzymania matki nie tylko sam jest niezdatnym do zarobkowania,

ale także z poprzedniego małżeństwa nie ma syna, na którego pod względem jego utrzymania zważać należy.

Przy sądowych rozwodach lub rozłączeniach małżeństwa, jak długo rozwiedziony (rozłączony) mąż żyje, nie przysłuża matce prawo do czasowego uwolnienia syna, z tego małżeństwa pochodzącego.

§. 41. (dawniej §. 39.)

1. Tam, gdzie w metrykach zapisują się daty czasu wedle kalendarza Juliańskiego, należy w wyciągach dodawać w klamrze czas, jaki przypada według kalendarza Gregoryańskiego.

4. Naczelnik gminy ma zapytywać reklamanta względem jego posiadania, a na wypadek, gdyby posiadłość rodziny albo którego z członków rodziny była w innej gminie położoną, zażądać od niego poświadczenia dotyczącej gminy.

7. Wyciągi i poświadczenia z metryk mogą służyć do użytku przy późniejszych reklamacyach, jeżeli wydający takowe na tych dokumentach;

a) gdy stosunki pozostały niezmienne, to zaznaczy, lub

b) gdy w stosunkach zaszły zmiany, takowe dokładnie przytoczy i w obu wypadkach dotyczącą klauzulę w swój podpis zaopatrzy.

§. 42. (dawniej §. 40.)

Ułatwienia w spełnianiu obowiązku służby wojskowej, kompetencya do orzeczenia.

1. Te ułatwienia obejmują:

A. według §. 25. ustawy z 2. Października 1882:

a) urlopowanie kandydatów stanu duchownego każdego prawnie uznanego kościoła i stowarzyszenia religijnego i

b) urlopowanie uczniów wyższego gimnazyum z ostatnich dwóch klas, o ile zamierzają oddać się studyom teologicznym i stanowi duchownemu.

B. Według §. 27. ustawy z dnia 2. Października 1882:

a) urlopowanie kandydatów na nauczycieli szkół ludowych, szkół miejskich i seminaryów nauczycielskich, tudzież nauczycieli w tych szkołach i zakładach;

b) urlopowanie wychowańców stanu nauczycielskiego, uczęszczających do jednego z ostatnich dwóch kursów seminaryum nauczycielskiego dla szkół ludowych;

c) przekazanie do rezerwy zastępczej właścicieli (posiadaczy) oddziedziczonych gospodarstw wiejskich, jeżeli porządkiem losu przypadają na kontyngens rekrutów.

O ile jednak porządkiem losu przypadają do obrony krajowej, mają być kształceni wojskowo przez ośm tygodni w czasie, gdy to najmniej

przeszkadza gospodarstwu, a następnie urlopowani i w czasie pokoju nie będą już powoływani do czynnej służby, ani do ćwiczeń wojskowych.

C. według §. 29. ustawy wojskowej:

Urlopowanie wcielonych do marynarki wojennej żeglarzy, którzy uczęszczają do krajowej szkoły nautycznej lub budowania okrętów.

D. Według końcowego ustępu §. 25 ustawy z 2. Października 1882: zwolnienie wyświęconych księży, względnie duszpasterzy od służby pod bronią aż do ich nominacyi na kapłanów wojskowych (obrony kraj.)

2. Te ułatwienia, jeżeli uprawnienie zgłoszono przy regularnym poborze, udziela przynależna komisya poborowa na prośbę popisowych (§. 17.) przy wypełnieniu prawnych i następnie wyrażonych warunków, a to co do popisowych w punkcie 1. *A*) *a*) i *D*) oznaczonych, nawet w czasie wojny.

3. O korzystaniu z takich uprawnień przy dodatkowej odstawce, stanowią postanowienia §. 79.

4. Z urzędu stawiony traci uprawnienie — przy tym poborze — co do ułatwień oznaczonych w punkcie 1. *A*, B i *C*.

§. 43. (dawniej §. 41.)

1. W wypadkach *b*) odpada wykazywanie studyów teologicznych podczas trwania nowicyatu.

Natomiast muszą być w obu wypadkach pod *a*) i *b*) wykazane nauki przygotowawcze, jakich się wymaga przy wstąpieniu do studyów teologicznych, a to wedle norm, dla dotyczącego kościoła obowiązujących.

§. 43. (dawniej §. 42.)

W ustępie *b*) odpada postanowienie, że studya teologiczne ukończono „najpóźniej przed trzema laty".

§. 43.

Jako publiczne szkoły rabinów mają być uważane: krajowa szkoła rabinów w Buda Peszcie i publiczna szkoła rabinów w Preszburgu. Atoli dopiero frekwentacya trzeciego, lub wyższego kursu w tych szkołach uzasadnia uprawnienie do urlopowania jako kandydata rabinatu.

Dla zapobieżenia nadużyciu, ażeby wstąpienie do studyów teologicznych (rabinackich) nie mogło nastąpić w zamiarze uchylenia się od obowiązku wojskowego, postanawia się, co następuje: 4. Dodatek do poprzednik trzech §-fów.

W razie, gdy wstąpienie do tych studyów miało miejsce na zasadzie ukończenia niższego gimnazyum lub jeszcze mniejszej nauki przygotowawczej, winien popisowy nie będący słuchaczem przynajmniej trzeciego kursu tych studyów, albo:

a) wykazać bezpośrednie przejście z nauk przygotowawczych do do tych studyów, albo

b) usprawiedliwić opóźnienie względnie przerwę w naukach w ogóle. Kto przed wstąpieniem do tych studyów ukończył przynajmniej sześć klas gimnazyalnych, jest uwolniony od przedłożenia tego osobnego dowodu. W wypadkach, w których uprawnienie kandydatów stanu duchownego do urlopowania zasadza się na studyach teologicznych (rabinackich) w zagranicznych zakładach naukowych, należy zasięgnąć decyzyi instancyi ministeryalnej. Świadectwa tych zakładów naukowych mają być potwierdzone, przez dotyczące c. i k. władze reprezentacyjne.

§. 44.

Warunki uprawniające do urlopowania uczniów z ostatnich dwóch klas wyższego gimnazyum, którzy się chcą oddać studyom teologicznym i stanowi duchownemu.

1. To ułatwienie pozostaje w mocy względem wszystkich prawnie uznanych wyznań przez czas istniejącego braku księży a to tak długo, dopokąd nie będzie odwołane.

2. Uprawnienie uzasadnia się świadectwem frekwentacyjnem z dotyczącej klasy i dowodem otrzymanego przyrzeczenia względem przyjęcia do studyów teologicznych lub nowicyatu.

W braku ostatniego ma uczeń w obec komisyi poborowej oświadczyć, że chce się oddać studyom teologicznym i stanowi duchownemu.

3. Okoliczność, czy zachodzi opóźnienie w naukach, należy badać tylko względem uczniów z przedostatniej klasy wyższego gymnazyum, którzy mają udowodnić regularny postęp w naukach od czasu wstąpienia do wyższego gimnazyum, lub gdyby zachodziły opóźnienia w naukach, wykazać że w tem winy sami nie ponoszą.

§. 45. (dawniej §. 44)

Warunki uprawniające do urlopowania kandydatów stanu nauczycielskiego dla szkół ludowych, szkół miejskich i seminaryów nauczycielskich, dalej nauczycieli w tych zakładach.

1. Ci kandydaci stanu nauczycielskiego dla szkół ludowych, szkół wydziałowych i seminaryów nauczycielskich, dalej nauczyciele w tych zakładach, mają swe uprawnienie udowodnić w sposób następujący.

A. Kandydaci stanu nauczycielskiego dla szkół ludowych, szkół wydziałowych i seminaryów nauczycielskich.

a) świadectwem z ukończonego z dostatecznym postępem ostatniego kursu seminaryum naucz. dla nauczycieli szkół elementarnych wzlędnie wydziałowych, albo też świadectwem dojrzałości, otrzymanem po ukończeniu studjów nauczycielskich dla szkół ludowych,

b) potwierdzeniem władzy szkolnej, że udzielają nauki ludowe w publicznych szkołach ludowych lub wydziałowych.

B. Nauczyciele szkół ludowych i szkół wydziałowych:

a) świadectwem szkolnem pod *A.* oznaczonem i

b) urzędownie wystawionym dekretem władzy szkolnej o prowizorycznem lub stałem nadaniu im stale systemizowanej posady nauczycielskiej.

C. Nauczyciele seminaryów nauczycielskich i szkół wydziałowych dekretem nominacyjnym.

2. To uprawnienie, należy jednak dopiero wtedy przyznać, jeżeli dotyczący posiada prawo obywatelstwa państwowego w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych.

3. Tym, którzy wedle punktu 2. nie posiadają uprawnienia do urlopowania, jak również tym popisowym, którzy jako nauczyciele w Bośnii i Hercegowinie i w austr-węg. koloniach na Wschodzie są czynni, może być ułatwienie w wypełnieniu służby wojskowej przez władzę ministeryalną wówczas przyznane, jeźli w dotyczącym wypadku względy państwowe przemawiają za uwzględnieniem.

§. 46.

Warunki uprawniające do urlopowania wychowańców stanu nauczycielskiego.

1. To ułatwienie pozostaje w mocy przez czas braku nauczycieli, a to tak długo, dopokąd nie będzie odwołane.

2. Ci wychowańcy, którzy należą do jednego z ostatnich dwóch kursów seminaryum naucz. dla szkół ludowych, niemniej też ci, którzy kontynuują studya w seminaryach nauczycielskich dla szkół wydziałowych, mają dla udowodnienia swego uprawnienia wykazać się odnośnem świadectwem frekwentacyjném a pierw wymienieni wychowańcy nadto udowodnić, że opóźnienie w studyach do stanu nauczycielskiego z ich winy nie pochodzi.

To ostatnie udowodnienie opiewać ma za cały czas od wstąpienia do tych studyów.

§. 47.

Według §. 31 ustawy z 2. Października 1882 odbywa się pobór regularny corocznie w czasie od 1. Marca do końca Kwietnia.

§. 48.

Warunki uprawniające do urlopowania żeglarzy w szkołach nautycznych lub budowania okrętów.

Powołani do poboru żeglarze uczęszczający do krajowej szkoły nautycznej lub budowania okrętów mają swe uprawnienie uzasadnić świadectwami szkolnemi z dobrym postępem.

§. 49.

Udowodnienie przy poborze uprawnienia do korzyści jednorocznej służby ochotniczej.

1. Aspirant, którego z powodu niezdatności fizycznej nie przyjęto do jednorocznej służby ochotniczej, winien dla zapewnienia sobie przy poborze odnośnych korzyści, jeszcze przed rozpoczęciem poboru w przynależnym okręgu, do którego stawić się jest obowiązany, nadesłać do przynależnej politycznej władzy powiatowej prośbę o przyjęcie, z wyjątkiem certyfikatu wstępnego, wszystkiemi dokumentami opatrzoną, do której dołączy także odmowne z powodu niezdatności fizycznej rezolucye dotyczącego oddziału wojskowego i komisyi dla superarbitrium.

2. Poprzednie postanowienia mają zastosowanie także do aspirantów warunkowej, jednorocznej służby ochotniczej, którzy zatem przy poborze uprawnienie udowodnić, względnie i te świadectwa naukowe przedłożyć mają, które udowadniają dalsze istnienie uprawnienia do warunkowej jednorocznej służby ochotniczej, lub do ostatecznego przyznania uprawnienia do jednorocznej służby ochotniczej.

§. 50.

Skład komisyi poborowej.

1. W każdym powiecie poborowym mogą władze uzupełniające 2 instancyi ustanowić w miarę ilości popisowych więcej stacyj poborowych, które jednak nie mogą przenosić liczby okręgów sądowych powiatu poborowego.

2. Do składu komisyi poborowej należą także dwaj członkowie reprezentacyi powiatowej, a w miastach, które stanowią osobne okręgi poborowe, dwaj członkowie Rady gminnej. Ci członkowie funguią jako eksperci przy rozstrzyganiu spraw reklamacyjnych lub próśb o inne ułatwienia, tudzież przy klasyfikacyi zdatności popisowych do zarobkowania ze względu na wymiar taksy wojskowej, a zresztą jako świadkowie postępowania poborowego.

Naczelnicy gmin powołani są do współdziałania przy uporządkowaniu i przedstawieniu popisowych i tychże krewnych komisyi poborowej.

§. 56.

Postępowanie w wypadkach reklamacyjnych.

1. Ocenienie reklamacyj, tyczących się popisowych I. lub II. klasy wieku, jako też rozstrzygnięcie roszczeń na czasowe uwolnienie, poprzedza lekarskie badanie popisowych.

Gdzie wniesiono większą liczbę reklamacyj, tam stosownie do uznania władzy powiatowej można takowe w pojedynczych okręgach poborowych badać bądź w dotyczących dniach poboru przed rozpoczęciem właściwej akcyi poborowej, bądź w pierwszych dla poboru przeznaczonych dniach.

Gdy czasowe uwolnienie przyznane zostanie, wolny jest dotyczący popisowy od osobistego stawania przed komisyą poborową, gdy zaś odmówiono reklamacyi, należy dotyczącego popisowego przedstawić komisyi poborowej wedle porządku losu.

Jeżeli reklamacya tyczy się popisowego IIIciej lub wyższej klasy wieku, ma się pierw przystąpić do lekarskiego badania dotyczącego popisowego, i dopiero wtedy, gdyby tenże okazał się zdatnym do służby wojskowej, albo miał być oddanym do szpitala, lub przeznaczonym do komisyi rozpoznawczej, należy reklamacyę poddać sprawdzeniu i orzeczeniu (wyjątek w §. 79, 1.) W wypadkach zaś, gdyby popisowy był czasowo lub na zawsze nie zdatny, zatem miał być zwrócony lub wykreślony, należy powziąć uchwałę o jego zdatności do służby wojskowej, a reklamacyę zwrócić jako bezprzedmiotową.

Jeżeli reklamowany IIIciej lub wyższej klasy wieku nie stanął do regularnego poboru, należy wstrzymać się z rozstrzygnięciem reklamacyi, aż do czasu, gdy się pojawi do dodatkowej odstawki, o ile takie orzeczenie niema poprzedzać poboru w drodze delegacyi lub rekwizycyi (§. 79, 1.)

6. Przeciw przyznaniu czasowego uwolnienia ze strony c. k. Starosty lub tegoż zastępcy, może podnosić zarzuty tak komendant powiatu uzupełniającego, jak reprezentant obrony krajowej. Takie same prawo przysłuża także członkom komisyi z ramienia reprezentacyi powiatowej, względnie gminnej. C. k. Starosta ma w wypadku gdy ci członkowie komisyi, lub którykolwiek z nich podniosą zarzuty przeciw przyznaniu uwolnienia, uwidocznić wniesienie zarzutu oraz z powodami w liście stawienniczej i wyciąg tejże dołączyć do aktu reklamacyjnego.

W razie wniesienia zarzutu przeciw przyznaniu uwolnienia, ma być akt reklamacyjny przedłożony do rozstrzygnięcia delegowanej przez Ministerstwo obrony krajowej politycznej władzy krajowej.

Tymczasem orzeczenie Starosty zostaje w mocy.

7. Orzeczenie zakomunikuje się reklamującemu przez władzę powiatową, a to, jeśli wniesiono zarzuty ustnie, jeśli zaś zarzutów nie wniesiono, pisemnie i wówczas przy zwrocie dowodów.

8. Odrzuconemi być mają reklamacye, które nie są prawnie uzasadnione, albo które ze względu na istniejące stosunki lub dla niedostateczności dowodów nie dają zupełnego przekonania o uprawnieniu do takiego żądania. Nie należy mieć żadnego względu na przyrzeczenie dostarczenia dowodu po poborze.

Jeżeliby poddać się mający orzeczeniu męzki członek familii, o którym się utrzymuje, że jest do zarobku niezdolnym,

a) był ciężką chorobą przeszkodzonym stawić się przed komisyę poborową, albo jeżeliby
b) znajdującemu się w areszcie śledczym lub karnym członkowi familii nie podobna było jawić się przed komisyę poborową i jeżeli w tych wypadkach zachodzą wszystkie inne warunki ku przyznaniu czasowego uwolnienia, należy wprawdzie popisowego postawić na plac poboru, jednak na wypadek jego wcielenia rozstrzygnięcie reklamacyi zastrzedz późniejszemu czasowi.

Jeżeli orzeczenie reklamacyi nie może nastąpić do pierwszego Października, postanawia się pod względem postępowania z takimi popisowymi aż do czasu rozstrzygnięcia reklamacyi, iż w razie, gdyby urzędowe dochodzenia wykazały niezdatność do przewozu, względnie u uwięzionych dozwalały przypuszczać niezdatność do zarobkowania, w wypadku

a) popisowy z zastrzeżeniem niezwłocznego rozstrzygnięcia reklamacyi nie ma być do czynnej służby pociąganym, a to na podstawie orzeczenia przez komendanta okręgu uzupełnienia (batalionu obrony krajowej) w porozumieniu z władzą powiatową wydać się mającego, zaś w wypadku
b) zasięgać należy decyzyi instancyi Ministeryalnej.

9. Dzień regularnego poboru, do którego powołano reklamowanego, jest dniem normalnym, według którego sądzić należy o uprawnieniu do żądania czasowego uwolnienia i o wieku tegoż męzkich przynależnych.

§. 57.

Postępowanie z rekursami w wypadkach reklamacyjnych.

1. Rekursa stron, do których wnoszenia przyznaje się 14 dniowy termin od dnia doręczenia pisemnej rezolucyi, nie licząc tego dnia, rozstrzyga polityczna władza krajowa.

2. Przeciwko zatwierdzonej przez tęż władzę uchwale komisyi poborowej nie ma dalszego odwołania.

3. W tych wypadkach reklamacyjnych, w których uwzględniono rekurs strony odwołującej się przeciw odmówieniu przez komisyę poborową czasowego uwolnienia w międzyczasie asenterowanego, należy z takim popisowym postąpić jako z czasowo uwolnionym.

§. 58.

Postępowanie przy rozstrzyganiu próśb o inne ułatwienia w spełnieniu obowiązku służby wojskowej i roszczeń do jednorocznej służby ochotniczej.

1. Prośby o takie uwzględnienia mają być w zasadzie dopiero w tedy poddane ocenieniu i orzeczeniu, gdy dotyczący popisowy uznany został za

zdatnego do wcielenia, a to bez różnicy, czy przypada na kontyngens stałej armii, (marynarki wojennej), rezerwy zastępczej lub obrony krajowej.

2. Co do medyków, którzy nie uzyskali jeszcze pozwolenia do przyjęcia (§. 124:3) należy rozstrzygnąć tylko względem pretensyi odbycia jednorocznej służby prezencyjnej w stanie zbrojnym, prawo zaś do odbycia służby jako medyk mają udowodnić według §. 128:3)

3. Powyższe podania rozstrzyga komendant okręgu uzupełnienia względnie batalionu obrony krajowej.

Popisowemu, którego żądania nie uwzględniono, służy wolność wniesienia rekursu.

§. 59.

Postępowanie z rekursami przeciwko odrzuceniu próśb o inne ułatwienia w spełnieniu obowiązku służby wojskowej i roszczeń do jednorocznej służby ochotniczej.

1. Dla tych rekursów przyznaje się termin ustanowiony w §. 57. 1. Takowe wnosić należy w wypadkach następnego punktu 2:*a*) u władzy powiatowej, zaś w wypadkach punktu 2:*b*) u komendy okręgu uzupełniającego względnie batalionu obrony kraj.

2. Rekursa rozstrzyga:

a) względem ułatwień wedle §. 42:1. przynależna wojskowa komenda terrytoryalna (obrony krajowej) w porozumieniu z polityczną władzą krajową, a w najwyższej instancyi państwowe Ministerstwo wojny w porozumieniu z Ministerstwem obrony krajowej, zaś co do należących do milicyi krajowej, ostatnie samodzielnie.

Przeciw zatwierdzonym w drugiej instancyi orzeczeniom pierwszej instancyi dalsze odwołanie nie ma miejsca.

b) Względem roszczeń do korzyści jednorocznych ochotników, wojskowa komenda terrytoryalna tego obwodu, wśród którego posiada rekurent prawo przynależności, a w ostatniej instancyi państwowe Ministerstwo wojny w porozumieniu z Ministerstwem obrony krajowej, zaś co do aspirantów przypadających porządkiem losu do obrony krajowej, komenda obrony krajowej, a w dalszej instancyi Ministerstwo obrony krajowej.

3) Zarzuty Starosty przeciw orzeczeniom komendanta okręgu uzupełnienia (obrony krajowej) dopuszczalne są tylko przy ułatwieniach wedle §. 42:1. i mają być przedkładane oznaczonej w punkcie 2. politycznej władzy krajowej.

§. 61.

Lekarskie badanie popisowych.

1. Popisowym należy polecić, aby schludnie się przedstawili.

4. Kandydatów i wychowańców stanu duchownego i księży (duszpasterzy i tychże pomocników §. 42:1. *A.* a i *D*), którzy oświadczą, że nie mają wad fizycznych, nie należy pociągać pod lekarskie badanie.

§. 62.

Oddawanie popisowych do szpitalów dla obserwacyi lub leczenia.

4. Koszta poprzedniego oddania popisowych do cywilnego lub wojskowego szpitala będą uiszczane według tych przepisów, jakie istnieją względem ponoszenia i ściągania kosztów pielęgnowania w publicznych szpitalach.

§. 64.

Klasyfikacya popisowych i uchwały komisyi poborowej.

5. O przeznaczeniu popisowego do komisyi rozpoznawczej, ma Starosta natychmiast tegoż ustnie a w swoim czasie także pisemnie uwiadomić.

6. Przeciwko uchwałom komisyi poborowej co do zdatności służbowej nie przysługa stronom prawo odwołania się.

§. 66

Przydzielenie popisowych przypadających na kontyngens rekrutów do pojedyńczych oddziałów wojska.

4. Zyczeniom popisowych, przypadających na kontyngens rekrutów, co do ich przydzielenia należy ile możności zadość uczynić, jeżeli się to da pogodzić z celami rozkładu kontyngensu i interesem służby w ogóle i jeżeli te życzenia nie opierają się na niewłaściwych powodach.

§. 68.

Przydzielanie do pojedyńczych oddziałów tych popisowych, którym przyznano ułatwienia w spełnianiu służby wojskowej lub uprawnienie jednorocznych ochotników, dalej Menonitów, Karaimów i Lipowanów, jakoteż laików zakonu miłosiernych braci.

1. Z przypadających na kontyngens rekrutów, lub rezerwy zastępczej popisowych, którym przyznano ułatwienie w spełnieniu służby wojskowej lub uprawnienie jednorocznych ochotników, należy przydzielić:

a) oznaczonych w §. 42:1 *A.* i *D.* do piechoty.

b) oznaczonych w §. 42:1 *B.* do piechoty albo do strzelców i

c) jednorocznych ochotników do broni lub branży dla której w ogóle, jakoteż w tym charakterze są uzdolnieni, przyczem wśród rodzaju broni (względnie branży) uprawnieni są do wyboru oddziału (lub zakładu).

Jednoroczni ochotnicy, którzy są warunkowo zdatni i z powodu wad nie mogą być użyci do służby pod bronią, jeżeli są medykami, weterynarzami lub farmaceutami, pełnić mają służbę jednorocznych ochotników w tym charakterze, zresztą według §. 136 i należy ich w ostatnim wypadku przydzielić do piechoty.

Przydzielenie jednak jednorocznych ochotników do kawaleryi lub pociągów jest tylko wtedy dopuszczalne, jeżeli chcą służbę prezencyjną odbyć kosztem własnym, albo jeżeli udzielono im pozwolenia do tej służby na koszta państwowe (§. 114:4.)

Jednorocznych ochotników, którzy mając tylko uzdolnienie do jednego z tych rodzajów broni, życzą sobie odbyć służbę prezencyjną kosztem państwowym, do tego jednak pozwolenia nie uzyskali, należy przydzielić do pociągów.

3. Przypadający na kontyngens rekrutów popisowi, którzy należą do sekty religijnej Menonitów i Karaimów w Galicyi, tudzież Lipowanów w Bukowinie, z wyjątkiem tych, którzy do takiego stowarzyszenia religijnego przystąpili, lub którzy świeżo przywędrowali, mają jeśli sobie tego życzą, być przydzieleni do oddziału sanitarnego, również jak laicy zakonu miłosiernych braci, a to bez różnicy, czy na dotyczący okręg uzupełnienia rozłożono kontyngens dla tego oddziału lub nie, albo czy takowy został już bezwzględnie doń wcielonymi pokryty.

Gdyby takich popisowych przydzielono do obrony krajowej, nie należy ich kształcić w broni i mają być w czasie wojny użyci, analogicznie, zarówno jak tego rodzaju rezerwiści zastępczy

§. 70.

Następcy.

2. Oznaczenie następców ma miejsce dopiero po dodatkowem przeprowadzeniu repartycyi kontyngensów (minimalnej potrzeby uzupełnienia obrony krajowej) za porozumieniem się władz poborowych pierwszej instancyi a to wtedy, jeżeli oczekiwać należy nadstawek w oznaczonych kontyngensach.

4. Zrzeczenie się prawa następstwa w kontyngensie rekrutów, może mieć miejsce do końca Sierpnia roku poborowego.

Do tego zrzeczenia się potrzebnem jest jednak zatwierdzone przez Starostę przyzwolenie ojca lub opiekuna, które, jeżeli zrzeczenie nie ma się stać bezprzedmiotowem, przedłożonem być ma komendzie okręgu uzupełnienia, a to do końca Sierpnia roku poborowego.

Do § 76. (obecnie §. 75.)

10. Wykazy popisowych, który się nie stawili do regularnego poboru, mają naczelnicy gmin, po załatwieniu wszystkich zaznaczonych wypadków zwrócić władzy powiatowej.

§. 76.

Postępowanie z popisowymi, osiadłymi stale za granicą.

1. Popisowi osiadli stale za granicą, dalej uczący się za granicą teologowie, nareszcie w wypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących, także tacy, którzy dłuższy czas n. p. w celach naukowych za granicą przebywają, mogą być zwolnieni od osobistego stawienia się przed komisyę poborową, jeżeli wykażą się świadectwem, które musi być wystawione przez lekarza c. i k. poselstwa lub konsulatu, albo przez innego do tego przez poselstwo lub konsulat wyznaczonego lekarza i potwierdzone przez c. i k. poselstwo: „że mają wady ciała, które uzasadniają powzięcie uchwały na zwrócenie lub wykreślenie z listy poborowej, albo też jeżeli są reklamowani“.

Takie podania mają być wniesione najpóźniej do 1 Stycznia roku poborowego, a to przez zostających za granicą popisowych lub tychże przynależnych do ces. i król. władz poselskich lub konsularnych, zaś przez żyjących w kraju przynależnych do przynależnej władzy powiatowej.

Orzeczenie w takich wypadkach zastrzeżone jest Instancyi Ministeryalnej względnie Ministerstwu obrony krajowej.

2. Wyż wspomnione świadectwa służą oraz za podstawę do osądzenia zdatności zarobkowania ze względu na wymiar taksy wojskowej.

(§. 79. (przedtem §§. 81. i 82.)

Postępowanie przy dodatkowych odstawkach z reklamacyami i podaniami o inne ułatwienia w spełnieniu służby wojskowej, tudzież z rozszczeniami o przyznanie uprawnienia do jednorocznej służby ochotniczej.

Orzeczenie we wszystkich tych wypadkach przysłuża wedle postanowień §§. 56 i 58 przynależnej komisyi poborowej.

Przy dodatkowych odstawkach w drodze delegacyi lub rekwizycyi, ma to orzeczenie wydane być przed stawieniem popisowego i powinno być w liście poborowej zaznaczone.

Jeżeli popisowemu należącemu do III lub wyższej klasy wieku przyznano czasowe uwolnienie, ma go władza powiatowa przedstawić komisyi poborowej w tym celu, ażeby w razie jego niezdatności służbowej powziąć uchwałę w tym kierunku, zaś w razie zdatności zaznaczyć to w wyciągu z listy poborowej.

2. Uprawnienie jest tylko wtedy ważne, jeżeli dotyczący ma być porządkiem losu dodatkowo odstawionym i jeżeli

a) uprawnienie istniało już w czasie regularnego poboru w przynależnym powiecie, do którego popisowy był powołany, albo jeżeli

b) stosunki uzasadniające uprawnienie na czasowe uwolnienie lub na ułatwienie wedle §. 42:1 *B*, *C*, i *D*. nastały dopiero po regularnym poborze w przynależnym powiecie, albo jeżeli:

c) opierające się na §. 42: 1 *A. a*) i *B. a*) uprawnienie (§§. 43 i 45) powstało po regularnym poborze, do którego popisowy był powołanym, ale przed 1. Października tego samego roku.

Roszczone uprawnienie musi w czasie dodatkowej odstawki istnieć prawnie w myśl §. 143.

3. Jeżeli roszczenie do jednorocznej służby ochotniczej zgłoszone zostało dopiero przy dodatkowej odstawce, (§. 49) to należy odmówić żądaniu, gdyby nie usprawiedliwiono zaniechania wczesnego wniesienia dotyczącej prośby.

§. 80.

Organizacya stałej komisyi poborowej.

1. Dla poboru dodatkowego utworzoną będzie stała komisya poborowa, zwyczajnie w miejscu siedziby komendy każdego okręgu uzupełnienia armii (marynarki).

2. Gdyby geograficzne i komunikacyjne stosunki jakiego okręgu uzupełnienia wymagały nieodzownie utworzenia drugiej stałej komisyi poborowej, natedy władze poborowe drugiej instancyi mogą pozwolić wyjątkowo na ich utworzenie.

7. Za tożsamość osoby przedstawionego w drodze delegacyi lub rekwizycyi odpowiada naczelnik gminy miejsca pobytu, zresztą naczelnik miejsca przynależności.

W razie, gdyby naczelnik gminy był przeszkodzonym, dodać należy popisowemu zaufania godnego konwojanta. Jeżli zaś tożsamość osoby w drodze delegacyi odstawić się mającego popisowego ani przez naczelnika gminy, ani przez inną zaufania godną osobę stwierdzoną być nie może, albo jeżli popisowy nie może co do identyczności wylegitymować się otrzymanem od kompetentnej władzy pozwoleniem, paszportem podróży, lub innymi dokumentami, to należy go odesłać do właściwej komisyi poborowej.

8. W wypadkach, gdy dodatkowe stawienie się popisowego przed komisyą poborową miało miejsce w Bośnii lub Hercegowinie, nastąpic może przedstawienie popisowego tylko przed komisyą rozpoznawczą w kraju urzędującą.

§. 84.

Koszta poboru.

3. Jeżeli w którym z okręgów poborowych ustanowiono wyjątkowo dla pewnej grupy gmin osobną stacyę asenterunkową, natedy sprzęty i lokalności do poboru dostarczyć mają gminy, położone w obrębie tej stacyi poborowej.

4. Koszta utrzymania i podróży męskich krewnych reklamowanego, przeznaczonych do badania ich zdatności zarobkowania, dalej popisowych do losowania i poboru, ponosi każdy popisowy sam.

Władze powiatowe mają czuwać, aby gminy stosownie do ich obowiązku, ubogich w pokryciu kosztów stawienia się do losowania i poboru dostatecznie wspierały.

Przy przedstawieniu obcych ubogich popisowych, można zwrotu wydanych na utrzymanie kosztów nieuniknionych żądać od gminy, do której dotyczący jest przynależny.

5. Koszta konwoju tych osób ciążą na przynależnej gminie.

Zwrotu kosztów konwoju obcych popisowych można jednak żądać tylko wtedy, gdy wyłącznie odstawia się obcych a nie jednocześnie także swojskich popisowych.

6. Natomiast koszta utrzymania, podróży i konwoju tychże osób do komisyi rozpoznawczej, ponosi dotacya Ministerstwa obrony krajowej, bez względu na to, czy rozpoznany został wcielonym, lub też czy badany z powodu reklamacyi został za zdatnego do zarobkowania uznany, lub nie.

§. 85.

Wcielenie do wojska (przyjęcie do etatu) i tegoż znaczenie.

1. Wcielenie wszystkich, wśród peryodu regularnego poboru, albo w drodze dodatkowego odstawienia, lub rozpoznania, aż do 1. Października asenterowanych do stałej armii, marynarki wojennej, rezerwy zastępczej, lub obrony krajowej, następuje z dniem 1. Października roku poborowego, wcielenie zaś po za tym czasem lub z urzędu asenterowanych, z dniem asenterunku.

2. Pod wcieleniem rozumie się przyjęcie asenterowanego do etatu dotyczącego oddziału lub zakładu i takowe oznacza czas, od którego rozpoczyna się obowiązek służbowy.

3. Niewcielonym rekrutom, którzy nie są następcami, a pragną przed terminem ogólnego wcielenia wstąpić do czynnej służby, może właściwy oddział lub zakład udzielić na to pozwolenia, jeżeli przedewszystkiem ich zdatność do służby wojennej nie ulega żadnej wątpliwości i jeżeli takie przedwczesne pociągnięcie do stanu prezencyjnego stałej armii okaże się dla służby korzystnem, albo jeżeli o wcześniejsze wstąpienie do stanu prezencyjnego marynarki wojennej ubiegają się zawodowi marynarze dalekiej albo wielko-nadbrzeżnej żeglugi.

W takim wypadku następuje wcielenie rekrutów i rozpoczyna się ich czas służbowy z dniem dobrowolnego prezentowania.

Gdyby jednak przy wojskowo-lekarskiem badaniu takiego do prezentowania zgłaszającego się rekruta okazało się, iż tenże do służby jest nie

zdatnym, należy go aż do czasu oznaczonego w punkcie 1. pozostawić w stosunku nie wcielenia i zaniechać wszelkiego dalszego z nim postępowania.

§. 86.

Karta przeznaczenia dla niewcielonych popisowych stałej armii, marynarki wojennej, rezerwy zastępczej i obrony krajowej. Dokumenta urlopowe.

1. Każdy do stałej armii, marynarki wojennej, lub obrony krajowe, asenterowany, którego wcielenie (§. 85) nie nastąpiło równocześnie z dniem asenterunku, otrzyma na czas trwania swego stosunku—jako niewcielony—kartę przeznaczenia dla wylegitymowania swego wojskowego charakteru.

3. Gdyby w czasie wcielenia nie powołano go do służby wojskowej, wtedy należy mu dokument urlopowy za ściągnięciem karty przeznaczenia doręczyć; zresztą ostatni dokument służy prezentowaniu za podstawę.

4. W wypadkach, w których wcielenie następuje równocześnie z asenterunkiem, dotyczący jednak pozostaje w stosunku nieczynnym aż do powołania, należy mu dokument urlopowy zaraz wręczyć.

§. 87.

Stosunek służbowy nie wcielonych rekrutów i rezerwistów zastępczych.

1. Nie wcieleni rekruci i rezerwiści zastępczy, pozostają do 1. Października roku poborowego w swych obywatelskich stosunkach, dlatego nie można nimi rozporządzać dla służby stałej armii, marynarki wojennej, rezerwy zastępczej, lub obrony krajowej.

Asenterowani z zastrzeżeniem dodatkowego przeznaczenia mają być aż do stanowczego przydzielenia uważani na równi z niewcielonymi rekrutami stałej armii (marynarki wojennej).

2. Nie wcieleni rekruci i rezerwiści zastępczy nie podlegają wprawdzie, aż do ich wcielenia, tym ograniczeniom pod względem potrzebnej ewidencyi, co trwale urlopowani, jakoteż rezerwiści nie będący w czynnej służbie, rezerwiści zastępczy i żołnierze obrony krajowej, muszą jednakowoż o każdej zmianie swego miejsca pobytu, dotyczącą gminę przynależną wcześnie uwiadomić, ażeby możliwe powołanie do służby wcześnie im doręczonem być mogło, i ażeby dla uniknienia następstw karnych byli do służby wojskowej rozporządzalni, z dniem 1. Października, jako z dniem wcielenia.

W następnych wypadkach należy niewcielonym rekrutom i rezerwistom zastępczym, przyznać prawo na ułatwienie obowiązku służbowego:

a) jeżeli uprawnienie tyczące się jednego z ułatwień wedle §. 42: 1. istniało już w czasie regularnego poboru w przynależnym okręgu, do którego popisowy był powołany;

b) jeżeli uprawnienie na ułatwienie w charakterze kandydata lub wychowańca stanu duchownego (§. 42: 1 *A*. *a*) albo kandydata nauczycielskiego lub nauczyciela (§. 42: 1. *B*. *a*) powstało po regularnym poborze, do którego popisowy był powołanym, a przed 1. Października tego samego roku i

c) jeżeli uprawnienie na ułatwienie w charakterze właściciela (posiadacza) odziedziczonego gospodarstwa wiejskiego (§. 42: 1 *B*. *c*) lub wyświęconego księdza, względnie duszpasterza (§. 42. 1. *D*.) nastąpiło kiedykolwiek po regularnym poborze, do którego popisowy był powołanym.

Zgłoszone uprawnienie musi jednak mieć moc prawną w myśl §. 143.

Potrzebne wedle §. 43: 7 potwierdzenie ma być przez takich dwóch członków gminy wydane, których w czynnej służbie zostający synowie nie roszczą sobie prawa ani do wyłączenia ani też do innych ułatwień w spełnieniu obowiąku służbowego (§. 41: 3.)

Potwierdzenie zaś naczelnika gminy musi zawierać podanie, przy których oddziałach lub zakładach wojskowych ostatni w czynnej służbie pozostają (§. 41: 4.)

Jeżeli uprawnienie do jednorocznej służby ochotniczej, które już przedtem istniało, dopiero w stosunku nie wcielenia zostaje zgłoszonem (§. 49), uprawnienie to tylko wówczas może być przyznane, gdy zaniechanie wczesnego wniesienia dotyczącej prośby okaże się usprawiedliwione (§. 79: 3.) Orzeczenie w pierwszej instancyi wydaje:

aa) względem jednorocznej służby ochotniczej, komenda przynależnego okręgu uzupełnienia (batalionu obrony kraj.)

bb) we wszystkich innych wypadkach, taż sama komenda w porozumieniu z polityczną władzą powiatową. Gdyby porozumienie nie nastąpiło, należy akt ze strony władzy politycznej wyższej przedłożyć instancyi.

Co do postępowania z rekursami, mają być zastosowane postanowienia §. 59: 1.

4. W sprawach wyłączenia ze związku wojskowego (obrony krajowej) nie wcielonych rekrutów i rezerwistów zastępczych, czy to z tytułu bezprawnego asenterowania ze względów familijnych lub w celu wychodźtwa, należy postępować i orzekać według tych samych prawideł i sposobów, jak względem żołnierzy służących w stałej armii, marynarce wojennej, rezerwie zastępczej, lub obronie krajowej.

Wykreślenie z etatu w takich wypadkach następuje również, jak w razach śmierci popisowego przed jego wcieleniem, z dniem wcielenia.

Podobnież należy postępować z niewcielonymi rekrutami pod względem przyznania im przedwczesnego urlopowania, (§. 156: 9) jednak urlopowanie uskutecznić należy dopiero wtedy, gdy zostanie wojskowo wykształcony.

5. Nie wcieleni rekruci stałej armii lub marynarki wojennej, którzy chcą się ożenić, potrzebują do tego pozwolenia właściwej komendy uzupełniającej armii (marynarki wojennej). Przeciw odmówieniu tego pozwolenia można odwołać się li tylko do wojskowej komendy terytoryalnej.

Tym niewcielonym rekrutom, którzy prawdopodobnie przy obliczeniu kontyngensów nie będą przypadać na kontyngens rekrutów, nie należy odmawiać pozwolenia do małżeństwa.

O udzieleniu pozwolenia do małżeństwa należy uwiadomić dotyczący oddział lub zakład wojskowy.

Niewcieleni rezerwiści zastępczy, jakoteż niewcieleni żołnierze obrony krajowej, nie potrzebują pozwolenia do zawarcia związku małżeńskiego.

§. 90.

Postanowienia dotyczące pociągania rezerwistów zastępczych do wojskowego wykształcenia.

4. Państwowe Ministerstwo wojny wydaje co roku zarządzenia co do 8 tygodniowego wykształcenia rezerwistów zastępczych.

6. Należący do stałej armii, którym przysługuje dobrodziejstwo z §. 45, podlegają 8 tygodniowemu wojskowemu wykształceniu w czasie nauce ludowej najmniej szkodliwym.

Z rezerwistów zastępczych, uczęszczających na studya teologiczne, względnie będących uczestnikami dobrodziejstwa z §. 44. są:

a) ci, którym przysługują korzyści, jako kandydatom stanu duchownego, w myśl §. 43 od służby w stanie zbrojnym uwolnieni w ogóle zaś

b) wszyscy inni, którzy przed rozpoczęciem każdorocznego wyćwiczenia rezerwy zastępczej, przedkładają przynależnej okręgowej komendzie uzupełniającej potrzebne dowody, niemają być pociągani do tego ćwiczenia w czasie pokoju.

W rezerwie zastępczej zostający wojskowi, którym przyznano jedno z dobrodziejstw §§. 45, 46, 47 i 48, mają być powołani do wojskowego wykształcenia, w czasie naukom, względnie gospodarstwu najmniej szkodliwym.

§. 97.

Kompetencya i postępowanie w sprawach karnych w ogólności.

Stósownie do artykułu VII. ustawy z 5. Grudnia 1868, należą postępowania karne wskazane w §§. 42, 46 i 47 ustawy wojskowej i w §. 45. ustawy z 2. Października r. 1882, do politycznych władz poborowych, z wyjątkiem tych, które według prawa karnego, należą do władz sądowych, jakoteż tych, które przeciwko urzędnikom są skierowane.

Z wyjątkiem dochodzenia karnego, oznaczonego w §. 42 ustawy wojskowej, które przeprowadza władza poborowa miejsca pobytu popisowego, bez względu na tegoż przynależność, przysłuża dochodzenie i wydawanie orzeczeń przynależnym politycznym władzom poborowym.

Ta polityczna władza poborowa zarządza także odstawienia dotyczącego popisowego z urzędu.

2. Kary pieniężne mające być na podstawie §. 46 ustawy wojskowej i §. 45 ustawy z 2. Października 1882 płacone, przypadają na rzecz funduszu ubogich gminy przynależności.

3. Odwołanie można wnosić do dotyczącej politycznej władzy krajowej.

4. Termin tego odwołania wyznacza się na dni czterdzieści od dnia doręczenia, tenże dzień odliczywszy.

O prawie i terminie odwołania zawierać ma orzeczenie odpowiednią uwagę.

Odwołanie ma—pominąwszy postawienie na plac poboru (§. 98: 3) — moc wstrzymującą tak, iż do ostatecznego rozstrzygnięcia żadna kara wykonaną, a względnie dotyczący w zasadzie do służby prezencyjnej (§. 98: 5) przedwcześnie pociągany być nie może.

§. 98.

Zasadnicze postanowienia co do stawienia z urzędu.

1. Z urzędu odstawieni tracą dla tego poboru uprawnienie, jakie dla nich z wyciągniętego losu wynika i podlegają zatem wcieleniu do stałej armii (marynarki wojennej.)

2. Odstawienie z urzędu takiego popisowego, któryby zresztą wedle §. 160: 7 *a*) odstawionym był do rezerwy zastępczej lub obrony krajowej z ogólnym obowiązkiem służbowym do 31 grudnia tego roku, w którym ukończy 32. rok życia, jest tylko dopuszczalnem w wypadku w §. 102. oznaczonym. Atoli i wtedy należy go przy wcieleniu do armii zobowiązać tylko na powyższy czas służby oraz na przedłużenie, jakieby z powodu odstawienia z urzędu zostało orzeczonem.

Pod względem odbycia służby wojskowej, ma być taki popisowy uważany jako należący do tego roku asenterunkowego, do któregoby, przyjąwszy wypadek wcielenia w I. klasie wieku, przypadał.

3. Ani pobór popisowego ani też jego wcielenie, nie może doznawać opóźnienia z powodu odwołania (§. 97: 4.)

§. 100.

Ograniczenie w zawieraniu małżeństw przed spełnieniem obowiązku wojskowego; odstawienie z urzędu tych, którzy nieprawnie się ożenili.

1. Zakaz zawierania związków małżeńskich (§. 44 ustawy z 2 Października 1882) rozciąga się aż do tego dnia, w którym:

a) będącym w III. względnie w IV. klasie wieku, jeśli takowa do poboru jest powołaną, przyznano prawomocnie czasowe uwolnienie albo:

b) zapadła uchwała komisyi poborowej lub rozpoznawczej na wykreślenie, albo w III. względnie w IV. klasie wieku — jeśli ta ostatnia do poboru jest powołana — na zwrócenie.

Wyłączenie z wojska dla względów familijnych albo z powodu niezdatności do służby, jeżeli takowe nastąpiło po rozpoczęciu regularnego poboru tego roku, w którym rekrut stoi w III. względnie w ostatnim wypadku w powołanej IV. klasie wieku, ma być uważane na równi z czasowem uwolnieniem, a względnie ze zwróceniem.

2. Skoro w jakim okręgu pociągnięcie do regularnego poboru IV. klasy wieku jest postanowione i powszechnie obwieszczone, podlegają popisowi IV. klasy wieku dotyczącego okręgu zakazowi zawierania małżeństwa, aż do zadość uczynienia obowiązkowi poborowemu w tej klasie wieku.

Gdzie w jakim roku pociągnięto do poboru IV. klasę wieku, stosuje się zakaz zawierania małżeństw w następnych latach do każdoczesnych popisowych IV. klasy wieku z dotyczącego okręgu na tak długo, dopóki opuszczenie dlań IV. klasy wieku postanowionem i powszechnie obwieszczonem nie zostanie.

Jeżeli wynikłości poboru pozwalają wnosić z pewnością, że dalsze pociąganie czwartej klasy wieku będzie w najbliższych latach zbyteczne, może polityczna władza krajowa w porozumieniu z komendą terrytoryalną orzec i ogłosić zniesienie zakazu zawierania związków małżeńskich dla IV. klasy wieku.

3. Ci, którzy swemu obowiązkowi poborowemu zadość nie uczynili, podlegają temu zakazowi także po wystąpieniu z III. względnie z IV. klasy wieku, aż do zupełnego dopełnienia obowiązku poborowego, najdłużej do ukończonego 36 roku życia.

4. W okolicznościach na szczególne uwzględnienie zasługujących, może delegowana do tego polityczna władza krajowa udzielać wyjątkowego pozwolenia do ożenienia się.

5. Kto podlegając temu zakazowi ożeni się bez pozwolenia władzy właściwej, ma być wedle postanowień §. 45 ustawy z 2. Października 1882 z urzędu odstawiony.

6. Przestępstwo niedozwolonego małżeństwa przedawnia się w trzy miesiące po upływie peryodu poborowego z tego roku, w którym dotyczący po raz ostatni do stawiania się był obowiązany, zaś co do popisowego, który się ożenił przed zupełnem dopełnieniem obowiązku poborowego, lecz po upływie już peryodu poborowego tego roku, w którym po raz ostatni do stawienia się był obowiązanym, w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia ślubu.

§. 102.

Odstawienie z urzędu kaleczących się samowolnie.

1. Odstawienie z urzędu kaleczących się samowolnie ma nastąpić na podstawie sądowo-karnego orzeczenia.

2. Uszkadzający się samowolnie, których przy poborze (przy komisyi rozpoznawczej) zwrócono ze strony armii, mają być jeżeli do jakiejkolwiek lżejszej służby okazują się zdatni, przez zastępcę obrony krajowej, bez względu na klasę wieku, asenterowani bezpośrednio do obrony krajowej.

§. 103.

Kontrola w ogólności.

1. Względem mężczyzn, którzy ukończywszy dwudziesty rok życia, należy jeśli:

a) zmieniają miejsce stałego zamieszkania lub przynależność gminną;
b) ubiegają się o koncesyę lub kartę przemysłową;
c) żądają dokumentu legitymacyjnego wewnątrz kraju lub za granicę, książki wędrownej lub książki służbowej i t. p.;
d) starają się o posadę w służbie publicznej, zastosować następującą kontrolę:

Władza, której przysłuża prawo decyzyi lub rozdawnictwa, jeżeli dotyczący nie wykaże się kartą przeznaczenia, kwitem z opłaconej taksy wojskowej, dokumentem urlopowym lub certyfikatem wyłączenia i t. p., że swemu obowiązkowi poborowemu uczynił zadość, winna zajrzeć do list poborowych, a względnie zbadać u właściwej władzy poborowej, czy i w jaki sposób proszący dopełnił obowiązku stawiennictwa w ubiegłych klasach wieku.

2. Gdyby przytem spostrzeżono, że proszący nie dopełnił obowiązku poborowego w jednej lub więcej klasach wieku, należy zaraz wdrożyć prawne postępowanie.

3. O ile w wypadkach pod 1. oznaczonych, gmina powołaną jest do urzędowania, winien naczelnik gminy w powyższym celu uczynić doniesienie właściwej politycznej władzy poborowej.

§. 107. (dawniej §. 113).

2. Krajowcy, którzy swemu obowiązkowi poborowemu uczynili zadość i jakkolwiek nie są obowiązani do służby wojskowej, jednakże zdatni do takowej, jakoteż ci, którzy swoją obowiązkową służbę już odbyli, jeżeli wstępują dobrowolnie do stałej armii (marynarki wojennej) mogą być wcieleni tylko na 3 względnie 4 lata służby w linii.

Czas służby ochotników liczy się od dnia asenterunku, z którym także ich wcielenie się dokonywa (§. 85.)

Czas służby ochotnika, przepędzony przed asenterunkiem w stałej armii, marynarce wojennej, rezerwie zastępczej, lub obronie krajowej, nie będzie wliczony do nowo przyjętego obowiązku służby ochotniczej.

§. 108. (dawniej §. 114.)

2. Przedłożenie certyfikatu służbowego odpada u tak zwanych poddanych de facto w Oriencie, którzy nie należą do związku żadnej gminy w kraju.

4. Ważność certyfikatu wstąpienia gaśnie w dwa miesiące po wystawieniu, albo także wcześniej z dniem rozpoczęcia peryodu poborowego, jeśli ochotnik znajduje się w wieku popisowym.

Jeżeli asenterunek nie obowiązanego do poboru ochotnika, któremu dozwolono przyjęcia, opóźni się z innych przyczyn, tak, iż wmiędzyczasie zgasła ważność certyfikatu wstępnego, natedy można asenterunku dokonać dopiero po przedłożeniu nowego certyfikatu.

§. 109. (dawniej §. 115.)

2. Do przyjmowania ochotników dla armii uprawnione są także samoistne dywizye ciężkich bateryj, pułk kolejowy i telegrafów i pułki pociągów, dalej zakłady uzbrojenia artyleryi i pociągów, niemniej też zakłady intendantury i administracyi mundurów.

7. W razie przedłożenia pisemnego zezwolenia do przyjęcia ochotnika ze strony uprawnionej komendy, może być asenterunek uskuteczniony w drodze delegacyi przez komendę okręgu uzupełnienia armii (marynarki wojennej), która jest najbliższą miejsca pobytu ochotnika.

Asenterowanie ochotników dla zakładów intendantury ma być zawsze w drodze delegacyi dokonywane u komendy okręgu uzupełnienia albo u jednego z oddziałów wojskowych.

§. 112. (przedtem §. 117.)

Złożenie egzaminu kadeckiego przez osoby stanu cywilnego.

1. Osoby stanu cywilnego mogą dopiero po zaasenterowaniu być zamianowani kadetami z powołania, jeżeli przynajmniej z dostatecznym ogól-

nym wynikiem złożyli egzamin kadecki, a to w szkole kadeckiej tej broni, w której pragną być zamianowani kadetami z powołania.

2. O przypuszczenie do egzaminu kadeckiego może ubiegać się każdy krajowiec, odpowiadający warunkom dobrowolnego wstąpienia do stałej armii.

Kandydat musi legalnemi świadectwami udowodnić dobre wychowanie, dostateczne wykształcenie, (zupełne ukończenie wyższego gimnazyum i wyższej szkoły realnej, albo stojących z niemi na równi zakładów naukowych), a w szczególności nieposzlakowaną przeszłość, jakoteż, że w przepisanych dla frekwentantów szkół kadeckich ćwiczeniach zdejmowania terenu brali udział w szkole kadeckiej z dostatecznym przynajmniej skutkiem.

3. Podania o przypuszczenie do egzaminu kadeckiego, mają być do 15. Września każdego roku wniesione do komendy tej kadeckiej szkoły, w której kandydat pragnie złożyć egzamin.

4. Te podania muszą być przez kandydata własnoręcznie napisane i zawierać oświadczenie, w której broni pragnie otrzymać nominacyę na kadeta.

Prócz wywodów wymaganych dla dobrowolnego wstąpienia do stałej armii, należy do podania załączyć nadto:

a) świadectwo władzy politycznej lub policyjnej miejsca pobytu kandydata co do nieposzlakowanej przeszłości;

b) przyzwolenie komendanta oddziału, do ktorego aspirant pragnie być wcielonym;

c) świadectwa szkolne i

d) świadectwo tej szkoły kadeckiej, w której brał udział w ćwiczeniach zdejmowania terenu.

5. Ćwiczenia w zdejmowaniu terenu odbywają się w miesiącach letnich, egzamina kadetów w czasie od 1. do 10. Października.

7. Jeśli kandydaci po złożonym egzaminie kadeckim dadzą się zaasenterować dobrowolnie do tych oddziałów wojskowych, do których im wstąpić dozwolono, zostaną zamianowani kadetami z powołania, skoro dotyczące oddziały wojskowe przedłożą odnośne doniesienia państwowemu Ministerstwu wojny.

8. Jeżeli dotyczący po złożeniu egzaminu kadeckiego życzy sobie być przyjętym na jednorocznego ochotnika, to służy ten egzamin za dowód naukowego do tej służby uzdolnienia, a złożenie egzaminu kadeckiego ma wówczas ten skutek, że ochotnik z końcem roku prezencyjnego nie będzie podlegał ponownemu egzaminowi z przedmiotów teoretycznych.

O przyjęciu aspirantów marynarskich zawiera §. 113 osobne postanowienia.

§. 114. (dawniej §. 120.)

Jako jednoroczni ochotnicy obrony krajowej mogą w miarę swej przynależności państwowej wstąpić bezpośrednio i ewentualnie na koszta etatu obrony krajowej, tylko tacy porządkiem losu do obrony krajowej przypadający krajowcy, którzy z tego uprawnienia korzystają jeszcze w tym roku, w którym obowiązkowi poborowemu zadość uczynili.

Dopuszczenie do odbycia jednorocznej służby prezencyjnej w kawaleryi lub oddziale pociągowym na koszta państwowe jest zależnem od stosunków budżetowych i dlatego potrzebuje zezwolenia państwowego Ministerstwa wojny, a jeżeli chodzi o odbycie służby prezencyjnej w kawaleryi obrony krajowej, Ministerstwa obrony krajowej.

5. Rezerwistom zastępczym, którzy dopiero po asenterunku nabędą naukowego uzdolnienia do jednorocznej służby ochotniczej, jeżeli pragną wstąpić do służby prezencyjnej z przywiązanemi do jednorocznej służby ochotniczej korzyściami, może być dozwolonem pełnienie tej służby na własne koszta. Po ukończeniu służby prezencyjnej należy ich, jeżeli pozostają w stanie szeregowców, przenieść napowrót do rezerwy zastępczej.

§. 117. (przedtem §. 123.)

Dowody uzdolnienia do jednorocznej służby ochotniczej.

1. Do prośb o przyjęcie mają być dołączone następujące dowody:

a) certyfikat wstąpienia i

b) u małoletnich przyzwolenie ojca lub opiekuna według postanowień §. 108, dalej

c) dowód naukowego uzdolnienia.

Gdy petent zamierza wstąpić jako jednoroczny ochotnik do kawaleryi, winien, jeśli służbę prezencyjną chce odbyć kosztem własnym, wykazać roczny dochód w wysokości przynajmniej 350 złr.

2. Co do aspirantów, którzy przy poborze porządkiem losu do obrony krajowej przypadali, jednak z powodu niezdatności zwróceni zostali i jeszcze w roku poborowym pragną być przyjęci jako jednoroczni ochotnicy, należy w certyfikacie wstąpienia zaznaczyć, że takowe aż po koniec roku poborowego dopuszczalne jest tylko do obrony krajowej.

§. 118. (dawniej §. 124.)

1. W miejsce świadectwa dojrzałości ze szkół średnich do *B. b)* mogą być przedłożone świadectwa dojrzałości, lub ukończenia z zakładów naukowych stojących na równi z wyższem gimnazyum lub wyższą szkołą realną dalej świadectwa złożonego egzaminu państwowego *B. c)* jeżeli do tego

egzaminu państwowego wymagane są studya uniwersyteckie, względnie studya wyższej szkoły.

W razie przedłożenia którego z tych świadectw odpada wszelkie dalsze udowodnienie uzdolnienia naukowego.

Świadectwa z egzaminów państwowych, które nie wymagają studyów uniwersyteckich, albo studyów wyższej szkoły, uprawniają dopiero wtedy do odbycia służby prezencyjnej na koszta państwowe, gdy zostaną nadto przedłożone oznaczone pod *a*) świadectwa naukowe.

Urzędowe potwierdzenia do *D. a*) wystawia Dyrektor wojskowego instytutu weterynarskiego we Wiedniu, albo zakładów weterynarskich we Lwowie, lub Buda-Peszcie.

2. Oznaczone pod *C. D.* i *E.* urzędowe potwierdzenia, a względnie dyplomy ważne są także jako dowody do odbycia służby prezencyjnej kosztem państwowym.

§. 119. (dawniej §. 126.)

Do zakładów naukowych, stojących na równi z wyższemi gimnazyami lub wyższemi szkołami realnemi należą także: wyższa krajowa szkoła agronomiczna w Ober-Hernersdorf na Szlązku, szkoły agronomiczne w Tetschen-Libwerd, Czerniowcach, Koszycach i Kolozsmonosztor, krajowa średnia szkoła agronomiczna w Czernichowie,jakoteż średniaszkoła agronomiczna wMödlingu, zakładleśniczy w Weisswasser i krajowa szkoła leśnicza we Lwowie, cesarsko-królewski etnologiczny i pomologiczny zakład naukowy w Klosterneuburgu, akademie handlowe w Chrudim i Lincu, królewsko - węgierska akademia handlowa we Fiume, średnie szkoły handlowe w Debreczynie, Stuhlweissenburgu, Klausenburgu, Agramie i Semlinie, jakoteż Mikołaja Rósera w Buda Peszcie i Franciszka Wiesgnera w Temeszwarze, wyższe państwowe szkoły przemysłowe we Wiedniu, Bernie, Bielsku, Pilźnie i Reichenbergu, krajowa szkoła maszyn w Wiener-Neustadt, c. k. przemysłowo-techniczna akademia w Krakowie, państwowa średnia szkoła przemysłowa w Buda-Peszcie i wyższa państwowa szkoła mechaniczno-przemysłowa w Koszycach.

2. Warunki co do nauk przedwstępnych muszą być spełnione jeszcze przed wstąpieniem do fachowego zakładu naukowego.

3. Słuchacze technicznych zakładów naukowych we Wiedniu, Lwowie, Pradze, Bernie, Gracu i Buda-Peszcie, dalej c. k. akademii górniczej w Leoben i Przybram i królewsko-węgierskiej akademii górniczej i leśniczej w Szemnitz, na koniec wyższej szkoły handlowej fundacyi Revoltella w Tryeście, którzy nie ukończyli całkowicie wyższego gimnazyum lub wyższe szkoły realnej, nabywają naukowego uzdolnienia do jednorocznej służby ochotniczej, jeżeli za każdy brakujący rok szkoły średniej wykażą się jednym

kursem techniki, akademii górniczej, względnie górniczo-leśnej, lub wyższej szkoły handlowej.

Aspiranci, którzy naukowe uzdolnienie wykazują jedynie wedle postanowień tego punktu, mogą być dopuszczeni tylko do odbycia służby prezencyjnej własnym kosztem.

§. 120. (dawniej §. 127.)

Wykazane świadectwami zagranicznych zakładów naukowych uzdolnienie naukowe do jednorocznej służby ochotniczej, uprawnia tylko do odbycia takowej własnym kosztem.

§. 121. (dawniej §. 129.)

2. Gdy w jednem miejscu więcej jak jedna komenda dywizyjna się znajduje, przeznacza komenda korpuśna, w której z nich ma być komisya egzaminacyjna ustanowioną.

4. W podaniu, które ma być wniesione do komendy dywizyjnej, położonej najbliżej miejsca pobytu aspiranta, należy oświadczyć, w którym języku życzy sobie tenże być pytanym.

§. 122. (przedtem §. 130.)

Udowodnienie naukowego uzdolnienia za pomocą egzaminu.

Celem egzaminu jest przekonanie się, ażali, aspirant stoi na tej wysokości umiejętnego wykształcenia i ogólnej inteligencyi, która odpowiada ukończonym studyom wyższego gimnazyum, wyższej szkoły realnej, lub jednego z nią na równi stojących zakładów naukowych.

2. Przedmioty egzaminu:
A) języki,
B) geografia,
C) historya,
D) historya naturalna,
E) fizyka,
F) chemia,
G) matematyka.

3. Egzamin składa się według wolnego wyboru aspiranta w jednym z głównych wykładowych języków publicznych szkół średnich austryacko-węgierskiej Monarchii.

Egzamin z języków rozciąga się na dwa języki: z języka głównego i drugiego języka. Tym drugim językiem może być według życzenia aspiranta, albo inny z krajowych języków Austro-Węgierskiej Monarchii, albo jeden z obcych języków: francuski, angielski i łaciński.

Egzamin z każdego języka jest pisemny i ustny.

4. Wymogi w pojedyńczych przedmiotach:

A) Języki:

Główny język: gramatyczna i stylistyczna poprawność, pewność i biegłość w ustnem i pisemnem władaniu językiem w przedmiotach obrębu wyobraźni, których opanowanie ma aspirant właśnie egzaminem udowodnić.

Przez lekturę nabyta charakterystyka najcelniejszych prozaicznych i poetycznych form.

Pobieżna znajomość nowszej literatury na podstawie lektury pojedynczych dzieł wybitnych.

Przy pisemnym egzaminie otrzyma aspirant do wolnego opracowania zadanie odpowiadające jego pojęciom i wymaganemu stopniowi wykształcenia.

Ustny egzamin dotyczy pod względem gramatyki przeważnie takich punktów, jakie nastręcza wypracowany przez kandydata temat, w szczególności nauki o zdaniu i interpunkcyi.

Drugi język:

a) Język krajowy według ust. 3., gramatyczna i stylistyczna poprawność, pewność i biegłość w ustnem i pisemnem władaniu językiem w przedmiotach w granicach myśli przy nauce języka w średnich szkołach zwykle opracowanych. Zresztą jak przy języku głównym.

b) Język francuski lub angielski:

Zrozumienie francuskich lub angielskich dzieł na podstawie dostatecznych wiadomości gramatykalnych i zasobu słów; przez czytanie nabyta znajomość niektórych z najważniejszych dzieł dotyczącej literatury; łatwość i pewność w (ustnem) tłómaczeniu prozy francuskiej lub angielskiej; poprawny (pisemny) przekład zadania miernej trudności na język francuski lub angielski.

c) Język łaciński:

Pewność i biegłość w tłumaczeniu rzymskich pisarzy, zwłaszcza prozaików (Cezara, Liwiusza, Cycerona i Tacyta) na podstawie dokładnej gramatycznej znajomości języka łacińskiego.

Znajomość łacińskiej literatury w jej najważniejszych dziełach, poprawny język w pisemnym przekładzie zadania w prozie na język łaciński.

B) Geografia:

Znajomość źródeł matematycznej geografii.

Znajomość topograficznej i politycznej geografii Europy, szczególniej zaś geograficznych stosunków austro-węgierskiej Monarchii. Znajomość ważniejszych geograficznych stosunków innych części świata.

Graficzne naszkicowanie z pamięci kształtu europejskich państw, biegu większych rzek, głównego kierunku pasm gór, położenia najważniejszych miejscowości.

C) Historya:

Znajomość najważniejszych wydarzeń z historyi narodów, w ich pragmatycznym związku, szczególniej zaś z nowszych i najnowszych czasów. Ogólna znajomość historyi kultury. Dokładna znajomość historyi Austro-Węgier.

D) Historya naturalna:

Ogólna (systematyczna) znajomość gatunków zwierząt i roślin na podstawie znajomości najważniejszych dat z ich anatomii, fizyologii i morfologii. Znajomość kształtów i właściwości ważniejszych minerałów, jako też najważniejszych dat z geologii.

E) Fizyka:

Znajomość najważniejszych zjawisk z natury, szczególniej zaś jasne pojmowanie części empirycznej, a matematyczne uzasadnienie tylko o tyle, o ile wiadomości elementarne wystarczą.

F) Chemia:

Zrozumienie chemicznych praw. Znajomość najważniejszych pierwiastków i ich związków, gdzie się znachodzą i jakie mają znaczenie w naturze i w przemyśle.

G) Matematyka:

Gruntowna znajomość całej elementarnej matematyki, biegłość w jej zastosowaniu:

a) arytmetyka i algebra do zrównań drugiego stopnia z jedną niewiadomą, arytmetyczne progresye I. stopnia i geometryczne progresye;

b) geometrya, planimetrya, stereometrya, trygonometrya płaska, główne właściwości linii przecięcia stożkowego;

c) nauka o rzutach i jej zastosowanie do nauki o cieniach.

Egzamin z matematyki jest pisemny i ustny, pisemnego celem jest tylko część praktyczna.

§. 123. (dawniej §. 131.)

1. Po skończonym egzaminie uchwala komisya większością głosów, ażali aspirant posiada naukowe wykształcenie do przyjęcia na jednorocznego ochotnika, lub nie i wystawia odpowiednie przez wszystkich członków podpisane świadectwo z wyraźnem nadmienieniem, czy uchwała zapadła jednogłośnie lub większością głosów.

3. Aspirant odrzucony wskutek zapadłej większością głosów uchwały, może dopiero po upływie roku poddać się nowemu egzaminowi i to tylko u tej komendy dywizyjnej, która go ostatni raz odrzuciła, przypuściwszy,

że inne zresztą warunki, jakie potrzebne są do przyjęcia na jednorocznego ochotnika, wtedy jeszcie istnieć będą.

Pod tym warunkiem i tak długo, dopóki aspirant jednomyślnie odrzuconym nie zostanie, wolno mu od roku do roku powtarzać egzamin wstępny. W wypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących może komenda dywizyjna, która aspiranta reprobowała — delegować do egzaminu komisyę innej dywizyi.

.4 Jednomyślnie oddaleni aspiranci, gdy zachodzą szczególniejsze uwzględnienia godne okoliczności, mogą być przypuszczeni do ponownego złożenia egzaminu wstępnego dopiero po upływie roku i za pozwoleniem instancyi Ministeryalnej.

§. 124. (dawniej §. 132.)

1. Do przyjmowania jednorocznych ochotników do służby w stanie zbrojnym są także upoważnione samoistne dywizye ciężkich bateryi, tudzież pułk kolejowy i telegrafów, natomiast dla służby w stanie zbrojnym obrony krajowej, bataliony obrony krajowej i tejże pułki kawaleryi.

2. W czasie wojny wstąpienie na jednorocznych ochotników nie jest dopuszczalnem, może mieć jednak miejsce dodatkowe przyznanie tego dobrodziejstwa według §. 128: 2.

3. Pozwolenie do przyjęcia na jednorocznych ochotników udzielają komendy oznaczonych oddziałów wojskowych; przy oddziałach kawaleryi i i pociągów, jeżeli służba prezencyjna ma się odbyć kosztem państwowym, po wyjednaniu upoważnienia, (§. 114: 4), które w wypadkach niedostarczenia jednocześnie dowodów celem odbycia służby prezencyjnej kosztem państwowym, wydaje się z zastrzeżeniem późniejszego orzeczenia właściwego oddziału co do tego żądania.

Podania o przyjęcie można wnosić także do komend samoistnie w kraju rozlokowanych, batalionów polowych pułków pieszych i strzelców tyrolskich, dalej takichże batalionów pułków inżynieryi, pionierów, kolejowego oraz telegrafów, zkąd takowe jednak właściwej komendzie pułkowej do właściwego urzędowania przedłożone być mają. Tylko podania wnoszone do takichże batalionów pułków piechoty, konsystujących w Bośnii i Hercegowinie, rozstrzygają komendy owych batalionów w przekazanym zakresie działania, a to jeżeli im się w jednym lub drugim kierunku nasuwają pewne wątpliwości co do uprawnienia aspiranta, po poprzedniem zasięgnięciu opinii powiatowej komendy uzupełniającej.

Na przyjęcie Medyków, Weterynarzy, Farmaceutów, zezwala wojskowa komenda terytoryalna, względnie komenda obrony krajowej albo dotyczące Ministerstwo obrony krajowej. (§. 116: 2.)

Przyjęcie w charakterze medyków, lub farmaceutów jest od tego zależnem, że aspirant posiada naukowe uzdolnienie do odbycia służby prezencyjnej w tej własności, albo takowe do czasu, kiedy tę służbę rozpocząć będzie musiał (§. 130) nabyć może.

5. Pozwolenie do przyjęcia wystawi się na podaniu.

6. Aspiranci na jednorocznych ochotników, którzy stawili się do regularnego poboru, jednak z powodu niezdatności do służby wojennej zwróceni zostali, jeżeli w tym samym roku pragną być w powyższej własności asenterowani, a porządkiem losu w dotyczącym roku do obrony krajowej przypadają, mają wstąpić bezpośrednio do obrony krajowej.

Po upływie jednak roku poborowego, bezpośrednie wstąpienie do obrony krajowej nie jest dozwolonem aspirantom, którzy jeszcze w następnym roku do stawiennictwa są obowiązani.

§. 126.

Asenterowanie jednorocznych ochotników.

3. Wcielenie ochotnika następuje z dniem asenterunku.

Jednorocznym ochotnikom, asenterowanym przed wstąpieniem do wieku popisowego, liczy się czas służby, jeżeli służbę prezencyjną czy to dobrowolnie, czy to wskutek mobilizacyi najpóźniej w tym roku rozpoczną, w którym stoją w I. klasie wieku popisowego, od dnia 1. Października roku asenterunku, albo od dnia wcielenia, gdyby takowe miało miejsce po 1. Października; jeżeli zaś rozpoczną służbę prezencyjną aż po wystąpieniu z I. klasy wieku, od dnia 1. Października tego roku, w którym ukończyli 20 rok życia.

Jeżeliby jednorocznego ochotnika, asenterowanego przed wstąpieniem do wieku popisowego, z powodu mobilizacyi prezentowano do czynnej służby przed 1. Października roku asenterowania, to liczy się czas służby od roku asenterowania.

Tym słuchaczom medycyny, którzy korzystali z dobrodziejstwa wyjątkowego odłożenia służby prezencyjnej aż do 27 roku życia, jednak akademickiego stopnia doktora nie uzyskali, nie należy wliczać do czasu służby, czasu między 1. Października tego roku, w którym osiągnął 25 rok życia, a dobrowolnem, lub mobilizacyą spowodowanem rozpoczęciem służby.

4. Asenterowanym zwrócą się przedłożone świadectwa szkolne; inne dokumenta przyjęcia pozostaną przechowane w aktach dotyczącego oddziału.

Medycy, posiadający uzdolnienie w §. 133: 3. ust. 1, dalej farmaceuci mają być prowadzeni w etacie tych wojskowych zakładów sanitarnych lub aptecznych, w których pragną pełnić służbę prezencyjną; medycy zaś nie posiadający tego uzdolnienia, w etacie oddziału sanitarnego.

Doktorowie wszech nauk lekarskich, lub doktorowie medycyny, którzy życzą sobie pełnić służbę prezencyjną w większym szpitalu wojskowym, mają być prowadzeni w etacie najbliżej położonego szpitala garnizonowego, tego samego wojskowego obwodu terytoryalnego.

§. 127

Niezdatność aspiranta do służby w obranej broni albo do służby wojskowej w ogóle.

1. Jeżeli aspiranta dla wad cielesnych uznano za niezdatnego do jednorocznej służby ochotniczej, natedy ze strony obranego oddziału wojskowego, lub delegowanej do przedsięwzięcia asenterunku okręgowej komendy uzupełnienia armii (marynarki wojennej) zawiadomi się go zaraz przy zwrocie alegatów bez wyszczególnienia wad, dla których do służby wojskowej w ogóle lub w obranej broni jest niezdatnym.

W ostatnim razie należy oznaczyć rodzaj broni, do którego ma aspirant uzdolnienie.

W rezolucyi należy mu jednocześnie oznajmić:

a) że wolno mu co do swej zdatności do służby wojennej, za okazaniem tej rezolucyi poddać się orzeczeniu komisyi superarbitryjnej i

b) że to orzeczenie, jeśli uprawnienie do jednorocznej służby ochotniczej pragnie sobie zastrzedz dla wszystkich poborów regularnych, musi być dokonanem w czasie od 1 lipca roku poprzedzającego bezpośrednio wstąpienie do wieku popisowego, do rozpoczęcia peryodu poborowego tego roku, w którym po raz pierwszy jest do poboru powołany i wykazać musi jego niezdatność w ogóle lub ze względu na obrany rodzaj broni.

2. Gdzie i w których dniach zbiera się komisya superarbitryjna, należy aspirantowi oznajmić, a to w ciągu wyż określonej peryody jednocześnie w rezolucyi, zresztą tylko na pytania stawiane do okręgowej komendy uzupełniającej lub wojskowej komendy terrytoryalnej.

3. Uchwała komisyi superarbitryjnej ma być według punktu 1. uwidoczniona na rezolucyi oddziału wojskowego lub okręgowej komendy uzupełniającej.

Uznano aspiranta za zdatnego do obranego oddziału wojska, to nastąpi jego asenterowanie na podstawie tej uchwały.

4. Jeżeli aspirant przez oddział wojskowy lub komisyę superarbitryjną do innego jak obrał rodzaju broni został uznany za zdatnego, to może, nie będąc jednak do tego zmuszonym, żądać przyjęcia do tego oddziału broni do którego posiada uzdolnienie.

Aspiranci, którzy dla jakiejkolwiek bądź przyczyny zgłaszają się do jednorocznej służby ochotniczej dopiero po częściowem spełnieniu obowiązku stawiennictwa i zostaną za niezdatnych uznani, mają dla zapewnienia sobie tej korzyści w następnych poborach regularnych, poddać się komisyi superarbitryjnej w czasie od 1 Lipca roku poprzedzającego najbliższy pobór aż do rozpoczęcia peryodu poborowego.

6. Jeżeli aspirant na jednorocznego ochotnika z powodu niezdatności do służby został już ze związku wojskowego wyłączony, to należy pod względem zastrzeżenia tej korzyści dla następnych poborów uważać wyłączenie na równi ze superarbitrium.

Superarbitrium odpada także wtedy, gdy przyznanie korzyści do jednorocznej służby ochotniczej aspirantowi, będącemu w wieku popisowym, przeciągnie się w II. lub wyższej instancyi, po nad rozpoczęciem peryodu poborowego.

§. 128.

Przyznanie korzyści jednorocznej służby ochotniczej wcielonym przy poborze lub podczas wojny. Zmiana w wyborze służby.

1. Przy poborze przyznaje się korzyści jednorocznej służby ochotniczej, jeżeli popisowy po zgłoszeniu się do tej służby przez dotyczący oddział wojska, a następnie przez komisyę superarbitryjną (wyjątek w §. 127:6) uznany został za fizycznie niezdatnego, (127:1) i jeżeli swe uprawnienie wykazał w myśl §. 49 władzy politycznej.

Tam gdzie postanowienia §. 129 mają być zastosowywane, musi uprawnienie istnieć na zasadzie tychże postanowień. Wcielenie jednorocznych ochotników, asenterowanych w drodze regularnego poboru, następuje wedle postanowień §. 85.

2. Krajowiec, który w czasie wojny dobrowolnie wstąpił, albo też w drodze poboru został wcielony, może po ustaniu wojny żądać dodatkowego przyznania korzyści jednorocznych ochotników, jeżeli już w czasie swego asenterowania posiadał do tego uprawnienie i do takowego pod względem swego moralnego uzdolnienia jeszcze jest uprawniony i jeżeli w drodze poboru wcielony, nie mógł zapewnić sobie uprawnienia według puktu 1. Odnośne podanie ma być wraz z potrzebnymi dowodami, przedłożone najpóźniej w trzy miesiące po powrocie normalnych stosunków, a co do asenterowanych na czas wojny, przed ich uwolnieniem.

Gdyby w takim wypadku naukowe uzdolnienie dopiero w drodze egzaminu wykazane być miało, należy mu takowy przyzwolić.

3. Jednoroczni ochotnicy stanu zbrojnego, którzy życzą sobie służbę prezencyjną pełnić jako medycy, mają wnieść prośbę o pozwolenie do tego wedle §. 124:3 i przedłożyć przepisane w §. 118:1. *B.* dowody naukowe.

§. 129. (przedtem 125.)

Warunkowe przyznanie korzyści przywiązanych do jednorocznej służby ochotniczej aspirantom, przed ukończeniem przepisanych do tego studyów.

1. Przed ukończeniem studyów mogą z zastrzeżeniem ostatecznej decyzyi, tacy do stawienia się obowiązani uczniowie być przyjęci warunkowo jako jednoroczni ochotnicy, którzy w czasie ich dobrowolnego wstąpienia uczęszczają do jednej z ostatnich dwóch klas wyższego gimnazyum, lub wyższej szkoły realnej, albo stojącej z nimi na równi szkoły fachowej, jeśli opóźnienie ich studyów nie nastąpiło z ich własnej winy. Gdyby zaś fachowa szkoła, do której aspirant uczęszcza, składała się z tylko z dwóch obowiązkowych kursów rocznych, musi się tenże wykazać, iż jest słuchaczem ostatniego kursu.

Przyjmowanie takich ochotników przed 1. Stycznia tego roku, w którym wstępują do I. klasy wieku popisowego, nie jest dopuszczalne.

Zasadnicze postanowienia, co do ubiegania się o korzyści jednorocznych ochotników, mają zupełne zastosowanie także do powyższych ochotników.

2. Na dowód naukowego uzdolnienia, należy przedłożyć świadectwo frekwentacyi z dotyczącego kursu.

3. Regularny postęp w naukach należy udowodnić dopiero od czasu wstąpienia do wyższego gimnazyum, lub wyższej szkoły realnej, a względnie do stojącego z niemi na równi zakładu naukowego.

Jeśli zachodzi opóźnienie w postępie nauki, albo przerwa studyów, należy wykazać, że aspirant w tem żadnej nie ponosi winy.

4. Prywatyści mogą przy istnieniu wszystkich innych warunków, ubiegać się o to dobrodziejstwo, jeśli jako tacy zapisani są do gimnazyum lub szkoły realnej, podlegają zarówno z publicznymi uczniami końcowemu egzaminowi z dotyczącej klasy i wykażą się z tego świadectwem dotyczącego zakładu naukowego.

5. Popisowi, którym to dobrodziejstwo przyznano, będą aż do ukończenia studyów urlopowani.

W roku, w którym studyów jeszcze nie kończą, mają się przed dotyczącym oddziałem wykazać do 1. Października, że studyów nie porzucili.

W roku, w którym tacy ochotnicy muszą przy regularnym postępie ukończyć studya wyższego gimnazyum lub wyższej szkoły realnej, albo stojących z nimi na równi zakładów naukowych, mają dowody potrzebne dla ostatecznego przyznania im korzyści jednorocznych ochotników, przedłożyć komendzie dotyczącego oddziału wojskowego, bezpośrednio po ukończeniu swych nauk; ci zaś, którzy egzamin powtarzają, do dnia 15. Października.

Przewłokę w kontynuowaniu lub ukończeniu studyów, należy tylko wtedy uwzględnić, jeśli takowa nie powstała z winy aspiranta; decyzyę jednak w tej mierze zastrzega się instancyi Ministeryalnej.

6. Jeżeli tacy ochotnicy porzucą studya w oznaczonych w pukcie 1. zakładach naukowych przed ich ukończeniem, albo jeżeli zajdą nieusprawiedliwione przewlekania lub przerwy w tychże ukończeniu, należy ogłosić ich zaraz za pozbawionych tego dobrodziejstwa.

Tych z popisowych, którzy w roku swego wcielenia przypadali porządkiem losu do rezerwy zastępczej, należy wówczas przenieść do rezerwy zastępczej.

§. 130. (przedtem 138.)

Odroczenie jednorocznej służby prezencyjnej.

1. Jednoroczni ochotnicy mogą na czas trwania stosunków pokojowych odłożyć rozpoczęcie służby prezencyjnej aż do 1. Października tego roku kalendarzowego, w którym ukończyli 24 rok życia.

O to dobrodziejstwo należy ubiegać się przy sposobności wniesienia prośby o przyjęcie na jednorocznego ochotnika.

2. Obowiązani do stawienia się weterynarze, nabywający prawo do korzyści jednorocznych ochotników dopiero w takim czasie, który uniemożebnia ukończenie studyów przy regularnym postępie w naukach przed 1. Października tego roku, w którym kończą 24 rok życia, mogą odłożyć służbę prezencyjną po nad ten czas, aż do ukończenia tych studyów.

3. Ci słuchacze medycyny, którzy jednoroczną służbę ochotniczą chcą odbyć jako doktorzy medycyny, mogą odroczyć służbę prezencyjną wyjątkowo aż do 1. Października tego roku, w którym ukończą 27 rok życia.

O to odroczenie ma ochotnik upraszać przy przedłożeniu dowodów naukowych tę komendę (władzę), która udzieliła pozwolenia do odbycia służby prezencyjnej w charakterze medyka, a to przed 1. Października tego roku, w którym ukończy 24 rok życia.

4. Jeżeli ochotnik nie odroczył rozpoczęcia służby prezencyjnej aż do dopuszczalnej granicy, to gdyby dowiódł, iż nieprzewidzianem wydarzeniem był przeszkodzony w odbyciu służby prezencyjnej w obranym przez się roku, może uzyskać pozwolenie do dalszego tejże odłożenia w granicach dozwolonych, od tej komendy (władzy), która zezwoliła na wstąpienie w charakterze ochotnika (§. 124.)

5. Ochotnicy, którym dozwolono odłożyć rozpoczęcie służby, będą urlopowani aż do czasu oznaczonego w dokumencie urlopowym. Wolno im jednak zgłosić się wcześniej do służby prezencyjnej, do czego atoli potrzebują przyzwolenia tej komendy (władzy), która na to odroczenie zezwoliła.

§. 131.

Odbycie jednorocznej służby prezencyjnej kosztem państwa.

1. Aspiranci, którzy jednoroczną służbę ochotniczą chcą odbyć kosztem państwa, mają następujące przedłożyć dowody:

a) świadectwo przełożonego gminy, wyjaśniające stosunki majątkowe i dochodowe familii aspiranta i jego samego, tudzież w jaki sposób opędzano koszta utrzymania i kształcenia ostatniego;
b) arkusz wywodu familijnego;
c) dowód naukowego uzdolnienia (§. 118) i
d) świadectwo moralności, wystawione dla uczniów przez dotyczący zakład szkolny, zaś dla innych aspirantów przez władzę polityczną lub policyjną ich miejsca pobytu.

Świadectwo *a*) ma być potwierdzone przez Starostę, który w tym celu stosunki jak najściślej oceni.

2. Przy ocenianiu ubóstwa posłuży za miarę okoliczność, że do odbycia jednorocznej służby ochotniczej kosztem własnym, potrzebną jest kwota 150 *zł.* i tylko, gdy służbę prezencyjną pełni się w charakterze medyka lub farmaceuty, 180 *zł.*

3. Dopuszczenia do odbycia jednorocznej służby kosztem państwa, należy domagać się z dniem 1. Sierpnia tego roku, w którym jednoroczny ochotnik wstępuje służby prezencyjnej

To uprawnienie ma zatem przy przyjęciu na jednorocznego ochotnika tylko w takich wypadkach jednocześnie być wykazane, w których przyjęcie wpada w zwyż wykazany okres czasu. To postanowienie ma również zastosowanie do tych jednorocznych ochotników kawaleryi i pociągów, którzy służbę prezencyjną chcą odbyć kosztem państwa (§. 116:1.)

Jednoroczni ochotnicy kawaleryi i pociągów, którzy służbę prezencyjną w ł a s n y m k o s z t e m pełnić mieli, będą według wyboru i zdatności wtedy przeniesieni do innego rodzaju broni, jeżeli w swym oddziale na własne koszta służyć nie mogą, a nie uzyskali pozwolenia do odbycia służby kosztem państwa.

Co do jednorocznych ochotników, którzy podczas pełnienia służby prezencyjnej kosztem państwa studya kontynuują, musi świadectwo 1 *a*) przez dotyczący zakład szkolny w tym kierunku być uzupełnione, czy ochotnik pobiera stypendyum za rok prezencyjny, a w danym razie w jakiej wysokości i kiedy nastąpi wypłata stypendyum.

§. 132. (przedtem §. 139.)

2. Odbycie służby prezencyjnej jednorocznych ochotników piechoty, dopuszczalnem jest tak w stacyach sztabu pułkowego, jak w stacyach

okręgu uzupełniającego wtedy, jeśli tamże stoi przynajmniej jeden batalion przynależnego pułku piechoty.

3. Medycy i farmacedci mają do rozpoczęcia służby prezencyjnej zgłosić się u kierownika wybranego szpitalu garnizonowego lub oddziałowego, a względnie wojskowego zakładu aptecznego.

Jeżeli ten zakład nie jest zarazem oddziałem przynależnym ochotnika, to należy go przenieść do tego zakładu z rozpoczęciem służby prezencyjnej (wyjątek §. 126 ust. 2.)

4. O pozwolenie do odbycia służby prezencyjnej w stanie zbrojnym kosztem państwa, prosić należy komendę przynależnego oddziału.

Przyjęcie ochotnika do służby prezencyjnej na koszta państwowe, może nastąpić tylko na podstawie odnośnego pozwolenia.

5. Medycy, weterynarze i farmaceuci mają z 1. Sierpnia tego roku w którym wstępują do służby prezencyjnej i tej wojskowej komendzie terytoryalnej, w której obrębie wybrany do tego oddział lub zakład się znajduje, a jeżeli tacy jednoroczni ochotnicy do obrony krajowej należą, komendzie względnie Ministerstwu obrony krajowej (§. 116:2) przedłożyć w przepisanej drodze służbowej paszport wojskowy (obrony krajowej) jak również udowodnić, że skończyli studya, które poprzedzać muszą wstąpienie do służby prezencyjnej (§. 133). Jednocześnie mają donieść, gdzie chcą pełnić służbę, a jeżeli pragną ją odbyć kosztem państwa (§. 131) równocześnie o to prosić.

O dopuszczeniu medyków, weterynarzy i farmaceutów do odbycia służby prezencyjnej w ogólności a w szczególności kosztem państwa, należy uwiadomić ten oddział lub zakład, w którym służba prezencyjna ma być spełnioną.

6. Gdy dopuszczenie do odbycia służby prezencyjnej kosztem państwa, odmówione zostanie, należy ochotnikowi zwrócić wszystkie dowody, w przeciwnym bowiem razie pozostaną oznaczone w §. 131:1 *a*), *b*) i *d*) dowody w przechowaniu tej komendy, która udzieliła pozwolenia.

§. 133.

Warunki do odbycia jednorocznej służby prezencyjnej w oddziale inżynieryi, w pułku pionierów albo kolejowym i telegrafów, w oddziale pociągów, wreszcie jako medycy, weterynarze i farmaceuci.

1. Jednoroczni ochotnicy, wstępujący do oddziału inżynieryi i pionierów albo do pułku kolejowego i telegrafów, o ile aspirują na posady oficera rezerwy przy tychże rodzajach broni, muszą przed rozpoczęciem służby prezencyjnej wykazać się przynajmniej temi wiadomościami, jakie przepisane są dla ogólnego oddziału (I. i II. rok) politechnicznego instytutu.

2. Ponieważ kształcenie się na oficera rezerwy przy oddziale pociągów możliwem jest tylko w garnizonach Wiednia, Pesztu i Pragi, przeto ochotnicy dążący do utrzymania posady oficera rezerwy w tym oddziale, mają do spełnienia służby prezencyjnej wybrać jeden z tych garnizonów.

3. Żądane w §. 23. ust. wojsk. uzdolnienie do pełnienia jednorocznej służby ochotniczei w szpitalu wojskowym przed otrzymaniem stopnia do która uważać się ma za wykazane, skoro dotyczący medyk uczęszczał przez 2 kursa na klinikę medyczną i chirurgiczną.

Medycy, którzy jako jednoroczni ochotnicy nie nabędą uzdolnienia do odbycia służby prezencyjnej jako medycy, są obowiązani do pełnienia jednorocznej służby prezencyjnej w stanie zbrojnym, i będą, o ile należą do stałej armii, a nie zostaną dopuszczeni do jednorocznej służby ochotniczej przy oddziale sanitarnym, przeniesieni z tegoż do innego oddziału według swej zdatności i własnego wyboru.

4. Weterynarze i farmaceuci mogą rozpocząć służbę prezencyjną dopiero po ukończeniu studyów weterynarskich lub aptekarskich.

Jeżeli tacy ochotnicy porzucą studya przed ich ukończeniem, a nie posiadają uzdolnienia do jednorocznej służby ochotniczej w stanie zbrojnym, należy ich zaraz uznać za pozbawionych korzyści jednorocznej służby ochotniczej i przenieść do stałej armii, zaś farmaceutów do oddziału sanitarnego.

§. 134. (dawniej §. 141.)

Jednoroczna służba prezencyjna w stanie zbrojnym.

1. Jednoroczna służba prezencyjna w stanie zbrojnym kosztem państwa odbywa się jako żołnierz najniższej klasy żołdu.

Jednoroczny ochotnik stanu zbrojnego może w ciągu roku prezencyjnego posunąć się w myśl przepisów o awansach tylko do szarży tytularnej.

Osobne przepisy ustanawiają warunki, pod którymi po ukończeniu służby prezencyjnej, nastąpić może złożenie egzaminu na oficera rezerwy, posunięcie się ochotnika do rzeczywistej szarży podoficera, względnie nominacya na porucznika rezerwy.

2. Służącemu na własny koszt ochotnikowi stanu zbrojnego (z wyjątkiem artyleryi polowej i oddziału pociągów) wolno jest potrzebne do swego uzbrojenia artykułu, — przy kawaleryi także rynsztunek dla konia — jeżeli nie chce ich zakupić, wypożyczyć ze skarbu wojskowego na czas trwania służby prezencyjnej, przy której rozpoczęciu winien zapłacić wynagrodzenie ustanowione w przepisie o należytościach c. k. armii (obrony krajowej). Broń otrzyma ochotnik ze strony oddziału wojskowego z zapasów augmentacyjnych.

3. Asenterowany do konnicy ochotnik, który spełnia służbę na koszt własny, ma przy rozpoczęciu służby prezencyjnej, albo przywieść ze sobą za własne pieniądze kupionego do służby zupełnie zdatnego wierzchowca i w ciągu służby w tym stanie go utrzymać i żywić, albo też może od tego

pułku konnicy, do którego wstąpił, za złożeniem naraz przy rozpoczęciu służby prezencyjnej ustanowionego w przepisie c. k. armii (obrony krajowej) wynagrodzenia ryczałtowego, otrzymać wierzchowca ze skarbu wojskowego do utrzymania łącznie z wyżywieniem, podkowaniem ewentualnemi kosztami kuracyi i umieszczeniem.

4. Potrzebny do wyżywienia własnego wierzchowca furaż może ochotnik od konnicy, gdy życzy sobie tego, pobierać w ciągu swej służby prezencyjnej od skarbu za pośrednictwem swego oddziału wojskowego, jeżeli złoży oznaczoną każdocześnie cenę reluicyjną.

5. Jeżeli własny wierzchowiec ochotnika skutkiem używania w służbie zniszczeje, otrzyma tenże do użytku służbowego bezpłatnie innego konia, nie ma jednak żadnego prawa do wynagrodzenia za swego konia, który padł lub stał się niezdatnym do służby.

6. Gdyby ochotnik od konnicy, któremu dano na czas służby konia pod warunkami w ustępie 3. wymienionymi, miał, być w ciągu służby prezencyjnej przeniesionym do innego rodzaju broni, albo gdyby tenże, lub ochotnik domagający się korzyści z ustępu 2. przed ukończeniem swej służby prezencyjnej, miał być wyłączony, albo umarł, natenczas należy jemu, a względnie jego prawonabywcy za nieodbyty jeszcze czas służby zwrócić obliczoną podług rat miesięcznych część złożonej kwoty ryczałtowej.

§. 135. (dawniej §. 142.)

Jednoroczna służba prezencyjna medyków, weterynarzy i farmaceutów.

1. Słuchacze medycyny używani będą w ciągu swej jednorocznej służby ochotniczej w szpitalach garnizonowych miejsca nauki jako wojskowo-lekarscy elewi, doktorowie zaś wszech umiejętności lekarskich, albo też tylko doktorowie medycyny, jako lekarze asystenci w szpitalach garnizonowych i większych szpitalach oddziałowych.

2. Jednoroczni ochotnicy, posiadający dyplom weterynarski, pełnić będą służbę ochotniczą jako weterynarscy praktykanci, ci zaś, którzy studya weterynarskie ukończyli ale dyplomu jeszcze nie mają, jako weterynarscy ochotnicy.

3. Farmaceuci pełnić będą służbę prezencyjną w aptece szpitalu garnizonowego, albo w większej aptece garnizonowej, a to jeśli już posiadają dyplom magistra-farmacyi, jako aptekarscy praktykanci, a jeśli nie mają jeszcze stopnia magistra, będą pod dozorem ustanowionych urzędników wojskowych używani jako aptekarscy pomocnicy do manipulacyi i do wydawania lekarstw i mają być obznajomieni ze wszystkimi obowiązkami podwładnego urzędnika.

4. Nominacya doktorów medycyny, dyplomowanych weterynarzy i dyplomowanych farmaceutów, którzy jednoroczną służbę ochotniczą w tych charakterach swoich pełnić zamierzają, na lekarzów, asystentów względnie weterynarskich lub aptecznych praktykantów, następuje przez państwowe Ministerstwo wojny (Ministerstwo obrony krajowej) przed rozpoczęciem ochotniczej służby prezencyjnej, po wniesieniu przepisanej w §. 132: 5. prośby. Do prośby tej należy prócz dyplomu załączyć wiarygodny wypis z karty księgi głównej proszącego.

Jeżeli osiągnie ochotnik dyplom dopiero po rozpoczęciu służby prezencyjnej, to może jeszcze w ciągu służby prezencyjnej być zamianowany na prośbę lekarzem asystentem, wględnie praktykantem weterynarskim lub aptekarskim.

§. 136. (dawniej §. 143.)

Jednoroczna służba ochotnicza w innych branżach administracyjnych.

1. Ażeby większą w czasie wojny potrzebę stałej armii w rachmistrzach wojskowych i urzędnikach budowniczo-rachunkowych i zaopatrzenia pokryć rezerwą, mogą być jednoroczni ochotnicy ze stanu zbrojnego dopuszczeni na swoją prośbę i za pozwoleniem państwowego Ministerstwa wojny, do pełnienia służby w rachunkowych kancelaryach oddziałów i zakładów wojskowych, w wojskowych magazynach zaopatrzenia, albo w Dyrekcyach inżynieryi; muszą jednak przy mniejszej zdatności do służby wojskowej, wskutek słabszej konstytucyi ciała, ze względu na swe ukończone studya albo na swe powołanie mieć uzdolnienie do użycia w jednej z wyż wymienionych specyalnych gałęzi służbowych.

Do służby zaś budowniczo-rachunkowej będą tylko tacy jednoroczni ochotnicy przypuszczeni, którzy służbę prezencyjną pełnią kosztem własnym.

2. Do tego kwalifikują się:

A. Dla służby rachunkowej przy oddziałach wojskowych:

a) ukończeni uczniowie handlowych akademii, wyższych gimnazyów, wyższych szkół realnych i technicznych zakładów naukowych;

b) ci, którzy się już w podobnem tej służbie rachunkowej zatrudnieniu znachodzą.

B. Dla służby zaopatrzenia:

a) ukończeni uczniowie agronomicznych zakładów naukowych i szkół rolniczych, akademii handlowych, technicznych zakładów naukowych, wyższych gimnazyów i wyższych szkół realnych;

b) tacy, którzy przy większych posiadłościach gruntowych wykształcili się w służbie ekonomicznej;

c) praktykanci, komisanci i ajenci handlowi przy kolejach żelaznych i żegludze parowej, tudzież prywatnych przedsiębiorstwach spedycyjnych i obrotowych;

d) komisanci w handlu płodami i produktami rolniczemi.

C. Dla służby budowniczo-rachunkowej:

Ukończeni uczniowie wyższych szkół realnych i technicznych zakładów naukowych.

3. Gdy odpowiednie celowi wykształcenie tych jednorocznych ochotników możebnem jest tylko w większych garnizonach, mogą też tacy ochotnicy wstępować do przepisanej praktyki tylko w takich garnizonach, które do tego przeznaczone będą przez państwowe Ministerstwo wojny.

4. Podania o przypuszczenie do jednego z wyż wymienionych rodzajów służby mają jednoroczni ochotnicy wnosić do państwowego Ministerstwa wojny, albo po rozpoczęciu służby prezencyjnej w drodze oddziału, przy którym ją pełnią, albo także pierwej w drodze oddziału, który zezwolił na przyjęcie.

5. Liczba do każdej z tych specyalnych rodzajów służby przypuścić się mających ochotników sięga tylko tak daleko, jak tego wymaga pokrycie zwiększonej wojną potrzeby.

6. W razie przypuszczenia do jednej z tych rodzajów służby, ma ochotnik kształcić się wpierw wojskowo przy swym oddziale przez 8 tygodni, zaś przeznaczonego do służby rachunkowej przy oddziałach wojskowych jednorocznego ochotnika, należy przydzielić nadto na dalsze ośm tygodni jednemu poddziałowi konsystujących we Wiedniu oddziałów wojska, ażeby się obznajmił należycie z ich ekonomiczno-administracyjną służbą.

Tacy ochotnicy będą na pozostały czas służby prezencyjnej przydzieleni kancelaryi rachunkowej przy jednym z zakładów lub oddziałów wojskowych, magazynów zaopatrzenia lub Dyrekcyi inżynieryi.

7. Podczas tej służby pozostaje ochotnik w etacie swego oddziału, gdzie wykazywanym jest jako przydzielony do tego oddziału, lub zakładu wojskowego, przy którym służbę pełni. Po odpowiedniem złożeniu egzaminu będzie zamianowany porucznikiem-rachmistrzem, asystentem zaopatrzenia lub budowniczo-rachunkowym dla rezerwy i przeniesionym do etatu odnośnej branży.

8. Gdyby tacy ochotnicy nie zdali egzaminu na rachmistrza wojskowego, urzędnika zaopatrzenia lub budowniczo-rachunkowego w rezerwie, albo gdyby ich nominacya z jakichkolwiek bądź innych przyczyn nie przyszła do skutku, będą oni przez czas swego obowiązku wojskowego i w miarę tegoż do służby w stanie zbrojnym obowiązani.

§. 137. (dawniej §. 144.)

5. Od chwili, jak oddział ochotnika zostanie postawiony na stopie wojennej, gaśnie prawo tego ochotnika do odkładania służby prezencyjnej, jakoteż do wyboru załogi i ma na zawołanie niezwłocznie się stawić.

Powołanie jednak jednorocznych ochotników, asenterowanych w drodze regularnego poboru, następuje w takim wypadku według przepisów obowiązujących ich towarzyszy dotyczącego roku asenterunkowego.

6. W tym wypadku otrzyma powołany ochotnik natychmiast skarbowe zaopatrzenie, ubranie i uzbrojenie.

Medycy, weterynarze i farmaceuci będą, jeżeli stopień ich wykształcenia choć po części czyni to możliwem, użyci stosownie do ich powołania, inaczej w stanie zbrojnym, zaś farmaceuci stałej armii, w oddziale sanitarnym.

W pierwszym roku czynnej służby zatrzymują ochotnicy pozwolone im odznaki, także przy ruchomych oddziałach wojska (obrony krajowej.)

Przeniesienie ochotników do stanu nieczynnego może nastąpić dopiero po zarządzonem zniżeniu etatu, z którą chwilą wchodzą na nowo w życie przyznane na czas pokoju korzyści.

Czas służby z tego powodu czynnie przepędzony, policzony będzie do jednorocznej służby prezencyjnej.

W wypadkach odmowy korzyści jednorocznych ochotników, mają postanowienia o postępowaniu z rekursami równe znaczenie (§. 125: 2).

Tacy popisowi, którym odmówiono korzyści jednorocznych ochotników, a którzy w roku swego asenterowania byli do stawiennictwa obowiązani i i porządkiem losu do rezerwy zastępczej przypadali, mają być potem do rezerwy zastępczej przeniesieni.

O jednorocznej służbie ochotniczej w marynarce wojennej, zawiera §. 139 osobne postanowienia.

§. 138.

Przeniesienie do rezerwy (nieczynnej obrony krajowej, względnie do stanu urlopowanych w obronie krajowej); dobrowolne przedłużanie służby prezencyjnej.

2. Jeżeli rocznik asenterowanych, odpowiadający czasowi służby ochotnika, nie został jeszcze przeniesiony do rezerwy, to ma być tenże ochotnik uwidoczniony tak długo w pierwszym roku rezerwy, dopokąd dotyczący rocznik asenterowanych, nie będzie stanowić drugiego rocznika rezerwy.

3. Ochotnik może po ukończeniu roku służby prezencyjnej dalej służyć czynnie, w którym to wypadku nawet ten ochotnik, który odbył służbę

prezencyjną na koszt własny, otrzyma od skarbu zaopatrzenie, umundurowanie i uzbrojenie.

O przypuszczeniu do tego rodzaju służby, i dalszem postępowaniu z tego rodzaju popisowymi, stanowią postanowienia §. 147.

§. 142

Przyznanie „wojskowym“ ułatwień w spełnieniu obowiązku służbowego.

1. Roszczenia mogą być zgłaszane:

a) w wypadkach w §. 87: 3 oznaczonych i w taki sam sposób traktować się mających przez asenterowanych porządkiem losu i przez tych jednorocznych ochotników, którzy jako tacy wstąpili w wieku popisowym.

Inni ochotnicy i z urzędu odstawieni mogą na podstawie tego przepisu dostąpić jedynie dobrodziejstwa z §. 87: 3 *c*).

b) Co do dobrodziejstwa z §. 42: 1 *A*. *a*) (3. ustęp §. 25. ustawy z 2. Października 1882), przez warunkowo przyjętych jednorocznych ochotników, którzy przed terminem ostatecznego przyznania korzyści jednorocznych ochotników, albo w roku, kiedy to nastąpi, wstępują do studyów teologicznych lub do nowicyatu.

c) Względem dobrodziejstwa oznaczonego w przedostatnim ustępie wyż cytowanego §. ustawy.

Orzeczenie w wypadkach *b*) i *c*) następuje również według §. 87: 3.

2. Nominacya służących w armii, (marynarce wojennej) rezerwie zastępczej i obronie krajowej wyświęconych księży, względnie duszpasterzy lub tychże pomocników na pasterzy wojskowych (obrony krajowej) następuje, po zgłoszeniu i wykazaniu tego stosunku u właściwego oddziału, przez państwowe Ministerstwo wojny (Ministerstwo obrony krajowej).

Dowód stanowi:

a) Dla kandydatów stanu duchownego kościoła katolickiego, potwierdzenie przełożeństwa dyecezyi lub klasztoru, iż dotyczący otrzymał święcenie na księdza.

b) Dla kandydatów stanu duchownego kościoła grecko-katolickiego i grecko-oryentalnego potwierdzenie ich przełożeństwa dyecezyi, iż otrzymali pewną posadę duszpasterza (pomocnika tegoż) albo jedno z wyższych święceń kościelnych.

c) Dla kandydatów stanu duchownego konfesyi augsburskiej i helweckiej, tudzież wyznania unitarskiego, potwierdzenie ich superintendenta, iż otrzymali pewną posadę duszpasterza (pomocnika tegoż).

d) Dla kandydatów rabinatu, potwierdzony przez władzę powiatową dekret nominacyi na rabina.

3. Zołnierzom, do których jedno z postanowień §. 105: 1, 3 i 6 ma zastósowanie, nie należy przyznawać dobrodziejstwa z §. 42: 1 *B. c*) jak długo obowiązani są do służby prezencyjnej.

4. Odroczenie odbycia służby prezencyjnej, może być w czasie pokoju dozwolonem w celach naukowych lub w wypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących, a to przez państwowe Ministerstwo wojny (Ministerstwo obrony krajowej) o ile tego stosunki etatu i służby dopuszczają.

§. 143.

Kontrola wojskowych doznających ułatwienia w spełnieniu obowiązku służbowego.

1. Kontrola obejmuje:

a) w stałej armii (marynarce wojennej):
wojskowych doznających ułatwienia na zasadzie §§. 43 do 46, 48 i 142: 1 *c*).

b) w rezerwie zastępczej:
przydzielonych do rezerwy zastępczej posiadaczów gospodarstw wiejskich, którzy porządkiem losu przypadają na kontyngens rekrutów (§ 47) tudzież rezerwistów zastępczych oznaczonych w §. 90: 7 *a*).

c) w obronie krajowej:
wojskowych z kategoryi oznaczonych w §. 42: 1 *A.* i *B.* i §. 142: 1 *c*).

2. Uwzględnieni w myśl §. 44 i 46 winni w roku, w którym studyów nie kończą, wykazać się do 1. Października przed komendą okręgu uzupełniającego (batalionu obrony kraj.), że nauk nie porzucili, w roku zaś w którym studya przy regularnym postępie ukończyć muszą, przedłożyć dowody ku ostatecznemu przyznaniu im żądanego dobrodziejstwa w myśl §. 43 i 45 do 31 Grudnia.

Termin do ostatecznego przyznania dobrodziejstwa z §. 45 dla wychowańców w seminaryach nauczycielskich dla szkół ludowych, którzy przechodzą bezpośrednio do seminaryum nauczycielskiego dla szkół wydziałowych, rozciąga się aż do 31. Grudnia tego roku, w którym ukończą nauki w tym zakładzie.

Przerwa w regularnym postępie nauk może przy uwzględnionych według §. 44. nastąpić przez rozpoczęcie nowicyatu; zresztą można opóźnienie w postępie, lub ukończeniu studyów tak względem tych, jak w §. 45. oznaczonych, dopiero wtedy uwzględnić, jeżeli dotyczący nie ponosi w tem winy. Decyzya w tej mierze zastrzeżona jest instancyi Ministeryalnej.

3. Trwanie stosunku, na którym zasadzają się korzyści z §§. 43, 45, 47, 90: 7 *a*) i 142: 1 *c*), ma być w każdym po przyznaniu uprawnienia następującym roku obowiązku służbowego w armii, (rezerwie zastępczej)— zaś co do obrony krajowej, jak długo ów stosunek pociąga za sobą ulżenie obowiązku służbowego — wykazywanym przynależnej komendzie okręgu uzu-

pełnienia (batalionu obrony krajowej) w czasie regularnego poboru i w sposób dla udokumentowania uprawnienia przepisany.

Co do uwzględnionych w myśl §. 25 ustawy z 2. Października 1882, odpada wszelki dowód kontroli, jak tylko otrzymają nominacyę na kapłanów wojskowych.

4. Przyznane dobrodziejstwo gaśnie:

a) Jeżeli studya w gimnazyum lub seminaryum nauczycielskiem zaniechano, albo tychże ukończenie z własnej winy opóźniono.

b) Jeżeli przejście do studyów teologicznych (nowicyatu), albo do stosunku kandydata nauczycielskiego lub nauczyciela (§. 45: 1) nie nastąpi do 31. Grudnia roku ukończenia studyów w gimnazyum, lub seminaryum nauczycielskiem;

c) Jeżeli porzucono powołanie duchowne przed otrzymaniem wyższych święceń, tudzież jeżeli kandydaci na urząd parafialny nie mogą wykazać się świadectwem swej władzy kościelnej, iż stosownie do regulatywu swego dystryktu kościelnego należą do związku duchownej korporacyi, jako kandydaci kapłańscy, albo jeżeli takowi w przeciągu 4 lat po ukończeniu studyów teologicznych nie wykażą się nominacyą w duszpasterstwie.

d) Jeżeli kandydaci stanu nauczycielskiego i nauczyciele szkół ludowych porzucą powołanie nauczycielskie podczas swego obowiązku wojskowego, albo jeżeli pierwsi w przeciągu 2 lat po ukończeniu studyów nauczycielskich, nie mogą wykazać się nominacyą na stale systemizowaną posadę nauczycielską.

e) Jeżeli po za porządkiem losu przydzieleni do rezerwy zastępczej właściciele odziedziczonych gospodarstw wiejskich, lub jako tacy w obronie krajowej uwzględnieni, nie znachodzą się więcej w stosunku uzasadniającym to uprawnienie, nakoniec;

f) Jeżeli dowodu o dalszem istnieniu uprawnienia, pomimo powtórnego wezwania okręgowej komendy uzupełniającej, względnie komendy batalionu obrony krajowej, które się w tej mierze do władzy politycznej udają, nie przedłożono w 14 dniach, od dnia doręczenia przynaglenia—nie licząc tegoż—ani też nie usprawiedliwiono dostatecznie tego zaniechania.

5. Przyznanie korzyści wedle punktu 2., jakoteż odsądzenie od korzyści według punktu 4. następuje ze strony wojskowej w porozumieniu z władzą polityczną według §. 87: 3.

W wypadku mylnego przyznania korzyści, powołaną jest do zniesienia takowych wyższa instancya i należy postąpić wedle punktu 6. Nawet wtedy, gdy dotyczący nie zawinił mylnego przyznania, ma odbyć służbę wojskową — a to także w wypadku do 6. *b*) — tylko według swego rocznika

asenterunkowego, gdyby zaś ciężyła na nim wina, uzupełnić w wypadku do 6 *a*) i *b*) zaniedbaną służbę prezencyjną.

6. Skoro odsądzenie korzyści stanie się prawomocnem, należy:

a) oznaczonych do 4 *c*) rezerwistów zastępczych przenieść do stałej armii (marynarki wojennej) i — jak również takich żołnierzy obrony krajowej — co do odbycia służby wojskowej traktować według ich rocznika asenterunkowego;

b) wszystkich do służby w armii obowiązanych, którzy służby prezencyjnej nie odbyli, pociągnąć w granicach obowiązku służbowego w armii (marynarce wojennej) do prawnej służby prezencyjnej, do której jednak czas przedtem może w czynnej służbie spędzony ma być wliczony. Obowiązani zaś do służby (obrony krajowej) pełnić będą obowiązek wojskowy według swego rocznika asenterunkowego.

c) Oznaczonych w §. 90: 7. rezerwistów zastępczych, pociągnąć do wojskowego wykształcenia.

Tym pod *b*) oznaczonym wojskowym, którym jeszcze nie przyznano korzyści jednorocznych ochotników, którzy jednak mają do tego uprawnienie, ma być takowe, gdy w 14 dniach od dnia prawomocności rezolucyi, pozbawiającej ich tego uprawnienia, wniosą o to prośbę do okręgowej komendy uzupełniającej, względnie obrony krajowej, — przyznanem przez oddział etatowy, jeśli dotyczący w czasie swego asenterunku, do żądania korzyści jednorocznych ochotników, albo do warunkowego przyjęcia jako jednoroczny ochotnik był uprawnionym i w ostatnim razie spełnia warunki względem ostatecznego przyznania korzyści jednorocznych ochotników.

7. Uwzględnieni wedle §. 48 mają dalsze istnienie uprawnienia wykazać przynależnej komendzie okręgu uzupełniającego do 1. Października, inaczej bowiem będzie to uprawnienie poczytane za zgasłe.

8. Jakie środki kontroli mają nastąpić w wypadkach §§. 45: 3 i 142: 4 zarządzi się od wypadku do wypadku.

9. Odnośne dowody zasięgane bywają za pośrednictwem dotyczących władz politycznych.

§. 145.

Wyłączenie z tytułu bezprawnego asenterowania.

3. Popisowi, którzy z powodu zbrodni lub przestępstwa popadli w stan oskarżenia, lub przeciwko którym rozpoczęto śledztwo wstępne, nie powinni być odstawieni przed ukończeniem postępowania karnego, ewentualnie przed upływem czasu kary (§. 54: 2 *c*) i *f*).

Gdyby zaś mimo to ich asenterowano, lub gdyby popełnioną zbrodnię lub przestępstwo dopiero po asenterunku odkryto, natedy, pod względem

uzupełnienia, zaniedbanej służby prezencyjnej i ćwiczeń broni, należy postąpić wedle §. 163: 3.

4. Władza, która bezprawne asenterowanie odkryła, lub której o niem doniesiono, wdraża dochodzenia, zbiera dowody i przedkłada wynik władzy powołanej do rozpraw o wyłączenie (§. 157.)

5. W przypadkach wyłączenia bezprawnie asenterowanego ze stałej armii, marynarki wojennej, rezerwy zastępczej, lub milicyi krajowej, zapłaci ten, któryby takiej bezprawności stał się winnym, budżetowi armii (marynarki) względnie dotacyi Ministerstwa obrony krajowej, odszkodowanie w kwocie ryczałtowej 20 zł. w. a.

6. Kto przez bezprawny pobór bez własnej winy szkodę poniesie, może domagać się od winowajcy odszkodowania.

§. 156.

Wyłączenie (urlopowanie) ze względów familijnych.

1. Do wyłączenia uprawnionym jest żołnierz, który:

a) już w czasie swego asenterunku porządkiem losu posiadał uprawnienie do czasowego uwolnienia, takowego jednak w czas nie zgłosił, albo:

b) po swem asenterowaniu porządkiem losu, z urzędu, lub jako ochotnik, stał się jedyną podporą potrzebujących pomocy rodziców, dziadów, lub rodzeństwa.

Rozprawa o wyłączeniu odbędzie się na podanie opatrzone w dowody w §. 41. oznaczone i wniesione do politycznej władzy powiatowej przez potrzebujących pomocy krewnych, albo tychże pełnomocników.

4. Reklamantowi wolno, jeżeli dwóch, lub więcej krewnych jego, którzy byliby do jego utrzymania powołani, należą do stałej armii (marynarki wojennej) żądać wyłączenia jednego z nich według własnego wyboru.

5. Świadectwo potrzebne według §. 41: 2 ma być wystawionem przez takich 2 członków gminy, których synowie służąc w armii, marynarce wojennej, rezerwie zastępczej lub obronie krajowej, i nie żądają ani wyłączenia, ani innego ułatwienia w spełnieniu obowiązku wojskowego.

Potwierdzenie naczelnika gminy musi zawierać podanie, do których oddziałów lub zakładów ostatni należą.

7. Wojskowi z tego tytułu wyłączeni, jeżeli są w 3 klasie wieku lub takową już przekroczyli, zostaną o ile należą do armii, marynarki wojennej lub rezerwy zastępczej, przekazani na czas służby, jaką jeszcze pełnić mieli, do ewidencyi rezerwy zastępczej, o ileby zaś jeszcze obowiązani byli do służby w obronie krajowej, również jak wcieleni bezpośrednio do obrony krajowej, na cały czas służby — do ewidencyi obrony krajowej.

8. Zwrot kwoty ryczałtowej 20 zł. w. a. uiszczonym być ma przez strony tylko w wypadku 1. *a*) na rzecz budżetu armii (marynarki) względnie dotacyi Ministerstwa obrony krajowej.

W wypadkach, w których przyjęty napowrót na etat popisowy (§. 160: 7 *b*) na podstawie takich stosunków, które już w czasie odsądzenia istniały, ponownie zostaje wyłączonym, należy zwrot ryczałtowej kwoty ściągnąć od winowajcy odsądzenia.

9. Ze względów familijnych można oficerów (urzędników) przenieść przedwcześnie do rezerwy (w obronie krajowej do nieczynnego stosunku) innych zaś popisowych, skoro otrzymają pierwsze wojskowe wykształcenie, na czas pokoju urlopować przedwcześnie, to jest przed koleją według lat służby, a to w obu wypadkach, jeżeli są do służby prezencyjnej obowiązani, i

a) zamiast wyłączenia, tego dobrodziejstwa żądają, albo

b) zachodzą szczególnego uwzględnienia godne jednakże wyłączenia nie uzasadniające stosunki familijne n. p. „jeżeli wyłączeniu w wypadku 1 *a*) pobór z urzędu na przeszkodzie stoi“, „utrzymanie osierociałego nieślubnego rodzeństwa“, „utrzymanie od swego małżonka sądownie rozwiedzionej lub rozłączonej matki“, „jeżeli wyłączenie z tej przyczyny nie jest dopuszczalnem, ponieważ zgon znikłego męskiego członka familii, którego na uwagę wziąść należy, nie może być udowodnionym“ i t. p.

Zastosowanie tego postanowienia na rzecz żony lub dzieci, dotyczącego wojskowego jest wykluczonem (§. 40: 16).

Jeżeli uprawnienie do wyłączenia dla tego nie istnieje, ponieważ niezdatność do zarobkowania męskiego członka familii jest przemijającą (§. 56: 2) tu można dozwolić urlopowanie na pewien czas, odpowiednio do zachodzących stosunków.

§. 157.

Kompetencya do orzeczenia w wypadkach wyłączenia, lub przedwczesnego urlopowania ze względów familijnych.

1. Wyłączenie, względnie przedwczesne urlopowanie zarządza we wszystkich wypadkach (§. 156) przynależna komenda wojskowo-terytoryalna (obrony krajowej) w porozumieniu z polityczną władzą krajową. Przeciw decyzyom odmownym, wolno odwołać się do instancyi Ministeryalnej w przeciągu 14 dni.

5. Komenda wojskowo-terytoryalna (obrony krajowej), która zarządziła wyłączenie, w ostatniej instancyi Ministerstwo wojny, względnie Ministerstwo obrony krajowej, może w wypadkach na szczególne uwzględnienie zasługujących*), zwalniać od zwrotu kwoty ryczałtowej 20 zł.

---

*) Odnośne podania podlegają obowiązkowi stemplowemu.

§. 158.

Wyłączenie w celu wychodźctwa.

1. Podania o wyłączenie ze związku wojskowego (obrony kraj.) w celu wychodźctwa mają dotyczący wojskowi, albo ich rodzice, opiekunowie, lub inni pełnomocnicy wnosić do przynależnej władzy powiatowej.

4. Jeżeli pierwsza instancya zgadza się na odrzucenie podania, wyda dotyczącemu odpowiednią rezolucyę, zaś we wszystkich innych wypadkach albo gdy przeciw odmownej rezolucyi w przeciągu 14 dni od dnia doręczenia, nie licząc tegoż, rekurs wniesiony zostanie, przedłoży akt rozprawy politycznej władzy krajowej.

5. Wyłączenie w celu wychodźctwa może tylko wtedy mieć miejsce, jeżeli także żyjący rodzice (pozostałe przy życiu jedno z rodziców) obowiązanego do służby w linii, emigrują ze względu na uzyskanie potrzebnego utrzymania, a nadto bez pomocy swego syna łatwo obejść się nie mogą, albo jeżeli samoistne wychodźtwo całkiem osierociałego, a to bez różnicy, czy tenże pełni służbę w linii, rezerwie, rezerwie zastępczej, albo obronie krajowej, wskazanem jest w celu uzyskania potrzebnego utrzymania, dla siebie, lub swej familii.

§. 160.

O popisowych przekazanych do ewidencyi rezerwy zastępczej, względnie obrony krajowej.

1. Czasowo uwolnieni w ostatniej (3. a względnie 4.) klasie wieku popisowego, należą aż po numer losu zamykającego kontyngens rezerwy zastępczej, do ewidencyi tejże, o ile zaś przypadają porządkiem losu do obrony krajowej, należą do ewidencyi ostatniej.

Jeżeli w którym politycznym okręgu administracyjnym, względnie poborowym, powołana do poboru 4. klasa wieku nie została zupełnie wyczerpaną, przechodzą także ci po końcowym numerze 4. klasy wieku, w roku poprzednim w 3 klasie wieku czasowo uwolnieni, do ewidencyi rezerwy zastępczej lub obrony krajowej, stosownie do porządku losu 3 klasy wieku w roku zeszłym.

2. Przyjęcie do ewidencyi następuje:

a) względem w 3. klasie wieku czasowo uwolnionych, jeżeli w następnym roku 4 klasa wieku nie ma się stawić do poboru, z 1szym marca dopiero co oznaczonego roku.

b) względem w 4. klasie wieku, aż do końcowego numeru czasowo uwolnionych, jakoteż względem odpadających po nad końcowy

numer tej klasy wieku, zaś w roku poprzednim w 3. klasie wieku czasowo uwolnionych, z 20tym sierpnia roku poborowego, z zastrzeżeniem zmian, jakieby się po obliczeniu kontyngensów wskutek przełożenia końcowego numeru okazały.

5. Każdy w ewidencyi rezerwy zastępczej (obrony krajowej) zostający popisowy ma co roku z wyjątkiem tego, w którym nastąpiło jego czasowe uwolnienie lub wyłączenie, na wezwanie komendy okręgu uzupełnienia armii (marynarki wojennej) względnie batalionu obrony krajowej, poczynione za pośrednictwem władzy powiatowej, udowodnić do 20. Listopada swe uprawnienie do czasowego uwolnienia (wyłączenia).

Ten dowód może się zasadzać na dawniejszych, albo też na nowo powstałych stosunkach.

Pierwszy listopad stanowi dzień normalny dla osądzenia uprawnienia (§. 56: 9).

6. Zebrane przez naczelników gmin dowody na czasowe uwolnienie lub wyłączenie, prześle władza powiatowa wraz z własnem orzeczeniem właściwej komendzie.

O brakujące dowody upomni się zaraz władza powiatowa.

Gdy reklamowany nie może być odszukany, należy upomnienie doręczyć jego do reklamacyi uprawnionym krewnym.

7. Jeżeliby badanie dowodów wykazało, że uprawnienie do czasowego uwolnienia (wyłączenia) więcej nie istnieje, albo gdyby te dowody, pomimo przypomnienia—bez dostatecznego usprawiedliwienia—nie były przedłożone w ciągu dni 14, nieliczące dnia doręczenia, natedy gaśnie tytuł uwolnienia (wyłączenia).

8. Przeciw odsądzeniu uprawnienia według punktu 7 dopuszczalny jest rekurs w myśl §. 57., i jak długo odsądzenie nie stanie się prawomocnem, należy wszelkie dalsze postępowanie zaniechać.

Gdy zaś przeciw przyznaniu uprawnienia podniesiono zarzuty ze strony komendy okręgu uzupełnienia (batalionu obrony krajowej), należy zasięgnąć decyzyi w myśl postanowień §. 56.

9. Jeżeli się okaże, że przyznanie uprawnienia lub wyłączenia polegało na błędzie, natedy bez względu na upłyniony odtąd przeciąg czasu orzeknie polityczna władza krajowa odsądzenie uprawnienia, chyba że dotyczący w śród tego czasu nabył istotnie to uprawnienie.

Jeżeli błędnego przyznania uprawnienia (wyłączenia) stała się winną strona, należy dotyczącego pociągnąć dodatkowo porządkiem losu do tego poboru, a względnie do czasu służbowego nie wliczać czasu między wyłączeniem a ponownem wcieleniem.

§. 161.

Ewidencya wojskowych uwolnionych wcześniej od służby prezencyjnej ze względów familijnych.

Wojskowi którzy wedle §. 156: 9. wczesniej ze służby prezencyjnej występują, mają przez cały czas obowiązkowej służby prezencyjnej dalsze istnienie stosunków uzasadniających ich zwolnienie wykazywać co roku komendzie obrony krajowej, (batalionu obrony krajowej) a to w czasie poboru w przynależnym powiecie.

Dowody te mają być zasiągnięte za pośrednictwem władzy powiatowej.

Co do utraty tego dobrodziejstwa i co do kompetencyi odsądzenia takowego, mają zastósowanie postanowienia §. 160.

§. 162.

Zawieranie małżeństw przez wojskowych.

1. Wojskowi w czynnej służbie zostający, jakoteż trwale urlopowani, którzy trzeciej klasy wieku nie przekroczyli, mogą zawierać małżeństwa tylko za pozwoleniem oddziału, na którego etacie stoją.

2. W nieczynnym stosunku zostający rezerwiści i rezerwisci zastępczy, dalej nieczynni żołnierze c. k. milicyi krajowej, nie potrzebują pozwolenia do zawierania związków małżeńskich.

§. 163.

Postępowanie z sądownie karanymi wojskowymi.

3. Jeżeli wojskowy wskutek skazania w czasie służby przez cywilny lub wojskowy sąd karny zaniedbał więcej jak 6. miesięcy służby prezencyjnej, winien zaniedbaną służbę prezencyjną uzupełnić w przeciągu swego ogólnego obowiązku służbowego.

Jeżeli rezerwista, rezerwista zastępczy lub żołnierz obrony krajowej z takiego samego powodu zaniedbał jedno lub więcej ćwiczeń w broni, względnie prawne wojskowe wykształcenie, winien takowe uzupełnić w przeciągu obowiązku służbowego w armii, względnie rezerwie zastępczej lub obronie krajowej.

Czas kary ma być wliczonym w ogólny czas służby.

Wzór II.

do §. 13. instrukcyi

Powiat: .... Gmina miejscowa: ....

P o ś w i a d c z e n i e

N. N. urodzony w roku .... przynależny do gminy ....
zgłosił się dnia dzisiejszego do spisu.

.... dnia .... 18 ....

(*Podpis*)

Format papieru A. (1/8 arkusza.)

Powiat: ....

Wzór IV.

do §. 15. instrukcyi

Gmina miejscowa:

Lista

przypadających do regularnego poboru w 18 ...... obcych popisowych:

Liczba bieżąca	Numer domu	Nazwisko familijne i imię chrzestne lub w ogóle imię obcego, tudzież inne przydomki	Gmina rodzin. pow (komitat), kraj miesiąc i dzień urodz.	Religia	Stan (wolny lub żonaty bezdzietny lub z dziećmi)	Imię chrzestne lub w ogóle imię *a*) ojca *b*) matki	Kunszt, przemysł lub inne powołanie ojca	Obcy umie				Kunszt, przemysł lub inne powołanie obcego	Gmina przynależności	Karta podróży lub legitymacyjna — data i liczba, miejsce dokąd i na jak długo opiewa	Czy i przez kogo nastąpiło zgłoszenie się ustn. lub pisem.	Uwagi	
								czytać	pisać	grać na jakim instrum.	gimnastykę					naczelnika gminy	władzy powiatowej
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
			I. klasa wieku (urodzony w r. 18 ...... i t. d.)														

N: dnia .... roku ....

Podpis naczelnika gminy.

Format papieru A.

Obwód administracyjny, Jurysdykcya, Komitat, miasto ....

Wzór V.

Powiat ....

do §. 15. instrukcyi

Gmina miejscowa.......................................

Lista

„całkiem nieznanych“

Liczba bieżąca	Imię i nazwisko tudzież inny przydomek	Rok i dzień urodzenia religia	Prawnego lub nieprawnego pochodzenia	Imię chrzestne i imię w ogóle	Zatrudnienie	Miejsce zamieszkania i numer domu	Imię	Zatrudnienie	Imię akuszerki	Uwagi	
	całkiem nieznanego			rodziców ewentualnie tylko matki w czasie urodz. całkiem niezn.			rodziców chrzestnych			naczelnika gminy	urzędnika władzy powiatowej

N. dnia .... roku ....

Podpis naczelnika gminy.

Format papieru A.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 30. Maja 1886. **Część XVIII.**

Nr. 54.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa z dnia 17. Kwietnia 1886, l. 17.223, w sprawie zniesienia stacyi szupasowej w Czerminie, w powiecie Mieleckim.

W porozumieniu z Wydziałem krajowym we Lwowie, znosi się stacyę szupasową w Czerminie, w powiecie Mieleckim, ustanowioną rozporządzeniem c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 21. Sierpnia 1875 l. 4.287 (D. u. kr. Nr. 57).

Nr. 55.

Ogłoszenie

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z 20. Kwietnia 1886 r. l. 21.304, w przedmiocie ustanowienia taksy leczenia i pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Nowym Sączu.

Na mocy art. II. ustawy z 12. Grudnia 1869 r. (Dz. u. kraj. Nr. 8 z r. 1870) Wydział krajowy ustanawia za leczenie i pielęgnowanie chorych w szpitalu powszechnym w Nowym Sączu, począwszy od 1. Lipca 1886 r. dzienną taksę leczenia od osób dorosłych na 49 ct. dziennie, pozostawiając taksę leczenia dzieci w dotychczasowej wysokości 30 ct.

We Lwowie, dnia 20. Kwietnia 1886.

Marszałek krajowy:
Zyblikiewicz w. r.

Członek Wydziału krajowego:
Hoszard w. r.

Nr. 56.

U s t a w a

z dnia 5. Maja 1886, o obowiązku ubezpieczenia od ognia budynków przeznaczonych na publiczne szkoły ludowe w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

§. 1.

Budynki, przeznacz ne wyłącznie na cele publicznych szkół ludowych, mają być w zakładzie asekuracyjnym od ognia bez przerwy ubezpieczone.

§. 2.

Koszta ubezpieczenia należą do wydatków wymienionych w art. XXIV. ustawy z dnia 2. lutego 1885 (Dz. ust. kr. z d. 12. Kwietnia 1885 Nr. 29) zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z d. 2. Maja 1873 (Dz. ust. kr. Nr. 250) o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół ludowych i obowiązku posyłania do nich dzieci, i mają być pokrywane w sposób tamże wskazany.

Miejscowa Rada szkolna, której szkoła podlega, dokonywa czynności ubezpieczenia i zdaje z niej sprawę właściwej Radzie szkolnej okręgowej.

§. 3.

Wynagrodzenie uzyskane za szkodę pożarem wyrządzoną nie może być użyte na inne cele, jak na odbudowanie lub naprawę budynku przez ogień zniszczonego lub uszkodzonego.

§. 4.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi oświecenia.

Budapeszt, dnia 5. Maja 1886.

Franciszek Józef w. r.

Gautsch w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 16. Czerwca 1886. **Część XIX.**

Nr. 57.

Ustawa

z dnia 18. Maja 1886 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o zezwoleniu gminie Dębicy w powiecie Ropczyckim, na pobór opłaty od napojów słodzonych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Gminie miejskiej Dębicy w powiecie Ropczyckim, wolno pobierać w latach 1886 włącznie do 1891 opłatę gminną po ośm centów od litra napojów słodzonych spirytusowych, w tej gminie wytwarzanych, w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych.

Art. II.

Do uiszczenia opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. wymienione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, bądź to na sprzedaż, bądź na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Dębica.

Art. IV.

Opłata ta cięży tylko na konsumcyi w obrębie gminy, nie można obciążać nią produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty, wyda w drodze administracyjnej Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Budapeszt, dnia 18. maja 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r.

Nr. 58.

Ogłoszenie

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z 18. Maja 1886 r. L. 25239, w przedmiocie ustanowienia taksy leczenia i pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Białej.

Na mocy Art. II. ustawy z 12. Grudnia 1869 r. (Dz. ust. kr. Nr. 8 z r. 1870) Wydział krajowy ustanawia za leczenie i pielęgnowanie chorych w spitalu powszechnym w Białej, począwszy od 1. Lipca 1886 r. dzienną taksę leczenia od osób dorosłych na 50 ct. dziennie, pozostawiając taksę leczenia dzieci w dotychczasowej wysokości 30 ct

We Lwowie, dnia 18. Maja 1886.

Marszałek krajowy:
Zyblikiewicz w. r.

Członek wydziału krajowego:
Hoszard w. r.

Nr. 59.

Ustawa

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, względem uprawnienia gminy miasteczka Peczeniżyna do poboru opłaty gminnej od piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Peczeniżyna (powiatu Kołomyjskiego) udziela się prawo pobierania w latach 1886, 1887, 1888, 1889, 1890 i 1891 opłaty gminnej po jednym złotym i siedmdziesiąt centów (1 zł. 70 ct.) w. a. od jednego hektolitra piwa.

Art. II.

Do uiszczenia tej opłaty są obowiązani wszyscy, którzy piwo dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają bądź to na sprzedaż, bądź na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina Peczeniżyn.

Art. IV.

Opłata ta cięży tylko na konsumcyi w obrębie gminy Peczyniżyna, nie może jednak obciążać ani produkcyi ani obrotu handlowego.

Art. V.

Bliższe postanowienia względem sposobu poboru, wyda c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, 20 Maja 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r.

Nr. 60.

Ustawa

z dnia 20. Maja 1886 dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o podwyższeniu na lat sześć opłaty od napojów spirytusowych i od piwa, pobieranej przez gminę miasta Oświęcima w powiecie Bialskim.

Zgodnie z Uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, jak następuje:

Art. I.

Gminie miasta Oświęcima zezwalam podwyższyć opłatę od napojów spirytusowych i od piwa, w gminie wytwarzanych, lub w obręb gminy wprowadzanych i w niej zużywanych, nadaną przywilejem ś. p. Dziada Mego Cesarza Franciszka II. z dnia 24. Października 1793 przez lat sześć, od najbliższego dnia 1. Stycznia po wydaniu niniejszej ustawy, w tych samych granicach, w jakich tę opłatę dotąd pobiera i pobierać ma prawo, według stopy następnie podwyższonej:

1. od hektolitra piwa podwójnego 1 zł. 70 ct. (jeden złoty siedmdziesiąt centów);
2. od hektolitra piwa pojedyńczego 85 ct. (ośmdziesiąt pięć centów);
3. od flaszki półlitrowej piwa marcowego, bokowego, porteru i t. p. $^8/_{10}$ ct. (ośm-dziesiątych centa);
4. od litra wódki do 50° Trallesa 10 ct. (dziesięć centów);
5. od litra okowity 50 do 80° Trallesa 16 ct. (szesnaście centów);
6. od litra okowity nad 80° Trallesa 22 ct. (dwadzieścia dwa centów);

7. od litra rumu, araku, śliwowicy, rosolisu, likierów, esencyi ponczowej i t. p. słodzonych napojów 24 ct. (dwadzieścia cztery centów);
8. od litra miodu, wiśniaku i maliniaku 3 ct (trzy centy).

Art. II.

Do uiszczenia tej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w art. I. wymienione dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, bądź to na sprzedaż, bądź na własny użytek.

Art. III

Opłata ta obciąża jedynie konsumcyę w obrębie gminy miasta Oświęcima, nie może przeto ciężyć na produkcyi ani na obrocie handlowym.

Art. IV.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat, wyda rozporządzeniem c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, 20 Maja 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 1. Sierpnia 1886. **Część XX.**

Nr. 61.

Obwieszczenie

c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 14. Lipca 1886, L. 6286/pr., którem się ogłasza rozporządzenie c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 2. kwietnia 1886, L. 5730, względem ustanowienia nowego sądu powiatowego w Dynowie.

Za c. k. Namiestnika

Loebl w. r.

Rozporządzenie

Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 2. Kwietnia 1886, o ustanowieniu Sądu powiatowego w Dynowie w Galicyi.

Na zasadzie §fu 2go ustawy z dnia 11. Czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) ustanawia się Sąd powiatowy z siedzibą w Dynowie dla następujących gmin i obszarów dworskich: Dynów, Przedmieście dynowskie, Igioza, Łubno, Kazimirówka, Ulanica, Nozdrzec i Koralówka, Hludno, Wara, Wesoła, Magierów, Ujazdy, Dąbrówka i Wola starzeńska. Wola dylęgowska recte Dylągowa, Bartkówka, Siedliska, Wołodź, Wola wołodzka, Gdyczyna, Poręby, Huty i Jasionów, Pawłokoma, Bachórz, Harta, Lipnik i Paprocie, Chodorówka i Laskówka.

Gdy Sąd ten rozpocznie urzędowanie, co później będzie postanowione i ogłoszone, rzeczone gminy i obszary dworskie odłączone zostaną od okręgu sądu powiatowego Dubieckiego.

Od tegoż terminu następujące gminy i obszary dworskie: Babice (wieś i miasteczko), Bachów, Chyrzyna i Chyrczynka, Krzywcza, Wola

krzywiecka, Nienadowa, Hucisko nienadowskie, Reczpol, Ruszelczyce, Skopów z Puczaczem i Zawadka, Szednia, oddzielone zostaną od okręgu Sądu delegowanego miejsko-powiatowego Przemyskiego i przyłączone będą do okręgu Sądu powiatowego Dubieckiego.

Prażak w. r.

Nr. 62.

Obwieszczenie

c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 14. Lipca 1886, L. 6286/pr., względem wyłączenia niektórych miejscowości z okręgu c. k. Starostwa w Brzozowie i wcielenia ich do okręgu c. k. Starostwa w w Przemyślu.

Na mocy rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 8. Kwietnia 1886 L. 1678/M.J., zostają gminy i obszary dworskie: Bachorzec, Drohobyczka z Hutą, Dubiecko, Kosztowa, Polchowa z Podbukowiną i Słonnem, Przedmieście dubieckie (Czerwonka), Ruska wieś, Sielnica i Sliwnica z okręgu c. k. Starostwa w Brzozowie wyłączone i wcielone do okręgu c. k. Starostwa w Przemyślu.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem rozpoczęcia czynności c. k. Sądu powiatowego w Dynowie.

Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.

Za c. k. Namiestnika

Loebl w. r.

Nr. 63.

Ustawa

z dnia 1. Lipca 1886, o osuszeniu bagien Niskich.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

§. 1.

Osuszenie bagien w gminach i na obszarach dworskich powiatu Niskiego: Malce, Mcskale, Kończyce, Przędzel, Warchoły, Podwolina i Nowo-

sielce, które winno być wykonane w ciągu jednego roku po wejściu w życie tej ustawy przez spółkę wodną na podstawie §. 45. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875 Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 38. zawiązać się mającą, uznane zostaje za przedsiębiorstwo subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt przez Administracyę Państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym ułożyć się mający, którego wykonanie jednak przekroczyć nie może kwoty 20.220 zł., jako sumy preliminowanej na podstawie projektu Wydziału krajowego z r. 1885. Wydział krajowy jest upoważniony także, po dokonanem ułożeniu tego projektu, poczynić w nim zmiany w porozumieniu z Administracyą Państwa w obrębie granic powyżej wskazanej sumy maksymalnej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów tej melioracyi mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości dwudziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 2 i §. 4. ustępu 2 *b*) ustawy z 30. Czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116, takim samym bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości dwudziestu procent kosztów;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875 według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tych podstawach nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Zasiłki krajowe i państwowe, oraz prestacye członków spółki, mają być uiszczone w czasie budowy z góry.

§. 5.

Koszta zarządu i utrzymania wykonać się mających budowli, ponosić winni członkowie spółki wodnej, wspomieni w §. 3. pod *c*) według wskazanego tamże stosunku.

§. 6.

Wykonanie robót regulacyjnych i konserwacyjnych prowadzić ma Wydział spółki wodnej.

Sposób, w jaki ma być utworzony Wydział spółki wodnej, tudzież liczbę członków tego wydziału, oznaczy statut, przez władzę polityczną ułożyć się mający.

Tak Administracyi Państwa jak i Wydziałowi krajowemu służy prawo wysłania swoich delegatów do Wydziału spółki z głosem stanowczym.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu służyć będzie wpływ odpowiedni na tok technicznych i ekonomicznych spraw przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania urzędowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, oznaczyć ma Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez właściwe Ministerstwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, 1. Lipca 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe, w. r. **Falkenhayn** w. r. **Dunajewski** w. r.

Nr. 64.

U s t a w a

z dnia 1. Lipca 1886, o osuszeniu bagien Rudnickich.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

§. 1.

Osuszenie bagien w gminach i na obszarach dworskich powiatu Niskiego: Kończyce, Groble, Wólka łętowska, Jeżów, Łętownia, Tarnogura,

Kopki, Rudnik, Stróża i Przędzel, które winno być wykonane w ciągu trzech lat po wejściu w życie tej ustawy przez spółkę wodną, na podstawie §. 45. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875. Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 38. zawiązać się mającą, uznane zostaje za przedsiębiorstwo subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej melioracyi służyć ma projekt przez Administracyę Państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym ułożyć się mający, którego wykonanie jednak przekroczyć nie może kwoty 105.200 złr. w. a., jako sumy preliminowanej na podstawie projektu Wydziału krajowego z roku 1885. Wydział krajowy jest upoważniony także po dokonanem ułożeniu tego projektu poczynić w nim zmiany w porozumieniu z Administracyą Państwa, w obrębie granic powyżej wskazanej sumy maksymalnej.

§. 3.

Do pokrycia kosztów tej melioracyi mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości dwudziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 2 i §. 4. ustępu 2 *b)* ustawy z 30. Czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116, takim samym bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości dwudziestu procent kosztów;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875 według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tych podstawach nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Zasiłki krajowe i państwowe, oraz prestacye członków spółki mają być uiszczone w czasie budowy w trzech równych ratach rocznych z góry.

§. 5.

Koszta zarządu i utrzymania wykonać się mających budowli, ponosić winni członkowie spółki wodnej, wspomnieni w §. 3. pod *c)*, według wskazanego tamże stosunku.

§. 6.

Wykonanie robót regulacyjnych i konserwacyjnych prowadzić ma Wydział spółki wodnej.

Sposób, w jaki ma być utworzony Wydział spółki wodnej, tudzież liczbę członków tegoż Wydziału, oznaczy statut spółki, przez Władzę polityczną ułożyć się mający.

Tak Administracyi Państwa jak i Wydziałowi krajowemu służy prawo wysłania swoich delegatów do Wydziału spółki z głosem stanowczym.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremy służyć będzie wpływ odpowiedni na tok technicznych i ekonomicznych spraw przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa. oznaczyć ma Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez właściwe Ministerstwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, 1. Lipca 1886.

Franciszek Józef, w. r.

Taaffe w. r. **Falkenhayn** w. r. **Dunajewski** w. r.

Nr. 65.

U s t a w a

z dnia 1. Lipca 1886, o regulacyi rzeki Łęgu.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Łęgu na przestrzeni od granicy gminy Krawce do ujścia do Wisły, ma być wykonaną w ciągu lat siedmiu po wejściu w życie tej ustawy, jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1885, preliminujący koszta robót na 245.000 zł.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą Państwa, w obrębie granic powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta regulacyi włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1 i §. 4. ustępu 1 ustawy z dnia 30. Czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent kosztów;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875, według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych w §. 3. *c)* wymienionych, zawiązaną będzie przez Administracyę Państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki określi statut, przez władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Zasiłki krajowe i państwowe, oraz prestacye konkurencyjne, mają być uiszczone w czasie budowy w siedmiu równych ratach rocznych z góry.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót regulacyjnych po ukończeniu budowy ma być utworzony osobny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przy regulacyi gruntów, jako kapitału zakładowego;

2. z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy;

3. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych.

Dalsze postanowienia co do rozkładu reszty kosztów utrzymania na kraj i strony interesowane, ewentualnie utworzenia w tym celu jednej lub więcej spółek wodnych i innych zarządzeń, potrzebnych dla konserwacyi budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót regulacyjnych i konserwacyjnych, zarówno jak zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego, obejmuje Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys, oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i stronom interesowanym przyznanym będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonywaniu tego przedsiębiorstwa, ułoży Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez właściwe Ministerstwa.

§. 8

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Wiedeń 1. Lipca 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r. **Falkenhayn** w. r. **Dunajewski** w. r.

Nr. 66.

U s t a w a

z dnia 1. Lipca 1886, o regulacyi potoku Kisieliny.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

§. 1.

Regulacya potoku Kisieliny na przestrzeni od gminy Wat-Ruda do ujścia do Wisły pod Nowopolem, wraz z uregulowaniem potoku Olszówki i Błonicy, tudzież obwałowaniem doliny Kisieliny nad Wisłą i Dunajcem od gminy Woli rogowskiej do Radłowa, ma być wykonaną w ciągu lat sześciu do wejściu w życie tej ustawy, jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1885, preliminujący koszta robót na 175.000 zł.

Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą Państwa w obrębie granic powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta regulacyi włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 1 i §. 4. ustępu 1 ustawy z dnia 30. Czerwca 1884, Dz. u. p. Nr. 116, bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent kosztów;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875, według

stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstwie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych w §. 3. *c*) wymienionych, zawiązaną będzie przez Administracyę państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna,

Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki, określi statut, przez władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Zasiłki krajowe i państwowe, oraz prestacye konkurencyjne, mają być uiszczone w czasie budowy w sześciu równych ratach rocznych z góry.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót regulacyjnych po skończeniu budowy, ma być utworzony osobny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przy regulacyi gruntów, jako kapitału zakładowego;

2. z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy;

3. z dochodów uzyskanych z wydzierżawienia wałów ochronnych.

Dalsze postanowienia co do rozkładu reszty kosztów na kraj i strony interesowane, ewentualnie utworzenia w tym celu jednej lub więcej spółek wodnych i innych zarządzeń, potrzebnych dla konserwacyi budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót regulacyjnych i konserwacyjnych zarówno jak i zarząd funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys, oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu podobnie jak i stronom interesowanym przyznanym będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu,

oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, ułoży Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez właściwe Ministerstwa.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, 1. Lipca 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r. **Falkenhayn** w. r. **Dunajewski** w. r.

Nr. 67.

U s t a w a

z dnia 1. Lipca 1886, o regulacyi potoku Starego Brnia z dopływami.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

§. 1.

Regulacya potoku Starego Brnia z dopływami w powiecie Mieleckim, która ma być wykonaną przez zawiązaną w tym celu i zatwierdzoną urzędownie w r. 1877 i 1878 spółkę wodną, w ciągu lat trzech po wejściu w życie tej ustawy, uznaną zostaje za przedsiębiorstwo subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma zatwierdzony przez Władzę polityczną, a uzupełniony w r. 1885 przez krajowe biuro melioracyjne projekt, preliminujący koszta robót uzupełniających na 85.000 zł., upoważnia się jednak Wydział krajowy do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą Państwa w granicach wymienionej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Przedsiębiorstwu temu przyznaje się bezzwrotny zasiłek.

a) z funduszu krajowego w wysokości trzydziestu procent wskazanej w §. 2. sumy kosztów robót uzupełniających;

b) z państwowego funduszu melioracyjnego w myśl §. 6. ustępu 2 i §. 4. ustępu 2 *a*) ustawy z dnia 30. Czerwca 1884, Dz. ust. p. L. 116 taki sam bezzwrotny zasiłek w wysokości trzydziestu procent powyższych kosztów.

§. 4.

Zasiłki krajowe i państwowe, oraz prestacye członków spółki, uiszczone być mają w czasie budowy w trzech równych ratach rocznych z góry.

§. 5.

Koszta zarządu i utrzymania ukończonych już i wykonać się mających budowli, ponosić będzie spółka wodna.

§. 6

Wykonanie robót regulacyjnych i konserwacyjnych prowadzić ma Wydział spółki wodnej.

Tak Administracyi Państwa jak i Wydziałowi krajowemu przysłużać będzie jednak prawo wysyłania swoich delegatów do Wydziału spółki z głosem stanowczym.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys ułoży Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu też przysługiwać będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez właściwe Ministerstwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, 1. Lipca 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r. **Falkenhayn** w. r. **Dunajewski** w. r.

Nr. 68.

U s t a w a

z dnia 1. Lipca 1886, o regulacyi rzeki Wisłoka.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Wisłoka na przestrzeni od Beska do Haczowa wraz z uregulowaniem potoku Pielnicy od Nowosielec do ujścia w powiecie Sanockim i Brzozowskim, która winna być wykonaną w ciągu lat pięciu po wejściu w życie tej ustawy przez spółkę wodną, na podstawie §. 45. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875, Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 38, zawiązać się mającą, uznaną zostaje za przedsiębiorstwo subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1885, preliminujący koszta robót na 129.000 zł. a. w.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie, w porozumieniu z Administracyą Państwa w obrębie granic powyższej sumy kosztorysowej,

§. 3.

Do pokrycia kosztów tej regulacyi mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6 ustępu 2 i §. 4 ustępu 2 *a)* ustawy z dnia 30. Czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116 takim samym bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent kosztów;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875 we-

dług stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tych podstawach nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Zasiłki krajowe i państwowe, oraz prestacye członków spółki, mają być uiszczone w czasie budowy w pięciu równych ratach rocznych z góry.

§. 5.

Koszta zarządu i utrzymania wykonać się mających budowli ponosić winni członkowie spółki wodnej, wspomnieni w §. 3. pod *c*) według wskazanego tamże stosunku.

§. 6.

Wykonanie robót regulacyjnych i konserwacyjnych prowadzić ma Wydział spółki wodnej.

Sposób, w jaki ma być utworzony Wydział spólki wodnej, tudzież liczbę członków tegoż Wydziału, oznaczy statut spółki, przez Władzę polityczną ułożyć się mający.

Tak Administracyi Państwa jak i Wydziałowi krajowemu służy prawo wysłania swoich delegatów do Wydziału spółki z głosem stanowczym.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu służyć będzie wpływ odpowiedni na tok technicznych i ekonomicznych spraw przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, oznaczyć ma Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez właściwe Ministerstwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, 1. Lipca 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r. **Falkenhayn** w. r. **Dunajewski** w. r.

Nr. 69.

Ustawa

z dnia 1. Lipca 1886, o regulacyi rzeki Gniłej Lipy.

Za zgodą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

§. 1.

Regulacya rzeki Gniłej Lipy od granicy gminy Przemyślan do mostu na drodze państwowej w Rudzie w powiecie Przemyślańskim i Rohatyńskim, ma być wykonaną w ciągu lat czterech po wejściu w życie tej ustawy, jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacyi służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1885, preliminujący koszta robót na 135.000 zł.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracyą Państwa, w obrębie granic powyższej sumy kosztorysowej.

§, 3.

Koszta regulacyi włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie bubudowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6 ustępu 1 i §. 4 ustępu 1 ustawy z dnia 30. Czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116 bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu procent kosztów;

c) wreszcie właściciele gruntów i zakładów, które położone są w okręgu konkurencyjnym, przez władze administracyjne oznaczyć się mającym, resztą preliminowanych kosztów budowy, a to w myśl §. 66. krajowej ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875, Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 38. według stosunku korzyści, których oczekiwać należy, lub w miarę wielkości niebezpieczeństwa, które ma być usunięte, albo też, o ile rozkład kosztów na tej podstawie nie da się oznaczyć, według wartości tych gruntów i zakładów.

§. 4.

Dla założenia i ściągnięcia datków prywatnych stron interesowanych w §. 3. *c*) wymienionych, zawiązaną będzie przez Administracyę Państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym spółka wodna.

Bliższe szczegóły co do wyboru i liczby członków Wydziału tej spółki, określi statut, przez władzę polityczną ułożyć się mający.

§. 5.

Zasiłki krajowe i państwowe, oraz prestacye konkurencyjne, mają być uiszczone w czasie budowy w czterech równych ratach rocznych z góry.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót regulacyjnych po skończeniu budowy, ma być utworzony osobny fundusz. Fudusz ten składać się będzie:

1. z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przy regulacyi gruntów;
2. z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy.

Dalsze postanowienia co do rozkładu reszty kosztów utrzymania na kraj i strony interesowane, ewentualnie utworzenia w tym celu spółki wodnej i innych zarządzeń, potrzebnych dla konserwacyi budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 7.

Wykonanie robót regulacyjnych i konserwacyjnych, zarówno jak i administracyą funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego, obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa i ostateczny kosztorys oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Namiestnictwem, któremu też podobnie jak i stronom interesowanym przyznanym zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, ułoży Wydział krajowy wspólnie z Namiestnictwem, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez właściwe Ministerstwa.

§. 8.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom rolnictwa, skarbu i spraw wewnętrznych.

Wiedeń, 1. Lipca 1886.

Franciszek Józef w. r.

Taaffe w. r. **Falkenhayn** w. r. **Dunajewski** w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 1. Sierpnia 1886 Część XXI.

Nr. 70.

Ogłoszenie

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z 15. Czerwca 1886 r., L. 30.957, w przedmiocie ustanowienia taksy leczenia i pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Stanisławowie.

Na mocy art. II. ustawy z 12. Grudnia 1869 r., (Dz. u. kr. Nr. 8. z r. 1870) Wydział krajowy ustanawia za leczenie i pielęgnowanie chorych w szpitalu powszechnym w Stanisławowie, począwszy od 1. Października 1886 dzienną taksę leczenia od osób dorosłych na 50 ct. (pięćdziesiąt) ct. w. a. dziennie, pozostawiając taksę leczenia od dzieci w dotychczasowej wysokości 30 ct.

We Lwowie, dnia 15 Czerwca 1886.

Zastępca Marszałka krajowego

Pietruski w. r.

Członek Wydziału krajowego

Hoszard w. r.

Nr. 71.

Ogłoszenie

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z 15. Czerwca 1886 r., L. 30.958, w przedmiocie ustanowienia taksy leczenia i pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Złoczowie.

Na mocy artykułu II. ustawy z 12. Grudnia 1869 r., (Dz. u. kr. Nr. 8. z r. 1870), Wydział krajowy ustanawia za leczenie i pielęgnowanie chorych w szpitalu powszechnym w Złoczowie, począwszy od 1. Października 1886, dzienną taksę leczenia od osób dorosłych na 45 ct. (czterdzieści pięć ct.) w. a. dziennie, pozostawiając taksę leczenia dzieci w dotychczasowej wysokości 30 ct.

We Lwowie, dnia 15. Czerwca 1886.

Zastępca Marszałka krajowego
Pietruski w. r.

Członek Wydziału krajowego
Hoszard w. r.

Nr. 72.

Ogłoszenie

Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem z 1. Lipca 1886 r. L. 33.231 w przedmiocie ustanowienia taksy leczenia i pielęgnowania chorych w szpitalu powszechnym w Sokalu.

Na mocy artykułu II. ustawy z 12. Grudnia 1869 r. (Dz. u. kr. Nr. 8 z r. 1870), Wydział krajowy ustanawia za leczenie i pielęgnowanie chorych w szpitalu powszechnym w Sokalu począwszy od 1. Sierpnia 1886 taksę leczenia od osób dorosłych na 50 ct. dziennie, pozostawiając taksę leczenia od dzieci w dotychczasowej wysokości 30 ct.

We Lwowie, dnia 1. Lipca 1886.

Marszałek krajowy
Zyblikiewicz w. r.

Członek Wydziału krajowego.
Hoszard w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 30. Września 1886. Część XXII.

Nr. 73.

Obwieszczenie

c. k. Namiestnictwa, tyczące się przysługującego spółkom wodnym dla osuszenia bagien Niskich i Rudnickich, dalej dla regulacyi rzeki Łęgu, potoku Kisieliny, potoku Nowy Breń z dopływami, rzeki Wisłoki i rzeki Gniła Lipa uwolnienia od stempli i należytości prawnych.

Reskryptem z 24. Sierpnia 1886, do L. 26786, orzekło Wys. c. k. Ministerstwo skarbu, iż przedsiębiorstwom (spółkom wodnym) dla osuszenia bagien Niskich i Rudnickich, dalej dla regulacyi rzeki Łęgu, potoku Kisieliny, potoku Nowy Breń z dopływami rzeki Wisłoki i rzeki Gniła Lipa wykonać się mającej, wedle ustaw krajowych z 1. Lipca 1886, Nr. 63, 64, 65, 66, 67, 68 i 69 Dz. u. kr. przysługuje w myśl §. 11. ustawy z dnia 30. Czerwca 1884, Dz. p. p. Nr. 116. uwolnienie od stempli i należytości prawnych.

Co się w skutek powołanego wys reskryptu podaje niniejszem do powszechnej wiadomości.

Lwów, dnia 1. Września 1886.

Nr. 74.

Obwieszczenie

c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 31. Sierpnia 1886 L. 3289|pr., względem wyłączenia gminy Bratkowce z okręgu c. k. Starostwa w Tłumaczu i przyłączenia jej do okręgu c. k. Starostwa w Stanisławowie.

Na mocy rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 2. Kwietnia 1886, L. 1578, zostają gmina i obszar dworski Bratkowce wyłączone z okręgu c. k. Starostwa w Tłumaczu i przyłączone do okręgu c. k. Starostwa w Stanisławowie.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. Stycznia 1887 r.

Co się niniejszem podaje do publicznej wiadomości.

C. k. Namiestnik
Filip Zaleski w. r.

Nr. 75.

Obwieszczenie

c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 31. Sierpnia 1886, L. 3289|pr., którem się ogłasza rozporządzenie c. k. Ministerstwa sprawiedliwości względem przydzielenia gminy Bratkowce do okręgu c. k. Sądu powiatowego miejsko delegowanego w Stanisławowie.

C. k. Namiestnik
Filip Zaleski w. r.

Rozporządzenie

Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 5. Kwietnia 1886, tyczące się przyłączenia gminy Bratkowice do okręgu Sądu powiatowego miejsko delegowanego w Stanisławowie w Galicyi.

Na zasadzie ustawy z dnia 11. Czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59), wyłącza się gminę i obszar dworski Bratkowice z okręgu Sądu powiatowego Tyśmienickiego i przyłącza do okręgu Sądu powiatowego miejsko delegowanego w Stanisławowie.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1. Stycznia 1887.

Prażak w. r.

Nr. 76.

Obwieszczenie

c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 31. Sierpnia 1886, L. 4478|pr., względem wyłączenia gminy Stańkowy z okręgu c. k. Starostwa w Żydaczowie i przyłączenia jej do okręgu c. k. Starostwa w Kałuszu.

Na mocy rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 21. Kwietnia 1886, L. 1905/M. J zostają gmina i obszar dworski Stańkowa z okręgu c. k. Starostwa w Żydaczowie wyłączone i do okręgu c. k. Starostwa w Kałuszu wcielone.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. Stycznia 1887 r.

Co się niniejszem podaje do publicznej wiadomości.

C. k. Namiestnik
Filip Zaleski w. r.

Nr. 77.

Obwieszczenie

c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 31. Sierpnia 1886, L. 4478|pr., którem się ogłasza rozporządzenie c. k. Ministerstwa sprawiedliwości, względem przydzielenia gminy Stańkowy do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kałuszu i c. k. Sądu obwodowego w Stanisławowie.

C. k. Namiestnik
Filip Zaleski w. r.

Rozporządzenie

Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 5. Maja 1886, tyczące się przyłączenia gminy i obszaru dworskiego Stańkowy do obwodu Sądu powiatowego Kałuskiego w Galicyi.

Na zasadzie ustaw z dnia 11. Czerwca 1868, (Dz. u. p. Nr. 59) i z dnia 26. Kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 62), wyłącza się gminę i obszar dworski Stańkowy z okręgu Sądu powiatowego Żurawieńskiego i Sądu obwodowego Samborskiego i przyłącza do okręgu Sądu powiatowego Kałuskiego i Sądu obwodowego Stanisławowskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1. Stycznia 1887.

Prażak w. r.

Nr. 78.

Instrukcya wykonawcza

ułożona w porozumieniu z Wydziałem krajowym celem unormowania warunków spłacenia pożyczki 4% w kwocie 6300 zł., udzielonej Wydziałowi spółki wodnej dla regulacyi dopływu wód między Wisłoką a drogą krajową Dębicko-Tarnobrzeską w myśl §. 3 lit. b. ustawy z 13. Maja 1885 (Nr. 35. D. u. k.) na podstawie reskryptu wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 26. Czerwca 1886, L. 8245, z funduszu melioracyjnego, jak niemniej celem zabezpieczenia tak Rządowi jak i Wydziałowi krajowemu wpływu na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

§. 1.

Spółka wodna dla regulacyi odpływu wód między Wisłoką a drogą krajową Dębicko-Tarnobrzeską w powiecie Mieleckim, zaciąga stosownie do §. 3. ust. kraj. z dnia 13. Maja 1885, (Nr. 35. Dz. u. kr.) z Państwowego funduszu melioracyjnego czteroprocentową (4%) pożyczkę, wynoszącą 30% niepokrytej reszty (21.000 złr.) preliminowanych kosztów, a więc sześćtysięcy-trzysta (6300) zł. w. a.

§. 2.

Kwota ta ma być zwróconą w dziesięciu równych ratach rocznych, począwszy w rok po otrzymaniu pożyczki.

§. 3.

W razie niedotrzymania której z tych rat, ma być ściągnięta przypadająca kwota w drodze politycznej egzekucyi.

§. 4.

Całość spółki przyjmuje solidarne poręczenie kwoty, którąby z jakichkolwiekbądź powodów od pojedynczych członków ściągniętą być nie mogła.

§. 5.

Ogólne Zgromadzenie członków spółki upoważnia wydział spółki w myśl obowiązującego statutu do podniesienia tej pożyczki.

§. 6.

Tak Rządowi jak i Wydziałowi krajowemu służy prawo wysełać swoich delegatów z głosem stanowczym do wydziału spółki.

§. 7.

Uchwały wydziału spółki, przeciw którym, jeden albo obydwaj delegaci głosowali, muszą być przed wykonaniem przedłożone c. k. Namiestnictwu do zatwierdzenia, jeżeli który z delegatów ze względu na ważność powziętej uchwały tego zażąda, a wydział spółki obowiązany będzie trzymać się wydanej w tej mierze decyzyi c. k. Namiestnictwa.

§. 8.

Przewodniczący winien na żądanie jednego, albo obydwóch delegatów zwołać posiedzenie wydziału spółki, a w razie sprzeciwienia się przewodniczącego zwoła c. k. Starosta powiatu Mieleckiego, w obrębie którego siedziba spółki się znajduje, to posiedzenie.

§. 9.

Do kontroli na miejscu wykonujących się robót regulacyjnych przeznaczony będzie technik rządowy, który może brać udział w obradach wydziału spółki z głosem doradczym.

§. 10.

Rachunki udokumentowane z wydatków ma spółka wodna przedkładać Wydziałowi krajowemu z końcem każdego roku razem z preliminarzem i programem robót na rok przyszły.

Rachunki te po przejrzeniu w Wydziale krajowym przesłane będą c. k. Namiestnictwu.

We Lwowie, 10. Lipca 1886.

Nr. 79.

O b w i e s z c z e n i e

c. k. Namiestnictwa z dnia 31. Sierpnia 1886, L. 39146, tyczące się niektórych zmian okręgów rewizyjnych dla bydła w powiatach pogranicznych: Brzeskim, Tarnowskim i Dąbrowskim.

Z powodu zarządzonych zmian w okręgach rewizyjnych wskutek wyłączenia niektórych gmin powiatu Brzeskiego i Tarnowskiego i przydzielenia ich do powiatu Dąbrowskiego, ogłasza się niniejszem odnośnie do obwieszczenia z dnia 16. Października 1882, l. 46813, (Dz. u. kr. Nr. 83 ex 1882) wykaz miejscowości, tworzących nowe okręgi rewizyjne w powyższych 3 powiatach.

Z c. k. Namiestnictwa

Lwów, dnia 31. sierpnia 1886.

Wykaz

zmienionych okręgów rewizyjnych.

Nr. bieżący	Powiat	Okręg rewizyjny	Miejscowości
7	Brzesko	6	Radłów, Biskupice radłowskie, Kępa, Zabawa, Zdrochec, Marcinkowice, Przybysławice, Budźbowa, Zdarzec, Podwale, Smietana, Wał-ruda, Nasiudki, Wola radłowska, Niwki.
		8	odpada
9	Tarnów	1	Łęg ad Partyń, Ilkowice, Niedomice, Siedlec z Łęką, Bobrowniki wielkie, Głów, Kobierzyn, Łukowa, Smigno.
		3	Lisiagóra, Jastrząbka nowa, Żukowice stare, Żukowice nowe, Jawornik, Wałki, Jodłówka, Zaczarnie.
11	Dąbrowa	3	Żabno, Konary, Nieciecza, Otfinów, Dyament, Żelechów, Wola żelechowska, Zapasternice, Kłyż, Gorzyce, Niwki, Dąbrówki gorzyckie, Bilcza, Adamierz, Szpakowa, Podlesie dębowe, Czarne niwy, Targowisko, Bucze, Borek, Wielopole, Zadysz, Bobrek, Czyżów.
		9	Wietrzychowice, Szymanowice, Pasieka, Pasierb, Sikorzyce, Pasieka otfinowska, Bugaj, Miechowice małe, Jadowniki mokre, Jagodniki, Wola rogowska, Nowopole, Miechowice wielkie, Dęblin.

Lwów, dnia 31. Sierpnia 1886.

Wykaz

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]		

[illegible]

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 30. Września 1886. **Część XXIII.**

Nr. 80.

Rozporządzenie

c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 24. Września 1886, L. 9798/pr., w sprawie wydania wykonawczego regulaminu drogowego.

Na mocy §. 31. ustępu 2. ustawy z dnia 7. Lipca 1885 (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 39.), wydany zostaje w porozumieniu z Wydziałem krajowym poniższy wykonawczy regulamin drogowy.

Z Prezydyum c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 24. Września 1886.

Filip Zaleski w. r.
c. k. Namiestnik.

Regulamin

wykonawczy drogowy, wydany przez c. k. Namiestnictwo, w porozumieniu z Wydziałem krajowym na mocy §. 31. ustęp 2. ustawy z dnia 7. Lipca 1885, Dz. ust. kr. Nr. 39.

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

Regulamin niniejszy wchodzi w życie równocześnie z ustawą drogową z dnia 7. Lipca 1885, D. u. k. Nr. 39. i obowiązuje wszystkie miejscowości w kraju z wyjątkiem miast Lwowa i Krakowa.

§. 2.

Przewidziane w art. II. ustawy z dnia 7. Lipca 1885 zastosowanie jej do odnośnych postanowień ustawy krajowej o publicznych dojazdach kolejowych z dnia 15. Kwietnia 1881, D. u. kr. Nr. 46, tylko w tych wypadkach i w takiej rozciągłości ma mieć miejsce, o ile ta ostatnia ustawa wyraźnie powołuje się na postanowienia obowiązującej wówczas ustawy drogowej z r. 1866 (§. 4. ustęp 3. i §. 13. ustawy o publicznych dojazdach kolejowych).

II. Prestacye i fundusze drogowe.

§. 3.

Dla obliczenia prestacyj, jakiemi każda gmina w ciągu roku rozporządzać może, obowiązany jest Zarząd drogowy (składający się ze Zwierzchności gminnej i przełożonego obszaru dworskiego) układać spisy kontrybuentów do prestacyi obowiązanych, mianowicie: na wsi według numerów domów, w miastach zaś według rodzin względnie partyj samoistne gospodarstwo prowadzących.

Spisy te mają zawierać stosowne rubryki dla uwidocznienia w przeciągu każdego roku prestacyi w robociźnie dla każdego kontrybuenta wyznaczonych, jakoteż przez niego w naturze lub gotowiźnie uiszczonych, lub tytułem przymusowego wykupna ściągniętych.

Przy nazwiskach osób uwolnionych w myśl §. 17. ust. drog. z 18. Sierpnia 1866 (D. u. k. Nr. 15 ex 1867) od przyczyniania się do ciężarów drogowych, należy zanotować specyalny tytuł prawny tego uwolnienia.

Spisy te układane będą co 3 lata i to najdalej do 15. Grudnia ostatniego roku trzechlecia według stanu, jaki się znajdował w gminie i na obszarze dworskim dnia 31. Grudnia roku poprzedniego.

Należy je wygotować w 2 egzemplarzach, z których jeden zatrzyma zarząd drogowy u siebie, drugi zaś przeszle wraz z preliminarzem drogowym (§. 31. reg.) Wydziałowi powiat. celem wykonywania kontroli, zastrzeżonej mu w §. 14. ust. 2. ustawy w §. 1. reg. powołanej. Obydwa egzemplarze mają być zaopatrzone podpisami członków Zarządu drogowego.

§. 4.

Przepisy poprzedniego §fu reg. odnoszą się także do tych miast, które opłacają podatek domowo-czynszowy i dla których wydaną jest ustawa budownicza z dnia 28. Kwietnia 1882, D. u. k. Nr. 77, (obecnie miasta: Brody, Biała, Buczacz, Gorlice, Jasło, Przemyśl, Nowy Sącz, Rzeszów, Sanok, Stanisławów, Stryj, Tarnopol, Tarnów, Wieliczka, Podgórze) z następującemi jednak odmianami:

a) że zamiast prestacyi w naturze, spisy wykazywać mają dla każdego kontrybuenta (rodzina, względnie partya samoistne gospodarstwo prowadząca) ekwiwalent w pieniądzach, jaki na niego w myśl §. 31. ust. drog. w §. 1. reg. powołanej przypada;

b) że uchwała Rady gminnej, rozkładająca ów ekwiwalent na pojedyńczych kontrybuentów, powziętą być ma przynajmniej na 6 tygodni przed rozpoczęciem nowego roku administracyjnego;

c) że do spisu kontrybuentów należy dołączyć wyciąg z protokołu obrad Rady gminnej, zawierający wspomnianą co dopiero uchwałę, jakoteż poświadczenie władzy skarbowej, iż gmina opłaca rzeczywiście podatek domowo-czynszowy.

§. 5.

Gdy w myśl postanowienia §. 14. ust. 3. i 4. ust. drog. w §. 1. reg. powołanej, prestacye w robocie, przepisane §. 12. tejże ustawy, mają być rok rocznie zużyte w miarę potrzeby, nieużyte zaś w ciągu roku, spłacone według cen wykupna do dni 30 po ukończonym roku, a kwota pieniężna ztąd jakoteż z nieużytych spłat pieniężnych powstała ma być wniesiona bez zwłoki do kasy Wydziału powiat. na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych, przeto obowiązkiem Zarządu dróg gminnych będzie stosować się ściśle do rzeczywistych potrzeb drogowych, uzasadniać je w preliminarzach, czuwać pod własną odpowiedzialnością nad tem, ażeby prestacye i spłaty pieniężne czyli dochody z wykupna prestacyi w ciągu roku wpływające, używane były w sposób należyty i nie ulegały marnowaniu, w skutek niewłaściwie zarządzonej, albo źle lub niedbale wykonanej roboty, dozorować w tym celu osobiście lub przez zastępców odpowiednich należyte wykonanie robót i dostaw drogowych, prowadzić dokładną ewidencyę zużytych w ciągu roku prestacyi i spłat pieniężnych, oraz przestrzegać, ażeby fundusze pochodzące z przymusowego wykupna nieużytych w ciągu roku prestacyi, tudzież nieużyte spłaty pieniężne, zostały wcielone do powiatowego funduszu dróg gminnych w terminie przepisanym.

§. 6.

Zarząd drogowy winien przy powoływaniu do wykonywania czynności wskazanych w §. następnym, baczyć na to, ażeby nastąpić mające po ukończonym roku przymusowe wykupno prestacyi ile możności nie dotykało takich kontrybuentów, dla których spłata byłaby uciążliwszą, aniżeli uiszczenie prestacyi w naturze.

§. 7.

Kolej w jakiej, i dzień w którym kentrybuenci powoływani być mają w ciągu roku do wykonania roboty prestacyjnej, oraz rodzaj tej roboty,

bądź około drogi lub mostu, bądź też w lesie, kamieniołomie, kopalni piasku i t. p. uskuteczniać się mającej, przepisuje Zarząd drogowy, oraz wyznacza tych kontrybuentów, którzy w myśl §. 12. ust. 5. i 6. ust. drog. obowiązani są do uiszczenia prestacyi ciągłej, czy to do dowozu materyału drewnianego, czy też do dostawy kamienia, piasku lub innych materyałów, potrzebnych do budowy lub utrzymania drogi, przyczem w myśl §. 14. ust. 5. ust. drog. wolno Zarządowi drogowemu użyć roboty ciągłej do dostawy materyałów, znajdujących się w innej miejscowości z warunkiem, że dostawa ta uskutecznioną być może w ciągu jednego dnia.

§. 8.

Zarząd drogowy winien pod własną odpowiedzialnością czuwać nad tem, ażeby robotę prestacyjną wykonywały tylko osoby, uzdolnione do tego w myśl §. 14. ust. 6. i 7. ustawy drogowej, w §. 1. reg. powołanej.

§. 9.

W myśl postanowienia §. 15. ustawy drogowej z dnia 18. Sierpnia 1866, obowiązaną jest władza zarządzająca drogami gminnemi oznaczyć dla każdej roboty, tak pieszej jak też ciągłej, w pierwszym rzędzie robotę na wymiar uskutecznić się mającą przez kontrybuenta powołanego do prestacyi w naturze w jednym dniu, robotę zaś podług dni liczoną dopuszczać tylko w tych wypadkach, w których robota wymiarowa nie da się zastosować.

§. 10.

Podstawą do oznaczenia roboty na wymiar, tak pieszej jakoteż ciągłej, jest ilość roboty, jaka w ciągu jednego dnia z uwzględnieniem różnicy pomiędzy letnią a zimową porą roku oraz z uwzględnieniem potrzebnego wypoczynku, przeto z jednej strony bez przeciążenia, z drugiej zaś bez marnowania czasu, zdolnemi do pracy siłami wykonaną być może.

§. 11.

W razie wniesienia reklamacyi przeciw oznaczonemu przez Zarząd drogowy wymiarowi roboty, orzeka Wydział powiatowy na podstawie zasady, określonej w §. 10, zastosowywując w razie wątpliwości, przepisy analizy cen, wydanej przez c. k. Namiestnictwo dla budowli drogowych i wodnych w Galicyi.

§. 12.

Wykonanie prestacyi w robocie uwidocznić należy w spisie obowiązanych (§. 3. reg.)

§. 13.

Ponieważ w myśl postanowienia §. 16. ustawy drogowej z 7. Lipca 1885 każdy obowiązany do prestacyi w robocie, może się od niej wykupić spłatą jej wartości, na podstawie ceny corocznie przez Radę powiatową a względnie Wydział krajowy ustanawiać się mającej, przeto Zarząd drogowy winien ogłosić należycie mieszkańcom gminy i obszaru dworskiego, najpóźniej w 8 dni po otrzymaniu uchwały, ustanawiającej cenę wykupna prestacyi, że należytość przypadająca na rok następny, tytułem spłaty powyższej przyjmowaną będzie tylko przez przeciąg sześciu tygodni, licząc od dnia ogłoszenia ceny wykupna.

Wszelki dochód z wykupna prestacyi w robocie (a względnie z ekwiwalentu), winien być bezzwłocznie zapisany do dziennika kasowego, a przytem uwidoczniony w spisie obowiązanych (§§. 3. i 4. reg.)

§. 14.

Jeżeli kontrybuent zamieszkały w gminie lub na obszarze dworskim nie odrobi prestacyi w sposób wskazany w §§. 7—12. regulaminu, lub jeżeli nie spłaci prestacyi w terminie oznaczonym (§. 13. reg.), natenczas winien Zarząd drogowy w myśl §. 14. ustęp 3. ustawy drogowej w pierwszym razie bez zwłoki, w drugim zaś razie w miarę potrzeby wprowadzić środki przymusowe, w sposób wskazany poniżej w §. 52. reg.

§. 15.

Obszar dworski winien wydać materyał drewniany, potrzebny do budowy i utrzymania dróg gminnych na terytoryum gminy, wraz obszarem dworskim jedną stanowiących miejscowość, w takiej ilości i jakości, jaka się według preliminarza drogowego przez Wydział powiatowy skontrolowanego (§. 31 reg.) w ciągu roku potrzebną okaże, jednakże o tyle tylko, o ile wartość drzewa obliczona według cen, w myśl §. 26. p. 5. ustawy drogowej z 7. Lipca 1885. D. u. k. Nr. 39, ustanowić się mających, nie przekracza 5% dodatków do opłacanych przez obszar dworski podatków bezpośrednich.

Gdyby wartość potrzebnego na jeden rok materyału drzewnego przewyższała owe 5 prc., natenczas stanowić będzie Rada powiatowa o sposobie dostarczenia tej nadwyżki materyału, jako też o pokryciu z powiatowego funduszu dróg gminnych jej wartości, obliczonej według przeciętnej ceny, w powiecie ustanowić się mającej, osobno dla drzewa twardego a osobno dla drzewa miękkiego.

Należytość przyznana obszarowi dworskiemu na pokrycie nadwyżki wartości materyału drewnianego w myśl §. 15., o ile nie nastąpi przewidziane w §. 16. ustawy drog. z 7. Lipca 1885 wykupno, wypłacana mu będzie po przedstawieniu dowodów uiszczenia tej powinności, a najdalej z końcem każdego roku.

§. 16.

Przy obliczeniu potrzebnej ilości i jakości materyału drzewnego baczyć należy na bezpieczeństwo i dogodność komunikacyi. W razie różnicy zdań pomiędzy zwierzchnością gminną, a przełożonym obszaru dworskiego co do ilości, jakości i rozmiarów materyału potrzebnego, orzeka Wydział powiatowy na zasadzie powyższej i z uwzględnieniem przepisu poprzedniego §. reg.

§. 17

Do dowozu materyału drzewnego używać należy w pierwszym rzędzie w myśl §. 12. ust. 4. 5. i 6. ustawy drogowej (w §. 1. reg. powołanej) prestacyi w robocie ciągłej, a to z zastrzeżeniem zawartem w 5. ustępie §. 14. tejże ustawy.

Jeżeli prestacye te i dochody z wykupna prestacyi, wpływające w ciągu roku do miejscowego funduszu dróg gminnych, nie są dostateczne do pokrycia potrzeb powyższych, natenczas wyznaczy Wydział powiatowy stosowny zasiłek z powiatowego funduszu dróg gminnych.

§. 18.

Jako dowód należycie uiszczonej prestacyi w robocie, materyale drzewnym lub pieniądzach, wydane będzie przez Zarząd drogowy odpowiednie pokwitowanie. Bliższe szczegóły w tej mierze zawierać będzie instrukcya, przez Wydział krajowy na mocy §. 25. ustawy z dnia 7. Lipca 1885, Dz. u. kr. Nr. 39. wydać się mająca.

§. 19.

W miastach, opłacających zamiast robocizny w naturze ekwiwalent w pieniądzach na podstawie dodatków do podatków bezpośrednich (§. 31. ustęp 1. ustawy z dnia 7. Lipca 1885), wysokość tych dodatków nie ulega ograniczeniu, przepisanemu §. 80. ustawy gminnej.

Dodatki powyższe winny być ściągane w sposób przepisany §. 87. ustawy gminnej i wnoszone do c. k. urzędu podatkowego, który wypłacać je będzie do rąk Zarządu drogowego na rzecz miejscowego funduszu dróg gminnych.

§. 20.

Fundusze ekwiwalentu drogowego w powyższym §ie reg. wymienione, nie użyte przez Zarząd drogowy w ciągu roku na rzecz miejscowych dróg gminnych, po upływie roku przelane być winny do powiatowego funduszu dróg gminnych.

To samo odnosi się także do funduszów w §. 14. ustęp 4. ust. z 7. Lipca 1885, D. u. k. Nr. 39. wymienionych.

§. 21.

Oprócz zasobu dróg gminnych, wymienionego w §. 12. (ustęp 2. i 4.) i 31. ustawy z 7. Lipca 1885, D. u. k. Nr. 39. wpływają do miejscowego funduszu dróg gminnych dochody z innych jeszcze źródeł, jak n. p.; z myta drogowego, mostowego i przewozowego, z myta kopytkowego, ofiar dobrowolnych bądź w pieniądzach, bądź też w robocie, materyale i gruntach, datków z powodu niezwykłego zużycia drogi (§. 19. ust. 2. ust. z dnia 7. Lipca 1885, D. u. k. Nr. 39), dochody ze sprzedaży gruntu drogi gminnej zaniechanej, ze sprzedaży narzędzi lub materyałów nieużytecznych, z wynagrodzenia szkód, wyrządzonych na drogach gminych wskutek przekroczeń przepisów policyi drogowej i t. d.

Jeżeli wymienione dochody mają specyalne przeznaczenie dla pewnej drogi lub pewnego przedmiotu drogowego, winny być w całości na ten cel użyte.

Wydatki na miejscową służbę drogową i na narzędzia drogowe do miejscowego użytku służące, a nie należące do zwykłych narzędzi gospodarczych, których dostarczają sami robotnicy prestacyę odbywający, mają być pokryte przedewszystkiem środkami miejscowego funduszu dróg gminnych.

Gdyby źródła miejscowego funduszu dróg gminnych nie wystarczały na pokrycie potrzeb należytego utrzymania tych dróg w pewnej miejscowości, natenczas na żądanie Zarządu drogowego oraz po zbadaniu stanu rzeczy przez Wydział powiatowy i przekonaniu się o rzeczywistej potrzebie, pokryty będzie niedobór zasiłkiem z powiatowego funduszu dróg gminnych w myśl §. 13. ustawy drogowej z 7. Lipca 1885, D. u. k. Nr. 39.

§. 22.

Miejscowy fundusz dróg gminnych jest funduszem samoistnym, zostającym w administracyi Zarządu drogowego.

Członkowie Zarządu drogowego odpowiadają za całość i należyte użycie tego funduszu.

Sposób prowadzenia kasy i rachunków miejscowego funduszu dróg gminnych określi instrukcya Wydziału krajowego, wydać się mająca tak dla miast wymienionych w §. 31. ustawy z dnia 7. Lipca 1885, Dz. u. kr. Nr. 39, jakoteż i dla innych miejscowości, w których ustawa drogowa obowiązuje.

§. 23.

Powiatowy fundusz dróg gminnych powstaje:

1. z 3 prc. dodatku do podatków bezpośrednich, przepisanego (§. 12. ustęp 3 ustawy drogowej z 7. Lipca 1885, Dz. u. kr. Nr. 39.);

2. z dochodów z wykupna nieużytych w ciągu roku prestacyi i z nieużytych spłat pieniężnych (§. 14. ustęp 4. tejże ustawy);

3. z potrzebnej dotacyi, którą obowiązana jest Rada powiatowa uchwalać corocznie w myśl §§. 13. i 26. ustęp 4. powyższej ustawy drogowej, na podstawie preliminarza, przedłożonego przez Wydział powiatowy.

§. 24.

Z powiatowego funduszu dróg gminnych mają być pokrywane niedobory, powstające wskutek niedostateczności prestacyj miejscowych funduszów dróg gminnych do pokrycia kosztów budowy i utrzymania tychże dróg w pewnej miejscowości, a mianowicie:

a) nadwyżka przeciętnej wartości materyału drzewnego;

b) koszta dowozu materyału drzewnego, o ile inne źródła na ten cel przeznaczone nie są dostateczne (§. 17. reg.);

c) koszta wywłaszczenia gruntów, kamieniołomów, kopalń piasku i t. p., nie mniej też koszta dostawy kamienia i innych materyałów, potrzebnych do zbudowania lub poprawy ważniejszych dróg gminnych, o ile na opędzenie wydatków nie wystarczają środki miejscowego funduszu dróg gminnych;

d) koszta zakupna żelaziwa, potrzebnego do budowy mostów, nie mniej też koszta robót, wymagających specyalnych wiadomości zawodowych, i w ogólności wszystkie wydatki w gotówce potrzebne na rzecz budowy, uregulowania i utrzymywania dróg gminnych, tudzież spowodowane nadzwyczajnymi wypadkami elementarnymi na tych drogach, o ile nie znajdują pokrycia w zasobach miejscowego funduszu dróg gminnych.

Nadto ponosić będzie powiatowy fundusz dróg gminnych wydatki przeznaczone na wspólne potrzeby dróg gminnych w obrębie całego powiatu, a niedające się rozdzielić na fundusze pojedynczych dróg gminnych, jako to:

e) płace powiatowych drożników wędrownych, ustanowionych dla dozoru dróg gminnych, i w ogólności wydatki połączone z opłacaniem powiatowej służby drogowej, potrzebnej do skutecznego nadzoru nad budową i utrzymaniem rzeczonych dróg w obrębie całego powiatu;

f) koszta zakupna i konserwacyi narzędzi drogowych, potrzebnych do wykonywania i utrwalenia robót na drogach gminnych w obrębie całego powiatu;

g) koszta wzorów i druków, potrzebnych dla skutecznej administracyi dróg gminnych oraz dla kontroli nad ich funduszami.

§. 25.

Powiatowy fundusz dróg gminnych jest funduszem samoistnym, którym zarządza Wydział powiatowy w myśl §. 27. ustęp 3. ustawy drogowej z 7. Lipca 1885, Dz. u. kr. Nr. 39. Sposób prowadzenia rachunków tego funduszu określi instrukcya Wydziału krajowego.

§. 26.

W każdej miejscowości winien Zarząd dróg gminnych obok dziennika kasowego zaprowadzić i utrzymywać pamiętnik drogowy, mający zawierać daty co do stanu prestacyi, funduszów, robót potrzebnych lub już wykonanych i t. p.

Bliższe szczegóły w tej mierze zawierać będzie instrukcya, przez Wydział krajowy wydać się mająca.

§. 27.

W celach subwencyonowania dróg z funduszu krajowego, w myśl §. 18. ustawy drogowej z dnia 7. Lipca 1885, Dz. u. kr. Nr. 39., i wydanych na tej podstawie szczegółowych uchwał Sejmu i przepisów Wydziału krajowego, podzielone być mają drogi gminne w każdym powiecie na ważniejsze i mniej ważne.

Podziału tego dokonywa Rada powiatowa, po wysłuchaniu zdania odnośnych Rad gminnych i przełożonych obszarów dworskich.

Droga zbudowana lub uregulowana przy pomocy subwencyi krajowej, winna być następnie utrzymywaną w stanie odpowiednim do funduszów, wyłożonych na jej budowę lub uregulowanie.

§. 28.

Wydział powiatowy sporządzi przy pomocy politycznej władzy powiatowej spis kopalń i kamieniołomów, nie mniej też przedsiębiorstw wyłącznie fabrycznych, tudzież przedsiębiorstw, mających na celu eksploatacyę lasową, zużywających niezwykłym sposobem nieomycone drogi powiatowe i gminne.

Na podstawie tego spisu, przystąpi Wydział powiatowy do wdrożenia sprawy celem oznaczenia osobnych datków na rzecz dróg powyższych, w sposób przepisany §. 19. ustęp 2—4 ustawy drogowej z dnia 7. Lipca 1885, Dz. u. kr. Nr. 39.

Spis ten, nie mniej też wykaz właścicieli a względnie przedsiębiorców, obowiązanych do uiszczania pomienionych datków, bądź na mocy dobrowolnej ugody, bądź też na mocy prawomocnego orzeczenia, wydanego przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, utrzymywać będzie Wydział powiatowy w ciągłej ewidencyi z uwzględnieniem zmian zaszłych.

§. 29.

Dla funduszu dróg powiatowych Rada powiatowa w myśl §. 26. ust. 2. ustawy drogowej z dnia 7. Lipca 1885, Dz. u. kr. Nr. 39. winna corocznie uchwalić dotacyę w wysokości potrzebnej do prowadzenia rozpoczętej budowy tych dróg i do utrzymywania istniejących w dobrym stanie.

Do funduszu dróg powiatowych wpływają nadto dochody z myta, ofiar dobrowolnych, datków z powodu niezwykłego zużycia drogi (§. 28. reg.), subwencyi krajowej i t. p.

Jeżeli powyższe dochody mają specyalne przeznaczenie dla pewnej drogi lub dla pewnego przedmiotu drogowego, winny być w całości na ten cel użyte.

Do kosztów budowy dróg powiatowych przyczyniać się mają gminy i obszary dworskie, przez które te drogi przechodzą, jeszcze osobno prestacyami w każdym poszczególnym wypadku, w którym Rada powiatowa na mocy §. 26. ustęp 3. powyższej ustawy drogowej tego zażąda i miarę prestacyi oraz sposób jej uiszczenia oznaczy.

III. Zarząd i nadzór drogowy.

A) Zwierzchność gminna i przełożony obszaru dworskiego.

§. 30.

W myśl postanowienia §. 28. ustawy drogowej, Zwierzchność gminna razem z przełożonym obszaru dworskiego stanowią Zarząd drogowy dla dróg gminnych, prowadzą cały techniczny i ekonomiczny zarząd tych dróg, i odpowiadają za należyte wykonywanie tego zarządu.

Ich obowiązkiem będzie odbywać konferencye w sprawach zarządu powyższego regularnie co dwa tygodnie, a nadto w miarę każdorazowej potrzeby.

Co do sposobu i czasu odbywania tych konferencyi winno nastąpić porozumienie pomiędzy członkami Zarządu drogowego.

W braku porozumienia orzeka Wydział powiatowy.

Uchwały powzięte i zarządzenia wydane przez Zarząd dróg gminnych, winny być zapisane do pamiętnika drogowego z uwidocznieniem dnia konferencyi odbytej.

W miejscowościach, w których obszar dworski wcielony jest do gminy, zakres działania przełożonego obszaru dworskiego przechodzi na reprezentacyę gminną.

§. 31.

Za podstawę do wykonywania robót i dostaw, potrzebnych dla dróg gminnych, służyć ma preliminarz drogowy, który sporządzić winien Zarząd drogowy podług wzorów i informacyi, udzielonych przez Wydział powiatowy na podstawie instrukcyi Wydziału krajowego.

Najpóźniej do dnia 15. Grudnia każdego roku winien być sporządzony preliminarz zwykłych robót i dostaw w następnym roku wykonać się mających łącznie z preliminarzem pokrycia potrzeb powyższych, i przez dwa tygodnie złożony do przejrzenia przez kontrybuentów gminy i obszaru dworskiego.

Preliminarze powyższe przedłożone być mają Wydziałowi powiatowemu najpóźniej w dni 14 po ukończeniu terminu ich wyłożenia, celem wykonywania nadzoru zastrzeżonego mu w §. 27. p. 2. ustawy drog. z 7. Lipca 1885, Dz. u. k. Nr. 39.

Terminy przedkładania preliminarzy miast, pobierających myto kopytkowe, oznaczone są w poszczególnych koncesyach, nadających prawo do poboru tego myta.

Jeżeli Zarząd drogowy nie sporządzi lub nie przedłoży powyższych preliminarzy Wydziałowi powiatowemu w terminie przepisanym, natenczas przedsięwziąć ma Wydział powiatowy niezwłocznie odpowiednie środki zaradcze w myśl §. 27. p. 2. ustawy drogowej z 7. Lipca 1885, Dz. u. kr. Nr. 39.

Również obowiązany jest Zarząd drogowy przedkładać Wydziałowi powiatowemu preliminarze nadzwyczajnych robót i dostaw drogowych, które w preliminarzu zwykłych robót i dostaw nie mogły być przewidziane a w ciągu roku wykonane być muszą.

Roboty nie cierpiące zwłoki, zarządzone wskutek potrzeb nagłych, zanim preliminarz mógł być przedłożony Wydziałowi powiatowemu, winien Zarząd drogowy wykazać następnie Wydziałowi powiatowemu i usprawiedliwić przytem wydatki na ten cel poniesione, bądź w prestacyach w naturze, bądź w pieniądzach.

§. 32.

Zarząd dróg gminnych utrzymuje kataster czyli stałą ewidencyę ilości i stanu dróg gminnych, inwentarz narzędzi drogowych, służących do użytku miejscowego, wykaz miejscowej służby drogowej, tudzież rachunki roczne dochodów i wydatków miejscowego funduszu dróg gminnych.

§. 33.

Rachunki roczne, w poprzednim paragrafie reg. wymienione, wraz z osobnym wykazem funduszów, w myśl §. 14. ustępu 4. ustawy drogowej z dnia 7. Lipca 1885, Dz. u. kraj. Nr. 39. do powiatowego funduszu dróg gminnych przelać się mających, winien Zarząd drogowy przedkładać z końcem każdego roku, zaś w miastach pobierających myto kopytkowe, w terminie oznaczonym w koncesyi odnośnej.

Rachunki przedłożone przez co dopiero wspomniane miasta, opatrzy Wydział powiatowy po zbadaniu ich, stosownemi uwagami i przedstawi je Wydziałowi krajowemu najpóźniej we trzy miesiące po upływie każdego roku administracyjnego do ocenienia, czyli gmina uczyniła zadość warunkom koncesyi oraz postanowieniom ustawy drogowej.

§. 34.

Przeciw członkom gminnego Zarządu drogowego, przekraczającym lub zaniedbującym swoje obowiązki, mają zastosowanie środki przymusowe i

zaradcze, wskazane w ustawie gminnej, względnie w ustawie o obszarach dworskich.

B. Wydział powiatowy.

§. 35.

Celem skutecznego zarządzenia drogami powiatowemi, winien Wydział powiatowy założyć i utrzymywać kataster dróg rzeczonych, przedstawiać Wydziałowi krajowemu z końcem każdego roku obok ewidencyi ich ogólnego stanu tudzież wykazów służby i narzędzi drogowych, przeznaczonych dla użytku dróg wymienionych, szczegółowy wykaz robót w ubiegłym roku wykonanych, oraz projekty i kosztorysy robót na rok następny preliminowanych, z preliminarzem pokrycia potrzeb odnośnych.

Przy układaniu preliminarzy potrzeb dróg powiatowych, zbudowanych lub uregulowanych przy pomocy subwencyi krajowej, należy przestrzegać postanowienia §. 27. ust. 3. regulaminu.

Uchwała Rady powiatowej, wyznaczająca fundusze potrzebne do budowania i utrzymywania dróg powiatowych, winna być powzięta corocznie najpóźniej do końca Grudnia roku poprzedniego, i podana bezzwłocznie do wiadomości Wydziału krajowego.

§. 36.

W wykonywaniu nadzoru przysługującego Wydziałowi powiatowemu w myśl §. 27. ust. 2. ustawy drogowej z dnia 7. Lipca 1885, D. u. k. Nr. 39., obowiązany jest tenże czuwać nad tem, ażeby drogi gminne w obrębie powiatu w myśl §. 28. ust. 3. ustawy drogowej zostały uporządkowane i w dobrym stanie były utrzymywane.

W tym celu winien Wydział powiatowy na mocy powołanego postanowienia ustawy drogowej nie tylko kierować czynnościami miejscowego Zarządu drogowego, odnoszącemi się do budowy i utrzymywania dróg gminnych z uwzględnieniem stosunków miejscowych, ale także zorganizować i wykonywać stale kontrolę nad temi czynnościami, przedsiębrać w razie zaniedbania onych stosowne środki zaradcze i poruczać w miarę uznanej potrzeby nadzór nad poszczególnemi sprawami drogowemi, specyalnym delegatom w myśl §. 37. ustawy o Reprezentacyi powiatowej. Dla tem lepszego nadzoru nad budową i utrzymywaniem dróg gminnych, podzielić może Wydział powiatowy cały obszar powiatu na odpowiednie okręgi drogowe, z jednej lub więcej miejscowości złożone, i nadzór nad drogami gminnemi w tychże okręgach poruczać komitetom lub delegatom przez siebie mianowanym

§. 37.

W szczególności winien Wydział powiatowy czuwać nad czynnościami niezbędnemi do skutecznej administracyi dróg gminnych, udzielać Zarzą-

dom dróg gminnych potrzebnych wskazówek i być im pomocnym przy układaniu i utrzymywaniu przepisanych niniejszym regulaminem ewidencyji preliminarzów, rachunków i t. d., czuwać nad wczesnem i należytem wykonywaniem robót na drogach gminnych, nad zaprowadzeniem odpowiedniej służby drogowej i t. d.

Bliższe szczegóły w tej mierze, zawierać będzie instrukcya, przez Wydział krajowy wydać się mająca.

§. 38.

Objęcie dróg gminnych w bezpośredni zarząd na mocy postanowienia §. 28. ust. 5. ustawy drogowej z 7. Lipca 1885, D. u. k. Nr. 39, poprzedzić winno komisyonalne zbadanie stanu rzeczy przy udziale delegata politycznej władzy powiatowej.

§. 39.

Objąwszy bezpośredni zarząd dróg gminnych, wskaże Wydział powiatowy Zwierzchności gminnej a względnie przełożonemu obszaru dworskiego czynności, które i nadal wykonywać będą i w czem mają mu być pomocni przy prowadzeniu zarządu powyższego.

Zwierzchność gminna i przełożony obszaru dworskiego, obowiązani są stosować się ściśle do odnośnych poleceń Wydziału powiatowego.

§. 40.

O objęciu bezpośredniego zarządu drogi gminnej, winien Wydział powiatowy uwiadomić Wydział krajowy.

§. 41.

Wydział powiatowy, zarządzając powiatowym funduszem dróg gminnych, przedkłada corocznie Radzie powiatowej projekt odnośnego budżetu potrzebnej dotacyi, przez Radę powiatową w myśl §. 26. ust. 4. ustawy drogowej na rzecz tego funduszu uchwalić się mającej, pokrywa z wymienionego funduszu wydatki niezbędne i przedstawia Radzie powiatowej rachunki roczne rzeczywistych dochodów i wydatków funduszu powyższego.

Uchwała Rady powiatowej tycząca się wyznaczenia potrzebnej dotacyi z funduszów powiatowych na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych, winna być powziętą corocznie najpóźniej do końca Stycznia, i podana bezzwłocznie do wiadomości Wydziału krajowego.

§. 42.

Z początkiem każdego roku obowiązany jest Wydział powiatowy zdawać sprawę Radzie powiatowej o zarządzonych przez siebie w roku ubiegłym środkach, zmierzających do stopniowej poprawy dróg gminnych, tak ważniejszych jako też mniej ważnych, oraz o rezultatach, osiągniętych w stanie dróg rzeczonych na skutek zarządzeń powyższych.

Podobne sprawozdanie winien Wydział powiatowy przedkładać za każdy rok także Wydziałowi krajowemu.

Bliższe szczegóły w tej mierze, przepisze instrukcya przez Wydział krajowy wydać się mająca.

C. Rada powiatowa.

§. 43.

Uchwała Rady powiatowej stanowiąca corocznie cenę wykupna prestacyi w robocie w myśl §. 26. ust. 5. ustawy drog. z dnia 7. Lipca 1885 D. u. k. Nr. 39, winna być powzięta przynajmniej na trzy miesiące przed rozpoczęciem roku administracyjnego, podana bezzwłocznie do wiadomości Wydziału krajowego, i obwieszczona w każdej miejscowości powiatu najpóźniej do końca Października.

§. 44.

Jeżeli w gminie, opłacającej ekwiwalent w pieniądzach zamiast prestacyj w robociźnie, Rada gminna nie poweźmie w przepisanym terminie uchwały o rozkładzie ekwiwalentu drogowego, natenczas Rada powiatowa ma prawo i obowiązek wstawić należytość wypadającą tytułem ekwiwalentu rzeczonego w budżet gminy, i na pokrycie tej należytości nałożyć dodatki do podatków bezpośrednich w myśl ostatniego ustępu §. 70 ustawy gminnej w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 17. Czerwca 1874, Dz. ust. kr. Nr. 52.

§. 45.

Uchwała Rady powiatowej, nakładająca na gminy i obszary dworskie obowiązek przyczyniania się prestacyami do kosztów budowy dróg powiatowych, winna być ogłoszona we wszystkich miejscowościach odnośnych, przynajmniej na dwa miesiące przed rozpoczęciem roku administracyjnego.

D. Wydział krajowy.

§. 46.

Atrybucye Wydziału krajowego w sprawach dróg nie rządowych, określa §. 25. ustawy drogowej z 7. Lipca 1885, D. u. k. Nr. 39.

§. 47.

Ustanowienie organu do zastępowania Wydziału powiatowego na koszt powiatu w myśl §. 25. ust. 2. ust. drog. z 7. Lipca 1885, D. u. k. Nr. 39, poprzedzić winno komisyonalne zbadanie stanu rzeczy przy udziale delegata politycznej władzy krajowej.

§. 48.

Jeżeli uchwała Rady powiatowej, ustanawiająca cenę wykupna prestacyi, nie zostanie przedłożona Wydziałowi krajowemu najpóźniej do 8. Paź-

dziernika każdego roku (§. 43.,) natenczas zażąda Wydział krajowy bezzwłocznego sprawozdania od Wydziału powiatowego i w razie potrzeby postąpi w myśl §. 25. ustęp 3. ustawy drogowej.

§. 49.

Jeżeli Rada powiatowa w przepisanym terminie nie uchwali dotacyi potrzebnej na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych, lub nie wyznaczy funduszów potrzebnych do budowania i utrzymywania dróg powiatowych, natenczas zaradzi temu Wydział krajowy w myśl §. 22. ust. 3. ustawy o Reprezentacyi powiatowej w brzmieniu ustawy krajowej z dnia 17. Czerwca 1874, Dz. u. kr. Nr. 52.

IV. Współudział władz rządowych.

§. 50.

Polityczna władza powiatowa obowiązaną jest ze swej strony czuwać nad należytem stanem dróg w powiecie, użyczać władzom i organom autonomicznym skutecznego poparcia i pomocy do wykonywania postanowień, objętych ustawą drogową i niniejszym regulaminem.

§. 51.

C. k. polityczne władze powiatowe będą utrzymywać się w ciągłej ewidencyi o stanie niceraryalnych dróg publicznych w ich powiecie się znajdujących, w myśl obowiązujących w tej mierze przepisów i w tym celu wydawać stosowne polecenia swoim podwładnym organom, jako też c. k. żandarmeryi.

O spostrzeżonych wadliwościach powinny bezzwłocznie uwiadamiać właściwy zarząd, względnie nadzór drogowy.

V. Środki przymusowe.

§. 52.

Zaległości w prestacyach i spłatach tychże ściągane będą w drodze administracyjnej i to: w gminie przez naczelnika gminy, zaś na obszarze dworskim przez polit. władzę powiatową, stosownie do postanowień ces. rozporządzenia z d. 20. Kwietnia 1854, §. 4, 5, 6 i §. 18 ustawy o obszarach dworskich. Gdyby siły i środki gminy nie wystarczały do przeprowadzenia egzekucyi, odniesie się naczelnik gminy o dodanie assystencyi do polit. władzy powiat.

Należytości zaległe w dodatkach do podatków bezpośr. ściągane będą w myśl przepisu §. 87 ust. gm., względnie §. 2 ustp. 1 ces. rozp. z dnia 20. Kwietnia 1854, D. p. p. Nr. 96 tak samo i przez te same organa jak podatki bezpośrednie.

§. 53.

Jeżeli Reprezentacya gminna wzbrania się dopełnić obowiązków na niej ciążących z mocy ustawy drogowej, a środki zaradcze, przedsięwzięte przez władze autonomiczne okazały się bezskutecznemi, natenczas na żądanie Wydziału powiatowego a względnie Wydziału krajowego polityczna władza powiatowa winna na koszt gminy zarządzić środki przymusowe w myśl §. 107 ustawy gminnej, a w razie nagłego niebezpieczeństwa postąpić sobie w myśl §. 30. ustawy drog. z 18. Sierpnia 1866, Dz. u. k. Nr. 15. z r. 1867, względnie §. 6. rozp. ces. z 20. Kwietnia 1854, Dz. p. p. Nr. 96.

Względem obszaru dworskiego postąpić sobie należy w tego rodzaju wypadkach w myśl §. 18. ustawy o obszarach dworskich.

§. 54.

W wypadkach, w których zachodzi potrzeba wykonania robót lub dostarczenia materyału drzewnego w myśl §. 6. ces. rozp. z dnia 20. Kwietnia 1854, na koszt i stratę obowiązanych, może polit. władza powiatowa za zgodą Wydziału powiatowego użyć pomocy jego organów.

Odnośne wydatki w braku innych środków mają być pokryte zaliczkowo z powiatowego funduszu dróg gminnych i przypisane do zwrotu od stron obowiązanych na rzecz tego funduszu.

VI. Postanowienie przechodnie.

§. 55.

Zaraz po otrzymaniu instrukcyi, przez Wydział krajowy wydać się mającej, obowiązane są wszystkie Zarządy drogowe przeprowadzić przygotowawcze czynności względem ułożenia spisu kontrybuentów, kwitaryuszów, pamiętnika drogowego, sporządzenia ksiąg kasowych i rachunkowych, preliminarzy drogowych i t. p.

Instrukcya Wydziału krajowego poda potrzebne w tym względzie wskazówki, przepisze formularze i t. d.

§. 56.

Również wydane będzie w drodze właściwej polecenie do Urzędów podatkowych, aby się zajęły poborem: *a*) wpływających na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych w myśl §. 12. ust. 3. ustawy drogowej z 7. Lipca 1885 dodatków do podatków bezpośrednich, jakoteż: *b*) wpływających w myśl §. 31. ustawy drog. z 7. Lipca 1885 ekwiwalentów, i aby pobrane kwoty ad *a*) przekazywały Wydziałowi pow. jako władzy zarządzającej tym funduszem, zaś kwoty ad *b*) właściwym Zarządom drogowym.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 16. Października 1886. Część XXIV.

Nr. 81.

Instrukcya o cholerze,

ułożona na żądanie c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych przez najwyższą Radę zdrowia, aprobowana i dana do zastosowania się politycznym władzom krajowym reskryptem ministeryalnym z dnia 5. Sierpnia 1886, l. 14.067.

I. Uwagi przedwstępne.

1. Cholera jest chorobą przenośną, rozszerzającą się przez zarazek (jad choleryczny), który udziela się tak przez styczność z osobami jak i rzeczami.

Samoistnie zarazek ten w Europie się nie wytwarza, gdyż udowodniono, że wszystkie epidemie cholery, które dotychczas w Europie występowały, zostały zawleczone.

Jest również faktem bezsprzecznie sprawdzonym, że rozszerzanie się cholery z miejsca na miejsce nigdy prędzej nie następuje, jak dostanie się tamże zapomocą środków komunikacyjnych jest możebne i również nie ma żadnego doświadczenia, aby cholera powietrzem w dal przeniesioną została.

2. Wszelkie spostrzeżenia wskazują na to, że zarazek choleryczny wstępuje do ustroju ludzkiego, jeżeli nie wyłącznie, to przecież przeważnie zapomocą narządów trawienia i że w jelitach cienkich dalej się rozwija i rozmnaża.

Człowiek nawiedzony cholerą jest zatem przenośnikiem zarazku choroby, a gdy ten zarazek tkwi przeważnie w wypróżnieniach a szczególnie pochodzących z jelit chorych na cholerę i biegunkę choleryczną, przeto też zapomocą tych wypróżnień zarazek przewlekany bywa.

Ani w powietrzu wydechowem ani w wyziewach skórnych lub w pocie nie ma zarazku cholerycznego, napotyka się go jedynie w miejscach i na przedmiotach, zanieczyszczonych wypróżnieniami, w szczególności z jelit pochodzących.

Można zatem bez niebezpieczeństwa z chorymi na cholerę obcować, tychże pielęgnować, przestrzegając tylko, by unikać wszelkiego zanieczyszczenia się odchodami cholerycznemi, a w danym razie, by je zapomocą odrażających środków (desinfekcyą) nieszkodliwymi uczynić i ażeby przedmiotami lub rękami w ten sposób zanieczyszczonemi nie dotykać środków spożywczych, a tem bardziej ust.

Niebezpieczeństwo zatem bezpośredniego przeniesienia cholery z ludzi na ludzi jest mniejsze jak w wielu innych zakaźnych chorobach n. p. w szkarlatynie, odrze, dyfteryi, durze wysypkowym i innych, u których zarazek chorobowy zawarty jest w powietrzu wydechowem, w śluzie ust, nosa i krtani i w łuskach naskórka i t. d.

3. Jako najznakomitsze przenośniki zarazku cholerycznego w bliższej styczności należy uważać oprócz chorych na cholerę, bieliznę, suknie i inne przedmioty, których chorzy używali i które zanieczyszczone były wydzieliną z chorych pochodzącą, wychodki do których wylewają choleryczne wypróżnienia i któremi są zanieczyszczone, wodę strumyków, rzek i stawów, w których zanieczyszczone rzeczy cholerycznych prano, albo które mają nieczyste dopływy. Woda ze studzien znajdujących się bezpośrednio obok albo w pobliżu dołów kloacznych lub gnojowisk, mianowicie jeżeli zawiera dostateczną ilość istot pożywczych sprzyjających rozwojowi i rozmnażaniu zarazku cholerycznego.

4. Zarazek choleryczny rozmnaża i odradza się bowiem nietylko w ludzkim ustroju, lecz także w ziemi wilgotnej, zawierającej istoty gnilne, w wodzie zanieczyszczonej istotami organicznymi, na potrawach i na zanieczyszczonej wilgotnej bieliźnie.

W ten sposób daje się wytłumaczyć, że cholera rozszerza się nietylko przez bezpośrednie przeniesienie zarazku z człowieka na człowieka, lecz także zarazkiem, który w ziemi lub wodzie, lub gdzieindziej się odrodził i z tychże napowrót w ludzkie ciało się dostał. W tych warunkach szczególnie występuje cholera równocześnie u ludzi, znajdujących się w jednakowych stosunkach i tworzy ogniska epidemiczne.

5. Okres wylęgania się, t. j. okres czasu między zarażeniem a wystąpieniem pierwszych objawów chorobowych jest w cholerze ograniczony i rzadko przekracza 5 do 7 dni.

6. Szybkie rozmnożenie się wypadków cholery, jakoteż epidemiczne wystąpienie tejże, zawisło według doświadczenia, również w znacznej części od miejscowych i czasowych stosunków jakoteż od osobistego usposobienia.

Wielokrotne spostrzeżenia wskazują na to, że w wielu miejscach cho-

lera nie dochodzi do znaczniejszego epidemicznego rozszerzenia pomimo, iż została zawleczoną nie raz lecz wielokrotnie; gdy tymczasem inne miejscowości niezależnie od przypływu ludzi z upodobaniem przez nią nawiedzone bywają. W takich miejscowościach ma cholera swe ulubione siedziby, w których przy każdej epidemii każdym razem najpierw się pokazuje i najgwałtowniej grasuje. Przeważnie są to mieszkania nisko położone, wilgotne i organicznymi odpadkami przesiąknięte domy i drogi, które szczególnie sprzyjają wytwarzaniu się ognisk cholerycznych.

Ogólnie bywa przyjętem, że cholera nie rozszerza się w miejscowościach lub w częściach tychże, które leżą na twardej dla wody i organicznych odpadków nieprzepuszczalnej epoce lub na suchej piasczystej ziemi, która nie może zatrzymać wsiąkającą wodę i z nią wprowadzone organiczne istoty; gdy przeciwnie przeważnie ziemia napływowa sprzyja epidemicznemu rozwinięciu się cholery.

Na epidemiczne wystąpienie zarazy wpływają jednakże nietylko same geologiczne własności ziemi, lecz także stan jej fizykalny, stopień wilgoci i ciepłoty, zawartość powietrza, a może i różnorodne przekształcenie istot, które do niej się dostały i rozwojowi zarazka cholerycznego sprzyjają lub temuż przeszkadzają.

Zarazek choleryczny może się przeto pod pewnymi warunkami rozwinąć także na gruncie, który według stopnia zwietrzenia i innych właściwości powierzchownych warstw ziemi, uważany bywa za odporny (immun); ziemia zarazek zawierająca może zaś utracić własności sprzyjające rozwojowi cholery, jeżeli zapomocą drenów; należytą kanalizacyę i wywożenia odprowadzi się z niej materyał odżywiający, pochodzący z kloacznych dołów. W miejscowościach, leżących na gruncie zaraźliwym, nie rozwija się cholera także wówczas, jeżeli w zamian wody studziennej, branej z tejże ziemi, dostarczy się mieszkańcom czystej wody do użytku domowego.

7. Cholera ma z innemi epidemicznie występującymi chorobami także tę wspólną własność, że czasami tak w swem wystąpieniu i rozprzestrzenianiu się okazuje różnice co do nasilenia i rozszerzania się, zkąd należy wnioskować, iż oprócz istniejących miejscowych stosunków, działają także wpływy atmosferyczne, które wzmagają zaraźliwość zarazka chorobowego.

8. Wrażliwości do zachorowania (indywidualnej dyspozycyi) sprzyja wszystko, co zdrowie i w ogóle odporność przeciw niekorzystnym wpływom osłabia; złe powietrze, złe albo niedostateczne pożywienie, niestosowne ubranie, zaniedbanie oczyszczenia ciała, nieregularny sposob życia, nieumiarkowane i rozwięzłe życie.

Szczegółowe usposobienie (predyspozycya) do zachorowania na cholerę wywołane bywa biegunką, towarzyszącą upośledzonemu trawieniu.

II. Srodki zapobiegawcze cholerze.

9. Z poprzednich uwag wynikają zasady kierujące, wedle których należy przy zwalczaniu cholery postępować, oraz zarządzenia, które zaprowadzać należy, ażeby z jednej strony o ile można przeszkodzić zawleczeniu zarazka cholerycznego i rozszerzeniu tegoż przez ruch osobowy, a z drugiej strony odebrać już zawleczonemu zarazkowi sprzyjające warunki do rozwoju i ubezwładnić go. Trzeba już na tem miejscu podnieść, że korzystny wynik wszystkich zapobiegawczych środków zależy przeważnie od chętnego i rozumnego współdziałania ludności, której przeto przedstawić trzeba, że każdy człowiek o siebie i o swoich najlepiej dba, jeżeli wspomaga dobro ogółu przez poparcie władz i lekarzy w ich usiłowaniu ochrony od zarazy i ściśle wykonuje zarządzone środki także w własnym domu.

A. **Zarządzenia przeciw zawleczeniu cholery lądem przez granice państwa.**

10. Zamknięcie i kontumacyjne zarządzenia granicy lądowej okazały się — kiedykolwiek i gdziekolwiek próbowane — bezskutecznymi.

Już międzynarodowa konferencya sanitarna w r. 1866 w Konstantynopolu orzekła, że kordony sanitarne, użyte pośród gęstego i licznego zaludnienia, niepewny a nawet szkodliwy wynik dają, a międzynarodowa konferencya sanitarna w r. 1874 w Wiedniu i w r. 1885 w Rzymie uznały kwarantany lądowe i kordony sanitarne wprost jako nieużyteczne środki zamknięcia.

Zarządzeń ochronnych tak daleko sięgających, nie godzi się jeszcze i z tej przyczyny ustanawiać na granicy państwa lub naokoło okolic kraju cholerą zapowietrzonych, ponieważ ograniczenia w obrocie tak daleko sięgające, szkodzą w najdotkliwszy sposób gospodarczym i zarobkowym stosunkom wielkiego okręgu ludności i wywołują bezrobocie, w skutek tego nędzę i upadek warunków bytu u tych warstw ludności, których odporność przeciw chorobom i tak jest małą, właśnie w tym czasie, gdy zdrowie ludności tak silnie jest zagrożone.

11. Dozwolone środki ochronne, których przeciw zawleczeniu cholery użyć należy, nie dadzą się zresztą przepisać wedle modły ogólnie zastosować się dającej na sposób recepty, ponieważ zarządzenia mające być skuteczne, muszą się zastosować do właściwości, istniejących pod względem epidemiologicznym w różnych miejscowościach i okolicach, przeciw którym są skierowane, przyczem trzeba wziąć pod rozwagę także stosunki zdrowotne, urządzenia i zarządzenia, które w tych miejscowościach i krajach istnieją, przeciw którym środki ochronne są potrzebne i tych miejscowości i krajów, które obronione być mają.

12. Środki ochronne mające być zarządzone, aby przeszkodzić zawleczeniu cholery z zagranicy, polegają w nadzorze ruchu kolejowego na stacyach pogranicznych (wchodowych), dróg, żeglugi rzecznej, a względnie w nadzorze, a nawet zamknięciu przejść i przesmyków w okolicach górskich.

Chociaż przy teraźniejszych bardzo skomplikowanych stosunkach ruchu, zupełny nadzór prawie osiągnąć się nie da i zarządzić się mające środki bezwzględnego skutku nie zapewniają, mylną byłoby przecież rzeczą z tego powodu wszelkich zarządzeń na granicach państwa zaniechać i ufać w to, że zarządzonymi środkami we wnętrzu kraju można osiągnąć dostateczną ochronę przeciw rozwojowi i rozszerzeniu się dalszemu cholery. Chociaż się nie uda usunąć wszystkich przyczyn, które mogą zawleczenie zarazy spowodować, to przecież osiągnie się stanowczy skutek, jeżeli najczęstsze i najważniejsze powody zawleczeniu zarazka już na granicy państwa odwrócone zostaną.

13. W tym celu należy na stacyach kolejowych, położonych na granicy państw ościennych, z których zawleczenie choroby grozi, ustanowić lekarzy, którzyby mieli zadanie podróżnych i ich rzeczy poddawać sanitarnej rewizyi i odbierać raporta od towarzyszącej pociągowi służby kolejowej, o ich spostrzeżeniach co do zdrowia podróżnych.

Osoby, chore na cholerę lub o takową podejrzane, mają być wykluczone od dalszej podróży. Osoby, które w czasie podróży się rozchorowały, mają być na podstawie orzeczenia lekarza oddane pieczy gminy najbliżej położonej, która ma być telegraficznie uwiadomiona o przybyciu takiego chorego.

Dalsze przewiezienie takiego chorego aż do odleglejszej stacyi (wysiadania) tylko w takim wypadku może być dozwolone, jeżeli lekarz ze względu na stan chorego uzna je za możebne i jeżeli również jest rękojmia, że przewiezienie chorego przy zachowaniu wszelkich potrzebnych do tego ostrożności nastąpić może i jeżeli nie będą narażone sprawy zdrowotne na dalsze niebezpieczeństwa. W czasie podróży ma być taki chory odosobniony, a współpodróżnym i znajdującym się w tym samym przedziale (coupé) wozu, należy inne miejsca wskazać.

Dotyczący wagon ma być wykluczony od obrotu, odrażony według przepisu, wyczyszczony i przez kilka dni należycie przewietrzony, zanim napowrót do użytku wzięty będzie.

14. Rewizya zdrowotna rzeczy ma być przy ocleniu w tym kierunku przedsiębrana, aby w wypadku znalezienia bielizny, sukni lub innych przedmiotów, któreby być mogły, sądząc ze sposobu zawalania przenośnikami zarazku, poddać takowe odrażeniu i oczyszczeniu, a w razie gdyby były bez wartości, spaleniu.

15. Według tych samych zasad, ma być nadzorowanym ruch osób na granicy państwowej, na okrętach płynących na jeziorach i rzekach.

16. Jeżeli cholera pojawi się w ościennem państwie w miejscach położonych bliżej granicy, to mają być strzeżone gościńce i drogi, na których ruch się odbywa, a polityczna władza powiatowa ma uczynić wniosek co do zaprowadzenia odpowiednich środków ochronnych, stosownie co do właściwości stosunków miejscowych.

17. Ponieważ nie każdy wypadek chorobowy wzbudzający podejrzenie cholery może być poznanym już przy lekarskiej rewizyi na granicy, przeto należy szczególną uwagę zwracać na stan zdrowia osób, pochodzących z okolic dotkniętych cholerą także w każdoczasowym ich miejscu pobytu.

Należy zatem zobowiązać właścicieli hoteli i zajazdów, a w ogóle osoby, które przejezdnych obcych na mieszkanie przyjmują, ażeby o przyjeździe takich obcych, o ich stanie zdrowia miejscowej władzy policyjnej donosili, a w razie pojawienia się podejrzanych objawów chorobowych, niezwłocznie władzę o tem uwiadamiali. Władza ta ma się starać, aby domy zajezdne podlegały szczególnemu zdrowotnemu nadzorowi, aby w razie zachorowania zapewniono choremu potrzebne umieszczenie, leczenie i pielęgnowanie, oraz w ogóle, aby wszystko zarządzono, co do zniszczenia zarazka i do przeszkodzenia jego dalszemu zawleczeniu według okoliczności jest potrzebnem.

B. Zarządzenia celem przeszkodzenia dalszego rozszerzania się cholery w krajach reprezentowanych w Radzie państwa.

18. Środki zapobiegawcze, których użyć należy przeciw wybuchowi i rozszerzeniu się cholery w kraju, należą po większej części nie tylko do policyi pomorowej, lecz tworzą także najważniejsze zadanie publicznej pieczy o zdrowie, której wymogom należy zadosyć uczynić już w zwykłej porze, nawet wówczas, gdy się żadnej epidemii nie spodziewamy, które wymogi atoli mają być tem energiczniej i dokładniej wykonane, im większe niebezpieczeństwo zagraża. Wszystko na tem polega: by początkowi się oprzeć i zapobiedz, by zarazek choleryczny nie znalazł sprzyjającego gruntu pożywczego, na którymby mógł bujnie rozwijać się i rozmnażać

19. Należy zatem z całym naciskiem w tym kierunku działać, ażeby już przed wybuchem zarazy oczyszczono ziemię, domy, zlewy i t. p., ażeby przezto w razie pojawienia się pierwszych wypadków cholery, które zawsze są zawleczone, odciągnąć zarazkowi cholerycznemu sprzyjające warunki do epidemicznego rozszerzenia się.

20. Z tych to powodów należy nalegać, aby oczyszczono drogi, place i zabudowania ze zgniłych i do gnicia zdolnych istot, aby w stosowny sposób usuwano odpadki gospodarcze i zakładów przemysłowych, a w szczególności odpadki z rzeźni. Jeżeli nie można wody z pomyj i spłuczyn należycie odprowadzić, to należy urządzić obfite spłukanie wodą w oczyszczonych

kanałach odpływowych. Zakładanie dołów do wsiąkania pomyj obok mieszkań albo w pobliżu tychże, należy najsurowiej zabronić.

21. Dopóki cholera jeszcze nie wybuchła, mają być doły kloaczne częściej wypróżniane, przyczem należy starać się o to, ażeby błędnie założone albo jako przepuszczające uznane, należycie odnowiono. Po wybuchu epidemii należy wyprzątanie dołów zarządzić tylko w razie niezbędnej potrzeby, zapobiegając jednakże przelewaniu się treści. Jeżeli wyprzątanie musi być dokonane, to należy wpierw odrażoną (desinfekcyonowaną) treść dołów wywieźć na pola w znaczniejsze oddalenie od domów mieszkalnych, a osobliwie od studni, rezerwoarów wodnych i wodociągów i tam zakopać. Pod żadnym warunkiem nie można dozwolić, aby kał wyrzucano do strumieni, stawów, lub na gnojowiska. Wychodki dostępne dla ogółu, w których zachodzi obawa, że są używane przez chorych na cholerę lub na biegunkę choleryczną, mają być regularnie odrażane.

22. Szczególne staranie należy zwrócić na dostarczenie czystej wody do picia i do używania. W miejscowościach nawiedzonych cholerą w których są wodociągi, nie należy używać wody czerpanej ze studzień. W każdym zaś razie należy niezwłocznie zamknąć studnie, znajdujące się w sąsiedztwie wychodków lub dołów kloacznych jakoteż i w domach, gdzie są wypadki choleryczne. W otoczeniu miejsca, skąd się wodę bierze, należy w czasie panowania cholery zakazać wszelkiego zanieczyszczenia, mianowicie odpadkami domowego gospodarstwa, a poszczególniej prania bielizny i mycia sprzętów domowych.

Jeżeli brak wody w jakiej miejscowości zmusza do używania wody studziennej podejrzanej jakości, to należy ją używać dopiero po przegotowaniu i oziębieniu.

23. Również zachodzi potrzeba nadzorowania, czyszczenia i utrzymania w czystości domów i podwórzy, mieszkań i zakładów przemysłowych. Nawóz i gnojowiska mają być w ten sposób utrzymywane, ażeby nie zanieczyszczały ziemi, a w szczególności studni.

24. Ścisłej kontroli wymagają stosunki zdrowotne w zajazdach, gospodach i mieszkaniach uboższych warstw ludności. Największą uwagę trzeba zwracać na te domy i dzielnice, które w czasie poprzednich epidemij cholerycznych najsilniej i najczęściej były nawiedzone cholerą.

Jeżeliby użycie jakiego mieszkania połączone było z rzeczywistem niebezpieczeństwem dla zdrowia i gdyby wad tych nie można usunąć, takie mieszkanie ma być zamkniętem, a lokatorowie odpowiednio rozmieszczeni. O ile to na mocy zarządzeń policyjnych stać się może, nie należy dozwalać przepełnienia mieszkań.

25. Jak najostrzej należy wykonywać sanitarno-policyjny nadzór nad środkami spożywczemi, zważając przytem nietylko na jakość towaru ale

także i na to, by w lokalach sprzedaży, najstaranniejszą utrzymanc czystość; nadto należy usuwać bezpośrednią komunikacyę lokalów sprzedaży z ubikacyami mieszkalnemi i zabronić utrzymywanie zapasów wiktuałów w mieszkaniach. Jeżeli zdarzył się przypadek zachorowania na cholerę, to należy nalegać, aby sprzedający z chorym w żadnej zupełnie styczności nie był, w razie zaś, gdyby tego nie można przeprowadzić, należy lokal sprzedaży zamknąć.

Wystawę wiktuałów przed drzwiami wchodowemi i w oknach lokalu sprzedaży można dozwolić tylko wówczas, jeżeli artykuły spożywcze przez szczelne zamknięcie szklanne są ochronione od kurzu i zanieczyszczenia.

26. W czasie cholerycznym unikać należy wszelkiego tłumnego nagromadzania się ludzi, a te lokale, w których szczególnie zgromadza się ludność, mają podlegać szczególnemu sanitarno-policyjnemu nadzorowi.

Względem wielkich zakładów obrotowych, kolei żelaznych i stacyj parowców w wewnętrznym ruchu, potrzebne zarządzenia zdrowotno-policyjne mają być osobno wydane.

27. Co do nadzoru stanu zdrowia osób, przybywających z okolic cholerą nawiedzonych albo bezpośrednio przez nią zagrożonych, należy te same rozporządzenia zastosować, które powyżej przeciw podróżnym z zagranicy w podobnych stosunkach podano.

28. Jak tylko niebezpieczeństwo zawleczenia cholery do jednego z królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowawych groźniejszem się okaże, polityczna władza krajowa ogłosi to zapomocą obwieszczenia w dzienniku ustaw krajowych i w urzędowej gazecie krajowej i zapomocą tego obwieszczenia uwiadomi również zwierzchności gminne o tych środkach, które wedle istniejących praw i rozporządzeń a wszczególności wedle postanowień zawartych w tej instrukcyi, zwierzchność gminna obowiązaną jest bezwłocznie wykonać. W szczególności mają być gminy zobowiązane, aby jeżeli to możebne we wszystkich, a w każdym razie w więcej zaludnionych nieczystych domach, w hotelach zajezdnych, gospodach, przytuliskach i t. d. dokładną sanitarną inspekcyę zaprowadziły, by na niezwłoczne usunięcie znalezionych usterek nalegały i w terminie nieprzekraczającym dni 14 odbyły powtórną inspekcyę dla zapewnienia się, że usterki usunięto.

29. Oprócz tego jest rzeczą nader ważną, aby już w czasie zbliżania się epidemii postarano się o odosobnione lokale dla takich chorych, którzy w swych mieszkaniach należytej pieczy nie znajdą albo którzy ze względu na innych współmieszkańców wśród nich nie mogą być zostawieni, również należy się postarać o pomieszczenie dla zdrowych, na wypadek niezbędnych przeprowadzeń, które przy zupełnem zachowaniu względów humanitarnych przedsiębrać należy; w końcu należy postarać się o potrzebne urządzenie tych lokalności.

Przy wyborze takich lokalów należy na to uważać, ażeby miały o ile możności, wolne, zdrowe położenie, by były oddalone od większego ruchu, lecz także by ze względu na transportowanie chorych nie były zanadto oddalone. Wszyscy mieszkańcy mają się z tych lokalów usunąć. W szpitalu cholerycznym lub w bezpośrednim pobliżu tegoż muszą znajdować się potrzebne urządzenia i sprzęty do odrażania (desinfekcyi) chorych (wanny kąpielowe) sukni i rzeczy jakoteż bielizny i wypróżnień. Wynoszenie wypróżnień nie desinfekcyonowanych do wychodków, zostających w połączeniu z mieszkalnemi domami, których zatem wychodków także zdrowi używają, ma być wzbronione.

30. Należy się niezwłocznie postarać o dostateczny zapas środków odrażających, a w większych miastach o urządzenie publicznych zakładów do odrażenia.

Pożądaną jest rzeczą, aby ubogim udzielać środków do odrażania wraz z stosownem pouczeniem o sposobie używaniu tych że wedle potrzeby bezpłatnie.

31. Celem oględnego przeprowadzenia wszystkich powyższych i innych dalej idących miejscowych koniecznych zarządzeń, potrzeba w każdej gminie komisyę sanitarną utworzyć, wybierając do tego szczególnie uzdolnionych mieszkańców, oraz miejscowych a rozporządzalnych lekarzy i techników. Komisya ta, której przewodniczącym jest przełożony gminy lub jego zastępca, jest umocowaną do nadzoru, zarządzenia i przeprowadzenia potrzebnych środków zaradczych.

W większych miastach należy podzielić komisyę na sekcye, którym wykonanie pewnego rodzaju zarządzić się mających środków ostrożności poruczyć należy.

Polityczne władze mają przestrzegać dokładnego wykonywania wszelkich z powodu epidemii wydanych przepisów, a osobliwie najdokładniej dozorować sanitarno-policyjną działalność gmin i oto się starać, aby środki uznane za niezbędne przez komisye sanitarne, o ile nie sprzeciwiają się istniejącym ustawom i niniejszej instrukcyi, w gminie należycie były uwzględnione. Osobliwie są rządowi lekarze powiatowi obowiązani gminy dozorować i z całą ścisłością kontrolować wykonanie zarządzonych środków a w razie znalezionych usterek albo zaraz ich usunięcie zarządzić albo zwłaszcza w wypadkach ociągania się (renitencyi) o tem donieść Starostwu powiatowemu.

C. Środki w razie wybuchu cholery.

32. Skoro w miejscowości pierwszy przypadek cholery się pojawi, albo już wygasła epidemia na nowo wybuchnie, ma przełożony gminy o tem

donieść Starostwu powiatowemu telegraficznie, albo jeżeli to nie jest możebne w najkrótszej drodze.

Równocześnie ma przełożony gminy niezwłocznie zwołać sanitarną komisyę i co potrzeba celem odosobnienia chorych i t. d. zarządzić. Gminy z własnym statutem uczynią temu obowiązkowi donoszenia zadość, składając relacyę politycznej władzy krajowej.

Lekarz powiatowy ma zaraz po nadejściu doniesienia udać się na miejsce celem sprawdzenia choroby i jeżeli wybuch cholery stwierdzonym zostanie, to obowiązkiem jego jest niezwłocznie udzielić potrzebnych wskazówek, celem zwalczenia zarazy.

33. Jest rzeczą najważniejszą, najpierwsze wypadki cholery dokładnie rozpoznać, ponieważ przez niewłaściwe rozpoznanie z jednej strony najlepszy czas bywa stracony do zaprowadzenie potrzebnych środków, z drugiej zaś strony gdyby nie był rzeczywisty wypadek cholery, można przez należyte rozpoznanie uniknąć całkiem nieusprawiedliwionego zaniepokojenia ludności i bezpotrzebnego zaprowadzania zarządzeń. Należy zatem przynajmniej z początkiem epidemii przy każdym podejrzanym o cholerę wypadku śmierci wykonać sanitarno-policyjną obdukcyę zwłok, a jeżeli objawy sekcyjne nie wykluczą w sposób zupełnie niewątpliwy istnienie cholery, to należy także zarządzić bakteryologiczne badanie treści jelit cienkich.

Polityczne władze krajowe mają zatem potrzebne zarządzenia poczynić, ażeby drobnowidowe badanie wykonywane było przez znawców zupełnie w tym kierunku biegłych.

34. Skoro w jakiej miejscowości wypadek cholery sprawdzono, obowiązany jest każdy właściciel domu lub wynajmujący mieszkanie natychmiast uwiadomić zwierzchność gminną o każdym wypadku cholery między domownikami.

Ten obowiązek donoszenia cięży także na ordynującym lekarzu. Zwierzchność gminna ma miejscową ludność o tym obowiązku w sposób w miejscu używany uwiadomić, a o tem uwiadomieniu pisemne urzędowe poświadczenie przesłać politycznej władzy powiatowej.

Scisłe wykonywanie obowiązku donoszenia musi być z wszelkim naciskiem wymagane, gdyż wszelka policya pomorowa staje się iluzoryczną bez obowiązku donoszenia, które nietylko nakazane lecz w rzeczywistości wykonywane być musi. Nie może być cierpianem, by dla drobnostkowych przyczyn narażać cały kraj na niebezpieczeństwo i jest rzeczą błędną dozwolić by nieszczęście się wzmogło, zanim się je przyzna i zwalczy.

Na podstawie zebranych doniesień o wypadkach cholery, należy wedle załączonego wzoru ./· ułożyć zestawienia i przesyłać je w terminach oznaczyć się mających Starostwu powiatowemu, celem przedkładania sprawozdań władzy krajowej.

35. Chorych na cholerę należy w ich mieszkaniu odosobnić; jeżeli zaś niekorzystne domowe stosunki odosobnienia nie dozwalają, należy nalegać na przewiezienie chorego do szpitala cholerycznego. Jeżeli zaś zachodzą takie stosunki, że ze względów zdrowotnych byłoby korzystniej gdyby chory w własnem mieszkaniu pozostał, wówczas należy zdrowych z domu wydalić.

36. Wozów służących do publicznego obrotu nie wolno używać do transportu chorych; gdyby pomimo tego takie wozy użyto, należy je desinfekcyonować.

37. Osoby, które z cholerycznymi, ich rzeczami albo z ciałami zmarłych na cholerę się stykały i wypróżnieniami tychże zanieczyszczić się mogły, mają się poddać starannemu oczyszczeniu, zanim z ludźmi wejdą w styczność a osobliwie przed każdem jedzeniem, mają swe ręce rozczynem karbolu odrazić.

38. Środków spożywczych nie wolno umieszczać w lokalach, w których znajdują się chorzy choleryczni; również nie powinni zdrowi w takich lokalach jeść i pić.

O tem należy pouczyć nie tylko rodzinę chorego, lecz także tegoż posługaczy i inne osoby, które z chorym są w styczności jako to: służbę i t. d.

39. Szczególną uwagę zwracać należy na odrażenie desinfekcyę i czyszczenie sukien, bielizny i pościeli chorych i zmarłych. Przed odbytem odrażeniem nie wolno tych przedmiotów jak w ogóle wszystkich innych, które wypróżnieniami zanieczyszczono, z izb dla chorych wynosić, czego tem surowiej trzeba przestrzegać, gdyż najczęściej zaraza przewleczoną bywa przez wynoszenie takich przedmiotów do innych miejscowości. Przedewszystkiem należy pouczyć praczki, aby bieliznę od cholerycznych jako też i od obcych w czasie cholerycznym nigdy inaczej jak tylko w odrażonym stanie do prania przyjmowały i należy je szczególnie zobowiązać, aby taką bieliznę przenosiły w naczyniach li tylko na ten cel przeznaczonych, i ją osobno od innej bielizny prały.

Pralnie należy w tym względzie policyjnie dozorować.

40. Przesyłka używanego ubrania, bielizny, pościeli i innych ruchomości chorych albo zmarłych na cholerę w nieoczyszczonym i nieodrażonym stanie z miejsca cholerycznego jest zakazaną. Należy zwrócić uwagę odbiorców takich przedmiotów, aby je nie używali, zanim się na pewne nie przekonają o wykonanem odczyszczeniu i odrażeniu, albo dopóki te przedmioty dla większej pewności odrazić nie każą. Zbieranie i transport szmat, znoszonego ubrania i t. p. w okolicach cholerą nawiedzonych, ma być na czas trwania epidemii zakazanem.

41. Mieszkania, w których choleryczni przebywali, mają być zaraz po wydaleniu chorych najstaranniej odczyszczone i przewietrzone a w miarę

potrzeby także odrażone, na każdy zaś sposób przed sprowadzeniem się zdrowych.

42. W czasie panowania cholery w jakiej miejscowości nie wolno w tejże i w okolicy nic takiego przedsiębrać, coby większy napływ ludzi do tego miejsca za sobą pociągało. Uroczystości, procesye, odpusty, zgromadzenia ludowe, jarmarki i t. d. odprawiać, pociągi spacerowe urządzać, jest zakazane.

43. Wedle okoliczności należy zamknąć szkoły w miejscach, gdzie cholera panuje. Do szkół w miejscowościach cholerą nawiedzonych, nie wolno uczęszczać dzieciom pozamiejscowym, również należy niedopuścić dzieci z miejsca cholerycznego do szkoły, znajdującej się w miejscu jeszcze wolnym od choroby.

44. Zwłoki zmarłych na cholerę mają być jak najprędzej z domostwa wyniesione, a mianowicie wtedy, gdy niema odpowiedniego miejsca do ich umieszczenia. Wystawianie zwłok cholerycznych na widok publiczny jest zakazane, jak również przystęp tak zwanych żałobników do mieszkania zmarłego; pogrzeb ma być o ile się da przyspieszonym, a orszak pogrzebowy według możności ograniczonym.

W miejscowościach, gdzie niema trupiarni, mają być tymczasowe na cmentarzach urządzone. Dla miejscowości, które nie mają własnego cmentarza, albo do których zwykłego cmentarza można się dostać li tylko przez inne miejscowości lub przez zbyt uczęszczane drogi, musi być cmentarz choleryczny wybrany i założony.

Przewożenie ciał zmarłych na cholerę do oddalonych miejsc, jest na czas trwania epidemii i po jej wygaśnięciu zabronione.

45. Komisye sanitarne mają także w czasie panowania epidemii być czynnymi. Szczególniejsze staranie trzeba mieć o ubogich i w tym względzie korzystać z prywatnej dobroczynności, aby dietetyczna i lekarska pomoc, tak przy epidemiach potrzebna, a przechodząca granicę zwyczajnej opieki na ubogiemi, mogła być udzieloną osobom, znajdującym się w nędzy, bez konieczności odnoszenia się do gminy, w celu niesienia pomocy ubogim.

D. Osobiste środki ochronne.

46. Dla koniecznego uzupełnienia ogólnych zarządzeń przeciw cholerze przeprowadzić się mających, należy w końcu wydać pouczenie, dla wszystkich warstw ludności zrozumiałe i odpowiedne. Przypuścić należy, iż przy należytem zrozumieniu zarządzeń władz, ludność również będzie odpowiednio współdziałać. Bardzo wiele z tych zarządzeń, które mają na celu ochronę osób pojedynczych, przebrzmiałyby nieuwzględnione, gdyby wyraźnie na nie uwagi nie zwracano.

Nie powinno się atoli za daleko posuwać z zapobiegawczemi środkami ochronnemi i nie należy wydawać zarządzeń, które wywołują po większej

części przeszkody ruchu i które w stosunkach zarobkowych i gospodarczych sprowadzają trudności, nie zostające w żadnym stosunku do zamierzonego celu i które dla ubogich warstw ludności podnoszą cenę najniezbędniejszych artykułów do życia, albo też nabycie ich czynią niemożliwem, nie należy zaś wydawać takich zarządzeń, szczególnie wówczas, gdy przy użyciu środków łatwo dających się wykonać, ten sam cel może być osiągnięty.

Pouczenie dla ludu powinno zatem zawierać wskazówki o roztropnem sposobie życia, osobliwie ze względu na spożywanie zepsutych potraw, napojów, na wybór i obchodzenie się z najczęściej używanymi najzwyklejszymi środkami spożywczymi, o unikaniu wszelkiego niepotrzebnego stykania się z chorymi cholerycznymi i z miejscowościami nawiedzonymi cholerą, o zachowaniu się przy pielęgnowaniu chorych cholerycznych, o czystem utrzymywaniu i odrażaniu rąk, o obchodzeniu się z zanieczyszczonymi sukniami i bielizną, o niebezpieczeństwie powstającem w czasach cholerycznych z przesyłki i prania rzeczy ludzi chorych na cholerę, w końcu o innych rzeczach, które muszą być pozostawione trosce pojedynczych ludzi, lub przy których władza sanitarna potrzebuje poparcia publiczności.

W szczególności musi to pouczenie także zawierać przestrogę, żeby środków pożywienia, których pochodzenia się nie zna, albo które nawet z domów nawiedzonych cholerą pochodzą, nie spożywać inaczej, jak tylko gotowane, żeby pić tylko gotowane mleko, z powodu tak często zdarzającego się dolewania podejrzanej wody studziennej, żeby jarzyn wyhodowanych w inspektach w czasie trwania epidemii cholery, w surowym stanie nie spożywać.

Dotyczy to również używania wody nie tylko do picia lecz także do użytku domowego, która wydzielinami chorych cholerycznych, mogła być zanieczyszczona.

Nikt nie powinien do domów cholerycznych, do cudzych albo dla ogółu przystępnych wychodków, bez potrzeby i ostrożności wstępować.

Gdy zaburzenia w trawieniu i skłonność do biegunki zwiększają osobiste usposobienie do zachorowania na cholerę, to winien każdy, tym słabościom ulegający, zawczasu lekarskiej porady szukać, żądając dla siebie prawideł zachowania się odpowiednio do swego stanu zdrowia.

Niekorzystną rzeczą jest, że większa część ludzi podobnych przepisów nie przestrzega, nie rozumie lub sobie wyobraża, że je lepiej rozumie, że je konsekwentnie nie przeprowadza lub nie jest w możności je przeprowadzić. Przemysłowiec, robotnik, który podróżować lub zdala od ojczyzny pracować musi, nie może sobie stworzyć zdrowotnych stosunków, musi w gospodach mieszkać, musi jeść co i jak mu podadzą, nie może wody do picia badać i gotować. Opierając się na wielostronnem spostrzeżeniu, że w kwasie soku żołądkowego jakoteż w rozczynach kwasu solnego (1.2000),

zarazek choleryczny ginie, zaleca się dla osób, żyjących w takich stosunkach, zażywać bezpośrednio po każdem jedzeniu i piciu 8 do 10 kropli kwasu solnego rozcieńczonego w wodzie, aż do stępienia mocniej kwaśnego smaku, i odtąd co godzinę dalszą dawkę kwasu solnego aż do ukończenia trawienia (4 do 6 godzin) przyjmować. W każdym razie winien każdy używający tego środka, zażądać od lekarza dokładnej wskazówki.

Zadaniem władzy krajowej będzie powyższe wskazówki w odpowiedniem przedstawieniu i formie rozszerzyć, osobliwie w tych warstwach ludności, w których wskazówki o zachowaniu się w czasie cholery, sprzyjające pole znajdują.

III. Przepisy o odrażaniu (desinfekcyi).

47. Przy odrażaniu, wydzielinami cholerycznymi zanieczyszczonych, albo o zanieczyszczenie podejrzanych przedmiotów, należy w następujący sposób postępować:

Wypróżnienia chorych i podejrzanych o cholerę, o ile one dadzą się ująć, mają być z pięcioprocentowem rozczynem karbolu zmięszane i to w takiej ilości, aby ten rozczyn przynajmniej piątą część wypróżnienia stanowił. Najpewniej jest rozczyn karbolu wylać do nocnika lub na miednicę, użytą do zebrania wypróżnień, aby wydzieliny odrazu do rozczynu karbolu dostawały się.

Mniej więcej pięcioprocentowy rozczyn karbolowy uzyskuje się, mięszając jedną miarę płynnego kwasu karbolowego czystego, z 18 miarami wody.

48. Do odrażania wychodków i nocników, można używać także surowego kwasu karbolowego, lecz tego potrzeba najmniej 2 części na 18 części wody.

49. Z wielu stron zalecane używanie sublimatu jest pomimo bardzo energicznego działania tegoż środka na kultury bakteryj z tego powodu mniej pewne, ponieważ sublimat przy zetknięciu się z wielką ilością ciał organicznych a w szczególności ciał białkowatych, tworzy stałe połączenia, które niemają żadnych lub tylko mało odrażających własności, z drugiej strony wlany do naczyń, mających metalowe części składowe, rozkłada się i przestaje być skutecznym; nareszcie, że w wysokim stopniu trujące własności sublimatu, nie dozwalają pozostawiać go w rękach niedoświadczonych

50. W izbach, gdzie chorzy się znajdują, ma być kubeł przygotowany z pięcioprocentowym rozczynem karbolu, do którego bieliznę i pościel zanieczyszczone wypróżnieniami zaraz należy wkładać i celem zupełnego odrażenia najmniej przez 12 godzin pozostawić. Rozczynu karbolowego na-

leży tyle dolewać, aby bielizna była zupełnie w nim zamoczona. Dopiero po upływie 12 godzin, może być bielizna do pralni do wyczyszczenia oddaną.

51. Suknie, jakoteż pościel, łóżka i inne rzeczy, z któremi w ten sposób obchodzić się nie można, mają być poddane działaniu gorącej pary wodnej.

Większym miejscowościom należy zalecić nabycie do tego celu urządzonych przenośnych aparatów, tak, ażeby odrażanie w podwórzu domu cholerycznego odbywać się mogło, ażeby przeto było zbytecznem, przenoszenia przedmiotów przeznaczonych do odrażania do lokalu desinfekcyjnego.

Gdzie takich aparatów niema, należy używać zamkniętej skrzyni, w którejby przedmioty pozawieszać, albo na kracie ustawić można. Dno ma być zaopatrzone rurą, przez którą para z kotła parowego się wprowadza. Górną część skrzyni należy zaopatrzyć w szczelnie zamykającą się nakrywkę, z rurą do wypuszczania pary. Rura ta nie może być grubszą jak rura wprowadzająca parę.

Jak długo przedmioty mają być na działanie prądu pary wystawione, zależy od łatwiejszego lub trudniejszego przenikania pary przez te przedmioty Suknie muszą być najmniej przez godzinę, gęściejsze przedmioty, poduszki, materace najmniej przez 2 do 3 godzin działaniu pary poddane. Po wyjęciu z skrzyni parowej, należy te przedmioty przewietrzyć i po wysuszeniu, wydać.

Gdzie nie ma kotła parowego do rozporządzenia, można użyć większego kotła do prania albo alembika po zdjęciu hełmu, nad którymi stawia się beczkę drewnianą szczelnie do kotła przystającą jako naczynie do odrażania, dolne dno beczki ma być zastąpione kratą. W górnym dnie znajduje się większy otwór do uchodzenia pary. W otworze tym może być zawieszony termometr, ażeby się według ciepłoty wydobywającej się pary, która około 100° Cels. mieć winna, zapewnić, iż zarazek istotnie zniszczony został.

52. Słomę z łóżka, morską trawę i inne przedmioty małej wartości, należy spalić, zamiast je odrążać, gdyż i tak stałyby się potem nieużytecznymi.

53. Z bielizną, pościelą i ubraniem posługaczy chorych, należy w ten sposób jak z bielizną chorych cholerycznych postępować.

54. Takie przedmioty, których bez znaczniejszego uszkodzenia ani gorącą parą, ani roczynem karbolu albo innymi skutecznymi środkami odrażać niemożua, jako to: wysłania meblowe, kanapy, powozy, które służyły do transportu chorych, mają być przez dłuższy czas, nie używając ich, w ciepłem przewiewnem od deszczu ochronionem miejscu postawione, jeżeliby się nie okazało jako więcej celowi odpowiadające, zdjęcie obicia i poddanie tegoż desinfekcyi i oczyszczeniu.

Podłogi, ściany drewniane i meble drewniane, zanieczyszczone wypróżnieniami, mają być szmatami zmaczanymi w pięcioprocentowym rozczynie karbolowym zmyte. Szmaty po użyciu należy spalić.

55. Pokoje mieszkalne, w których choleryczni leżeli, mają być opróżnione, ściany wapnem wybielone i potem przez kilka dni aż do wyschnięcia wietrzone. W miarę potrzeby należy wysuszanie przyspieszać przez silne ogrzewanie.

56. Wszystkie osoby, które miały styczność z chorymi na cholerę albo z ich rzeczami, mają bezpośrednio potem dokładnie umyć i oczyścić ręce i inne zanieczyszczone części ciała pięcioprocentowym rozczynem karbolu a potem mydłem.

57. Rozczyn karbolowy przepisany do odrażania, ma być sporządzony pod kierunkiem i dozorem lekarza, albo z fabryk pod zaręczeniem żądanego zgęszczenia, albo z apteki sprowadzony; w ostatnim wypadku nie wolno rachować oznaczonej w cenniku leków ceny, która jest tylko dla kwasu karbolowego jako środka leczniczego, lecz ma się aptekarz zwykłą ceną targową zadowolić.

58. Zwłok myć nie wolno, lecz mają być owinięte w prześcieradło namoczone pięcio-procentowym rozczynem karbolu i do trumny włożone.

59. Do odrażania wszystkich dla ogółu dostępnych wychodków, jako też i tych w domach cholerycznych, należy używać surowego kwasu karbolowego. Po każdorazowem wypróżnieniu zbiorników wychodkowym należy je napełnić mięszaniną z jednej części surowego kwasu karbolowego i dziewięciu części wody w ten sposób, aby mniej więcej piąta część pojemności zbiornika tą mieszaniną napełnioną była. W razie braku kwasu karbolowego, można użyć do odrażania wychodków siarkanu żelazawego (Eisenvitriol) lub chlorku manganu, tam gdzie go łatwo można dostać z fabryk wapna do blichowania. Z tych soli tyle należy brać do odrażania wychodków, aby treść dołu kloacznego zawsze kwaśno oddziaływała. Liczy się na dzień i osobę około 25 do 30 gramów. Osobliwszą uwagę oprócz na odrażanie, trzeba zwracać na czystość i wietrzenie wychodków. Wielostronnie używają do spłukiwania wychodków a osobliwie do wypłukania lejka, tak zwanego wiedeńskiego rozczynu, składającego się z 100 gramów surowego kwasu karbolowego i 200 gramów siarkanu żelazawego, rozpuszczonych w dwóch litrach gorącej wody. Trzeba na to zważać, że działanie odrażające soli metalicznych jest nieznaczne, lecz że one skuteczniej jak to jest w stanie uczynić kwas karbolowy, przeszkadzają wydobywaniu się przykrej woni przez połączenie powstających przy gniciu lotnych istot rozkładowych.

60. Ustępy, pissoary można desinfekcyonować przez posypywanie silnym chlorkiem wapna. Równoczesne użycie kwasu karbolowego sprzeciwiałoby się dlatego celowi, że te ciała na siebie chemicznie działają i

wytworzony produkt posiada bardzo przykrą woń, która się przedmiotów uporczywie czepia i nawet nie da się usunąć po najdłuższem wietrzeniu. Odrażanie wychodków i pokoi dla chorych środkami gazowemi przedewszystkiem gazem siarkowym, kadzenie chlorem i w najnowszym czasie zalecone wywiązywanie pary bromowej okazało się niepewnem a po największej części bezskutecznem.

Należy się postarać, aby w każdej epidemią nawiedzonej gminie, potrzebny zapas środków odrażających zawsze był pod ręką.

IV. Składanie sprawozdań epidemicznych. Zwrot kosztów sanitarnych.

61. Peryodyczne raporta i sprawozdanie końcowe należy według istniejących przepisów przedkładać. Szczególną uwagę trzeba poświęcić na wywiady aetiologicznych momentów, i uwzględniać początek, pochód i sposób rozszerzenia się epidemii — niemniej jej zagnieżdżenie się w pewnych miejscowościach, grupach domów, lub pojedynczych domach i okoliczności które przy tem współdziałały.

62. Co do pokrywania kosztów należy się zachowywać wedle istniejących norm.

Koszta powstałe w skutek zarządzonych środków na granicy celem odparcia cholery, jakoteż i koszta wysłania specyalnych lekarzy pomocniczych do biednych gmin, nie posiadających lekarzy, ponosi skarb państwa.

63. Dla bardzo ubogich, na granicy państwa położonych gmin, które nie są w stanie podołać nałożonym na nie ustawą z dnia 30. Kwietnia 1870 Dz. u. p. Nr. 68. obowiązkom w czasie panowania epidemii, ponieważ ich położenie obok granicy nakłada na nich szczególne, częściowo sprawom całego państwa służące wydatki, można przedstawić wniosek o pomoc z funduszów państwowych.

Szpitalom tymczasowym cholerycznym, zawczasu przez gminy wystawionym, może na czas trwania epidemii przyznane być prawo publicznych szpitali.

Doniesienie o wydarzonych przypadkach cholery dnia ....

Kraj

Powiat

Gmina i miejscowość	Mieszkanie, ulica, Nr. domu, piętro	Przybył kiedy? zkąd? krajowiec jest w robocie za granicą gdzie?	Ilość partyi mieszkańców zapowietrzonego domu	chorego					Dzień		z liczby poprzednio wykazanych chorych		U w a g a*)
				imię	stan lub zatrudnienie	płeć		wiek	zachorowania	śmierci	wyzdrowiało	umarło	
						męzka	żeńska						

*) W tej rubryce należy umieścić wskazówki o właściwościach i hygienicznym stanie domu mieszkań wychodków, wody i stosunków w jakich chory z mieszkańcami w miejscu albo po za obrębem się znajdował, a w szczególności czy się stykał z chorymi na cholerę albo z ich rzeczami.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 16. Października 1886. **Część XXV.**

Nr. 82.

Obwieszczenie

c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 22. Września, 1886 L. 8591/pr., którem się ogłasza rozporządzenie c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 9. Lipca 1886, L. 12272 względem ustanowienia Sądu obwodowego w Sanoku.

C. k. Namiestnik

Filip Zaleski w. r.

Rozporządzenie

c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 9. Lipca 1886, L. 12272 względem ustanowienia Sądu obwodowego w Sanoku w Galicyi.

Za Najwyższem przyzwoleniem z dnia 20. Stycznia 1883 i 5. Lipca 1886 i na podstawie ustawy z dnia 26. Kwietnia 1873, L. 62 Dz. u. P., zostaje w okręgu Lwowskiego wyższego Sądu krajowego nowy Sąd obwodowy z siedzibą w Sanoku dla powiatów sądowych: Baligród, Bircza, Brzozów, Bukowsko, Lisko, Lutowiska, Rymanów, Sanok, Ustrzyki dolne, Dubiecko, które się z okręgu Sądu obwodowego w Przemyślu wyłącza, tudzież dla, rozporządzeniem Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 2. Kwietnia 1886, Dz. u. P. Nr. 51 utworzyć się mającego powiatu sądowego w Dynowie ustanowionym.

Trybunał ten ma w swym okręgu także i sądownictwo handlowe wykonywać.

Dla miasta Sanoka i tegoż powiatu z objętością terytoryalną dotychczasowego Sądu powiatowego w Sanoku, ustanawia się Sąd powiatowy

miejsko-delegowany w Sanoku dla załatwiania spraw cywilno- i karno-sądowych do zakresu działania takiego Sądu należących, teraźniejszy zaś Sąd powiatowy w Sanoku się rozwiązuje.

Z rozpoczęciem działalności tego Trybunału i Sądu powiatowego miejsko-delegowanego w Sanoku, które dodatkowo oznaczone i ogłoszone zostanie, ma tak Sąd obwodowy w Przemyślu co do wyżwymienionych z jego okręgów wydzielonych powiatów sądowych, jakoteż dotychczasowy Sąd powiatowy w Sanoku swoją czynność urzędową zamknąć.

Jurysdykcya Sądu obwodowego w Samborze jako Sądu górniczego zostaje nienaruszoną.

Prażak w. r.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1886. Wydano i rozesłano dnia 16. Października 1886. Część XXVI.

Nr. 83.

Obwieszczenie

c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 3. Października 1886, L. 9997/pr., którem prostuje się mylnie wydrukowany w Nr. 39. Dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych z r. 1885 polski tekst końcowego ustępu §. 25. ustawy z dnia 7. Lipca 1885, zmieniającej niektóre postanowienia ustawy drogowej z dnia 18. Sierpnia 1866.

Końcowy ustęp §. 25. ustawy z dnia 7. Lipca 1885 (Dz. u. kr. Nr. 39.) opiewa w tekście autentycznym jak następuje:

„Wydział krajowy rozstrzyga spory między Radami powiatowemi co do kierunku dróg powiatowych, również jak co do środków, któremi każda z nich do budowania i utrzymywania takowych przyczyniać się ma, nakoniec rozstrzyga spory drogowe, w drodze odwołania się doń wniesione“.

Z Prezydyum c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 3. Października 1886.

Filip Zaleski w. r.

c. k. Namiestnik.